DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

Burcu ŞENGÜN

Haziran, 2007
İZMİR

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Mimarlık Bölümü, Restorasyon Anabilim Dalı

Burcu ŞENGÜN

Haziran, 2007
İZMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ SINAV SONUÇ FORMU

BURCU ŞENGÜN, tarafından **YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN** yönetiminde hazırlanan **"URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ"** başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. EMEL KAYIN

Yönetici

Yrd. Doç. Dr. HÜMEYRA BİROL AKKURT

Jüri Üyesi

Yrd. Doç. Dr. FUNDA AYSEL

Jüri Üyesi

Prof. Dr. Cahit HELVACI
Müdür
Fen Bilimleri Enstitüsü

TEŞEKKÜR

Tez çalışmamın her noktasında manevi ve fiziki desteklerini her zaman yanımda hissettiğim, hiçbir fedakârlığı esirgemeyen sevgili babama, anneme, kardeşime, dedeme ve ailemin tüm diğer fertlerine sonsuz teşekkür ederim.

Çalışmamın oluşma ve gelişme aşamasında bana yön veren, değerli fikirleriyle yardımcı olan saygıdeğer danışmanım Yrd. Doç. Emel Kayın'a teşekkürü bir borç bilirim.

Yaptığım araştırmalarda beni yalnız bırakmayan ve fikirleriyle destek veren sevgili arkadaşlarım Gözde Benzergil'e ve Eylem Şimşek'e; elde edilen verilerin bilgisayar ortamındaki sunumunda çalışmama katkıda bulunan Caner Tekcan'a teşekkür ederim.

Doküman araştırmamda yardımcı olan Urla Belediyesi Başkanı Selçuk Karaosmanoğlu'na; İmar Bölümü çalışanlarından Gülümser Eser'e ve Pervin Kaplan'a; Harita ve Kadastro Bölümü'nden Nazan Aslan'a, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu yetkililerine; değerli dokümanlarını paylaşmasıyla çalışmama destek veren Mimar Sedef Tunçağ'a, Y. Mimar Salih Seymen'e, İnşaat Mühendisi Talat Kutlukaya'ya; Mimar Necdet Şenoğlu'na, alan çalışmalarımda bana yardımcı olan ve evlerini açan Urla halkına teşekkür ederim.

Burcu ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

ÖZ

Urla, Ege Bölgesi'nde kendi adını taşıyan Urla yarımadasının merkezinde yer almaktadır. İzmir iline bağlı ilçelerden biri olan kent, kuzeyde İzmir Körfezi, batıda Çeşme ilçesi, güneyde Seferihisar ve Sığacık Körfezi'nin iç kısımları, doğuda Güzelbahçe ile çevrilmiştir.

İskele Bölgesi'ndeki Liman Tepe'den çıkan kalıntılar doğrultusunda, Urla'nın Prehistorik Dönem'e kadar uzanan geniş bir tarihe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Antik Dönem adı Klazomenai olan yerleşme, on iki Ionia kenti arasında en son kurulan kent olma özelliğine sahiptir. Günümüzde de devam etmekte olan kazı çalışmaları ile kent hakkında ışık tutan bulgulara ulaşılmaktadır.

Urla, limanın sağladığı avantaj ile XV. yüzyıldan itibaren deniz ticaretinde önemli bir konuma gelmiştir. Günümüzde sayıca çok fazla kalmamasına rağmen liman ve çevresinde farklı mekânsal nitelikte yapılar görülmektedir. Urla'nın Osmanlıların yönetimi altına girmesiyle birlikte, savunma amaçlı olarak merkezde bulunan yerleşme, gelişimini burada sürdürmüştür. XIX. yüzyıldan Mübadele Dönemi'ne kadar kent içinde Müslümanlar ve farklı etnik gruplar birlikte yaşamışlardır. Cumhuriyetin ilanıyla kent bir Türk yerleşmesi haline gelmiştir.

Urla tarihi kent merkezi Osmanlı Dönemine ait mimari yapıları özellikle de XIX. yüzyıla ait konutlarıyla ilgi çekmektedir. Tarihi konutlar beş farklı tipoloji altında incelenmiştir ve tipoloji oluşturulurken plan şemalarında, kat sayısı (tek katlı, iki katlı), konut içi dolaşım aksının plandaki yeri (orta hollü, yan hollü), katların işlev durumu (zemin katın ticaret işlevli kullanılması) göz önünde bulundurularak sınıflandırma yapılmıştır. Tarihi doku içerisindeki gruplandırmada: tek katlı, orta

hollü konutlar; iki katlı, orta hollü konutlar; iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar; iki katlı, yan hollü konutlar; iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar yer almaktadır. Bu konut tiplerinde görülen strüktür ve cephe özellikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Tarihi kent merkezi içerisinde, gerek sahip olduğu tarihi potansiyeli gerekse de bölge içindeki konumundan ötürü Zafer Caddesi odak çalışma alanı seçilmiştir. Cumhuriyet Dönemi içerisinde, Zafer Caddesi kentsel ölçekte ele alınarak, değişim süreci incelenmiştir. Çalışma içerisinde, cadde üzerinde yer alan 14 tarihi konutun özgün mimari özellikleri detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Tarihi konutlar içerisinde iki katlı, orta hollü konut tipinin dışında ki diğer dört tip yapı ve tipoloji dışı konutlar görülmektedir. Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar hem Zafer Caddesi'nde hem de konutlarda kentsel ve yapısal ölçekte değişimler meydana gelmiştir. Konutlardaki değişimler mekân kurgularında, strüktür ve malzemelerinde, cephe düzenlerinde görülmektedir.

Değişimlere paralel olarak, günümüz yaşam koşulları içerisinde konutlarda gerek kentsel gerekse de yapısal ölçekte birçok sorun gözlenmektedir. Mevcut olan bu sorunlar hem Zafer Caddesi'nin hem de konutların tarihi niteliklerini kaybetmelerine neden olmaktadır. Sorunlara yönelik yapılan detaylı analiz çalışmalarıyla, Zafer Caddesi'nin ve konutların korunarak, modern yaşama etkin bir şekilde katılımını amaçlayan öneriler geliştirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Urla, Tarihi Merkez, Zafer Caddesi, Konut, Tipoloji, Değişim, Koruma

A RESEARCH OF THE HOUSING ARCHITECTURE IN THE HISTORICAL TOWN CENTER OF URLA AND THE EVOLUTION THAT OCCURRED DURING THE REPUBLICAN PERIOD WITHIN THE CONSERVATION CONTEXT: ZAFER STREET CASE

ABSTRACT

Urla is located at the center of Urla Peninsula which it lends its name on the same place in Aegean Region. As being one of the country boroughs of İzmir, the city is surrounded by İzmir Gulf at north, Çeşme at west, Seferihiser and bowels of Sığacık Gulf at south and Güzelbahçe at east.

According to the archeological heritages found in Liman Tepe at İskele district, the history log of the city streams to Prehistoric Period. The ancient site of the Ionian city of Klazomenai is the last city founded among other twelve Ionian cities. Today, archeological excavations are still carried at the district, and the studies shed valuable insight into the history of the city.

From the XV. Century, Urla gained an important position in merchant marine by courtes of advantages elicited by the port. Eventhough there is not much in number, there can be seen structures with different spatial qualities around by the port and its surrounding. By passing into the hands of the Ottoman Empire, the settlement at the center of Urla developed for defense purposes. Until the Exchange Period at XIX. Century, the Muslims lived with different ethnic groups in the city. With the foundation of Republic, the city receives the status of Turkish settlement.

The city center of Urla creates interests with its architectural artifacts of Ottoman Period; specifically with its housing of XIX. Century. The housing typology is examined under five topics. To create a typology, the artifacts are classified according to plan specemes by taking into consideration the floor numbers (one-storey,two-storey), the position of the usage axes inside the houses (centered hol, side hol) usages of the floors (e.g. ground floor as for commercial). In the grouping

of the historical texture there are: one-storey, centered hol houses; two-storey, centered hol houses; two-storey, centered hol houses having comercial function; two-storey side hol houses; two-storey, side hol houses having commercial function. The details of the structure and facade are anaylized in detail within these housing types.

At the historical center, Zafer Street is selected as the focalcase area with its historic potentials and as well its location in the district. The changes Zafer Street has had during the Republican Period are anaylized within urban scale. The fourteen historic houses on the street are analyzed for their original architecturel specifications. Since the Republican Period, in urban and structurel contexts, there have been diversifications from their cultural heritages. The changes, at houses can be observed in their spatial orientation, structure and material, and facade organization.

With the metamorphosis, there are several problems can be noted according to the contemporary life conditions both in urban and structural scales. These problems causes Zafer Street and residences lose their historical features. With a detailed set of analyses, this study is developed a list of recommendations to preserve Zafer Street and its housing to agree the modern life.

Keywords: Urla, Historical Town Center, Zafer Street, Housing, Typology, Change, Conservation

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ SINAV SONUÇ FORMU……..…….....ii
TEŞEKKÜRLER…….iii
ÖZ……iv
ABSTRACT……vi

BÖLÜM BİR – GİRİŞ……....1

1.1 Giriş……....1
1.2 Çalışmanın Amacı…….…….2
1.3 Çalışmanın Kapsamı……..4
1.4 Çalışmanın Yöntemi…….……..5

BÖLÜM İKİ – URLA HAKKINDA GENEL BİLGİLER……...6

2.1 Coğrafi Konumu…….…….....6
2.2 İdari Durumu…….……..7
2.3 Ulaşım Durumu…….……..7
2.4 Fiziksel Özellikleri…….…….....7
2.4.1 İklim ve Bitki Örtüsü Özellikleri…….……...7
2.4.2 Topoğrafik Yapı…….…….....10
2.4.3 Jeolojik Yapı…….……12
2.4.4 Deprem Durumu…….……..13
2.5 Sosyal ve Ekonomik Yapı…….……....13
2.5.1 Nüfus ve Sosyal Yapı…….……...13
2.5.2 Ekonomik Yapı…….……18

BÖLÜM ÜÇ – URLA' NIN TARİHSEL SÜREÇTEKİ GELİŞİMİ…….....22

3.1 Prehistorik ve Antik Dönem…..……22
3.2 Bizans Dönemi…….……26

3.3 Anadolu Selçuklu Dönemi……...26
3.4 Beylikler Dönemi…….29
3.5 Osmanlı Dönemi……..…31
3.5.1 XIX. Yüzyıl Öncesi……..31
3.5.2 XIX Yüzyıl Sonrası…….……..36
3.6 Cumhuriyet Dönemi.……40

BÖLÜM DÖRT – URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ……43

4.1 Urla Tarihi Dokusunun Mekansal Analizi…….…..43
4.1.1 İskele Bölgesi Prehistorik ve Antik Dönem Kazı Alanları…….……..46
4.1.2 İskele Bölgesi XIX. Yüzyıl Sivil Dokusu ……...52
4.1.3 Tarihi Kent Merkezi……..……55
4.2 Urla Tarihi Kent Merkezinin Mekansal Analizi…….....55
4.2.1 Kentsel Dokuya Yönelik İrdelemeler…….……..61
4.2.1.1 Ticari Yapılar…….……...61
4.2.1.2 Dini ve Sosyal Yapılar…….…….72
4.2.1.3 Konut Yapıları…….…….88
4.3 Konut Dokusunun Mimari Analizi…….……..88
4.3.1 Plan Özelliklerine Göre Konut Tipolojisi…….……...90
4.3.1.1 Tek Katlı, Orta Hollü Konutlar…….……92
4.3.1.2 İki Katlı, Orta Hollü Konutlar…….……..95
4.3.1.3 İki Katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar…….……....97
4.3.1.4. İki Katlı, Yan Hollü Konutlar…….....99
4.3.1.5 İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar…….…….....101
4.3.1.6 Tipoloji Dışı Konutlar…….……101
4.3.2 Strüktür ve Malzeme Özellikleri…….……...105
4.3.3 Cephe Özellikleri…….……...112
4.3.3.1 Tek Katlı, Orta Hollü Konutların Cephe Özellikleri…….…….112
4.3.3.2 İki Katlı, Orta Hollü Konutların Cephe Özellikleri……....114

4.3.3.3 İki Katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Cephe Özellikleri……...116
4.3.3.4 İki Katlı, Yan Hollü Konutların Cephe Özellikleri……..…118
4.3.3.5 İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Cephe Özellikleri……...119
4.3.3.6 Tipoloji Dışı Konutların Cephe Özellikleri……....121
4.3.4 Cephe Elemanları…….……...121

BÖLÜM BEŞ – URLA TARİHİ KENT MERKEZİ ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARIN CUMHURİYET DÖNEMİ'NDEKİ DEĞİŞİMLERİNİN İRDELENMESİ……...131

5.1 Zafer Caddesi'nin Tarihi Kent Merkezi İçindeki Konumu ve Önemi…….....131
5.2 Zafer Caddesi'nin Kentsel Ölçekteki Değişim Süreci……....135
5.3 Zafer Caddesi'ndeki Konutlarda Yapısal Ölçekte Görülen Değişimlerin İrdelenmesi……...156
5.3.1 166 Ada 27 Parsel…….…….157
5.3.2 166 Ada 33 Parsel…….…….166
5.3.3 166 Ada 36 Parsel…….…….178
5.3.4 167 Ada 23 Parsel…….…….186
5.3.5 168 Ada 1 Parsel…….……...197
5.3.6 175 Ada 2 Parsel…….……...209
5.3.7 176 Ada 6 Parsel…..……...222
5.3.8 176 Ada 7 Parsel…….……..……228
5.3.9 176 Ada 12 Parsel…….…….235
5.3.10 176 Ada 13 Parsel…….……...245
5.3.11 176 Ada14 Parsel…….…….258
5.3.12 176 Ada15 Parsel…….…….267
5.3.13 176 Ada 16 Parsel…….……...273
5.3.14 176 Ada 17 Parsel…….……...285
5.4 Zafer Caddesi'ndeki Konutlarda Yapısal Ölçekte Görülen Değişimlerin Değerlendirilmesi……...295

BÖLÜM ALTI - URLA TARİHİ KENT MERKEZİ ZAFER CADDESİNDEKİ KONUTLARIN KORUMA SORUNLARI VE ÖNERİLERİ…….304

6.1 Zafer Caddesi'ndeki Konutların Koruma Sorunları…….……...304
6.1.1 Kentsel Ölçekteki Sorunlar…….……304
6.1.2 Yapısal Ölçekteki Sorunlar…….…….310
6.2 Zafer Caddesi'ndeki Konutlara Yönelik Koruma Önerileri…..……...316
6.2.1 Kentsel Ölçekteki Öneriler…….…….316
6.2.2 Yapısal Ölçekteki Öneriler…….…….318

BÖLÜM YEDİ - SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER……322

KAYNAKLAR……..326
EKLER……...335

BÖLÜM BİR
GİRİŞ

1.1 Giriş

Anadolu'da, yüzyıllarca önemli merkezler olarak varlıklarını sürdüren ve sahip oldukları değerler açısından da geniş bir potansiyele sahip tarihi kentler yer almaktadır. Antik Dönem adı Klazomenai olan Urla kenti de, Urla Yarımadası içerisinde yer alan, önemli tarihi dokulardan birisidir. Tarihi süreç boyunca denizcilik, ticaret v.b. alanlarda önemli bir merkez olma özelliğini korumuştur. XV. yüzyıla kadar İskele Bölgesi'nde gelişim gösteren kent, Osmanlıların eline geçmesiyle savunma amaçlı olarak merkeze yönelmiş ve kentleşme sürecine burada devam etmiştir.

XIX. yüzyıl başında Yunanistan ve Ege Adaları'ndan yoğun göçlerin başlamasıyla, kent içinde kültürel çeşitlilik ortamı oluşmuş ve XIX. yüzyıl sonrasında da sosyo-ekonomik koşulların farklılaşmasıyla kent kimliğinde ve mimaride değişimler görülmeye başlanmıştır. Konut mimarisinin şekillenmesinde, kent içinde oluşan kültürel çeşitlilik büyük ölçüde etkili olmuştur. Mübadele Dönemi sonrasında farklı etnik gruplardan kalan konutlar Türkler tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Bu olguya paralel olarak da mekânlarda değişim süreci başlamıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra konutlarda görülen değişimler artarak devam etmiş ve onarım uygulamaları, ihtiyaca bağlı işlev değişimleri, eskimeler konutların özgün mekân kurgularının, strüktür yapılarının ve cephe düzenlerinin değişmesine neden olmuştur.

XIX. yüzyılda kent merkezinin önemli ticari arteri olan Zafer Caddesi, gerek sahip olduğu tarihi potansiyeli gerekse de konumu göz önünde bulundurulduğunda, Cumhuriyet Dönemi içerisinde değişimlerin izlenebildiği önemli bir akstır. Doku içerisinde bulunan 45 tarihi konutun 14 tanesi bu aks üzerinde yer almaktadır ve inşa edildikleri XIX. yüzyıla ait en görkemli yapı örnekleridir. Günümüz yaşam koşullarının değişimi, kullanıcı ihtiyaçları, teknolojiye olan ilgi yapıya olan

müdahalelerin artmasına neden olmaktadır. Ancak yapıyı kullananlarda tarihi çevreyi koruma bilincinin yeterince oluşmaması nedeniyle, bilinçsiz müdahaleler konutlara zarar vermektedir. Böylece hem kentsel hem de yapısal ölçekte görülen fiziksel değişimler, kültürel miras değeri taşıyan niteliklerin kaybolmasına, bunun sonucunda da yapılarda ciddi tahribatların oluşmasına yol açmaktadır.

Tarihi kent merkezi içerisinde önemli bir noktada olan Zafer Caddesi'nin hem kentsel hem de yapısal ölçekte korunması, doku genelindeki tarihi niteliklerin sürekliliğini sağlamak açısından önem taşımaktadır. Tarihsel değer taşıyan Zafer Caddesi'ndeki konutların kimliklerini yitirmeden, günümüz ihtiyaçlarına karşılık verecek şekilde, kent yaşamına aktif halde katılmaları sağlanmalı ve bu düşünceler paralelinde çalışmalar ve araştırmalar yapılmalıdır.

1.2 Çalışmanın Amacı

Urla tarihi dokusu ile ilgili günümüzde literatüre geçmiş birçok çalışma bulunmaktadır. Bu araştırmalarda kentin farklı özellikleri ile ilgilenilmiş, veri toplanmış ve bu doğrultuda başka çalışmalar ortaya çıkmıştır. İlk çalışma, yüksek lisans kapsamında 1988 yılında Bilge Akyıldız tarafından tamamlanmıştır. "Urla Tarihi Doku Araştırması, Koruma ve Restorasyon Önerileri" başlıklı tez kapsamında, genel olarak kent dokusunun detaylı analiz çalışması yapılmış ve toplanan veriler sonucunda dokuyu korumaya yönelik öneriler sunulmuştur. Urla tarihi dokusu özelinde yapılan ilk çalışma olmasından dolayı diğer çalışmalara ışık tutmuştur. 1990 yılında Başak İpekoğlu'nun "Urla Eski Konut Dokusunda Cephe Düzenlerine İlişkin Bir Tipoloji Çalışması" adlı araştırması Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisinde yayınlanmıştır. Çalışmada, doku içerisindeki tarihi konut cepheleri ortak özelliklerine göre gruplandırılmıştır. 1992 yılında Urla Belediyesi yayını olan "Urla Analitik Etüd Çalışması" başlıklı araştırma yapılmıştır. İçerik olarak Urla'nın morfolojik yapısı ve mekânsal özellikleri ile ilgili bilgi verilmiştir. Nüfus ve sosyo-ekonomik çalışmalar da veri olarak araştırma içerisinde bulunmaktadır. 1994 yılında "1922–1960 Arası Urla" başlıklı Figen Anaç'ın hazırladığı lisans tezi, 1922–1960 yılları arasındaki döneme odaklı bir araştırmayı

içermektedir. Çalışma kapsamında, Urla hakkında genel coğrafik ve tarihsel bilgiler verildikten sonra 1922 ve 1960 yılları arası dönemdeki nüfus, eğitim, geçim kaynakları, kent yapıları ve gündelik hayatla ilgili detaylı bilgiler aktarılmıştır. 2003 yılında Müjgan Karatosun'un hazırladığı "XIX. Yüzyıl Ticaret Faaliyetlerinin Küçük Liman Kentlerinde Kıyı Ölçeğindeki Mekânsal Yansımaları ve Koruma Önerileri (Foça, Urla, Çeşme örnekleri)" adlı doktora tezinde, Urla kent bütünü içerisindeki İskele Bölgesi ve ticari yapılar üzerine çalışılmıştır. 2004 yılında Urla Bölgesindeki Osmanlı Dönemi Hamamları'nı da kapsamı içine alan iki yüksek lisans tez çalışması yapılmıştır. Özlem Çizer'in hazırladığı "Seferihisar – Urla Bölgesindeki Osmanlı Dönemi Hamamlarının Korunması için Kireç Harç Özelliklerinin İncelenmesi" başlıklı tez içerisinde: hamamların korunması için kireç, harç özelliklerinin incelemesi yapılmıştır. Kader Reyhan'ın tamamladığı "Osmanlı Dönemi Hamamlarının Yapım Teknikleri ve Malzemeleri" isimli tez de ise hamamların yapım teknikleri ve malzemeleri üzerinde durulmuştur. 2005 yılında Bilge Aldemir'in "Sürdürülebilir Tasarım Kriterleri ve Uygulama Olanakları Urla'da Örnek Konut Yerleşimleri Analizi" ve Gaye Sivaslı'nın "Urla İlçe Merkez ve Civarında Kullanılan Yapı Taşlarının Kullanım Şekilleri ve Mühendislik Özellikleri" başlıkları altında ki tez çalışmaları tamamlanmıştır. Her iki araştırmada belli konulara odaklanılmıştır. 2006 yılında "Urla Sosyo-Mekânsal Analiz 2005" başlıklı çalışma Yrd. Doç. Dr. İpek Özbek Sönmez' in editörlüğünde tamamlanmıştır. Bu çalışmada da genel anlamda Urla'nın hem geçmişine hem de bugününe ilişkin bilgi toplanılmaya çalışılmış, planlama açısından sahip olduğu potansiyelleri ve sorunları değerlendirilmiştir. Yukarıda sayılan araştırmalar dışında Urla ile ilgili yapılmış başka proje, çalışma ve yayınlar da bulunmaktadır.

Urla ile ilgili yapılan çalışmaların incelenmesi sonucunda, tarihi kent merkezi ve konut odaklı detaylı bir çalışmanın eksikliği tespit edilmiştir. Merkez içerisindeki tarihi konutların genel çerçevede plan, cephe, strüktür özellikleri anlatılmasına ve cephe tipolojilerini saptamaya yönelik bir araştırma yapılmasına rağmen, konutların mekân kurguları üzerinde detaylı bir incelemenin eksikliği bulunmaktadır. Bu tez çalışmasının amacı, Urla tarihi kent merkezindeki kültürel mirasın bir parçası olan konut mimarisinin incelenmesi, plan özeliklerine göre tipolojilerinin saptanması ve

tarihi kent merkezi içerisinde gerek sahip olduğu tarihi nitelikler gerekse de konumu açısından odak çalışma alanı seçilen Zafer Caddesi'ndeki konutlarda, Cumhuriyet dönemi içerisinde görülen değişimlerin mekân, strüktür ve cephe parametreleri açısından irdelenmesidir. Ayrıca değişim olguları paralelinde konutlarda görülen koruma sorunlarının sistematik olarak incelenmesi ve koruma amaçlı çözüm önerilerinin getirilmesidir.

1.3 Çalışmanın Kapsamı

Çalışma yedi bölüm halinde yürütülmektedir. Birinci bölümünde; araştırma konusu hakkında bilgi verilmekte, konunun amacı ve çalışmanın kapsamı açıklanmakta, yapılacak olan incelemeler için izlenecek yöntemler anlatılmaktadır. İkinci bölümde; Urla'nın konumu, idari yapısı, ulaşım durumu, fiziki özellikleri ve sosyo- ekonomik yapısı anlatılarak, çalışma alanı tanıtılmaktadır. Üçüncü bölümde; Urla'nın Prehistorik Dönem'den Cumhuriyet Dönemi'ne kadar olan tarihsel süreci değerlendirilmektedir. Dördüncü bölümde; Urla'nın sahip olduğu dokusal özellikler açıklanarak, kent merkezi ve konut alanına yönelik mekânsal ve mimari analizler yapılmıştır. Çalışma alanı içerisindeki 45 tescilli konutun mekânsal özellikleri incelenmiş ve plan tiplerine göre sınıflandırılarak: röleve, fotoğraf ve envanterlerle belgelenmiştir. İncelenen konutların strüktür yapıları ve cephe özellikleri anlatılmıştır. Beşinci bölümde; odak çalışma alanı seçilen Zafer Caddesi'nin önemi ve Cumhuriyet Dönemi içerisindeki değişim süreci açıklanmaya çalışılmıştır. Cadde üzerinde yer alan 14 tarihi konut, yapı tiplerine göre sınıflandırılarak, özgün mimari özellikleri incelenmiştir. Günümüze kadar geçirdiği değişimler: mekân, strüktür ve cephe parametreleri üzerinden açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bölüm rölevelerle, yazılı kaynaklarla, arşiv taramalarıyla, eski fotoğraflarla, konut içi incelemelerle ve kişisel görüşmelerle desteklenmiştir. Çalışmanın altıncı bölümünde; Zafer Caddesi'ndeki konutlara yönelik koruma sorunları saptanmış ve bu sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmiştir. Kentsel ve yapısal ölçekte sınıflandırılan bu olgulardan koruma sorunları, kullanıcı görüşleri ve değişim analizleriyle birlikte ele alınmıştır. Saptanan sorunlara yönelik geliştirilen önerilerde de aynı sistem benimsenmiştir. Yedinci bölümde; çalışma kapsamında yapılan tüm araştırmalardan elde edilen

veriler doğrultusunda sonuçlar çıkarılmakta ve çalışma alanı özelinde tespit edilen veri ve sorunların değerlendirilmesi yapılmaktadır.

1.4 Çalışmanın Yöntemi

Çalışma yürütülürken, ikinci ve üçüncü bölümün oluşturulmasında literatür araştırmaları yapılmıştır. Dördüncü bölümde literatür araştırması ile alan çalışmaları birlikte yürütülmüş: kişisel görüşmeler, dokümantasyon ve yerinde inceleme, belgeleme yöntemleri kullanılmıştır. Alan çalışmalarından çıkan veriler ışığında çıkarımlarda bulunulmuştur. Urla Belediyesi, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, Mimar Salih Seymen ve Mimar Necdet Şenoğlu arşivlerinden yararlanılmıştır. Beşinci ve altıncı bölümün oluşturulmasında dördüncü bölümde olduğu gibi İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu (İzmir 1 No'lu KTVKK), Urla Belediyesi İmar Bölümü ve kişisel arşivler taranmıştır. Yazılı, sözlü kaynaklardan ve kent merkezi için hazırlanan planlardan yararlanılmıştır. Zafer Caddesi'ndeki tarihi konutlarda görülen değişimlerin belirlenmesi için konut kullanıcıları ve sahipleriyle görüşmeler yapılmış, anket yöntemine başvurulmuştur (Ek 1). Mimar Salih Seymen' in 1995 yılına ait Zafer Caddesi üzerinde ki tarihi konut röleve çalışmalarından yararlanılmıştır. Yapıların özgün plan şemaları ile günümüze kadar geçen sürede geçirmiş oldukları değişiklikler, 1995 yılına ait röleve planlarına işlenmiştir. Strüktür, malzeme ve cephede görülen değişiklikler eski ve yeni fotoğraflar üzerinden işaretlenmiştir. Araştırma sürecinde: konut sahiplerinin ve eski kiracıların şehir değiştirmesi, aile büyüklerinin ve kullanıcıların vefat etmesi sebeplerinden ötürü tarihi konutların bütün kullanıcılarına ulaşılamamış ve erişim sorunu yaşanmıştır. Bu olguya bağlı olarak da analizler ulaşılan kişilerin verdiği bilgiler, yazılı kaynaklar, röleveler ve eski fotoğraflar doğrultusunda yapılmıştır. 14 konuttan 4 tanesinin boş olması nedeniyle 10 tanesinin görüşleri alınmıştır. Saptanan değişimler, ilgili planlar üzerinde işlenerek, tablolar üzerinde sunulmuştur.

BÖLÜM 2
URLA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

2.1 Coğrafi Konumu

Urla, Ege Bölgesi'nde bulunan yarımadalar içerisinde, en büyüğü olarak bilinen Urla Yarımadası'nın merkezinde yer almaktadır (Mater,1982,s.7). İzmir iline bağlı on sekiz ilçeden birisidir. Kuzeyde İzmir Körfezi, batıda Çeşme İlçesi, güneyde Seferihisar ile Sığacık Körfezi'nin iç kısımları ve doğuda Güzelbahçe ile çevrilmiştir. Girintili çıkıntılı koylarıyla birlikte 1695 km² alana sahip olan Urla Yarımadası içerisinde, Urla'nın yüzölçümü 728 km²'dir (Mater,1982,s.7). Deniz seviyesinden yüksekliği 65 m. olarak ölçülmüştür (Görsel Büyük Genel Kültür Ansiklopedisi, 1987, s.8800). İzmir'e uzaklığı 35 km. olan kent merkezinin, Urla İskelesi'ne uzaklığı ise 5 km.'dir (Darkot ve Tuncel,1978,s.96).

Şekil 2.1 Urla'nın Ege Bölgesi'ndeki konumu (Kaynak: http://www.kgm.gov.tr/images/turkiye.jpg)

2.2 İdari Durumu

Urla, 1867 yılında yayınlanan Vilayet Nizamnamesi'nden bu yana İzmir iline bağlı ilçelerden birisidir (Yurt Ansiklopedisi, VI. Cilt, s.4271). İlçe merkezinde ilk Belediye Teşkilatı 1890 yılında kurulmuştur. 1984 tarihli 3030 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun yerini, 23 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5216 sayılı kanunun almasıyla yerel yönetim sisteminde değişiklik olmuştur. Urla, İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içine girmiştir. 2005 Temmuz ayında Urla Belediyesi'nden alınan verilere göre ilçe onbir merkez, on kıyı mahalle ve onaltı köy yerleşim biriminden oluşmaktadır. İlçede Merkez ve Barbaros isimli iki bucak bulunmaktadır. Merkez mahalleleri: Hacı İsa, Yelaltı, Yenice, Yeni, Altıntaş, Naipli, Camiatik, Yenikent, Sıra, Rüstem ve Yaka'dır. Çamlıçay, Zaytinalanı, Fevzi Çakmak, Kalabak, Atatürk, İskele, Torasan Denizli, Güvendik ve İçmeler de kıyı mahalleleridir.

2.3 Ulaşım Durumu

İzmir'den Urla merkezine 35 km. karayolu ile ulaşımda iki seçenek bulunmaktadır. Bunlardan birincisi 1995 yılında tamamlanan İzmir – Çeşme otoyolu üzerindeki Urla çıkışı, ikincisi ise eski yol olarak tanımlanan ve günümüzde çok fazla tercih edilmeyen, deniz kıyısındaki ulaşım yoludur. Otoban çıkışından sonra Urla İskele'ye ve Urla merkeze ayrılan iki yol yer almaktadır. İlçe genelinde köy yolları ağı 104 km. olup, yolların tamamı asfalttır (Urla Brifing Raporu, 2005,s.8).

2.4 Fiziksel Özellikleri

2.4.1 İklim ve Bitki Örtüsü Özellikleri

Urla Yarımadası, bulunduğu coğrafi konumdan ötürü Akdeniz ikliminin etkisi altındadır. İklim özelliklerinin etkisiyle, yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlı geçmektedir. Yıllık ortalama sıcaklık 17,6 ºC'dır. En düşük aylık ortalama sıcaklık 8,6 ºC ile Ocak, en yüksek sıcaklık ise aylık ortalama 27,6 ºC ile Temmuz ayı olarak

hesaplanmıştır. Isının en yüksek olduğu Ağustos ayında sıcaklık 32,9 ºC nin üzerine ulaşabildiği gibi, kış aylarında da en düşük sıcaklık 5,0 ºC kadar düşmektedir (Mater,1982,s.19; Sönmez, 2006, s.41).

Urla'da meteoroloji istasyonu bulunmadığından, Urla yakınındaki Güzelyalı Meteoroloji İstasyonunun verileri alınmıştır. Urla Yarımadası'nda yağışlar batıdan doğuya doğru artmakta ve buna bağlı olarak da ortalama yağış miktarı 781 mm. civarında değişmektedir. Aralık 296 mm. ile en fazla, Temmuz ise 0.1mm. ile en az yağış alan aylar olarak saptanmıştır (Sönmez, 2006, s.41). Urla'da aylık ortalama rüzgâr kuvveti 3,5 m. / sec. olup, güneydoğu yönü en kuvvetli esen rüzgar yönü ve kuvveti 41,2 m. / sec. dır (Mater,1982, s.20–27).

Tablo 2.1 Yağış/Sıcaklık/Rüzgar/Nem durumu 2005 (Kaynak:İzmir Güzelyalı Meteoroloji İstasyonu kayıtları)

2005	YAĞIŞ MİKTARI(KG./M³)	YAĞIŞLI GÜN SAYISI	SICAKLIK			RÜZGÂR	NEM (%)
			MAX.	MİN.	ORT.	HIZ(m./sn)	
OCAK	124,0	14	13,69	6,92	9,90	3,0	71,86
ŞUBAT	287,4	18	12,42	5,78	8,65	4,1	68,72
MART	90,5	11	16,60	8,28	12,09	3,0	67,70
NİSAN	17,3	4	21,59	11,60	16,40	3,4	60,31
MAYIS	35,8	6	26,62	16,41	21,51	3,1	60,88
HAZİRAN	21,0	2	29,74	19,38	25,02	3,1	53,55

Urla Yarımadası'nın doğal bitki örtüsü iklim faktörlerinin etkisi altındadır. Yüksek kısımlara doğru genellikle kızılçamlardan oluşan ormanlık alanlar, alçak kesimlerde ise makiler görülmektedir. Yarımadanın bitki örtüsü zaman içinde büyük tahribata uğramıştır. Kızılçamların tahrip olduğu bölgelerde maki toplulukları bulunmaktadır (Mater,1982,s.86).

Toplam ilçe alanı 71.304 hektar olup, bunun 11.704 hektarlık kısmında tarım yapılmaktadır. İlçe alanlarının büyük bir kısmı orman ve fundalıklarla kaplıdır (Tablo 2.2.) (Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004,s.1).

Tablo 2.2 Urla ilçesi toprakları genel dağılımı (Kaynak: Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004,1)

Kullanım Alanı	**Alan(ha)**
Orman ve Fundalık	48.000 ha
Tarım Alanı	11.704 ha
Çayır ve Mera Olarak Kullanılan Alan	5.600 ha
Diğer	6.000 ha
Toplam	71.304 ha

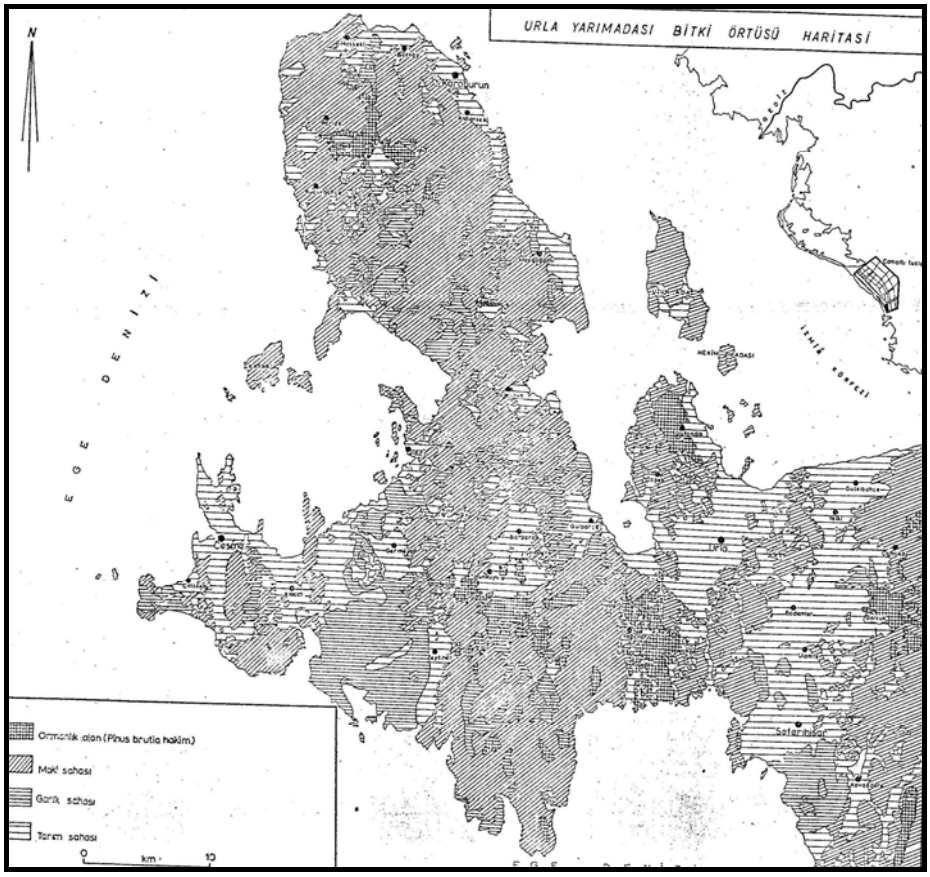

Şekil 2.2 Urla Yarımadası bitki örtüsü haritası (Kaynak: Mater, 1982, şekil 9)

2.4.2 Topoğrafik Yapı

Urla'da, kuzeyden güneye doğru gidildikçe yükselen bir topoğrafik yapı mevcuttur. Dağlık ve tepelik olan bu arazide, dağlar denize dik uzanmaktadır. Dağlar bozuk baltalık ormanlar ile kaplıdır. Arazi yapısı, deniz kıyılarında düz alüvyon alanlar dışında dalgalıdır. İlçede % 11–20 arasında değişen eğimlerin yanı sıra % 21-30 arasındaki eğimler de az da olsa görülmektedir (Urla Çevre Durum Raporu,1997,s.9). Dağların arasında kalan düzlüklerde ovalar yer almaktadır. İlçe merkezi fazla yüksek olmayan tepeler arasında konumlanmıştır.

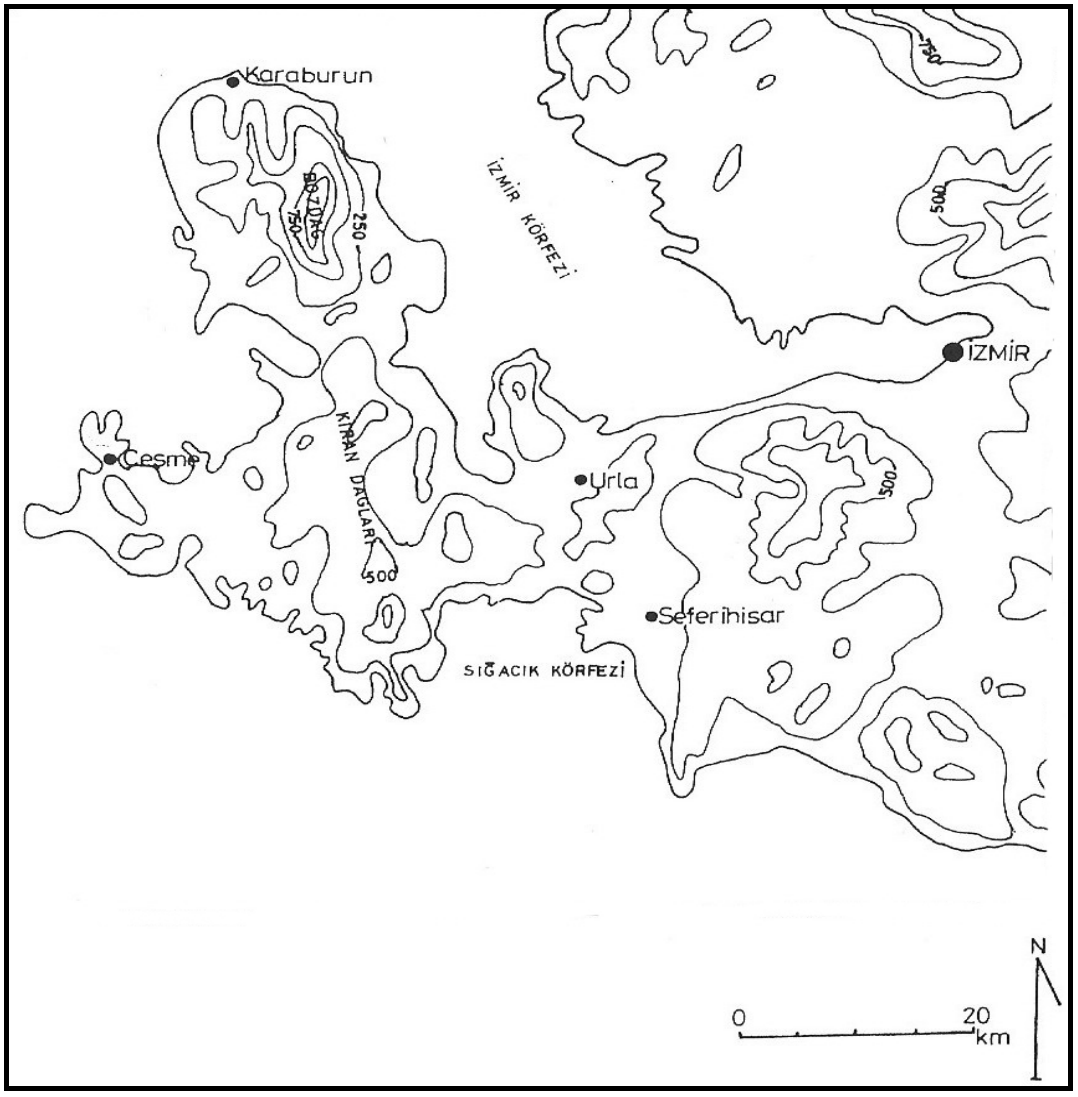

Şekil 2.3 Urla Yarımadası topoğrafya haritası (Kaynak: Emiroğlu,1990, harita 2)

Urla'nın az eğimli topografik yapısı içerisinde kuzeyde: Cankurtaran Tepesi, Yıldız Tepe ve Evrenkaya, batıda: Çarpan Dağları, Malkaca Dağları, Pertev Paşa, güneyde: Urla Beleni, Karacabelen Tepeleri, doğuda: Kocadağ, Karacabelen, Top Tepesi, Sakızlıtepe yer almaktadır. İlçede yukarıda adı geçen dağ ve tepe aralarındaki boşluklarda: Çakallar, Medalan, Malkoca ve Kalabak ovaları bulunmaktadır.

Urla'da, Urla Yarımadası'nda bulunan diğer yerleşim alanlarına göre daha iyi gelişmiş akarsu şebekesi ve daimi gelişmiş akarsular bulunmaktadır. Yarımadanın doğu tarafında batıya göre daha fazla yağış görülmesi bunun sebeplerinden birisidir. İçme suyunun büyük bölümü, İçmelerden, Akpınar'dan ve zeytinyağı fabrikası tarafından açılmış bulunan derin su kuyularından sağlanmaktadır (Mater, 1982,s.43–47).

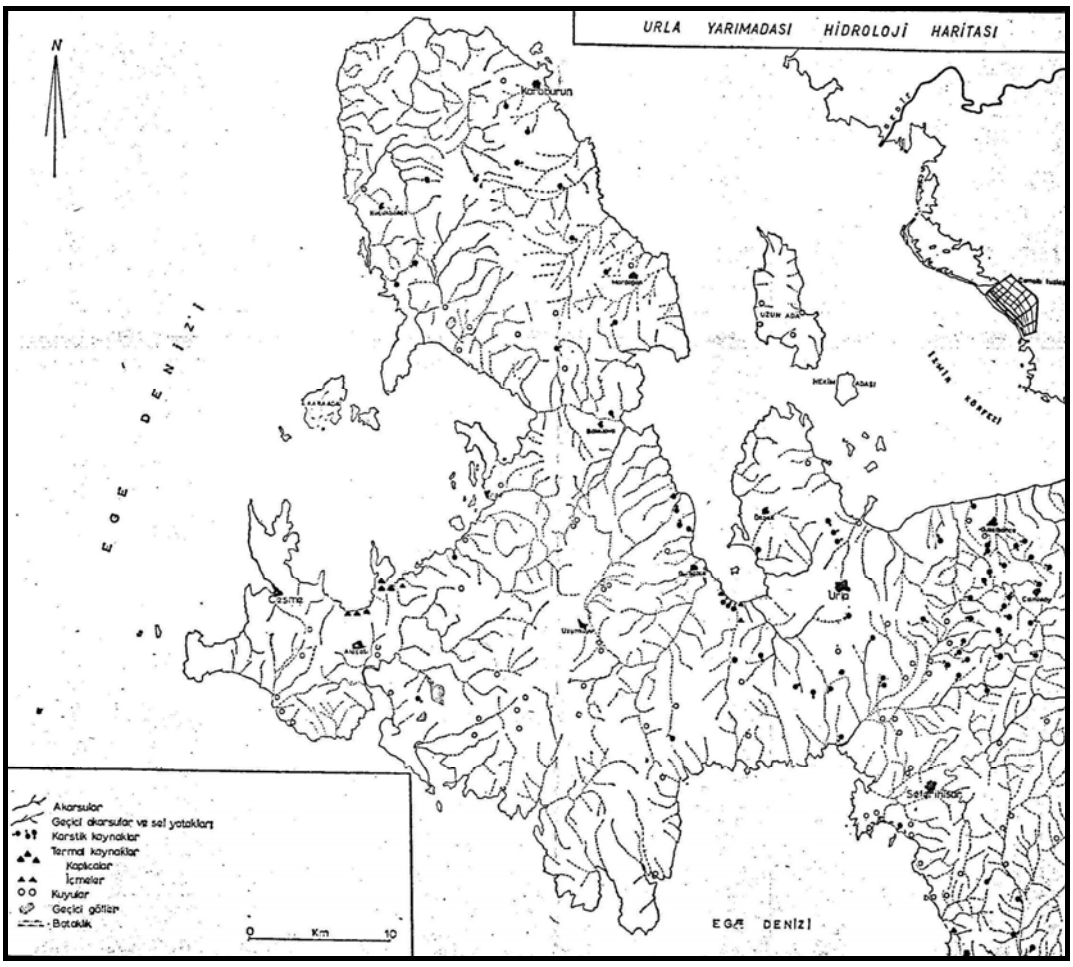

Şekil 2.4 Urla Yarımadası Hidroloji Haritası (Kaynak: Mater, 1982, şekil 6)

Urla'nın batısında, Malkaça Dağı'nın batı yamacında fay hattı boyunca jeotermal kaynaklar görülür. Urla içmeler çöküntü alanından gelen sıcak sular denize karışır. Bu kaynakların sıcaklıkları 35 ºC dir ve debileri azdır (Mater,1982,s.47– 48).

2.4.3 Jeolojik Yapı

Dağ ve tepelik bir oluşumu bulunan Urla Yarımadası'nda, kıyı ovalar ve ova genişliğinde alüvyal tabakalar görülmektedir. Kıyıların biçimlenişinde bölgede yaşanan tektonik hareketlerin etkisi büyüktür. Bu hareketlerin sonucunda yarımadada kırılmalar ve çökmeler meydana gelmiştir. Urla Yarımadası'nda kara ve denizlerin alçalıp yükselmesi ile alçak kısımlar koyları, yüksek yerler burunları oluşturmuştur. Bütün bu hareketlenmeler ile girintili çıkıntılı bölgeler oluşmuştur. Dik yamaçlardaki eğimlerin azalmasıyla kıyı şeridine ulaşılmaktadır (Mater, 1982,s. 31–33).

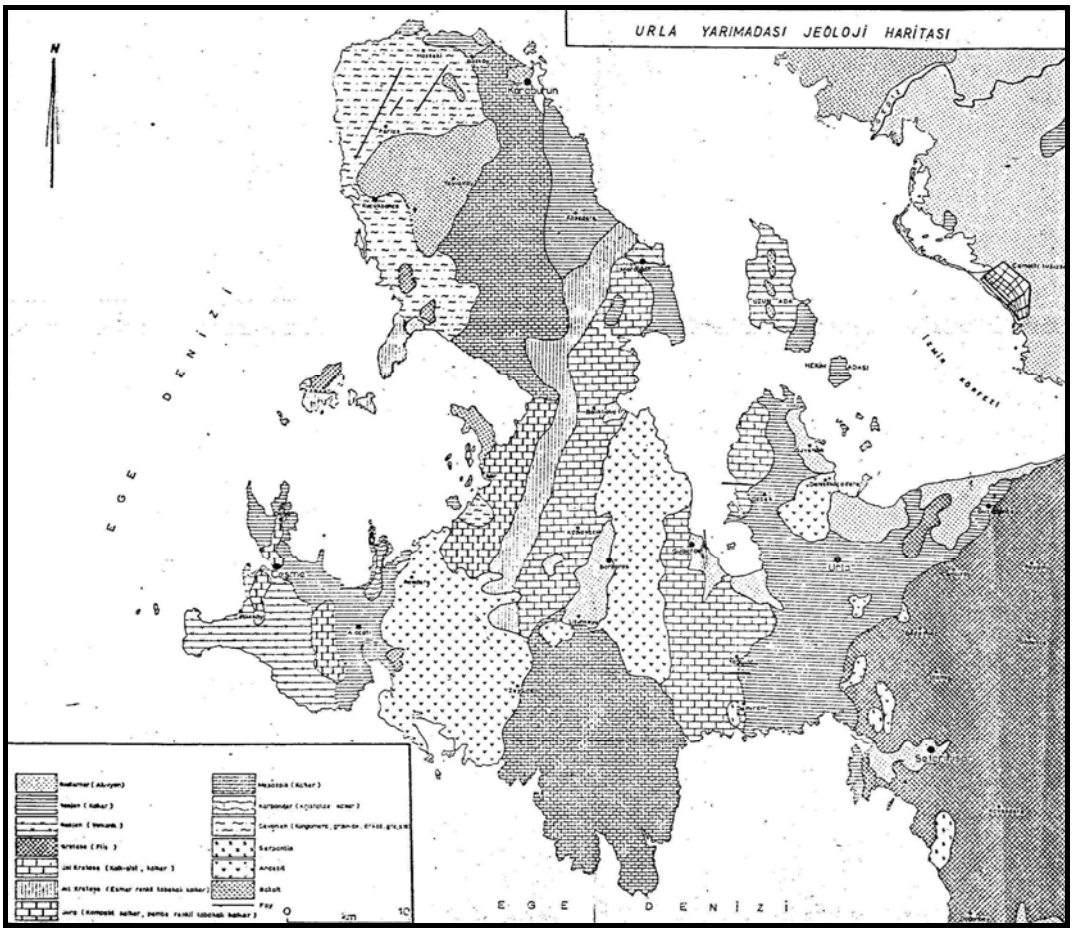

Şekil 2.5 Urla Yarımadası jeoloji haritası (Kaynak: Mater,1982, şekil 5)

2.4.4 Deprem Durumu

Ege Bölgesi'nin I. derece deprem kuşağında bulunmasından ötürü, Urla Yarımadası da yer hareketlerinden sık sık etkilenmektedir. Son 10 yıl içerisinde özellikle Seferihisar- Sığacık Körfezleri ile Urla Karaburun açıkları yoğun deprem etkinlikleri ile dikkat çekmektedir. Bölgede bulunan faylar M=5,5- 6,0 arasında depremler üretmektedir. 10 Nisan 2003 tarihinde merkezi Urla olan 5,8 şiddetli, 17 ve 21 Ekim 2005 de merkezi Sığacık Körfezi olan 5,9 şiddetli depremler meydana gelmiştir. Küçük şiddetli olan depremler hala ara sıra hissedilmektedir.

Ekim ayındaki son depremlerde can kaybı olmamasına rağmen birçok yapıda hasarlar görülmektedir. Özellikle kent merkezindeki tarihi yapıların bazılarında büyük hasarlar meydana gelmiştir. Urla İlçe Sivil Savunma Müdürlüğü kayıtlarına göre Urla genelinde; ağır hasarlı bina sayısı: 134, orta hasarlı bina sayısı: 192, az hasarlı bina sayısı: 544, hasarsız bina sayısı: 217 olarak hesaplanmıştır.

2.5 Sosyal ve Ekonomik Yapı

2.5.1 Nüfus ve Sosyal Yapı

Urla'nın nüfusu, 2000 Yılı Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre 49.269'dur. Bu nüfusun 36.579'u ilçe merkezinde, 12.690'ı köyler toplamında yaşamaktadır. İlçe merkezinin nüfusu son sayımda 10.000 civarında artış göstermiştir. Bununda sebebi de ilçenin il merkezine yakınlığı, otoyol yapımı ile ulaşımın kolaylaşması, sosyal statüsü yüksek kesimin iklim ve tabiat şartları nedeniyle Urla'da oturmayı tercih etmesidir.

Urla'ya Kurtuluş Savaşından sonra Girit' den ve Yunan Adaları'ndan göçmenler gelmeye başlamıştır. Kentten ayrılan Rumlar'ın ve Yahudiler'in yerini Türk kökenli Boşnaklar, Arnavutlar, Kavalalılar ve Pomaklılar doldurmuştur (Uyal, 2000,s. 22). Günümüzde nüfusun tamamı Türkçe konuşmasına rağmen, mübadele zamanında gelenler ve onların çocukları biraz Arnavutça, Sırpça, Boşnakça ve Rumca

konuşabilmektedir. Kent içinde, Müslüman nüfusla birlikte, sayıca çok az olmalarına rağmen Yahudiler de bir süre yaşamıştır.

Tablo 2.3 İzmir ili Urla ilçesi merkez ve köylerinin 1990 ve 2000 yılı nüfus bilgileri (Kaynak: Urla Kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü kayıtları)

Urla- Nüfus	1990	2000
İlçe Merkezi	25.648	36.579
Merkez Bucağı	7.761	10.370
Barbaros Bucağı	2.058	2.320
Bucak ve Köyler Toplamı	9.819	12.690
Genel İlçe Toplamı	35.467	49.269

İlçede 1990 yılından 2000 yılına kadar geçen sürede en fazla artış oranı ilçe merkezinde olurken, en az artış Barbaros Bucağında gözlenmektedir (Tablo 2.5) (Urla Kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü kayıtları).

Tablo 2.4 Urla'nın 1990 ve 2000 yılı Merkez Bucağı nüfus bilgileri
(Kaynak: Urla kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü kayıtları).

Yerleşim Yeri	Nüfus	
Merkez Bucağı	1990	2000
Bademler	1.007	1.178
Balıklıova	1.317	1.644
Demircili	161	199
Gölcük	136	139
Gülbahçe	2.134	2.466
Kuşçular	918	1.646
Ovacık	173	156
Özbek	1.428	2.139
Yağcılar	487	803
Genel Toplam	7.761	10.370

Tablo 2.4. de görüldüğü gibi 10 yıl içerisinde Merkez bucağında toplam nüfus artışı ortalama 2500 civarındadır. Özbek en fazla, Gölcük ise en az nüfus artışı gösteren köylerdir. Ovacık Köyünde ise nüfus azalmıştır.

Tablo 2.5 Urla'nın 1990 ve 2000 yılı Barbaros Bucağı nüfus bilgileri
(Kaynak: Urla kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü kayıtları).

Yerleşim Yeri	Nüfus	
Barbaros Bucağı	1990	2000
Uzunkaya	477	445
Barbaros	435	566
Birgi	164	141
Kadıovacık	225	275
Nohutalan	151	161
Zeytineli	292	380
Zeytinler	314	352
Genel Toplam	2.058	2.320

10 yıl içerisinde Barbaros Bucağı'nda toplam nüfus artışı 262'dir. Uzunkaya ve Birgi'de nüfus azalmıştır. Barbaros ise en fazla nüfus artışı görülen köydür (Tablo 2.7.) (Urla kaymakamlığı Nüfus Müdürlüğü kayıtları).

1990 yılından 2000 yılına kadar geçen sürede, hem kentsel hem de kırsal kesimdeki toplam kadın ve erkek nüfusunda % 39 oranında artış olmuştur. Kadınlar % 41oranında artış gösterirken, erkeklerde oran % 38'dir.

Tablo 2.6 Urla'nın 1990 ve 2000 yılı kentsel ve kırsal yerleşim alanlarındaki kadın ve erkek nüfus değerleri (Kaynak: DİE 1935–2000 Yılları Genel Nüfus Sayımlarından naklen Sönmez, 2006, s.9)

Yıllar	Kentsel Nüfus			Kırsal Nüfus			Toplam Nüfus		
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
1990	11947	13701	25648	4679	5140	9819	16626	18841	35467
2000	17144	19435	36579	6217	6473	12690	23361	25908	49269

Urla genelinde okuma yazma bilen nüfus % 97'dır. Nüfusun eğitime göre dağılımı aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir. İlkokulu bitirenlerin sayısı % 37 ile en fazla oran olurken, üniversite okuyanlar % 2'lik dilim ile en azdır.

Tablo 2.7 Urla'da nüfusun eğitime göre dağılımı (Kaynak: Urla Brifing Raporu, 2005, s.2)

İlkokul	Ortaokul	Lise	Fak. Yük. Ok.	Dip. Olanlar	Okuma- Yazma Bilmeyenler
% 37	% 21	% 7	% 2	% 30	% 3

Nüfusun mesleklere göre dağılımında en büyük yüzdeye çiftçiler sahiptir. Sırasıyla esnaflar, memurlar ve işçiler diğer yüzdeleri almaktadır. % 16.9'luk dilimde diğer meslek grupları bulunmaktadır.

Tablo 2.8 Urla'da nüfusun mesleklere göre dağılımı (Kaynak: Urla Brifing Raporu, 2005, s.2)

Çiftçi	İşçi	Esnaf-Sanatkâr	Memur	Diğerleri
% 50.4	% 10.2	% 12	% 10.5	% 16.9

Urla, Cumhuriyetin ilanından sonraki hızlı sosyal gelişimini günümüze kadar sürdürememiştir. 1930 -1940'lı yıllarda Çeşme'den hem sosyal hem ekonomik açıdan daha ileride olan kent, zaman içinde yakın mesafe yerleşim alanlarının gölgesinde kalmıştır. Turizm ve ekonominin gelişmesine yönelik yatırımların birçoğunun başka bölgelere yönelmesi bunun en büyük sebebidir.

Urla merkezinde halk, genelde mülkiyeti kendisine ait, çoğunlukla iki katlı binalarda oturmaktadır. Kent merkezinde yeni yapılaşma alanlarının kalmamasıyla yerleşme merkezin dışına kaymıştır. 2005 yılında yapılan istatistiklere göre kıyı kesiminde, İzmir ve yakın çevresinden gelen sosyal statüsü yüksek kesimin ikinci konut olarak kullandığı 4000 civarında yapı bulunmaktadır (Urla Brifing Raporu, 2005, s.2).

Kent merkezi, İzmir ve yakın çevresinden gelen yazlıkçıların etkisiyle köylere kıyasla yerel özelliklerini yansıtan gelenek ve göreneklerinden giderek uzaklaşmıştır. Aynı durum ilçenin sahil köyleri için de geçerlidir. Evlendirme adetleri, doğum ve

çocuklarla ilgili adetler ile halk oyunları genelde İzmir ve çevresinde uygulandığı şekildedir. Son yıllarda Urla Belediyesi'nin organize ettiği geleneksel Bağbozumu Şenlikleri ve festivaller sosyal yaşama hareket getirirken, kente özel faaliyetlerin de sürekliliğini sağlamaktadır.

Urla'da sağlık kurumu olarak, Urla Devlet Hastanesi, 7 tane sağlık ocağı ve bir tane AÇS/AP Merkezi yer almaktadır. Karantina Adası'nda bulunan Devlet Hastanesi 1986 yılına kadar Kemik Hastanesi olarak hizmet vermiştir. Bütün Urla Yarımadası'nın sağlık kurumu olan hastanede toplam 225 kişi çalışmaktadır.

Urla' da üniversite, lise ve ilköğretim düzeyinde eğitim kurumları yer almaktadır. Yüksek öğrenim kurumlarından, İzmir'in 3. üniversitesi İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün kampüsü Gülbahçe köyü sınırları içinde bulunmaktadır. Bunun haricinde, Ege Üniversitesine bağlı Su Ürünleri Fakültesi ile 9 Eylül Üniversitesi Deniz İşletmeciliği ve Yönetimi Yüksek Okulu, İskele Mahallesi'ndeki binalarında inceleme ve araştırma yapmaktadırlar. Orta ve ilköğretim derecesindeki okullar, ilçedeki öğrenci miktarına göre yeterli sayıdadır. Toplam 4 olmak üzere 2 devlet, 2 tane özel lise, ilçe merkezinde de 8 tane ilköğretim okulu yer almaktadır.

Kent merkezi içerisindeki iki tarihi konut yapısı eğitim amaçlı kullanılmaktadır. Pratik Kız Sanat Okulu ve Halk Eğitim Merkezi olan bu kurumlarda giyim, makine, nakış ve genel eğitim kursları verilmektedir. Bunlar haricinde merkezde, Bademler ve Barbaros köylerinde birer Halk Kütüphanesi bulunmaktadır.

Eğitimi destekleyici bu kurumların yanı sıra ilçede 3 tane matbaa faaliyet göstermekte ve ilçe halkını bilgilendirmek amacıyla Urla Ekspres, Yeni Urla, Yarımada, Urla Postası, Gazete Urla ve Çeşmealtı'nın Sesi, Haber Urla, Demokrat Urla adlarıyla 8 tane yerel gazete çıkarılmaktadır.

Urla halkı eğitim ve öğretimin yanında sporla da yakından ilgilenmektedir. İlçede bulunan Kapalı Spor Salonu uzun yıllardan beri Bölge Spor Okulu olarak faaliyet göstermektedir. Urla Belediyesi Gençlik Spor Kulübü çeşitli spor dallarında

faaliyetlerde bulunmakta, Bayan Basketbol Takımı, Türkiye Deplasmanlı 2. liginde mücadele etmektedir.

2.5.2 Ekonomik Yapı

Urla, gerek ilkim özellikleri gerekse de bitki örtüsü nedeniyle tarıma dayalı bir ekonomiye sahiptir. Tarım arazileri önemli bir geçim kaynağı olmasına rağmen son yıllarda ikincil konut ve turizm yapılaşmasının fazlalaşması ile tarım alanları azalmaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak da seracılık, kümes havyan çiftçiliği, et ve süt verimi yüksek büyük baş hayvancılığına yönelme olmuştur. (Semenderoğlu, 2003, s. 1).

Tarım: Urla'da son yıllarda tarım alanları küçülmeye başlamıştır. Bununda en büyük sebebi, miras ve satış yolu ile mal sahiplerinin arsaları ellerinden çıkarmasıdır. İlçede toplam tarım alanı 11.704 hektardır. Bu alan tarla, süs bitkileri, meyve, zeytin, nadas, sebze, bağ, narenciye, kavaklık ve tarıma elverişli boz araziler olarak bölünmüştür (Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004, s.1) .

Tablo 2.9 Urla'daki tarımsal, aritmetik nüfus yoğunlukları (Kaynak: Semenderoğlu, 2003,s.3).

URLA / YILLAR	Yüzölçüm (km²)	Tarım Alanı (km²)	Kent Nüfusu	Kır Nüfusu	Toplam Nüfus	Tarımsal Nüf. Yoğ.
1980	667.373	181.36	14.416	11.650	26.066	64.23
1990	667.373	168.22	25.648	9.819	35.467	58.37
2000	667.373	27	29.744	10.073	39.817	90.71

Yukarıdaki tabloda 1980–2000 yılları arasında Urla'daki tarımsal nüfus yoğunluğu belirtilmiştir. Buna göre 1980 yılından 2000 yılına kadar tarım alanları azalırken, kent nüfusunda bir artma gözlenmektedir. Bunun en büyük nedeni, yeni yapılaşma alanlarının azlığı ve tarım alanlarının bu amaç için kullanılmaya başlanmasıdır.

Urla'da önemli bir gelir kaynağı haline gelen seracılık, 1990–2000 yılları arasında artış göstermiştir. Toplam 1020 tane olan seranın 973,1 dekar alanında üretim

yapılmaktadır. 741 tanesinde 700,2 dekar alanda çiçek, 262 tanesinde 259,1 dekar alanda sebze yetiştirilmektedir. 17 tanede boş sera bulunmaktadır (Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004,s.1).

Urla'da açıkta sebze yetiştiriciliği 1431 hektar alanda yapılmaktadır. En çok yetiştirilen sebzeler: bamya, enginar, domates ve kavundur. Yetiştirilen diğer ürünler buğday, mısır, yem bitkileri, bağ, mandalina, limon ve çeşitli meyvelerdir (Urla Brifing Raporu, 2005,s.7).

Üretim Alanı	Üretim
Bamya: 710 ha	3550 ton
Enginar:115 ha	1380 ton
Domates: 195 ha	7800 ton
Kavun: 215 ha	4300 ton

200 dekar alanda 17 tane işletmeyle dış mekân süs bitkileri üretimi yapılmaktadır. Bitki sayısı 1.550.800 tane ve 91 çeşittir. Bu bitkiler: palmiye, dağ muşmulası, selvi, taflan, fenix, hurma ağacı, ateş dikenidir. 38 dekarda açıkta kesme çiçek üretilmektedir. Pat, sümbül, nergis, glayöl üretilen başlıca çiçekler arasındadır. Urlalılar çiçekçilikte en büyük sorunu pazarlamada yaşamaktadırlar. Pazarlama ihracata yönelik olduğu için, ihracatın olmadığı dönemlerde sıkıntı yaşanmaktadır (Urla Brifing Raporu, 2005,s.7).

Urla'da, tarımda en önemli üretim alanı zeytinciliktir. 5585 hektar alanda ağaç sayısı 587.000 tanedir. Meyve veren yaştaki zeytin ağaçlarından toplam 18,950 ton zeytin elde edilmektedir. Bunlardan 4000 tonu sofralık zeytindir. Zeytinciliği geliştirme projesi kapsamında 22.000 tane zeytin fidesi dikilmek üzere üreticilere dağıtılmıştır (Urla Brifing Raporu, 2005,s.7).

Hayvancılık: Urla'da tarım alanlarının azalmasıyla ters orantılı olarak hayvancılık artmaya başlamıştır. İlçe sınırları içerisinde 150 tane süt inekçiliği işletmesinde 1085 ton süt elde edilmekte, 150 tane besi işletmesinde 1400 baş dana

bulunmaktadır. 13500 baş keçi, 600 baş koyun vardır. 4 tane yumurta tavuğu, 3 tane hindi besi, 13 tane Broiler tavuk işletmesi yer almaktadır. İlçede 6 tane gübre satış bayisi hizmet vermektedir. 2004 yılı içerisinde 762 ton kimyevi gübre satışı yapılmıştır (Urla Brifing Raporu,2005,s.7).

Urla'nın Uzunkuyu Köyü'nde bulunan Tarımsal Kalkınma Kooperatifi; 5 ton /gün kapasite ve ORKÖY markası ile süt ürünleri (yoğurt, ayran, tereyağı, peynir, lor, vb.) üretim ve satışını gerçekleşmektedir (Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004,s.6).

Körfez sularındaki balıkçılık, küçük tekne limitinde trata ve süpürme ağları düzeyindedir. Balıkçı barınakları ve yanaşma yerleri altyapı tesisleri ile entegre edilerek, balıkçı birlik ve kooperatiflerince desteklenmektedir. 27 adet denizde kafes balıkçılığı işletmesinden 20 tanesi faal olup; 450 ton / yıl levrek ve çipura üretimi yapılmaktadır (Urla Brifing Raporu, 2005,s.7).

Arıcılıkta, 1960 tane fenni kovan, 500 tane eski usul kovandan yılda 30 ton bal elde edilmektedir (Urla Brifing Raporu, 2005,s.7).

Sanayi: Urla genelinde sanayi tesisleri küçük işletmeler halindedir. Büyük sanayi kuruluşu bulunmamaktadır. Başlıca tesisler: İskele Mahallesi'nde bulunan Tekel'e ait Yaprak Tütün İşletmeleri, kireç fabrikası, Deniz Ürünleri İşletme Tesisi, yumurta pastörizasyon tesisi, 15 tane zeytinyağı sıkım tesisi, 4 tane ün değirmenidir. Bunun yanı sıra 5 tane Su Ürünleri Kooperatifi, 5 tane Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, Tarım Kredi Kooperatifi, 41 tane Konut Yapı Kooperatifi, Sulama Kooperatifi çalışmalarına devam etmektedir.

Turizm: Urla, hem tarihi dokusu hem de deniz kıyısında bir yerleşim alanı olmasından ötürü turizm yönünden avantajlıdır. Urla İskelesi, Yücesahil, Yıldıztepe, Çeşmealtı, Denizli, Zeytinalanı mahalleleriyle, Balıklıova, Kadıovacık, Uzunkaya, Zeytineli ve Yağcılar Köyleri gerek sahil gerekse sahip oldukları ormanlar bakımından ilçenin turizm potansiyelinin önemli mevkilerindendir. Yaz aylarında

Kalabak sahilinden, Balıklıova sahillerine kadar uzanan yaklaşık 40 km.'lik sahil bulunmaktadır (Urla Brifing Raporu, 2005, s.8) Kent içinde yer alan turistik tesislerin birçoğu oteldir. Bunun yanında günü birlik tesisler, kamping alanları ve apart oteller de yer almaktadır. Urla'da toplam 4 otel, 1 kamping alanı, 1 apart otel, 1 günübirlik tesis vardır (Sönmez, 2006,s.111).

Urla İskele Bölgesindeki, Prehistorik ve Antik Dönem'den izler taşıyan Liman Tepe ve Klazomenai kazı alanları, bölgenin turizm açısından dikkat çekici bir hale gelmesini sağlayan Antik yerleşme alanlarıdır. Kazı çalışmaları büyük bir hızla devam etmektedir. Klazomenai'de zeytinyağı işliği ayağa kaldırılarak, tekrar üretime başlatılmıştır. Kazı çalışmalarına yurtdışından birçok öğrenci, arkeolog, mimar ve mühendis katılmaktadır.

Yoğunluklu olarak kent merkezinde XIX. yüzyıla ait tarihi konutlar, hem merkezde hem de kente bağlı köylerde de Beylikler ve Osmanlı Dönemi'ne ait dini, ticari ve sosyal yapılar görülmektedir. Tarihi konutların bazılarına butik otel, restoran ve müze işlevleri yüklenerek, turizm amaçlı otantik atmosferler oluşturulmaktadır. Han Otel, Mahfel Restoran ve Necati Cumalı Anı Evi kent merkezi içerisindeki turistik işletmelerdir.

Kent merkezi kadar olmasa da İskele Bölgesi'nde de, günümüze kadar kalan tarihi tek yapı örneklerini görmek mümkündür. Liman boyunca restoran olarak hizmet veren işletmeler yer almaktadır. Yaz aylarında ve özellikle hafta sonları hem turistlerin hem de İzmir'de yaşayanların tercih ettiği mekân haline gelmiştir. İskele Mahallesi'nde Yunanlı ünlü şair Yorgo Seferis'in yaşadığı ev bulunmaktadır. Günümüzde butik otel olarak kullanılan yapı, yerli ve yabancı turistlerin ilgi gösterdiği bir işletme haline gelmiştir.

BÖLÜM 3
URLA'NIN TARİHSEL SÜREÇTEKİ GELİŞİMİ

3.1 Prehistorik ve Antik Dönem

Urla'daki İskele Bölgesi'nde bulunan kalıntılar ışığında, kentin Prehistorik Dönem'e kadar uzanan bir yerleşme olduğu düşünülmektedir. Liman Tepe adı verilen kazı alanındaki çalışmalar sonucunda, yerleşmenin M.Ö. 6000 yıllarına tarihlenen Neolitik Çağdan Roma Dönemi'nin sonuna kadar ulaştığı görülmüştür (Erkanal, 2002,s. 222–223).

Antik Dönem adıyla Klazomenai olarak tanımlanan yerleşme, Urla'daki İskele Bölgesi ile kente bağlanan Karantina Adası'nda yer almaktadır. Klazomenai, Luivi/Pelasgos dilinde Kalassuma yani "İskele- kenti-halkı" anlamındadır. Türklerin eline geçtikten sonra Urla ya da Vourla olarak kullanılan kentin adının kökeni "Bryela"dan gelmektedir. Rum dilinde Vriula olarak kullanılan isim, Türkçede Vurla, veya Urla'ya dönüşmüştür (Umar,2001,s.81).

M.Ö. 1050–1000 dönemlerinde kuruldukları düşünülen Ionia kentlerinden Klazomenai'nin M.S. 5. yüzyıla kadar varlığını sürdürdüğü bilinmektedir. On iki Ionia kenti arasında en son kurulan kent olma özelliğine sahiptir (Cook, 1962,s.25; Cadoux,1938,s.63). Dorların Peloponnessos'a olan saldırısından kaçıp, Ionialılar'a katılan Kleonai ve Phlious kolonileri tarafından kurulmuştur (Cramer,1971,s.342). İlk yerleşim yeri olarak İda'nın yamaçlarını seçtikten sonra, orayı terk ederek Kolophon sınırları içindeki Skyppion'a, oradan sonra da Khytrion bölgesindeki Klazomenai'ya yerleşmişlerdir (Pausanias,1971,s.235–236; Sevin, 2001,s. 89). Son yerleşim yerleri olan Klazomenai, toprakları tarıma elverişli, sekiz adadan oluşan bir bölgedir (Strabon,2000,s.207). Plinius'a göre İzmir ve Klazomenai arası uzaklık 24 mil olduğunu belirtmiştir (Pliny,1969,s.241). Günümüzde Karaburun olarak geçen Midas Yarımadası'nın toprakları üzerinde bulunan Klazomenai, kurulduğu dönem olan M.Ö. 3. binyıl ile M.Ö. 4. yüzyılları arasında, o zamanın topografyasında yarımada olan Liman Tepe ile batısındaki araziye kadar genişlemiştir (Bayburtoğlu,1975,s.10; Umar,2001,s.82).

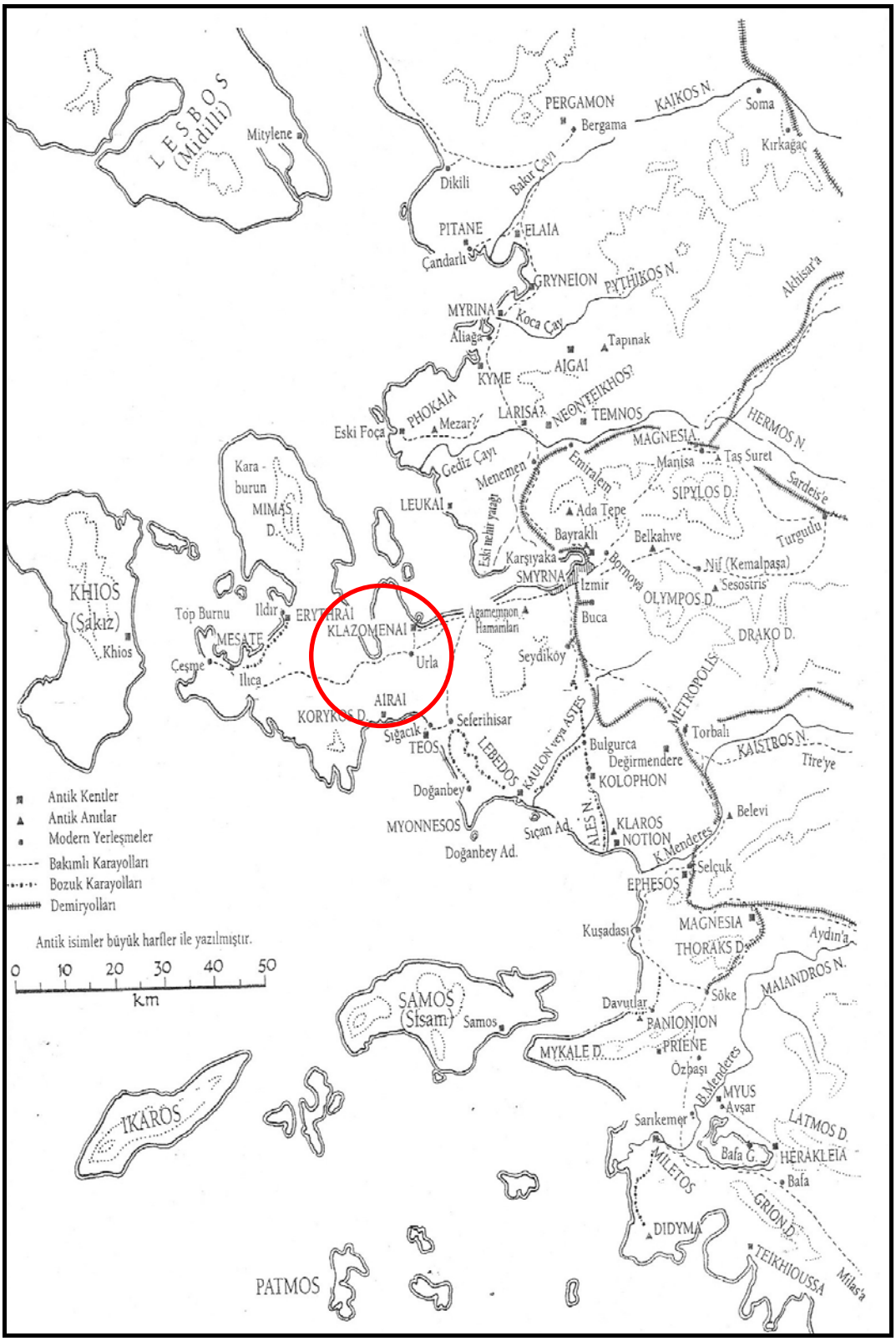

Şekil 3.1 Batı Anadolu'daki Antik Kentler haritası (Kaynak: Bean, 1995,s:5)

M.Ö. 600 sıralarında Lidya Kralı Alyattes, Klazomenai kentini kuşatmış; fakat yenilgiye uğrayıp geri çekilmek zorunda kalmıştır (Heredotos,1973,s.21). Lidya Krallığı'nın yıkılmasıyla birlikte, 546 yılında Persler Batı Anadolu'ya girerek, Ionia kentlerini işgal etmeye başlamışlardır (Mansel, 1984,s.253). Perslerin Lidya'yı işgal etmesiyle birlikte, Klazomenai halkı yaşadıkları anakaranın karşısındaki küçük adaya yerleşmişlerdir (Cramer,1971,s.343).

Batı Anadolu kıyılarındaki Ionia kentlerinin Perslere karşı direniş hareketleri boşa çıkmış ve ilk olarak Klazomenai Perslerin eline geçmiştir (Heredotos,1973,s.283). Perslere karşı kendilerini güvende hissetmek isteyen Klazomenai halkı, yerleşik hayatlarını adada sürdürmeye devam etmişlerdir. Kentin Atina donanmasından etkilenip, onların yanına geçmesiyle, Spartalılar da donanma kurarak, Klazomenai halkını etkileyip kendi taraflarına geçmelerini sağlamışlardır (Umar,2001,s.82–83). Anakaraya dönerek Polikhna' da yaşamaya başlayan kentliler, Atinalıların saldırısına uğrayıp tekrardan adaya geri dönmüşlerdir. M. Ö. 386'da Yunanlılar ile Persler arasındaki savaşın sona ermesiyle, Kral Barışı'nda, Asya kentleri ile Kıbrıs ve Klazomenai Adalarının Perslerin egemenliğinde kalması şart koşulmuştur (Bean,1995,s.110). Bu antlaşmadan ötürüde Klazomenai, diğer ada kentlerine tanınan özerklikten yoksun kalmıştır (Ksenophon,1999,s.133).

İskender zamanında Klazomenai, anakaraya Khoma adlı yol ile bağlanmıştır (Bakır,2000,s.43; Ksenophon,1999,s.133). Bu yolun uzunluğu 640 metre'dir (Bean,1995,s.114). İskender, Erythrai' in iç kesimlerine olan zor ulaşım şartlarından ötürü Klazomenai ile Teos arasına bir kanal açılmasının iyi olabileceğini düşünmüş; fakat kanalın açılma çalışmaları başlanmasına rağmen daha sonra durdurulmuştur (Bayburtoğlu,1975,s.73–74).

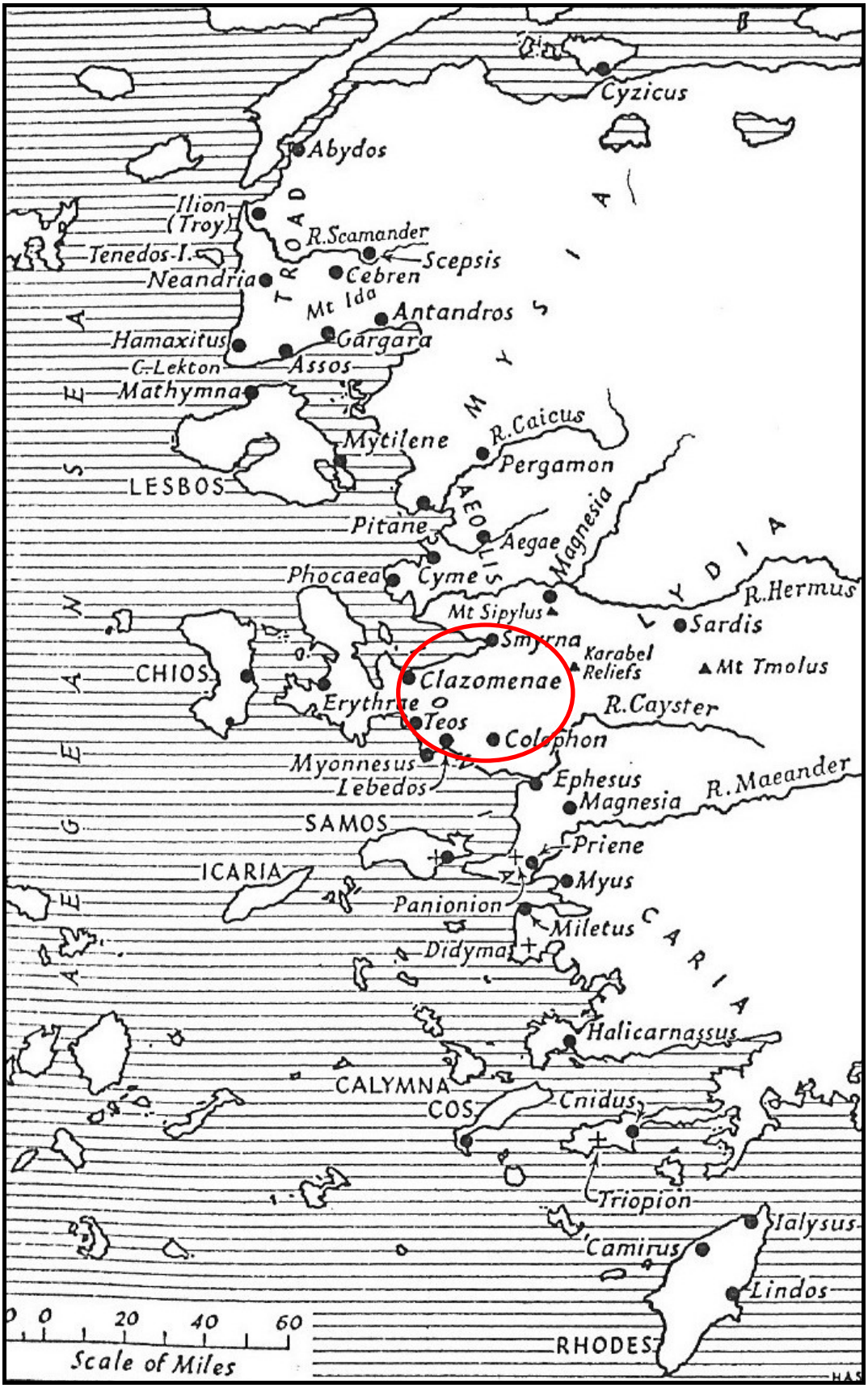

Şekil 3.2 Erken Yunan Döneminde Anadolu'nun batı kıyısı (Kaynak: Cook,1962,s:21)

Magnesia Savaşı öncesinde Roma İmparatorluğunun yanında yer alan Klazomenai ve diğer Ionia kentleri, Suriye Krallığı ile yapılan Apemenia Barışı'ndan sonra Romalılar tarafından özgür bırakılmıştır. Bu barışla birlikte Drymussa (Uzunada) Adası Klazomenai' ya dâhil edilmiştir. Helenistik Roma Dönemi'nde anakara boşaltılarak, ada üzerinde yerleşme sürdürülmüştür (Bakır, 2000,s.43).

3.2 Bizans Dönemi

Bizans Dönemi'nde, Roma İmparatoru I. Constantinus'un Hıristiyanlığı bir din olarak kabul etmesiyle, imparatorluk işlerine din karışmış ve sistemsel bölünmeler meydana gelmiştir. Merkezdeki ana kilisenin oluşturduğu metropolitlikler ve onlara bağlı piskoposluklar oluşmuştur. Klazomenai, Ephesos Metropolitliği'ne bağlı piskoposluklar arasında yer almıştır. Aynı metropolitliğe bağlı piskoposluk merkezi olan Smyrna'nın metropolitliğe yükselmesiyle, Klazomenai Bizans İmparatorluğunun sonuna kadar buraya bağlı bir piskoposluk olarak kalmıştır (Erim,2000,s.45). Ephesos'a bağlı rahipliklerden Brioula ile Vourla (Urla) isim benzerliğinde ötürü karıştırılmaktadır. Ancak Ramsay, Vourla'nın eski Klazomenai'nın yanında, Erythrai'nin bulunduğu tarafın ters yönünde yer aldığını belirtmektedir (Ramsay,1960,s.115–121).

3.3 Anadolu Selçuklu Dönemi

Türkler, XI. yüzyıldan itibaren Orta Asya' dan Anadolu'ya doğru ilerlemeye başlamışlardır. 1071'deki Malazgirt Savaşında Bizanslıların Türklere yenilmesiyle, Anadolu'ya Türklerin gelişi hızlanmış ve yurt olarak benimsemeye başlamışlardır (Baykara,1974,s.71; Uzunçarşılı,1972,s.1). Malazgirt Savaşı döneminde, Alparslan'ın kumandanlarından Çaka Bey, Batı Anadolu'daki fetihlerine 1081 yılında İzmir'i alarak başlamış ve daha sonra diğer Ege kıyı yerleşim alanlarına doğru yönlenmiştir. Bizanslıların denizden olan mücadelelerde daha güçsüz olduğunu düşünen Çaka Bey, İzmir'de donanma hazırlatmış ve öncelikle İzmir Körfezi'nde önemli bir kent olan Urla'yı ve Foça'yı daha sonra ise Midilli, Sakız, Sisam ve Rodos adalarını ele geçirmiştir (Atay,1978,51; Sevim,1988,s.97). Çaka

Bey'in Batı Anadolu'daki başarıları Anadolu Selçuklu hükümdarı Kılıçarslan ile Bizans İmparatoru Aleksios Komnenos'u rahatsız etmeye başlamıştır. Bunun sonucunda 1093 yılında, Kılıçaslan'ın emriyle öldürülmüştür. 1098 yılında, İzmir ve Urla bir kez daha Bizanslıların eline geçmiştir (Baykara,1974,s.73–74).

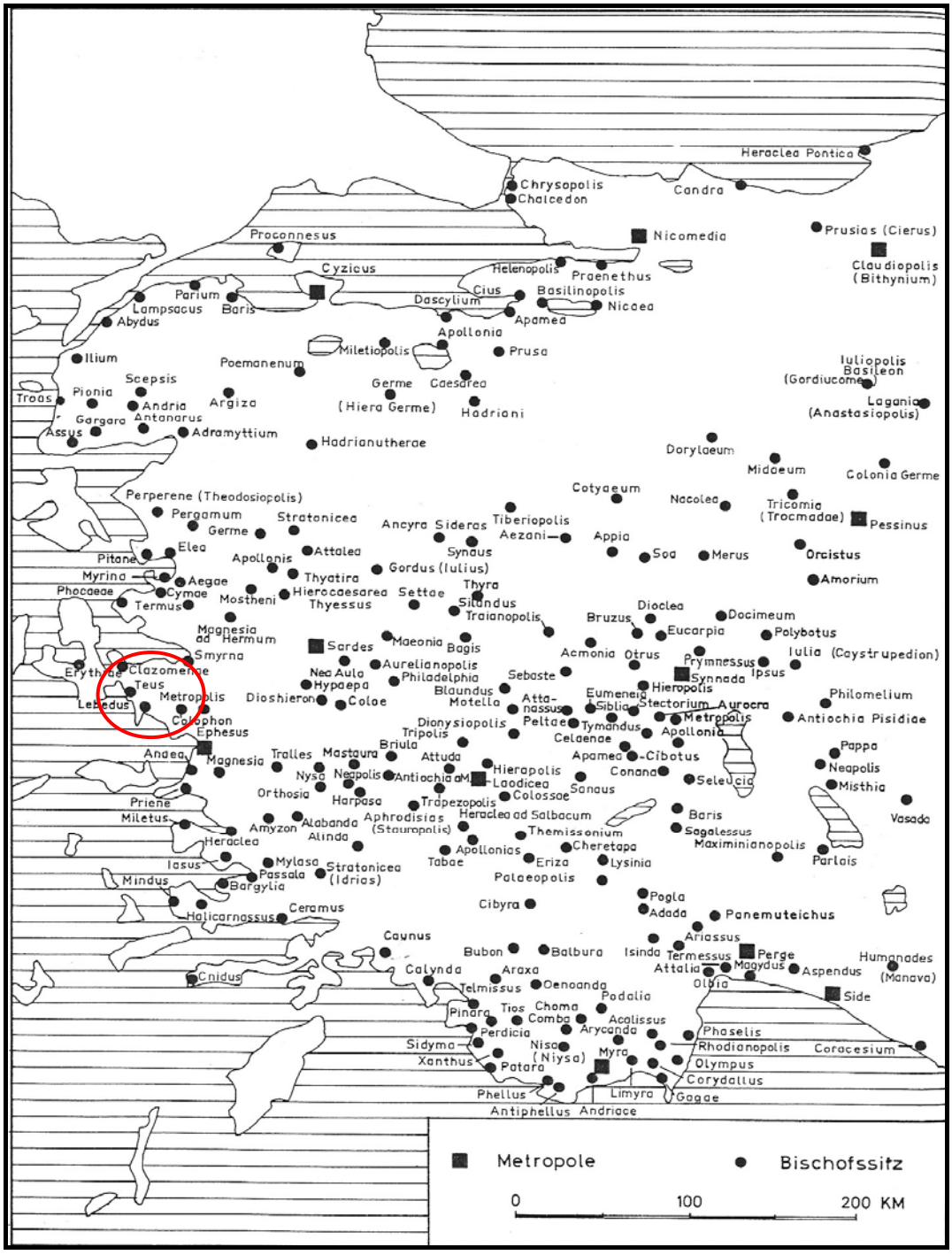

Şekil 3.3 Bizans Dönemi, M.S. 600 yıllarında Batı Anadolu'daki Piskoposluklar ve Metropolitlikler (Kaynak: Stewig, 1968, s:122)

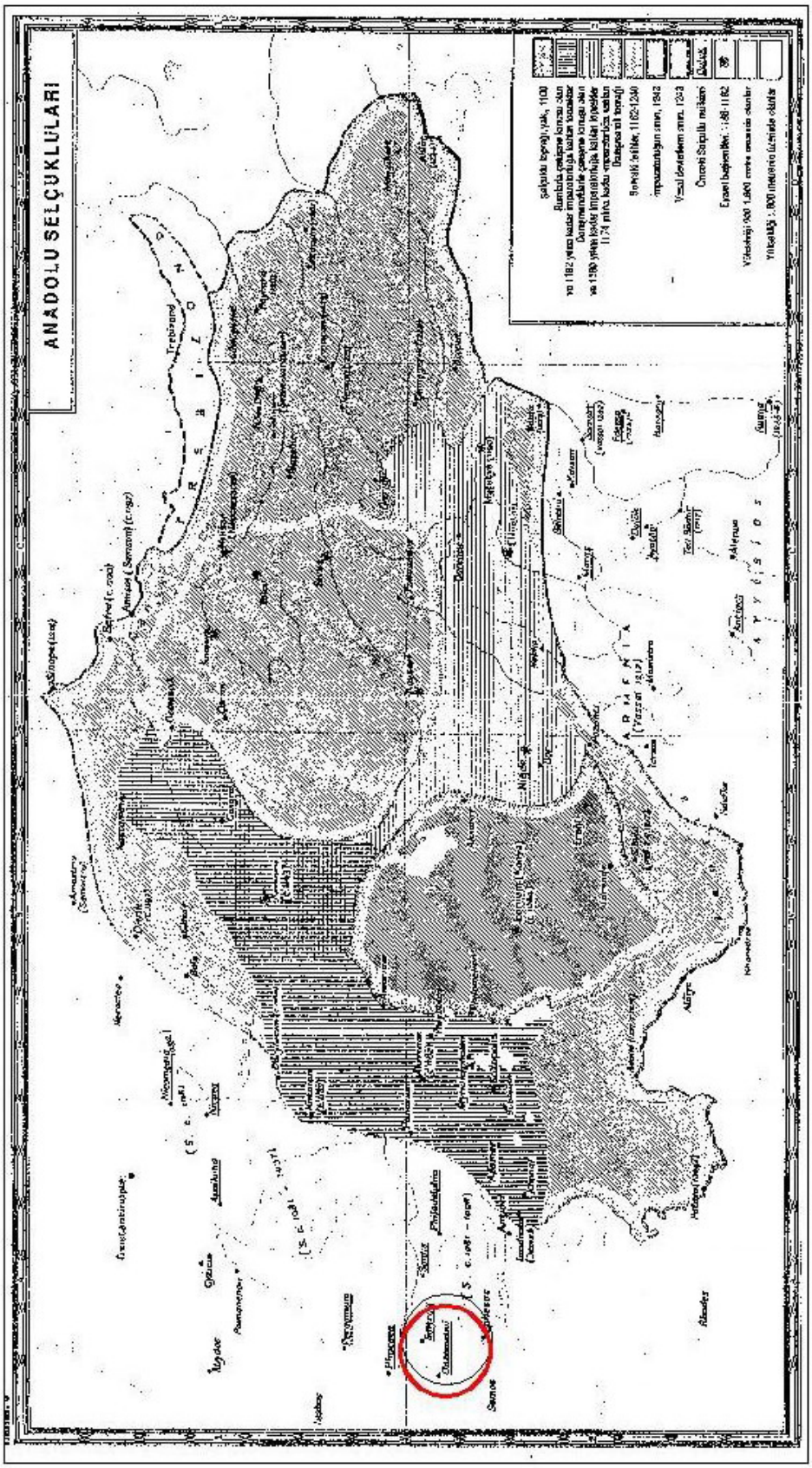

Şekil 3.4 Anadolu Selçukluları Dönemi'nde Urla (Kaynak: Pitcher,2001,harita 6)

3.4 Beylikler Dönemi

Çaka Bey öldükten sonra Anadolu Selçuklu Devleti, Anadolu üzerindeki hâkimiyetini giderek kaybetmeye başlamış, 1308 yılında da dağılmıştır (Baykara,1988,s.67; Emiroğlu,1990,s.232). Selçuklu Devleti'nin ortadan kalkmasıyla Anadolu'nun değişik bölgelerinde Türkmen Beylikleri üstünlük kurmaya başlamıştır. Aydınoğlu Beyliği, Aydınoğlu Mehmet Bey tarafından Eski Lidya ve Ionia bölgesinde, Birgi merkezli olmak üzere kurulmuştur (Sevim ve Yücel, 1989,s.267). Bu dönemde İzmir, Urla ve Batı Anadolu sahilleri Bizanslıların elinde bulunmaktadır. 1261 yılındaki Kemalpaşa (Nif) Antlaşması'yla Cenevizliler, İzmir'de oturma, ticaret yapma ve limanı kullanma hakkına sahip olmuşlar, 1304 yılından sonra da İzmir, Cenevizlilerin Zaccaria ailesinin denetimi altına girmiştir. İzmir'in Aydınoğulları yönetimi altına girmesinden sonra, Mehmet Bey 1327 yılında İzmir'in yönetimini oğlu Umur Bey'e bırakmıştır (Turan,1990,s.159).

Umur Bey ile deniz seferlerinde çoğunlukla yanında bulunan Bahadır Bey, Aydın ilinin alınması sırasında Urla ve çevresini de ele geçirmişlerdir (Akın, 1968, s.73). Deniz ticaretinde Sakız Adası ile İzmir arasında önemli bir konumda bulunan kent, Zaccaria ailesi tarafından ara denetim merkezi olarak belirlenmiştir. Urla ve çevresinin ürünleri için yeni pazar arayışına girilerek, kentin sosyo- ekonomik açıdan gelişmesi sağlanmıştır (Atay, 2003, s.34). 1337 yılında Venedikliler ile onlara geniş haklar tanınan bir antlaşma yapılmış; buna rağmen Venedikliler ticari bir etkinlik gösterememişlerdir. Aydınoğlu Beyliği'nin deniz ticaretinin yoğun bir şekilde gerçekleştiği alanlara egemen olmaya başlamasıyla, Venedik ve Cenevizliler bu kıyı yerleşim alanlarına donanmaları ile saldırılarda bulunmuşlardır. Urla halkı da yerleşim alanına verilen bu zararlardan ötürü kentin iç kısımlarına doğru kayarak, dış etkilere karşı daha korunaklı olan kentin merkezine yerleşmiştir (Atay, 2003, s.34).

1348'de Umur Bey'in ölmesiyle başa Hızır Bey geçmiştir (Akın,1968, s.52). 1348 yılında Latinler ile antlaşma yapılmasıyla, Aydınoğullarının limanlarını, Hıristiyanların serbestçe kullanmasına izin verilmiştir. Antlaşmayla Aydınoğullarının

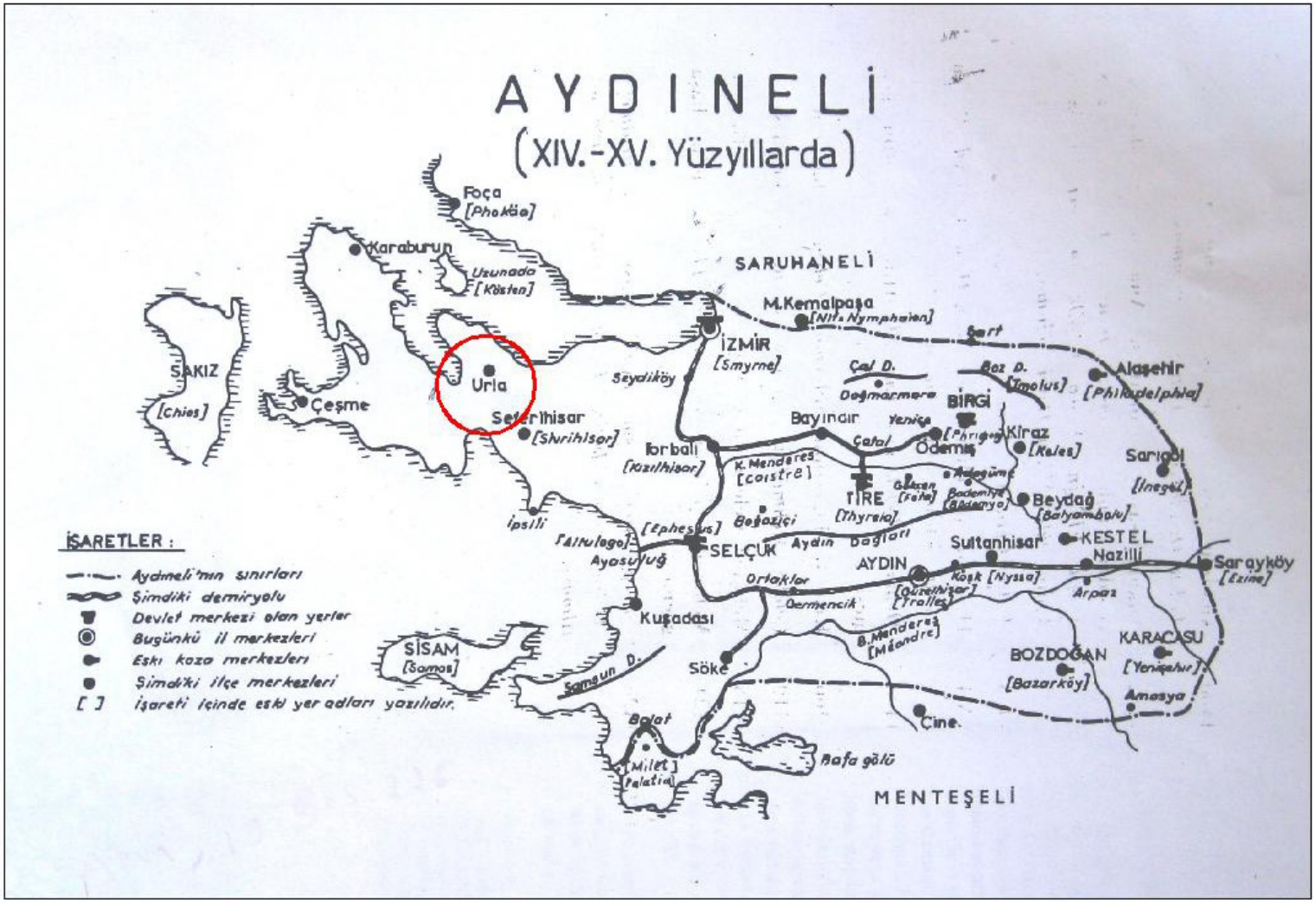

Şekil 3.5 XIV.- XV. yüzyıllarda Urla (Kaynak: Akın, 1968,s.226)

Urla üzerindeki egemenliği kısıtlanmıştır (Uzunçarşılı, 1984, s.109). 1390 yılında Aydın ili Yıldırım Beyazıt tarafından Osmanlıların egemenliğine girmiştir (Akın,1968,s.63). 1402 yılında Timur'un Ankara Savaşı'ndaki başarısının ardından Aydın ili yeniden el değiştirmiştir. Yıldırım Beyazıt'ın İzmir'e subaşı yaptığı Kara Hasan Ağa'nın öldürülmesiyle de Urla yeniden Osmanlıların idaresi altına girmiştir (Baykara,1974,s.81–82).

3.5 Osmanlı Dönemi

3.5.1 XIX. Yüzyıl Öncesi

Urla kenti, XV. yüzyıla ait tarih kaynaklarına göre İzmir, Seferihisar, Karaburun, Çeşme gibi kıyı yerleşimlerini içine alan, Aydın iline ait bölge içinde görülmektedir (Emecen,2001,s.98). 1426 yılında Cüneyt Bey'in ölümüyle Osmanlı idaresi altına giren kent, zaman içerisinde konumu nedeniyle hem kara, hem de deniz ticaretinde büyük gelişme göstermiştir (Baykara,1974,s.82). İzmir Anadolu şehirlerine yollar ile bağlanmış, batı cephesindeki kara ile bağlantısını da Urla sağlamıştır (Kütükoğlu, 2000,s. 22). Urla, deniz ticaretinde 1472 yılındaki Venedik donanması hücumlarına kadar geçen sürede Cenevizliler için önemli bir kilit noktası olmuştur (Baykara,1974,s.82). XVI. yüzyıl dolaylarında deniz ticaretinden ötürü Urla ekonomisi giderek ilerlemiş, İzmir'den daha önemli bir yerleşim haline gelmiştir. Çeşme'den Anadolu'ya giden malların bir kısmı İzmir'e ilerlerken diğer kısmı dağıtım noktası olan Urla'ya ulaşmıştır. (Baykara,1991,s.16).

Dağıtım noktası olmasından ötürü kendiliğinden bir "Pazar" alanı olan kent XV. yüzyıl başlarından sonra Vakıf defterlerine Nefs-i Urla, "Bazar-ı Urla" olarak geçmiştir (Kütükoğlu,2000,s.170). Osmanlı Devletinde pazar olarak nitelendirilebilecek bir alanın kurulabilmesi için bazı şartlar gerekmektedir. Bunlar arasında en önemlileri yeterli düzeyde tarımsal kapasiteye sahip olması, yeterli miktarda nüfusa sahip olması, ulaşımın kolaylıkla yapılabilmesi ve kurulan pazarın vakıf gelirlerine ve iltizam düzeyine zarar vermemesidir (Faroqhi,1993,s.47). Bu özeliklere sahip olan Bazar-ı Urla isminden zaman içinde bazar kelimesi kalkmış ve

adı sadece Urla olarak kalmıştır (Atay,2003,s.35). Pazar Çeşme'den Anadolu'ya uzanan yolun üstünde bulunmaktadır ve bu yol çevresine önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır.

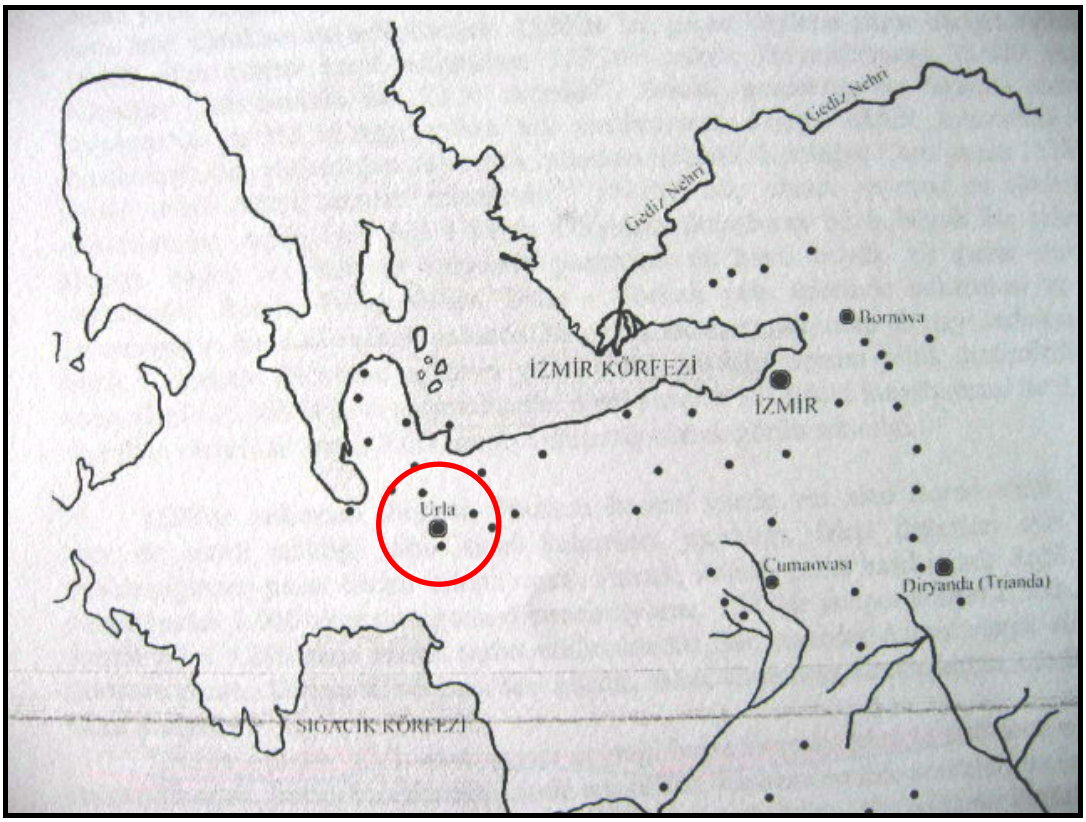

Şekil 3.6 İzmir kazasındaki pazarlar ve etrafındaki yerleşme yerleri (Kaynak: Kütükoğlu, 2000,s. 171)

XV. yüzyılda İzmir ve Urla İskeleleri sadece Osmanlı limanları arasındaki ticarette faaliyet gösterirken, Çeşme Limanı dış ticaret ilişkilerinde etkin rol üstlenmiştir. O dönemde bölgede Urla Gümrüğü bulunmaktadır ve Sancak Burnu'ndan Urla'ya kadar olan yalılardan yüklenen malların geliri Urla Gümrüğü tarafından tutulmuştur. Urla Gümrüğü'nün geliri 30.000 akçe iken, İzmir Gümrüğü'nün geliri 80.000 akçe olarak belirtilmiştir (Kütükoğlu,1985,s.99). Bu iki yerleşimin üç yıllık iltizam bedeli 470.000 akçe olarak verilmiş, daha sonra 10.000 akçe zam ile 480.000 akçeye arttırılmıştır (Kütükoğlu,2000,s.42).

XV. yüzyılın sonlarından itibaren Urla ekonomisinin giderek gelişmesinde tarım faaliyetlerinin artmasının da etkisi büyüktür. Kentte tarım arazileri artmış ve buğday,

arpa üretimiyle uğraşılmaya başlanmıştır. Zeytin yetiştirmek için uygun olan bu topraklarda zeytinyağı ile birlikte sabun da üretilmiştir. Urla'da o dönemden kalan sabunhanelerin bulunması bunun en açık kanıtıdır. XV. yüzyılda Urla sabunu en değerli sabun olarak kabul edilmiştir (Atay,2003,s.34).

Aydınoğlu Beyliği Dönemi'nde kıyıdan gelen saldırılardan ötürü iç Urla'ya yerleşen halk, Osmanlılar döneminde de kent yaşamını aynı yerleşimde devam ettirmiştir. XV. yüzyıl dolaylarında Urla'nın ilk Türk nüfusları Taylasanlu, Elvan Fakıh, ve Hasan Fakıh cemaatleridir. Yerleşik yaşama geçmiş olan bu Yörük cemaatleri, ellerindeki topraklara vakıf yoluyla sahip olmuşlardır. (Atay,2003,s.34).

XV. yüzyılda ekonomik açıdan iyi bir duruma gelen Urla'da bu yüzyıllara ait birçok vakıf eseri bulunmaktadır. Urla, Kanuni Sultan Süleyman tarafından annesi Hafsa Sultan'a verilmiştir ve o dönemde Urla Limanına bağlı 1137 vergi yükümlüsünün kaydı bulunmuştur (Faroqhi,1986,s.61). 1520 – 1540 arasında Urla'da 2000'e yakın vergi mükellefi yer aldığı belirtilmektedir (Erim,1999,s.21). Kentte toplanan vergiler, Hafsa Sultan'ın Manisa'da kurduğu cami, imaret ve medrese külliyesine bağışlanmıştır (Faroqhi,1993,s.89).

XVI. yüzyıla gelindiğinde Urla bir liman kenti olarak XV. yüzyıldaki önemini yitirmeye başlamış, İzmir Limanı onun yerini almıştır. Dengelerin değişmesiyle Urla gerileme dönemine girmiştir. Bunun en açık kanıtı gümrük gelirlerinden görülmektedir. 1604–1607 yılları arasında İzmir'in gümrük geliri 981.854 akçeden 1.332.733 akçeye çıkarken, Urla'nın geliri 112.523 akçeden 103.423 akçeye düşmüştür (Goffman,1995,s.51–53). Ticaretin İzmir'e kaymasıyla kentte tarımsal üretim ön plana çıkmış ve tarım odaklı bir yerleşim haline gelmiştir.

XVI. yüzyıla ait yapılan nüfus istatistiklerinde Urla nüfusunun İzmir'e göre daha fazla olduğu ortaya çıkmaktadır. 1528 yılında İzmir'in toplam nüfusu belirsizlerle birlikte 1194'ü bulurken, Urla 3000'e yakındır. 1575 yılında ise İzmir 3345'i bulurken, Urla 6600' e ulaşmaktadır (Atay,2003,s.36). Bu yerleşim alanlarındaki nüfusun artış sebeplerindeki en büyük etken, 1566 yılında Sakız'ın, 1571' de ise

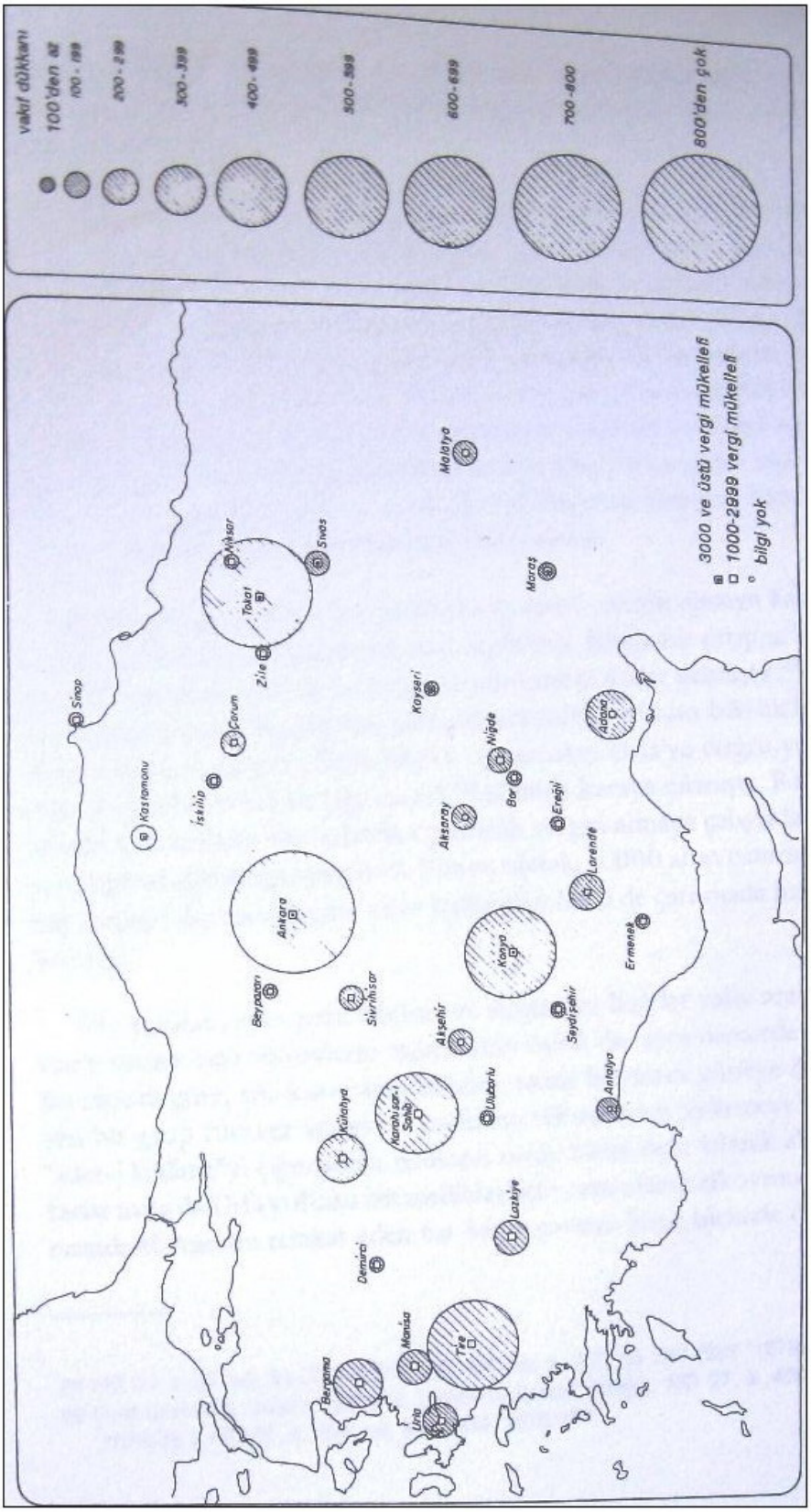

Şekil 3.7 XVI. yüzyıl sonlarında Anadolu'daki vakıf dükkanları (Kaynak: Faroqhi, 2000,haritta 4)

Kıbrıs'ın ele geçmesiyle, Ege Adaları'ndan Urla' ya doğru göçlerin başlamasıdır (Kütükoğlu,2000,s.33). Buna rağmen 1528 ve 1575 yılları arasındaki nüfus oranlarına bakıldığında İzmir'in % 100' ün üzerinde, Urla'nın ise % 69,5 değerinde bir artış gösterdiği hesaplanmıştır. Bunun da nedeni İzmir kentinin kendi etrafındaki kent ve kasabalara göre daha hızlı bir şekilde ilerlemesidir (Kütükoğlu,2000,s.32). 1570'li yıllarda Urla, İzmir dışında gayrimüslim nüfusu barındıran bir yerleşim haline gelmiştir. Batılıların kültürel yaşam, din ve ticaretteki aracı rolünü, İzmir ve Urla'da yaşayan, Rum, Ermeni ve Yahudiler üstlenmiştir (Martal, 1999,s.52). Kentte yaşayan Müslüman nüfus ile gayrimüslimler çoğunlukla ayrı mahallelerde yaşamayı tercih etmişlerdir (Kütükoğlu,2000,s.81).

XVII. yüzyılın ikinci yarısında Urla'da bulunmuş olan Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde kentten bahsetmektedir. Gelir kaynağının üzüm ve zeytine dayalı olduğunu belirterek, kentte 250'den fazla zeytin değirmeni, 70 sabun imalathanesi, 200 tane ticarethanenin bulunduğuna değinmiştir. Bunların dışında 3000 den fazla konut, 2 medrese, 2 hamam, 7 okul, 7 han ve birçok caminin varlığından söz etmektedir (Evliya Çelebi,1935, s.100).

XVIII. yüzyılda Türk nüfusu, gerek göçlerin yoğun bir şekilde fazlalaşması gerekse ülkedeki salgın hastalıkların artmasından dolayı % 60 oranında azalmıştır (Atay,2003,s.37). XVIII. yüzyılda Urla'da bulunmuş olan gezgin Chandler, kentin boşalmış gibi olduğunu belirtmiş ve bunu da var olan salgın bir hastalıktan ötürü, Urla halkının havası ve suyu güzel olan yüksek bir ovaya yerleştiği şeklinde yorumlamıştır. O dönemde Urla' da Türklere ait yedi cami, Yunanlıların ise iki kilisesinin olduğunu belirtmiştir (Chandler,1971,s.128).

XVIII. yüzyıl boyunca Urla giderek canlılığını yitirmeye devam etmiştir. Deniz ticaretinin İzmir Limanı'nın etkisi altına girmesi, buna bağlı olarak da ekonominin giderek gerilemesi, tarımsal üretimin ticaret kadar gelişim gösterememesi, Urla'nın giderek daha da küçülmesine neden olmuştur (Atay,2003,s.37). Bu dönem içerisinde ekonomik yapıya paralel olarak sosyal yapı da değişmiştir. XVIII. yüzyıl sonlarına doğru giderek artan göçler, gayrimüslim sınıfın giderek fazlalaşmasına sebep olmuştur. Yüzyıl sonunda XV. yüzyılın parlak Urla'sından eser kalmamıştır.

3.5.2 XIX. Yüzyıl Sonrası

XVIII. yüzyılda bağcılıkla uğraşmaya başlayan Urla halkı, toprakların buna uygun olmasından dolayı XIX. yüzyılda da bu üretimlerine devam etmişlerdir. Topraklarında çalıştıracak işçi bulma zorluğu yaşayan Türkler, Yunanistan ve Adalar'dan gelen Rumları çalıştırmaya başlamışlardır (Baykara,1991,s.39). XVIII. yüzyılın sonlarında, adalardaki zor şartlardan dolayı Urla Yarımadası'na giderek artan göçler, XIX. yüzyıl boyunca da devam etmiştir. İşçi olarak gelmeye başlayan Rum nüfus, zaman içinde Osmanlı tebaası olarak Urla'ya yerleşmiştir (Atay,2003,s.37).

Urla halkının geçim kaynağı bağcılık ve kuru üzüm üretimi olmuştur. En küçük esnaf grubundan en büyük işletmeye kadar herkes kuru üzüm bağına sahip olmuştur. Bazı Rumlar da 1890- 1900 yılları arasında görülen filoksera (asma biti) hastalığı yüzünden çoraklaşan tarlaları bağ yapmak için devralmışlardır (Milioris,2002,s.42). Böylece hem toprağı kullanabilir hale gelmişler, hem de yetiştirdikleri bağın yarısına sahip olmuşlardır. Bu şekilde toprak sahibi olmaya başlayan Rumlar, zaman içerisinde Urla'nın en zengin sosyal sınıfı haline gelmişlerdir.

XIX. yüzyılda Rumların elinde bulunan kuru üzüm imalatı, kentteki en iyi düzeydeki işletme alanlarından biri haline gelmiştir. Bu dönemde Rumlar, alkollü içki üretimine de el atmışlardır. 1894 yılında Fransız uyruklu Vasil Kıryiçi, konyak, şarap, rakı ve ispirto üretmek üzere Urla'da buhar gücüyle çalışan alkol fabrikası kurmak için girişimlere başlamıştır (Martal,1999,s.146–147). Aynı dönem içerisinde kuru üzüm ticaretinden elde edilen ürünler Avrupa ve Amerika'ya ihraç edilmeye başlanmıştır. Urla Limanı'ndan gümrüksüz mal ihracının yapılabilmesi, kentteki ticareti yeniden hareketlendirmiştir (Atay,1978,s.52). Bağcılıktan sonra Urla'daki ikinci bir geçim kaynağı da zeytincilik olmuştur. Urla topraklarında yetişmeye uygun bir bitki olan zeytin ağaçları sayesinde zeytin ve zeytinyağı üretimi yapılmıştır. XIX. yüzyılda Urla'da 250'den fazla zeytin değirmeni yer almaktadır (Mater,1982,s.112). Bu dönemde Urla'da, ticari faaliyetlerde bu derece etkin durumda olan yabancıların

haklarını korumakla görevli İngiliz, Avusturya-Macar ve Rum konsolosluk temsilcilikleri görev yapmaktadır (Atay,2003,s.37).

Yabancı yatırımcılar İzmir ile Çeşme arasındaki ticaret ilişkilerini kolaylaştırmak amacıyla, iki yerleşimi birbirine bağlayan bir demiryolu hattı kurmayı düşünmüşlerdir. Urla'yı merkez istasyonu şeklinde değerlendirmeyi planlamışlardır. İzmir- Urla arası 2 saat tutan projede, Urla'yı birinci sınıf, Urla İskelesi'ni 2. sınıf, Kilizman'ı ise 3. sınıf istasyonu olarak belirlemişlerdir (Atay,1978,s.109). Ancak yatırımcılar arasında, yolun nasıl yapılacağı hakkında çıkan görüş ayrılıkları, projenin bitmemesine neden olmuştur (Baykara,1994,s.18).

1878 yılından 1911 yılına kadar tüm Anadolu'da nüfus yaklaşık yüzde elli artış göstermiştir (McCarthy, 1995,s.4). Ancak bu artış XIX. yüzyılın başlarında Türklerin sayı ve oran olarak hâkim olduğu Urla'da, yüzyılın sonlarına doğru tamamen değişmiştir. Rumların sayı ve oran olarak artmasında iki sebep etkili olmaktadır. Bunlardan biri salgın hastalıklar diğeri ise savaşlardır. İzmir'de görülen salgın hastalıklar tüm Urla Yarımadası'nı etkilemiştir. Türk nüfusunun önlenemez ve yeri doldurulamaz düşüşü, Rum nüfusun artmasına neden olmuştur. XIX. yüzyılda Anadolu'da devam eden savaşlar nüfus olarak yurdun her tarafını etkilemiştir. II. Mahmut döneminde Hıristiyanlar askerlik yapmak yerine vergi ödemeye başlamışlardır. Türk erkeklerinin de savaşlara gidip, geri gelmemesi, nüfusun düşmesinde etkili neden olmuştur (Baykara,1991,s.282).

Urla'da XIX. yüzyılın sonlarına doğru yapılan nüfus sayımlarında Rum nüfusun Türk nüfusa göre fazla olduğu aşağıdaki tablolarda da görülmektedir (Taştan, 1999, s.39).

Urla İlçe Nüfusunda Türklerin Oranı:

Yıllar	Urla İlçesinde Türkler
1887	% 34.9
1897	% 30.5
1908	% 24.7

Urla İlçe Merkezindeki Türk Nüfusunun, Urla'nın Toplam Nüfusuna Göre Oranı:

Yıllar	Urla
1887	% 20.6
1897	% 13.8
1908	% 12.4

Urla İlçe Merkezinde Oturan Türk ve Rumların, Toplam Türk ve Rum Nüfusa Göre Oranı:

Yıllar	Urla	Rum
1887	% 46.0	% 94.2
1897	% 31.1	% 86.4
1908	% 33.4	% 75.3

1830'lu yıllara kadar Urla'da Yahudi Cemaati bulunmamaktadır. 1831 yılında 22 evde 50 Yahudi'nin yaşadığı tespit edilmiştir (Bora,1995, s.34). Aydın ili 1891 nüfus kayıtlarında da, Rumlar başta olmak üzere Ermeni, Musevi ve başka diğer gayrimüslimlerin yaşadığı belirtilmiştir. Sayıca 8.116 Türk, 12.054 Rum, 16 Ermeni, 282 Musevi, 2.773 uyruğu bulunmaktadır (Beyru, 2000, s.56). 1912 yılında toplam 33.301 nüfuslu Urla'da, 9.360 Müslüman, 23.990 Rum, 105 Ermeni ve 417 Musevi yaşamaktadır (Atay,2003,s.37).

Rumların ve diğer gayrimüslimlerin, Urla ekonomisinde iyi bir konuma sahip olmaları sosyal hayatlarını da etkilemiştir. Eğitime ve dinlerine önem veren Rumlar, XIX. yüzyılda kendilerine ait okul ve kiliseler yaptırmışlardır. Yunanistan ve Adalar'daki yaşam koşullarını Urla'da sağlamaya çalışmışlardır. 1890 yılında Urla'daki 18 tane okulun 10 tanesi Rumlara aittir ve 1912 yılında Rum okullarının sayısı 16 ya ulaşmıştır. Bu okullar içerisinden adı bilinen Anaxagorios'dur (Almanach,1894, s.134). 1900 yılında Rumlara ait 6 kilise ve 7 okulun varlığından söz edilmektedir (İndicateur Francais, 1900,s.151). 1910'lu yıllarda ise Musevi çocuklara öncelikli Fransızca öğretmek amacı ile kurulan Alliance Francaise İsrailite Okulu yer almaktadır (Atilla & Öztüre, 2003,s.78). 1894 yılında 4 tane kilise bulunmaktadır. Bunlar: Notre Dame, St. George, St. Haralambos ve St. Eustrace

kiliseleridir (Almanach,1894, s.134). O dönem içerisinde Yahudilere ait Hacı İsa Mahallesi'nde bir sinagog olduğu belirtilmiştir (Atilla ve Öztüre, 2003,s.77). Sağlık kuruluşu olarak St. Haralambos adında Rum hastanesi yer almaktadır.

Urla'da Türklere ait eğitim amaçlı, Rüşti, İbtidai Zükur ve İnas kurumları bulunmaktadır. 1920 yılında Urla Posta Müdür Osman Bey evini kızlara okul olarak bağışlamış ve yapı "Urla Kızlar Okulu" olarak hizmet vermeye başlamıştır (Tunçağ, 2003, s.47–49). Din yapı olarak da Urla'da 6 tane cami bulunmaktadır. Sağlık kurumu olarak ise Karantina Adası'nda bir tane hastane yer almaktadır. O dönemde 1 doktor ve 4 bekçisi bulunan hastane, günümüzde Urla Devlet Hastanesi olarak hizmet vermektedir (Atay, 1978, s.68).

XIX. yüzyıl sonlarında Urla'da iş dalları arasında, 4 avukat, 2 eczane, 4 kuyumcu, 3 tuhafiyeci, 26 bakkal, 20 belirgin tüccar, 4 tüccar terzi, 9 marangoz ve demirci bulunmaktadır. Bu işletmelerin dışında 5 yağhane, 3 tabakhane, 2 un ve yağ fabrikası yer almaktadır. Yerleşme içerisinde bu işletmeler haricinde, Rumların sahip olduğu 2 otel ve Türklere ait 2 han tespit edilmiştir. Kent içinde sosyal ve eğlence hayatını destekleyen 11 tane kahvenin yanında 1 tane de yaz aylarında tiyatro oyunlarının sergilendiği lokanta vardır (Atay, 2003,s.39).

Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla İzmir 15 Mayıs 1919'da işgal edilmiştir. 16 Mayıs günü, Rum çeteleri Urla'ya karşı ilk hücumlarını yapmıştır; fakat 120 kişilik Türk askeri yaklaşık 800 kişilik Rum çetesini sindirmeyi başarmıştır. Urla çevresindeki Türk köylerinin yakılması ve ırza geçme olaylarının başlamasıyla, halk Türk askerinin başındaki Alay Kumandanı Yarbay Kazım'a katılmıştır (Coşar,1919,s.1). 18 Mayıs günü Yunan ordu birlikleri ile desteklenen Rumlar, Türk ordusunun direnişlerine rağmen Urla'ya girmeyi başarmışlardır. Yarbay Kazım ve yanında bulunan subaylara Urla meydanında ağır suçlamalarda bulunarak, bütün Türk evlerini yağmalayıp, mahalleleri ateşe vermişlerdir (Coşar,1919,s.4). Urla halkı 3 yıl boyunca işgal altında kalmıştır ve Yunanlılar yüzünden çok kötü günler geçirmiştir. 12 Eylül 1922 günü, Albay Çolak İbrahim Bey Türk askerleriyle birlikte

Bademler Köyü üzerinden Urla'ya girmiş ve kenti işgal altından kurtarmıştır (Parlak,1983,s.436).

Urla'nın işgal altından kurtuluşundan sonra Urla Yarımadası'nda yaşayan Rumlar Yunanistan'a gönderilirken; Balkanlardan, Arnavutluktan, Girit'ten ve Yunanistan'dan Türk- Müslüman nüfus Urla'ya göç etmiştir (Tunçağ,2003,s.59). Bu Mübadele Dönemi içerisinde, Urla'dan giden Rumlar, ayrılırken sadece evlerini değil, değerli bütün eşyalarını da bırakmak zorunda kalmışlardır. Rum nüfusun sayısı oldukça azalmış, Türk nüfusu baskın duruma geçmiştir. Rum mahallelerinde çıkan yangından ötürü her yer yerle bir olmuştur (Uyal, 2000, s. 36). Gelen Mübadiller yangından geriye kalan evlere yerleştirilmiştir. Göçmen nüfusun büyük çoğunluğu Urla'ya geldiklerinde sadece Rumca bildikleri için ilk başlarda Türklerle anlaşmakta zorluk çekmişlerdir (Tunçağ, 2003,s.24).

3.6 Cumhuriyet Dönemi

1923 yılında Cumhuriyet'in ilan edilmesinden sonra, 20 Nisan 1924 yılında çıkan 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunun 89–91 maddelerine göre sancaklar sistemi kaldırılmıştır. Buna bağlı olaraktan Aydın Vilayeti yerine İzmir Merkez Sancağı, İzmir Vilayeti olarak kurulmuştur. Urla İzmir ilinin ilçelerinden biri durumuna gelmiştir (Akın,1968, s.90–91).

Mübadele yıllarında Urla'ya gelen Türk- Müslüman nüfusun göçleriyle birlikte, 1923 sonrasında Urla'da Müslüman; 1.460 erkek, 1.463 kadın, Gayri Müslim; 223 erkek, 64 kadın olduğu hesaplanmıştır (Serçe, 2001, s.11). 1927 senesindeki kayıtlara göre ise 6.845 erkek, 6.604 kadın bulunmaktadır (İzmir Vilayet Salnamesi,1929,s.102). Urla'da yaşayan Yahudi ailelerin bir kısmı savaştan sonra da kentte yaşamaya devam etmiştir. 1925 senesinde yaklaşık 75 aile Yahudi ailesinin yaşadığı düşünülmektedir (Atilla & Öztüre, 2003, s.78). 1927 yılında ise 222 kadın, 238 olmak üzere toplam 460 Yahudi bulunmaktadır (Bora, 1995, s.34). Cumhuriyet Dönemi içerisinde Türklerin nüfusu aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi giderek artmaya devam etmiştir (Anaç, 1994,s. 31).

Yıllar	Nüfus
1927	8.936
1940	10.330
1960	10.827
1980	14.416
2000	49.269

Urla, Kurtuluş Savaşı döneminde daha önceki ekonomik gücünü kaybetmiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra yeniden kendini toparlamaya çalışmıştır. Kent, Mübadele yıllarına kadar Rumların çok iyi bildikleri bağcılıkla geçimini sağlamıştır. Rumların yerine gelen Arnavutlar, Boşnaklar üzüm ve bağcılıktan anlamadıkları için 1940 yılından sonra tarlalarda tütüncülük yapmaya başlamışlardır Giritliler ise tapuları karşılığında tarla alıp, bağcılık yapmaya devam etmişlerdir (Tunçağ, 2003, s.24–60). Urla'nın topraklarında çok kalite üzüm yetiştirilmektedir ve bir dönem kentte çok kaliteli şarap üretimi yapılmıştır. Bölükbaşıoğlu Ailesi Tellibağ Şaraphanesi'ni kurarak, 1943 yılında şarapçılığa başlamıştır. O yıllarda Türkiye'nin 13. veya 14. şaraphanesi düzeyine kadar ulaşmıştır. 1960'lı yıllara kadar Urla'da üç şaraphane hizmet vermiştir (Tunçağ, 2003, s.64).

Cumhuriyetin ilanından sonra Urla'daki eğitim kurumlarının sayısı fazlalaşmıştır. İlkokul açılmış, ortaokula gidecek çocuklardan imkânı olanlar İzmir'e, yükseköğrenim için ise Ankara veya İstanbul'a gitmişlerdir. 1930–1969 yılları arasında kız-erkek karışık eğitime geçilmiştir. (Tunçağ, 2003, 47–49). 1932 yılında açılan Halkevi sayesinde, kültürel faaliyetler büyük önem kazanmıştır. Günümüzde olmadığı kadar çok etkinlik düzenlenmiş, sinema, tiyatro ve konserler organize edilmiştir (Tunçağ,2003,s.39). Günümüzde adı On İki Eylül olarak geçen okul, eğitime ilk olarak Rüştiye binasında Birinci Mektep olarak başlamıştır. 1965 yılında bina yanmıştır ve 1967 yılında yanan okulun karşısına yeni bir bina inşa edilmiştir. 1949 yılında Urla Ortaokulu, 1969 yılında ise Urla Lisesi açılmıştır (Anaç, 1994,s.33–34).

Urla'da 1980'li yıllardan sonra tarım faaliyetleri büyük ölçüde gerilemiştir. Bağcılık, tütüncülük ve zeytincilik eskisi kadar gelir getirmemeye başlamıştır. Başka iş kollarına yönelme olmuştur. Bazı tarlalarda tarımsal faaliyetler devam etse de birçoğu tapu karşılığı satılmıştır.

BÖLÜM DÖRT
URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ

4.1 Urla Tarihi Dokusunun Mekânsal Analizi

Ege Bölgesi'nde bulunan Urla kentinin sınırları dâhilinde, farklı tarihsel ve mekânsal özelliğe sahip yerleşimler bulunmaktadır. İskele Bölgesi ile "Merkez Urla" olarak adlandırılan iç Urla'da, hem tarih hem de mekân açısından birbirinden farklı özelliklere sahip yerleşim alanları görülmektedir. İskele Bölgesi'ndeki, "Prehistorik Klazomenai" olarak tanımlanan Liman Tepe ile Klazomenai kazı alanları, Prehistorik ve Antik Dönem'e ait yerleşimlerdir. (Erkanal,2002,s.221). Klazomenai'ye ait buluntuların bir kısmı Urla'ya kara yolu ile bağlanan Karantina Adası'nda da yer almaktadır. Bunun yanı sıra, hem İskele Bölgesi, hem de kent merkezinde, XIX. yüzyıl sivil mimarisine ait bir doku yer almaktadır.

İskele Bölgesi ile "Merkez Urla"nın bağlantısı, sağ ve solunda pasif kentsel yeşil alan ile müstakil evlerin bulunduğu bir yol ile sağlanmaktadır. "Merkez Urla" İskele Bölgesi'nden uzakta yer almaktadır.

Şekil 4.1 İskele Bölgesi'nin Karantina Adası'ndan görünümü

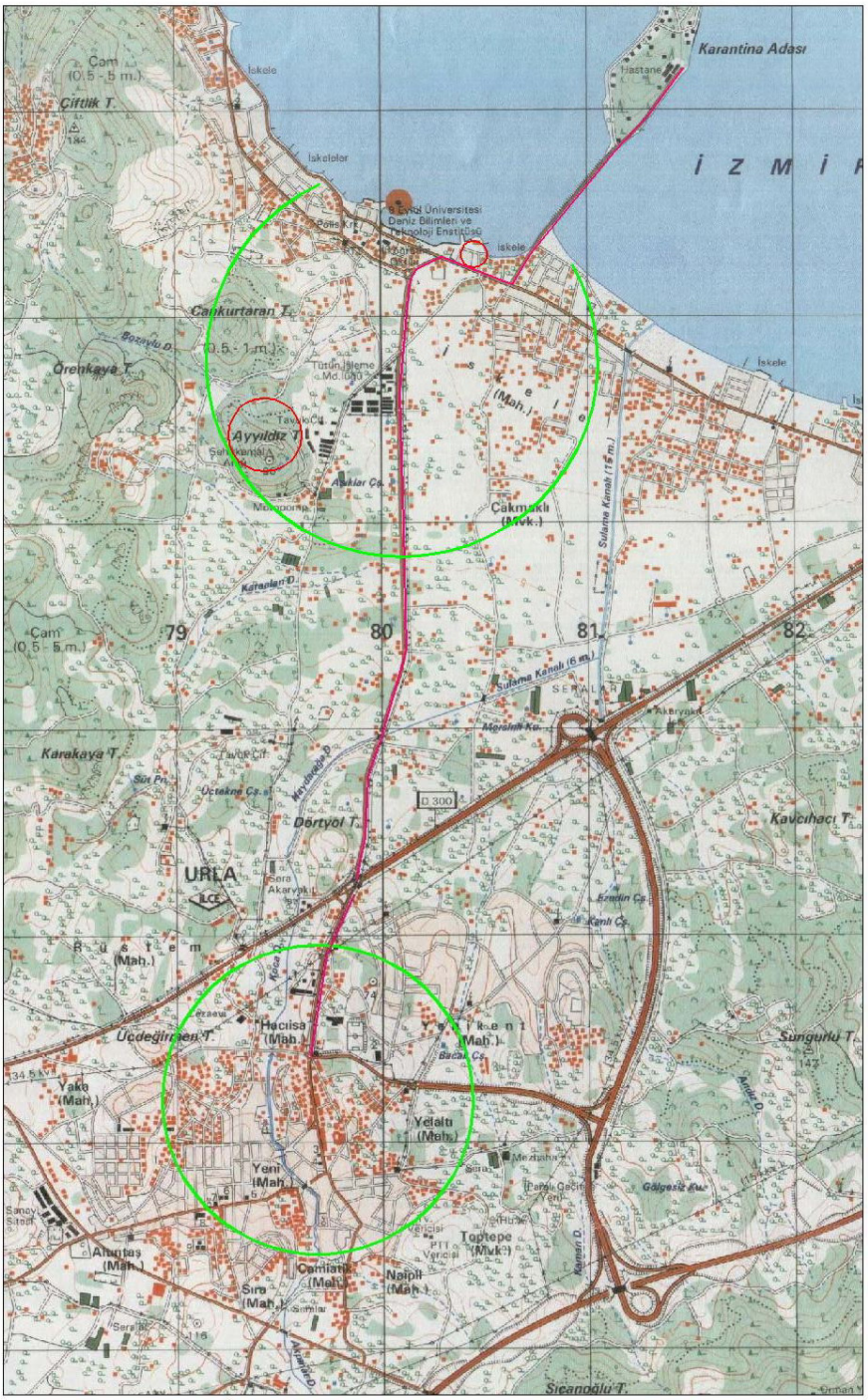

Şekil 4.2 Urla içerisinde İskele Bölgesi'nin ve merkez Urla'nın yeri (Kaynak: Urla Belediyesi

Şekil 4.3 Karantina Adası

Şekil 4.4 İskele Bölgesi ile Karantina Adası'nı bağlayan yol

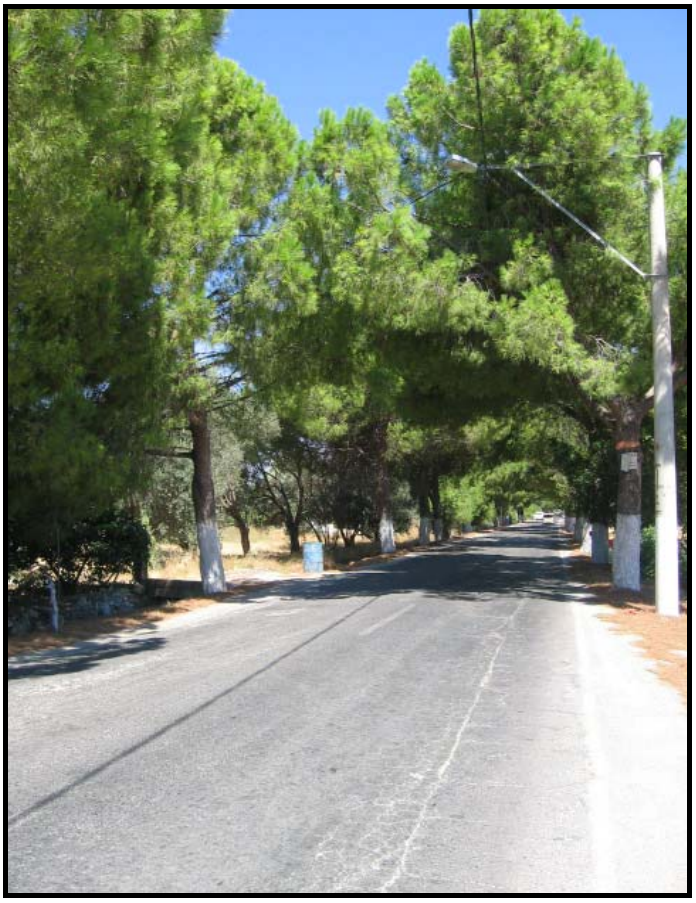

Şekil 4.5 Urla İskele Mahallesi'ni Urla merkeze bağlayan yol

4.1.1 İskele Bölgesi Prehistorik ve Antik Dönem Kazı Alanları

Liman Tepe ve Klazomenai kazı alanları, Urla İskele Bölgesi'nde yer alan Prehistorik ve Antik Dönem'e ait yerleşim bölgeleridir. Prehistorik Dönem'e ait bulgulara Liman Tepe kazı alanından ulaşılırken, Klazomenai kazı alanından ve Karantina Adası'ndan Antik Döneme ait veriler elde edilmektedir.

Yapılan kazı çalışmaları sonucunda, Liman Tepe'nin M.Ö. 6000'lere tarihlenen Neolitik Çağ'ın Liman Tepe'de bulunması seramik kalıntılar ile ispatlanmıştır (Erkanal, 2002,s. 222). Liman Tepe'deki kazı çalışmaları, ilk olarak 1950 yılında Ekrem Akurgal' ın Klasik Çağ öncesi uygarlıklarını tespit etmesiyle başlamıştır. 1979 yılında Güven Bakır tarafından sürdürülen çalışmalarda ilk mimari kalıntılara ulaşılmıştır. On yıl kadar ara verilen çalışmalara, 1992 yılında tekrardan başlanmıştır. Günümüzde de çalışmalar, Urla Belediye Başkanlığı'nın ve The Institute of Aegean

Prehistory' nin maddi katkılarıyla, Kültür Bakanlığı ve Ankara Üniversitesi adına devam ettirilmektedir (Erkanal,2002,s.222). Anakara üzerinde olduğu gibi su altında da kazılara devam edilmektedir. 2005, Ağustos ayından beri Hayfa Üniversitesi ile ortak yürütülen çalışmalarda, M.Ö. 5. yüzyıla dayanan batık tekne yükü ile M.Ö. 6. yüzyıla tarihlenen büyük bir yapının bazı duvar kalıntılarına ulaşılmıştır (Erkanal, 2002,s. 225–226).

Liman Tepe'nin bir bölümü Ege Denizi'nin yükselmesi ve anakaranın çökmesi sonucunda sular altında bulunmaktadır (Şekil 4.6.- F). Yerleşme içerisinde savunmaya dayalı bir sistem bulunmaktadır. Erken Tunç Çağı'na (M.Ö. 3000–2500) ait birbirinin devamı niteliğinde üç devir ortaya çıkarılmıştır. Merkez niteliğinde olan yerleşme içerisinde, limanlarla bağlantı içinde olan iki iç kale ve bir aşağı şehir tanımlanmıştır. Aşağı şehir, dış iç kale en son olarak ise, ikinci iç kale en yüksek konumda yer almaktadır (Erkanal,2002,s. 226).

Erken Tunç Çağı I. devrinde (Şekil 4.6.-C), 90 cm. kalınlığında olan sur duvarlarının oluşturduğu mekân ile savunma sistemi kurgulanmıştır (Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme, 1996,s.76). Sur duvarlarının iç bölümünde oluşturulan uzun evler, surlara destek sağlayacak biçimde, dik olarak inşa edilmiştir. Malzeme olarak bazı evlerin yan duvarında taş kullanıldığı görülmektedir. Evlerin içlerinden bazı seramik kalıntılar çıkarılmıştır (Erkanal, 2002,s. 222–223).

Erken Tunç Çağı II. devirde, I. devire göre daha gelişmiş bir savunma sistemi kurulmuştur. Sistemin güney yönünde yer alan kısmı oval bir şemaya sahiptir (Şekil 4.6.- B). İç içe iki kaleden oluşan bu yerleşim düzenin de, I. devire ait savunma sistemi ile mimari veriler kerpiç dolguyla kapatılmış ve yeni yapılar bunun üstüne inşa edilmiştir (Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme,1976, s.76). Savunma sistemi içerisinde, dıştan uzunluğu 12 metre, genişliği 20 metre olan kule, teknik özellikler ve boyutu bakımından Ege ve Anadolu' da bulunanlar arasında en büyüğü ve görkemlisi olarak düşünülmektedir (Erkanal,2002, s. 223–224).

Liman Tepe'nin en alçak bölümünde aşağı şehir olarak tanımlanan yerleşme bulunmaktadır. Dış iç kale ile şehrin bağlantısı taş döşeli bir yol ile yapılmıştır. Yolun iki tarafında bulunan yapıların bazıları açığa çıkarılmasına rağmen, şehrin boyutları hakkında bir tahmin yürütülememektedir (Erkanal,2002,s. 224).

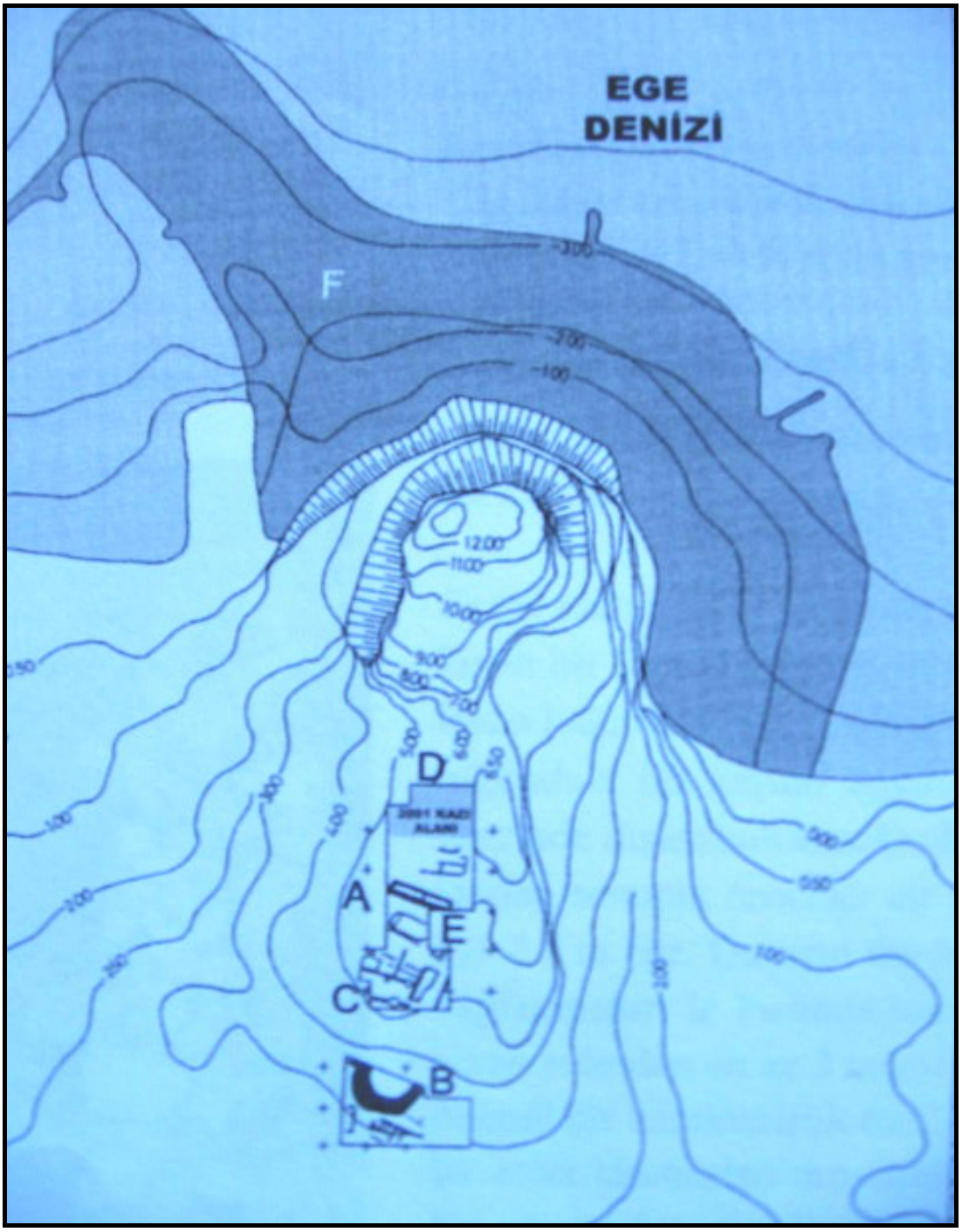

Şekil 4.6 Liman Tepe topografik haritası ve kazı alanları (Kaynak: Erkanal, 2002, s. 221)

II. devire ait dış kalenin ortasında merkezi bir yapı bulunmuş ve bazı bölümleri açığa çıkarılmıştır (Şekil 4.6. –A) (Erkanal,2002,s. 224). Bu yapılaşmadan, savunma sisteminin yanı sıra, merkez odaklı bir yerleşmenin etkin olduğu sonucu çıkarılabilmektedir. Mekânsal olarak, birbirine paralel duvar sisteminden oluşan yapının duvarları arasında, 1,20 metre genişliğinde koridorlar yer almaktadır. Koridorlar ara bölücü duvarlar ile bölünmüş ve depo olarak kullanılabilecek dar mekânlar elde edilmiştir. Koridorlar nedeni ile bu yapılara "koridorlu ev" denilmektedir (Anonim,1976,s. 78). Yapının içinde "phallos" ve dini eşyalar bulunmuştur. Bu çıkan kalıntılardan da yapının, konumundan başka, din açısından da önemli bir mekân olduğu anlaşılmaktadır (Erkanal, 2002,s.224).

Şekil 4.7 Liman Tepe kazı alanı (www.urlaonline.com)

2001 yılındaki kazı çalışmalarında Erken Tunç Çağı II. devrine ait ikinci bir iç kaleye ulaşılmıştır (Şekil 4.6.-D). Bu alan içerisinde doğu ve batı yönlerinden faklı biçimlerde algılanan iki kule açığa çıkarılmıştır. Doğu yönünden dikdörtgen biçimde, batı tarafından ise yayvan at nalı şeklinde görülmektedir. Kulelerin arasında bulunan dar koridor içerisinde seramik kalıntılar bulunmuştur. Çıkan seramiklerin kalitesinden iç bölümlerde önemli bir yapının var olduğu düşünülmektedir (Erkanal, 2002, s. 225).

Şekil 4.8 Liman Tepe kazı alanı

M.Ö. 3000 sonlarında Erken Tunç Çağı III. devrinde, taş döşeme ve bazı ince duvar kalıntıları göze çarpmaktadır. Ortaya çıkan seramik kalıntılarına göre bu devir, Erken Tunç Çağ ile Orta Tunç Çağı arasında kalan bir geçiş döneminden izler taşımaktadır M.Ö. 2. binin ilk yarısında Orta Tunç

çağı, dört farklı mimari tabakaya bölünmüştür. Höyük çok fazla tahribata uğradığı için ilk üç tabakaya ait kalıntılar günümüze kadar ulaşmamıştır. Liman Tepe'nin kuzey tarafında 4. mimariye ait oval planlı, yapılar saptanmıştır (Şekil 4.6.-E). Yapım malzemesi olarak ahşap kullanılan bu evlerin mekânsal organizasyonundan, atölye ve işyeri olarak kullanıldıkları anlaşılmaktadır (Erkanal, 2002,s. 226–227).

Antik Dönem yerleşmesi olan ve M.Ö. 1050–1000 ile M.S. 5. yüzyıla kadar yerleşik hayatın devam ettiği düşünülen Klazomenai'de ilk kazı çalışmalarına, Urla'nın Yunan işgalinde bulunduğu 1921–1922 yıllarında başlanmıştır. Kazılar Yunan Arkeoloji Kurumunun katkılarıyla, Georgios P. Oikonomos yönetiminde yürütülmüştür. O dönemde Urla İskelesi'nin güneybatı yönünde bir nekropolis ve M.Ö. 6. yüzyıla tarihli kırk tane cenaze külü koyma küpü, kırk tane lahit açığa çıkarılmıştır. 1979 yılında Prof. Dr. Güven Bakır çalışmalarına başlamıştır. Günümüzde ise Prof. Dr. Güven Bakır ve Prof. Dr. Hayat Erkanal'ın kazı çalışmaları devam etmektedir (Umar, 2001, s.85–86).

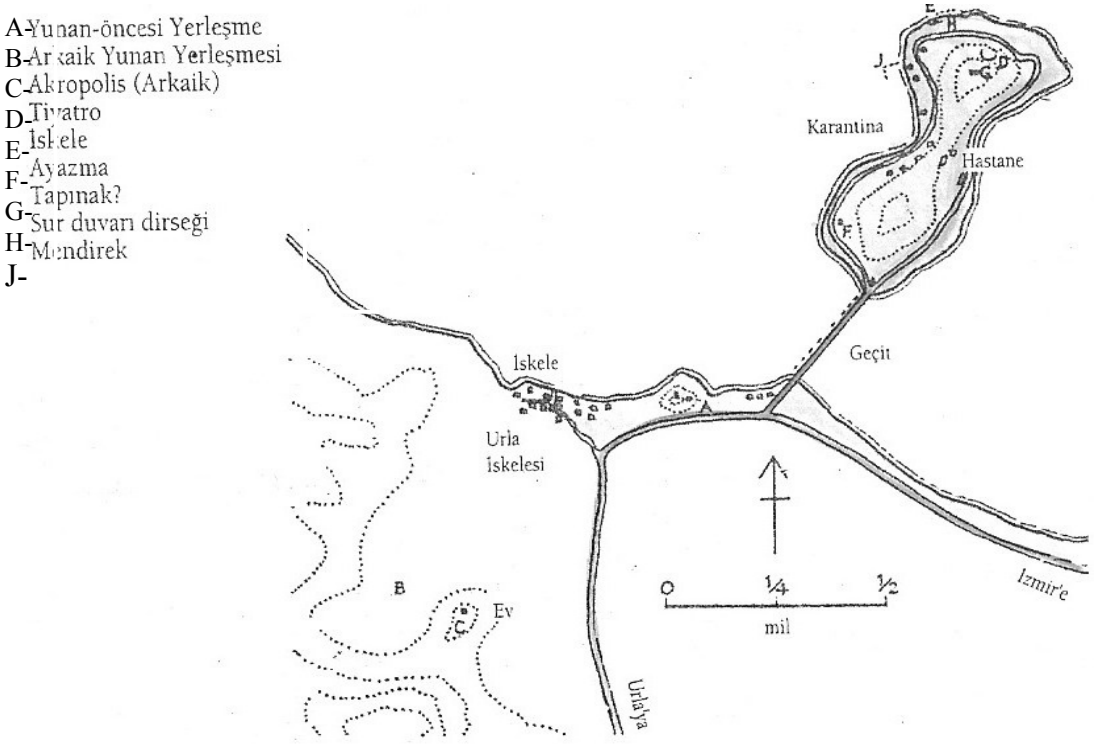

Şekil 4.9 Klazomenai, plan (Kaynak: Bean,1995,s. 114)

Günümüze kadar olan çalışmalar sonucunda, Karantina Adası üzerinde, surların kuzeybatı köşesi ile tiyatro boşluğunun yeri belirlenmiştir (Şekil 4.9.). İskele Mahallesi'nde ise Klazomenai Antik Kent'i içerisindeki savunma duvarı ve kentin batı giriş kapısı, zeytinyağı işliği ve deposu, demirci işliği, Arkaik dönem evleri, büyük yapı (Basileia) ve evler gün ışığına çıkarılmıştır.

Klazomenai zeytinyağı işliği, Anadolu'da bilinen en eski fabrika olarak tespit edilmiştir. 1992–2004 yılları arasında depolar, iki su kuyusu ve fabrika, İskele Mahallesi, Hamdi Balaban tarlasında açığa çıkarılmıştır (İplikçi ve Bakır,2005,s.11).

Şekil 4.10 Klazomenai zeytinyağı işliği

Fabrikanın tabanında bulunan, değişik boyut ve şekillerdeki on altı çukurda yapılan çalışmalarda, bir değirmen, üç kuyulu yağ ayrıştırma düzeneği (polima), bir bocurgat ve iki ayrı baskı tablasına saptanmıştır. Klazomenai'de ki iki ayrı baskı tablası, iki ayrı sistemin bulunduğunu ortaya çıkarmıştır. Çukurların tünümün aynı anda doldurulmadığı düşünülmüş ve ona göre kullanım evresinin olduğu saptanmıştır. İşliğin ilk evresi M.Ö. 600/580–546, ikinci evresi ise M.Ö. 530–500 yılları arasında kullanılmıştır (İplikçi ve Bakır,2005,s.11).

Fabrika ile ilgili veri toplama işlemi tamamlandıktan sonra, 2500 senelik tesisin restitüsyon çizimi yapılmıştır. Çalışmanın 2004 yılında birinci etap çalışmalarına, proje sorumlusu Prof. Dr. Güven Bakır'ın başkanlığında, Proje Danışmanı Grafiker Ertan İplikçi ve görevlendirilen bir mimar tarafından başlanılmıştır. 2005 yılındaki ikinci etap çalışmalarında, fabrikanın tadilat projesi ile rekonstrüksiyonun tamamlanmasını Restoratör Mimar Tamer Pakpen gerçekleştirmiştir. 2005 yılı sonunda işlik tamamen ayağa kaldırılmıştır (İplikçi ve Bakır, 2005,s.12–13).

Şekil 4.11 Fabrikanın birinci (mavi), ikinci (turuncu) evreleri (www.klazomeniaka.com/300-zeytin-res03.htm)

4.1.2 İskele Bölgesi XIX. Yüzyıl Sivil Dokusu

Kentin deniz kıyısında bulunan İskele Bölgesi, Urla Limanı'nın da ticari avantaj sağlamasıyla, hem tarihi hem de mimari açıdan önemli bir yerleşim alanı olmuştur. Urla'nın ithalat ve ihracatı Urla Limanı'ndan yapılmıştır. Özellikle XIX. yüzyılda liman, merkezdeki ticaretin diğer kıyı yerleşim alanlarıyla bağlantısını kurarak, kentin dış ticarette ilerlemesini sağlamıştır. İzmir, Çeşme arasındaki güzergâh üzerinde Urla Limanı'na uzanan bir yol bulunmaktadır. Limandaki ticari hareketlilikten ötürü, kentin ihracata bağlı depoları ve mağazaları yer almaktadır (Cuinet, Vilayet de Smyrne, s.520).

1890'lı yıllarda Urla'ya gelen Cuinet, 1891 ve 1892 tarihleri arasında limandaki gemi sayısı ve tonajına ilişkin sayısal bilgiler vermektedir. Bu verilere göre, Urla Limanı'nı ziyaret eden buharlı ve yelkenli gemi sayısı fazla bulunmaktadır. Gemi sayısı ve tonaj olarak, en fazla limana yanaşan buharlı gemi Hollandalılara aittir (Tablo 4.1.).

Tablo 4.1 13 Mart 1891- 28 Şubat 1892 tarihleri arasında Urla Limanı'ndaki gemi etkinlikleri (Kaynak: Cuinet, Vilayet de Smyrne, s.521)

Bayrak	Gemi Sayısı			Tonaj			Fener Hakkı
	Buharlı	Yelkenli	Toplam	Buharlı	Yelkenli	Toplam	
Alman	8	-	8	7.985	-	7.085	-
İngiliz	16	1	17	13.955	2	13.957	4.854
Avusturya	7	1	8	6.204	533	6.737	1.634
Fransız	2	-	2	3.408	-	3.408	-
Yunan	5	9	14	925	1.125	2.050	418
Hollanda	22	-	22	20.387	-	20.387	7.925
İtalya	1	1	2	1.343	387	1.730	469
Osmanlı	371	629	1.000	7.834	7.611	14.445	6.855
Sisamlı	-	2	2	-	14	14	4
Rus							
Toplam	432	643	1.075	61.041	9.672	70.713	22.187

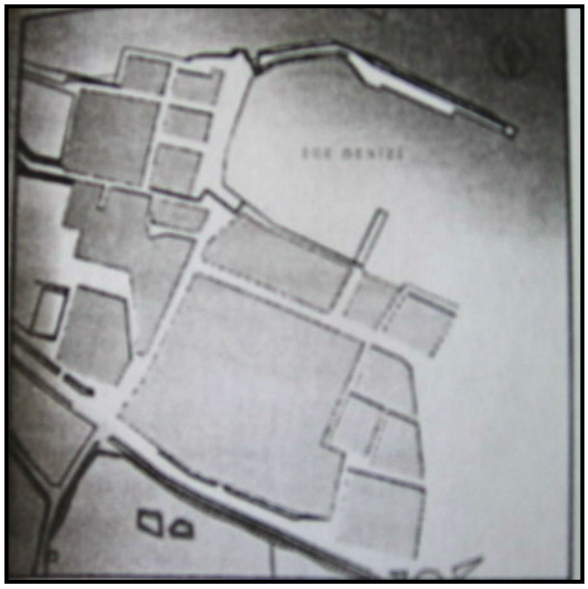

Şekil 4.12 Urla İskele Bölgesi ada düzeni (Kaynak: Karatosun, 2003, s.144)

İskele Bölgesi 'nde, birbirini dik kesen sokakların oluşturduğu plan, gridal düzende biçimlenmiştir. Günümüzde sayıca çok fazla bulunmamasına rağmen, liman ve çevresinde farklı mekânsal özelliklere sahip yapılar görülmektedir. Özellikle XIX. yüzyıl dönemine ait olan arkadlı rıhtım, yerleşmenin kendine özgü kentsel öğelerinden birisidir. Kıyı boyunca arkadlı rıhtımdan başka farklı fonksiyonlarda hizmet veren yapı grupları da yer almaktadır.

İskele Bölgesi'ndeki yapıların birçoğunun fonksiyonu ya zaman içinde değişime uğramış ya da bakımsızlıktan kullanılmayacak duruma gelmiştir. Özgün fonksiyonları; konut, mağaza, konut üstü mağaza, fabrika ve depo olan yapıların çoğu günümüzde restoran, kafe veya butik otel tarzında işletmeler olarak hizmet vermektedir.

Şekil 4.13 İskele Rıhtımı – 2006

Rıhtımda sistem, kıyı boyunca yarı açık mekân olarak kurulmuştur. Arkadlı geçişin bir tarafında yapının cephesi bulunurken, diğer tarafı denize doğru açılmaktadır. Denize açılan yönlerdeki yarı açık mekânlara kahvehane olarak işlev verilmiştir. Bu sayede de sosyal bir lokasyon oluşturulmaya çalışılmıştır.

Şekil 4.14 İskele Rıhtımı–1920 (www.urlaonline.com)

XIV. yüzyılın sonlarına kadar İskele Bölgesi'nde yer alan kent çekirdeği, Venedik ve Cenevizlilerin denizden olan saldırılarından ötürü yer değiştirmek zorunda kalmıştır. Savunmanın daha kolay olduğu, kent merkezine doğru kayan çekirdek, XV. yüzyılda Osmanlılar' ın Urla'yı ele geçirmesiyle hızlı bir şekilde gelişmeye başlamıştır.

4.1.3 Tarihi Kent Merkezi

Bu bölüm 4.2 bölümünde detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

4.2 Urla Tarihi Kent Merkezinin Mekânsal Analizi

Günümüzde "Merkez Urla" olarak tanımlanan Urla tarihi kent merkezinin, XV. yüzyılda Osmanlıların hâkimiyeti altına girmesiyle birlikte, kent sosyo- ekonomik açıdan ilerleme kaydetmiştir. Bu gelişme kentin yapılaşması üzerinde de etkili olmuş, farklı mimari özelliklere sahip yapılar inşa edilmiştir. Kent içindeki Müslüman nüfus XIX. yüzyıla kadar çoğunlukta olmasına rağmen, XIX. yüzyılda Yunanistan ve Ege Adaları'ndan farklı etnik grupların göçleriyle, nüfus dengeleri değişmiştir. Farklı dine ait toplulukların bir arada yaşaması, kentin sosyo- ekonomik yapısını değiştirirken, kent mimarisinin değişmesinde de etkili olmuştur.

Aydınoğlu Beyliği zamanında savunma amaçlı olarak, merkez Urla'ya gelen Türklerin net olarak nereye yerleştiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır. Merkezin içinden akan Akpınar Deresi, dokuyu doğal bir sınırlayıcı eleman olarak ikiye ayırmaktadır. Evliya Çelebi "Seyahatname"sinde, XVII. yüzyılda derenin bir tarafında Müslümanların, diğer tarafında ise Rumların ve diğer etnik kökenli grupların yaşadığına değinmiştir (Evliya Çelebi,1935). Milioris'e göre de 1922 öncesi Urla'da derenin sağında Müslüman, Yahudi ve az sayıda Rum, sol tarafın tamamında ise Rum yerleşmeleri bulunmaktadır (Şekil 4.15) (Kaynak: Milioris, 2002). Milioris'in hafızadan çizilen haritası ile 2006 yılı Urla kent merkezi haritası çakıştırıldığında (Şekil 4.16), Zafer Caddesi ve Akpınar Deresi'nin kent içinde öne

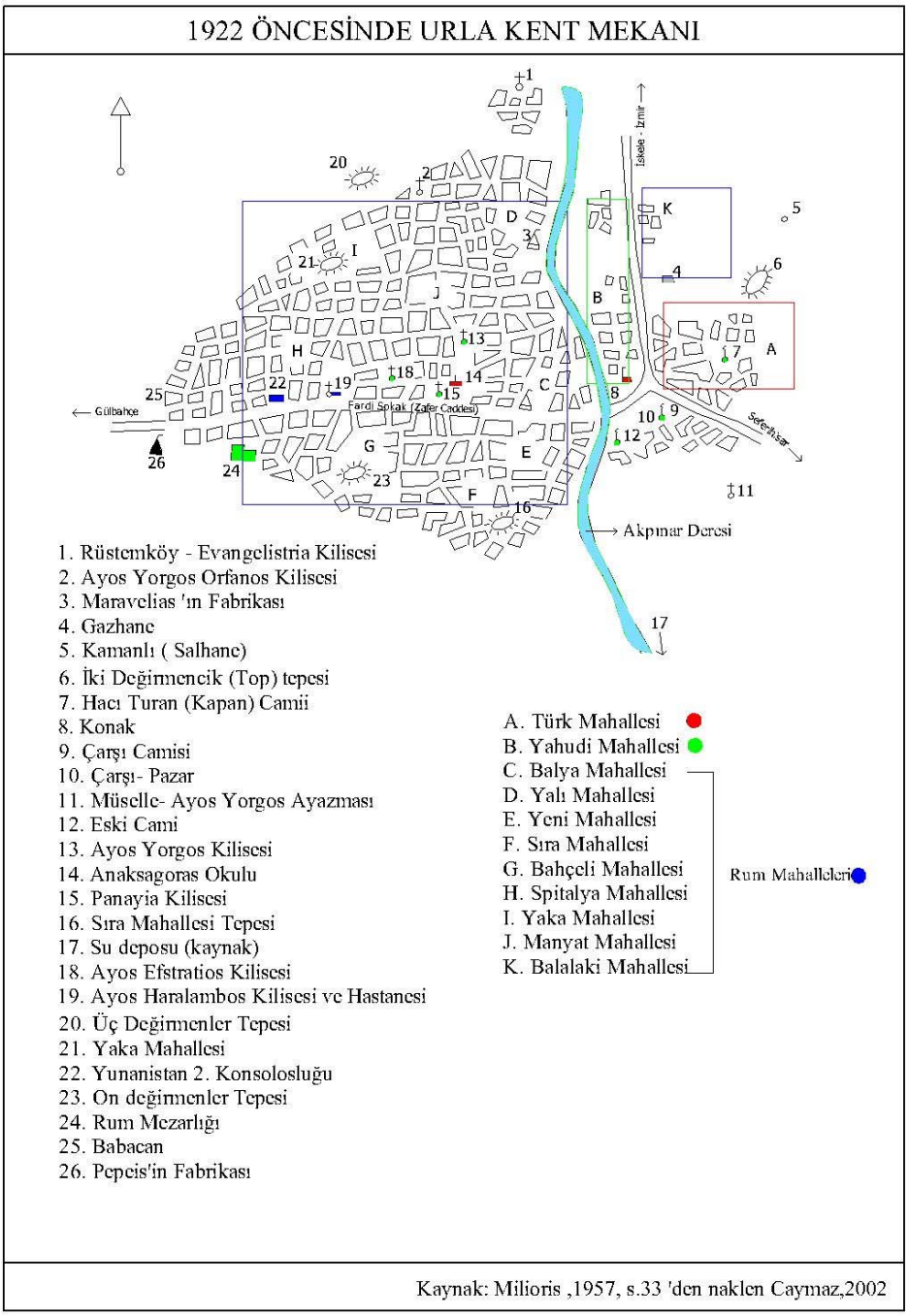

Şekil 4.15 1922 öncesinde Urla şehir planı (Hafizadan çizilmiştir.)

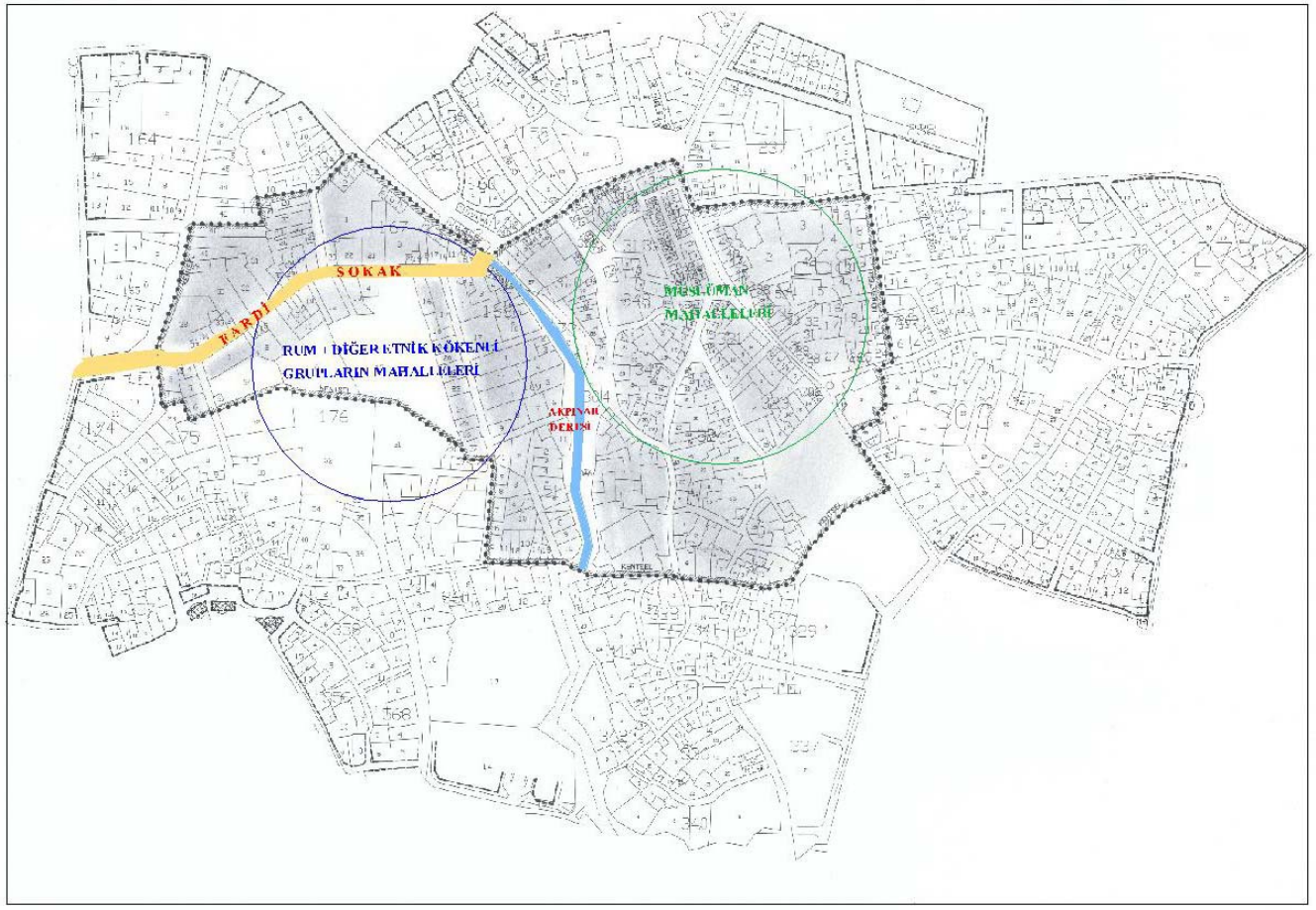

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT
MERKEZİNDEKİ KONUT
MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA
GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA
BAĞLAMINDA İRDELENMESİ:
ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

XIX. YÜZYILDA
TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ YERLEŞİM

Rum ve Diğer Etnik Kökenli Grupların Mahalleleri

Müslüman Mahalleleri

Şekil 4.16 XVII. Yüzyılda Tarihi Kent Merkezindeki Rum/Diğer Etnik Kökenli Grupların ve Müslüman Mahallelerin Dağılımı (Kaynak: 2002 tarihli Koruma Amaçlı İmar Planı'ndan işlenerek oluşturulmuştur.)

çıkan önemli odak alanları olduğu izlenmekte, yerleşimin dağılım yönleri görülmekte ve Milioris'in haritasının sağlaması yapılmış olmaktadır (Şekil 4.17).

Urla'ya Yunanistan ve Ege adalarından göçlerin başladığı XVIII. yüzyıl sonunda, Rumlar ilk olarak Manyat Mahallesi'ne yerleşmişlerdir (Şekil 4.18) (Kaynak: Milioris, 2002, s.18). Zaman içerisinde nüfusun artmasıyla, Manyat' tan başka Balya, Yalı, Yeni, Sıra, Bahçeli, Spitalya, Yaka ve Akpınar Deresi'nin sağ tarafındaki Balalaki Mahallesi'nde yerleşik hayatlarını sürdürmüşlerdir (Şekil 4.15.) (Kaynak: Milioris, 2002).

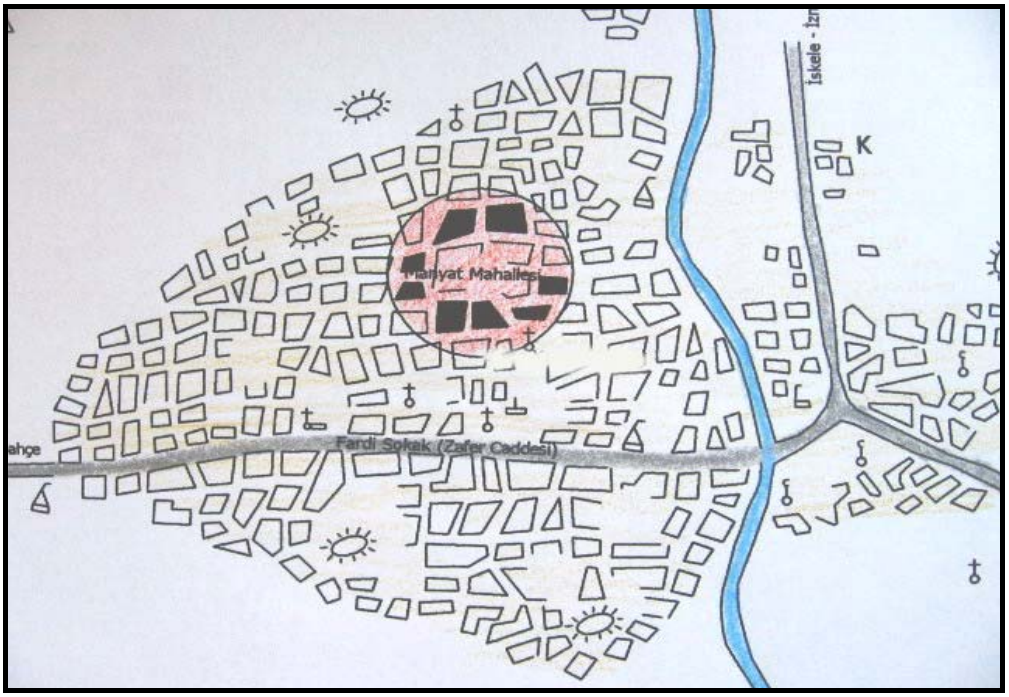

Şekil 4.18 Rumların ilk yerleşim alanı (Kaynak: Milioris,2002,s.18)

Kent merkezine bakıldığında Müslümanlar ile diğer etnik kökene ait grupların yerleşim dokuları içerisinde bazı farklılıklar görülmektedir. Müslümanlara ait mahallelerde organik sokak düzeni hâkimdir. Mahallelere giren çıkanı denetlemek maksadıyla sokak genişlikleri ancak hayvanların geçebileceği darlıkta tutulmuş ve çıkmaz sokaklara yer verilmiştir.

Rumların yerleşim alanlarında sokaklar, Müslüman yerleşim dokusunun aksine lineer akslar şeklindedir. Birbirini dik kesen ara sokaklarda, mahalle güvenliğini

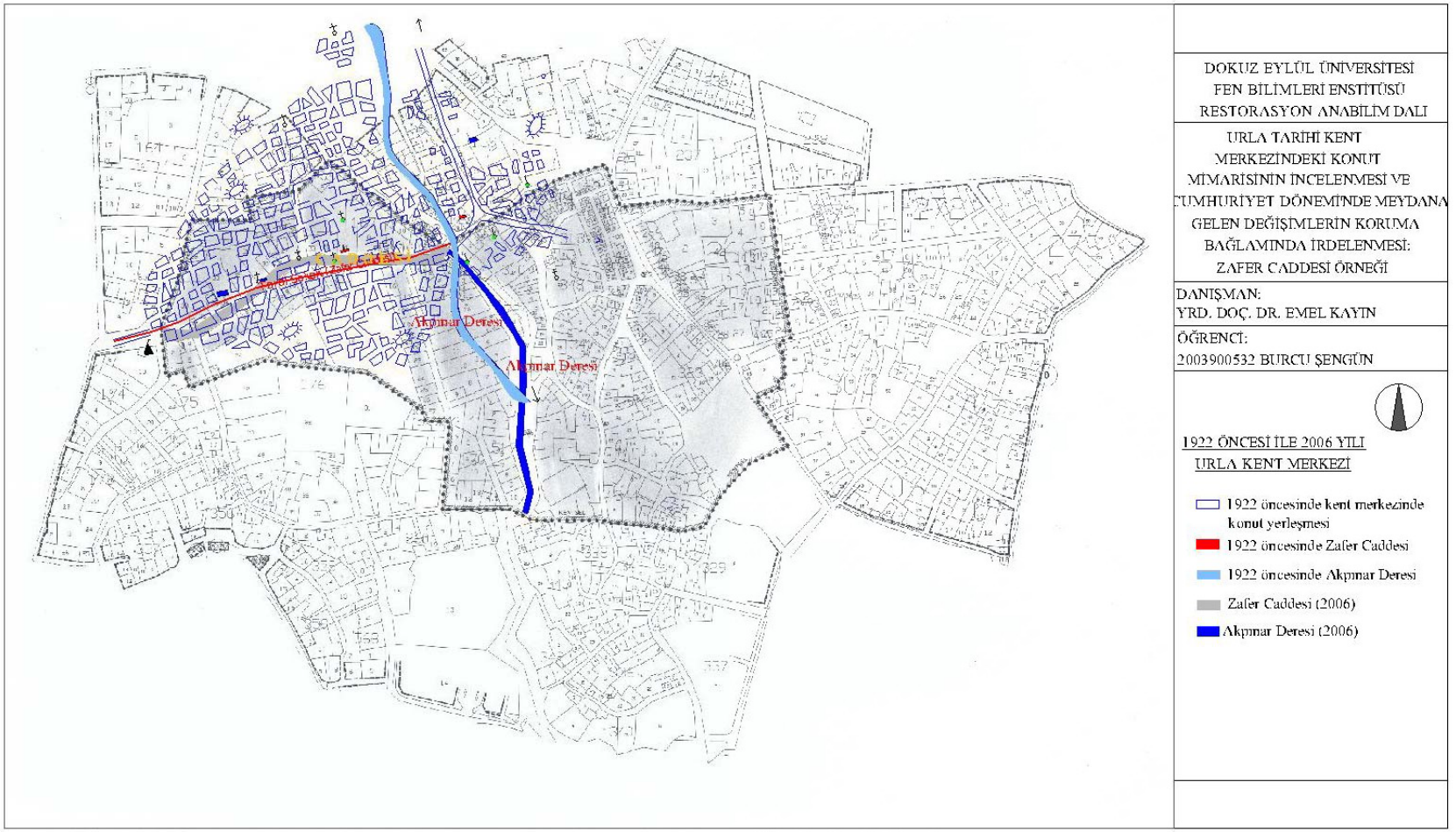

Şekil 4.17 1922 Öncesi ile 2006 Urla Kent Merkezi'nin çakıştırılması (Kaynak: Miliotis, 2002, 1922 öncesi Urla şehir planı ile 2002 tarihli Koruma Amaçlı İmar Planı çakıştırılarak oluşturulmuştur.)

kontrol etmek amacıyla çıkmaz sokaklar bulunmaktadır. Bütün ara sokaklar, kentin ana caddesi olan Fardi Sokak'a, günümüz adıyla Zafer Caddesi'ne çıkmaktadır.

Şekil 4.19 Kapan Camii Sokak (Müslümanların yoğunluklu olarak yaşadığı sokak)

Şekil 4.20 Postane Sokak (Rumların yoğunluklu olarak yaşadığı sokak)

4.2.1 Kentsel Dokuya Yönelik İrdelemeler

Kent merkezi içerisinde birbirinden farklı mekânsal niteliğe sahip işlev alanları yer almaktadır. Eğimin az olduğu yamaçların sağ yönünde ticari merkez olan arasta, eğimin arttığı yamaç üstlerinde tarihi konutlar, Zafer Caddesi üzerinde ise hem ticari yapılar hem de konutlar bulunmaktadır (Şekil 4.21). Bu yapı gruplarının haricinde, Akpınar Deresi'nin sağ tarafında Müslümanlara ait dini ve sosyal yapılar görülmektedir. Urla genelinde Beylik ve Osmanlı mimarisinin izlerini taşıyan yapı grupları bulunmasına rağmen, kent merkezinde genellikle Osmanlı Dönemi içerisinde inşa edilmiş yapı örnekleri vardır.

Doku içerisinde Osmanlılara ait yapıların haricinde, günümüze kadar korunamamış olsalar da hafızadan çizilen haritalardan, sözlü ve yazılı kaynaklardan, Rumlara ait farklı yapı gruplarının doku içerisinde yer aldığı bilinmektedir. Milioris'in hafizadan çizdiği, 1922 öncesi Urla şehir planı (Şekil 4.15) ile günümüz merkez Urla'sı karşılaştırıldığında doku içerisindeki farklılıklar görülmektedir (Kaynak: Milioris, 2002). Zafer Caddesi'nin kuzey yönünde Rumlara ait kilise, hastane, okul, konsolosluk gibi din ve sosyal işlevli yapılar bulunurken, güney tarafında Rum mezarlığı yer almaktadır (Şekil 4.15). 1922 öncesinde kent merkezinde bulunan bu yapılardan, sadece haritada Yunanistan 2. Konsolosluğu olarak gösterilen yapı günümüzde bulunmaktadır. Haritada Türklerin yerleşim bölgesinde görülen Eski Camii ve Çarşı Camisi ile Yahudi Mahallesi'nde bulunan konak da halen varlığını sürdüren yapılar arasındadır (Şekil 4.15).

4.2.1.1 Ticari Yapılar

Osmanlı Dönemine ait kent merkezlerinde ticaret ve zanaat işlerine ait dükkân ve atölyelerin sıralandığı bir veya birkaç sokaktan oluşan çarşı mekânları görülmektedir. Urla'da da kent içinde ticari faaliyetlerin geçtiği ve küçük esnaf dükkânlarının yer aldığı, Osmanlı Döneminde arasta olarak adlandırılan kapalı çarşı bulunmaktadır (Cerasi,2001,s. 119–121). Bütün sosyal gruplara ait erkek ve

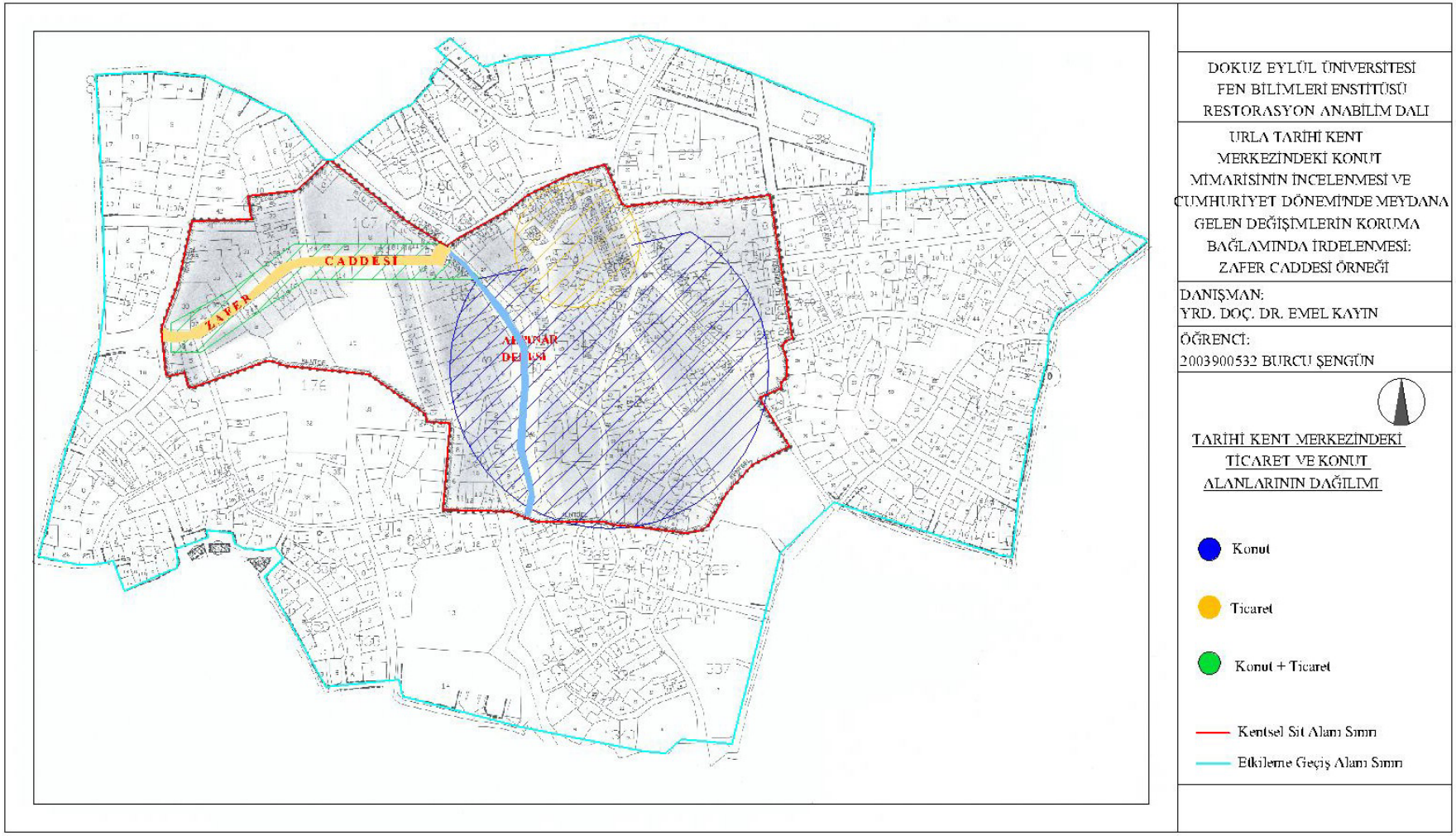

Şekil 4.21 Tarihi Kent Merkezindeki Konut ve Ticaret Alanlarının Dağılımı (Kaynak: 2002 tarihli Koruma Amaçlı İmar Planı'ndan işlenerek oluşturulmuştur.)

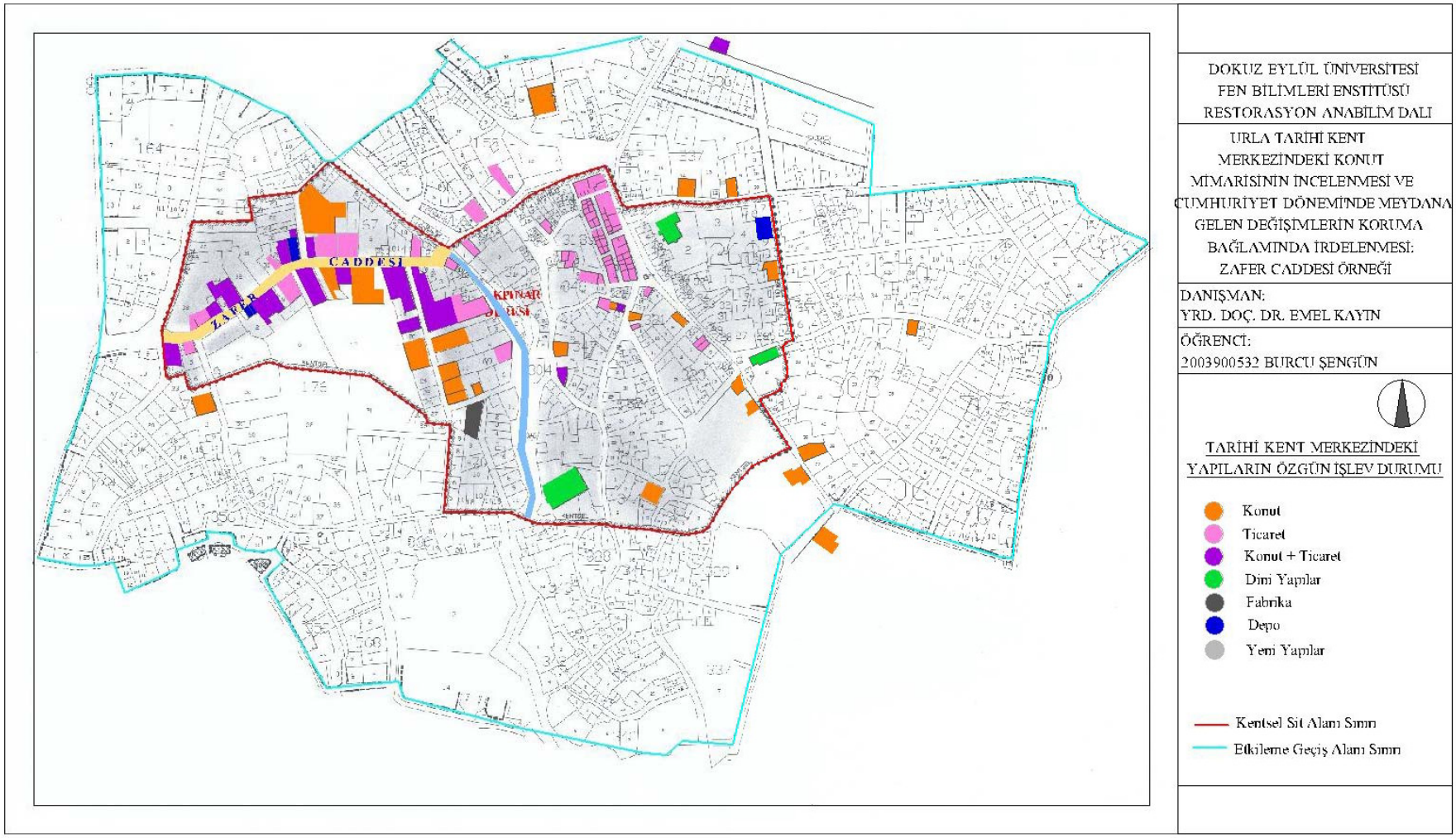

Şekil 4.22 Tarihi Kent Merkezindeki Yapıların Özgün İşlev Durumu

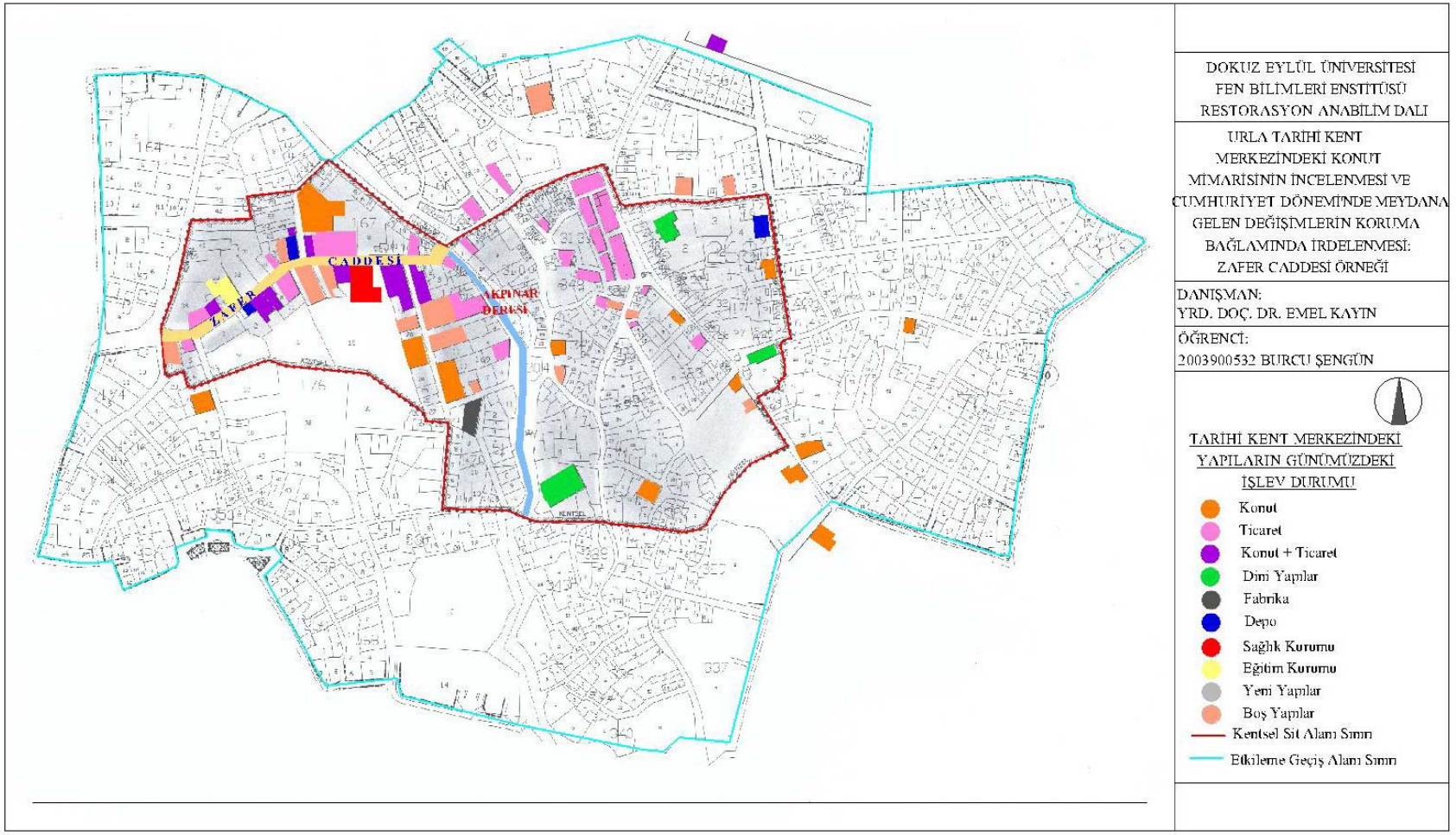

Şekil 4.23 Tarihi Kent Merkezindeki Yapıların Günümüzdeki İşlev Durumu

kadınların karşılaşma mekânı olan arasta (Cerasi,2001,s. 115), kentte yaşayan Rum tüccarların, ticaretle uğraşan Ermenilerin, küçük esnaf ve zanaatkâr olan Müslümanların görüldüğü mekan olmuştur (Aktüre, 1987,s. V). Küçük kent ölçeğinde hem tarihsel hem de mimari açıdan önemli bir yere sahip olan bu yapı grubu, günümüzde de faaliyet göstermektedir.

Lineer aks üzerinde, arkalı önlü dükkânların yer aldığı arastada; saatçi, fırın, manav, terzi, demirci ve hazır giyim gibi tarımdan sonra halka geçim kaynağı olabilecek işletmeler yer almaktadır. Bu ticari birimler zaman içerisinde gerek yapıdaki yıpranmalar gerekse de günümüz ihtiyaçlarına karşılık vermemelerinden dolayı değişime uğramışlardır. Dar, uzun, dikdörtgen plan şemalarına sahip olan bu dükkân sıralarının aralarında, geçiş vermek amaçlı boşluklar bırakılmıştır. Tek ve ara katlı örnekleri bulunmaktadır. Genellikle tek mekândan oluşan bu yapıların bazılarının cephelerinde, Osmanlı Dönemine ait mimari izler bulunmaktadır. Bunlar: taş söveler, basık kemerli kapı açıklıkları, metal tentelerdir.

Şekil 4.24 – Şekil 4.25 Arastadan görünüşler

Şekil 4.26 Arastada bulunan dükkânlardan biri

Doku içerisinde arasta haricinde Zafer Caddesi, Kemal Paşa Caddesi ve Balkış Sokak üzerinde de bitişik nizam düzeninde ticari birimler görülmektedir. Genellikle tek kattan oluşan bu yapıların iç mekânları da çoğunlukla tek birimden oluşmaktadır. Arka cephesinde yol bulunan dükkânların iki tarafına çıkış verilmiştir. Arastada bulunan dükkânlarda görüldüğü gibi, bu örneklerde de tente, taş söve, lento ve basık kemerli kapı açıklıkları bulunmaktadır.

Şekil 4.27 Kemal Paşa Caddesi üzerindeki ticari yapı örnekleri

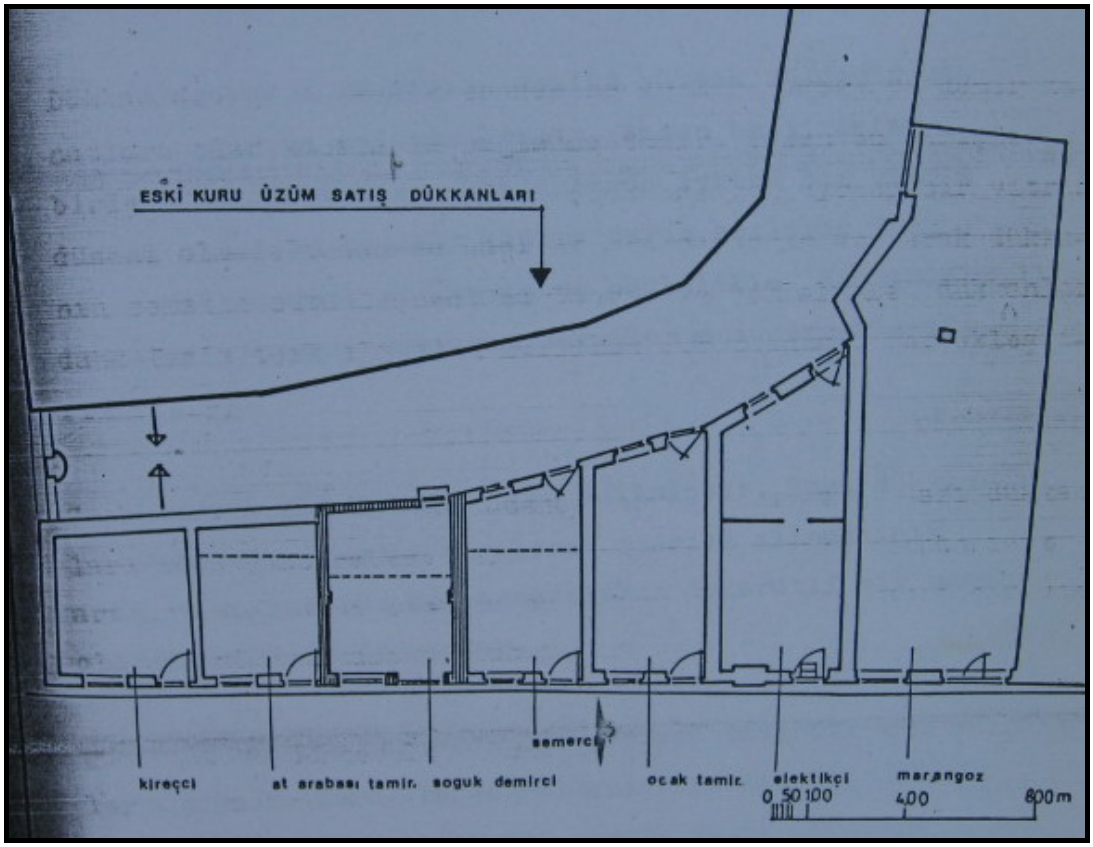

Çizim 4.1 Hacı İsa Mah. Balkış Sokak Demirciler Çarşısı'ndaki dükkanların planları (Kaynak: Akyıldız, 1988,s. 153).

Şekil 4.28 Zafer Caddesi'nde yer alan dükkân örnekleri

XIX. yüzyılda Rumlar tarafından Fardi Sokak (Milioris,2002,s.7) diye tanımlanan Zafer Caddesi, kent için önemli bir ticari merkez olmuştur. Cadde üzerinde hem konut hem de ticari birimler yer almaktadır. XIX. yüzyıl döneminde, kent içerisindeki sinema gibi sosyal yapılar da, günümüzde işlevliğini devam ettiremese de, bu cadde üzerinde yer almaktadır. Caddede sadece ticari işlevli yapıların haricinde, zemin katı ticari birim olarak kullanılan konutlarda çoğunluklu olarak görülmektedir. Bu yapılarda, konut sahibi genellikle zemin katını kendi işletmesi olarak kullanmıştır. Çoğunlukla iki katlı yapılar bulunmasına rağmen, az da olsa tek katlı, üç katlı ve ara katlı örnekler de görülmektedir. Ticari birim olan yapıların bazıları dükkân bazıları ise depolama amaçlı kullanılmaktadır. Çoğunlukla ticari yapıların plan şemaları tek bir mekândan oluşmasına rağmen, depo ihtiyacı olan yapılarda, bazı mekânlar ikiye veya üçe bölünmüştür. Cephelerine bakıldığında, geniş vitrin açıklıkları, kapı ve vitrin etrafında taş söveler, basık kemerli kapı açıklığı, metal tenteler gibi mimari elemanlar görülmektedir.

Şekil 4.29 Zafer Caddesi üzerindeki eski sinema yapısı

Cadde üzerinde kullanılan yapıların yanı sıra, boş veya kullanılamayacak kadar harap durumda olan binalar da görülmektedir. Zemin katı ticari amaçlı

kullanılan konutların çoğu, kent içindeki ihtiyaçlara hizmet verecek küçük birimler olarak değerlendirilmiştir. Terzi, eczane, beyaz eşya dükkânı, kırtasiye, bakkal bunlardan bazılarıdır.

Şekil 4.30 Zafer Caddesi'ndeki ticaret üstü konut yapısı

Osmanlı Döneminden günümüze kadar, zamanın koşul ve ihtiyaçlarından dolayı bazı yapılar değişime uğramıştır. Bunlardan birisi de Han Otel'dir (Şekil 4.31). Özgün fonksiyonu han olan iki katlı yapı, iç avlulu bir plan şemasına sahiptir. İlk yapılış tarihi 1876 olan bina, Cumhuriyetin ilanına kadar han olarak hizmet vermiştir. 1970'li yıllara kadar sebze hali olan yapının, daha sonra zemin katı küçük dükkânlara bölünerek ticaret alanı, birinci katı ise yatakhane olarak kullanılmıştır. Otel olarak kullanımına ise 1999 yılından sonra geçilmiştir B. Girgin (kişisel iletişim, 18 Şubat 2004).

Şekil 4.31 Han Otel ön görünüşü

Şekil 4.32 Han Otel'in iç avlusu

Osmanlı Döneminde, arasta ile han arasındaki bağlantı, bu iki yapı grubunun arasında kalan geniş açık mekân ile sağlanmıştır. Kent içerisinde meydan olarak nitelendirilebilecek tek yer olmasından dolayı da, ürünlerin sergi mekânı olarak işlev verilmiştir. Cuma günleri kurulan pazar haricinde kentli, günlük sebze, meyve ihtiyaçlarını bu meydandan karşılamaktadır. Merkez içerisinde bu ticaret

alanlarının dışında günümüzde de kullanılan bir tane zeytinyağı fabrikası görülmektedir.

Şekil 4.33 Arasta önündeki meydan

Şekil 4.34 Kent merkezi içerisindeki zeytinyağı fabrikası

4.2.1.2 Dini ve Sosyal Yapılar

Osmanlı Devletinde, dinin kentteki insanlar üzerinde bir beraberlik, bütünlük sağlama etkisinin bulunmasından ötürü, camiler büyük önem taşımaktadır. 4.2. bölümde Akpınar Deresi'nin sağ tarafında Müslüman yerleşmesinin bulunduğundan söz edilmiştir (Şekil 4.15). Bu olguya paralel olarak da, tarihi doku içerisindeki bütün camiler derenin sağ tarafında yer almaktadır.

Kent kurgusu içerisinde meydanların bulunmamasından, cami avluları, meydan gibi hizmet vermiştir. Bu yüzden de Osmanlı kent dokusunda çoğunlukla camiler kent merkezinde ve yolların kesiştiği yerlerde konumlanmaktadır (Tosun,1983,s.13). Doku içerisinde, cami ile kent çarşısı yakın bağlantıda yer almaktadır. Bunun sebebi de, vakıflar aracılığı ile cami gelirinin, çarşı içerisindeki dükkânlar tarafından sağlanmasıdır (Cerasi, 2001,s.104). Urla kent merkezindeki dini yapılar, sosyal açıdan birer toplanma mekânı özelliği de taşımaktadır. Kent içinde gerek kendileri, gerekse de avluları önemli birer mekân halini almıştır.

Kent merkezi içerisinde, sosyal yapı olarak adlandırılan sıbyan mektebi, hamam ve su yapıları da görülmektedir. Çoğunlukla kendileriyle aynı adı taşıyan, cami avlularında yer alan sıbyan mektepler, çocuklar için açılmış eğitim kurumlarıdır. Osmanlı kentinde hamamlar çoğunlukla çarşıya yakın alanlarda görülmesine rağmen, Urla kent merkezinde konut alanlarına yakın mesafede hamam yapısı bulunmaktadır.

Dini Yapılar

Tarihi kent merkezi içerisinde; Fatih İbrahim Bey Camii, Hacı Turan Kapan Camii ve Hoca Ali Camii yer almaktadır. Bu camilerden Fatih İbrahim Bey Camii Aydınoğulları zamanında, diğer camiler ise Osmanlı Dönemi içerisinde inşa edilmiştir. Günümüzde bu üç cami de işlevliğini sürdürmektedir.

Fatih İbrahim Bey Camii

Eski Cami olarak da adlandırılan Fatih İbrahim Bey Camii, Cami Atik Mahallesi, Algan İbrahim Bey Sokak'ta yer almaktadır. Urla'nın en büyük camisi olan binanın yapım tarihi tam bilinmemektedir. Aydınoğulları döneminden günümüze kadar gelen cami, geçirdiği tamiratlar sonrasında asıl mimari özelliklerini kaybederek Osmanlı yapısı görünümü kazanmıştır (Kütükoğlu,2000,s.225). Bir külliye yapısı olan caminin korunmuş olan mektebi ve günümüzde bulunmayan hamam yapısı olduğu bilinmektedir (Baykara, 1991, s.59). Doğu-batı doğrultusunda, dikdörtgen plan şemalı olan cami, üç bölümden oluşmaktadır. Orta bölümü, kare plan ve üzerinde kubbeden oluşmaktadır. Son cemaat bölümü, yedi kubbesi, kemerler ile birbirine bağlanan ve birbirinden farklı süslemeli Antik sütun başlıklarına oturan, mekândan oluşmaktadır.

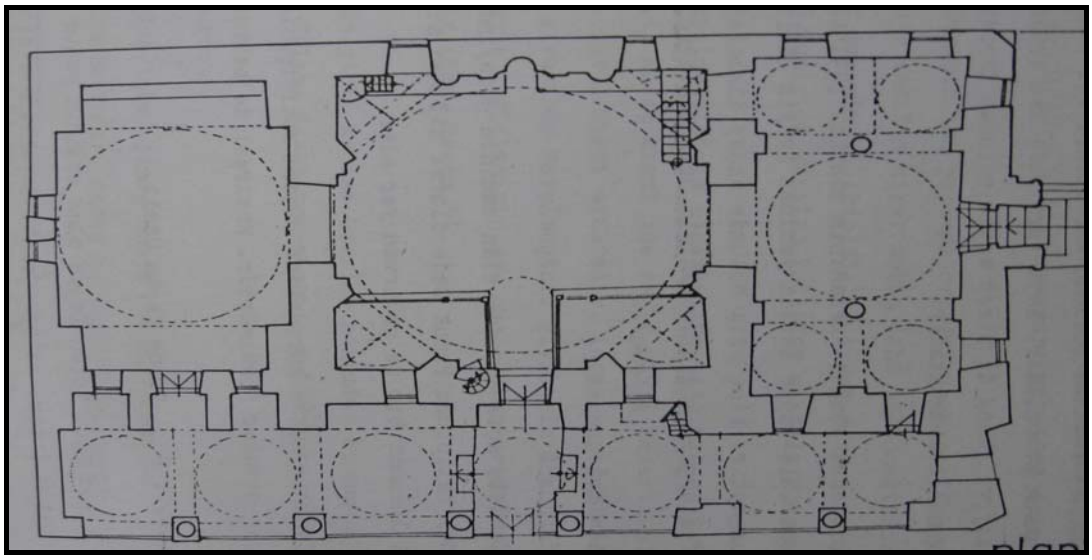

Çizim 4.2 Fatih İbrahim Bey Camii planı (Kaynak: Akyıldız,1988,s.86)

Caminin ana kapısının üzerindeki kitabede, yapının 1893 yılında Sultan Hamit tarafından onarıldığını belirten kitabe bulunmaktadır. Yapının içinde Osmanlı klasik mimarisini taşıyan süslemeler görülmektedir. Ahşap malzemeden olan minber ve ahşap dikmeler ile taşıtılan, kadınlar için kafes örgülü bölüm yer almaktadır.

Şekil 4.35 Fatih İbrahim Bey Camii'nin ön görünüşü

Şekil 4.36 Fatih İbrahim Bey Camii'nin iç görünüşü, ahşap minber

Şekil 4.37 Fatih İbrahim Bay Camii'nin kadınlar bölümü

Hacı Turan Kapan Camii

Yenice Mahalle, Kapan Sokak'ta yer alan cami, 1554 yılı, Osmanlı Dönemi yapısıdır (Baykara,1991,s. 59). Kare plan şemalı olarak inşa edilen yapının her iki yanına XIX. yüzyılda ek mekânlar ilave edilerek plan şeması dikdörtgene dönüştürülmüştür (Anaç, 1994,s. 39). Sonradan ilave edilen bölümlerle birlikte yapıda üç mihrap görülmektedir.

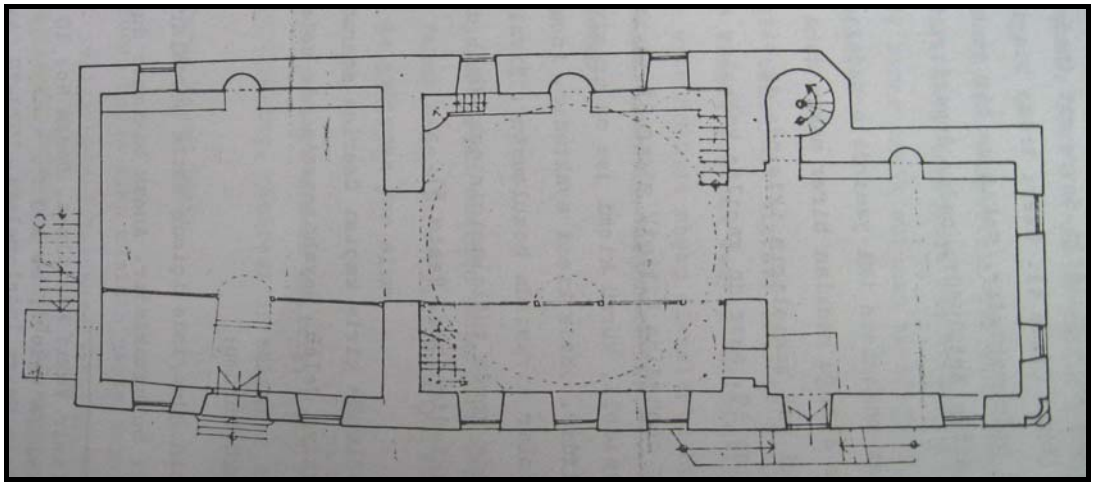

Çizim 4.3 Hacı Turan Kapan Camii planı (Kaynak: Akyıldız,1988,s.89)

Şekil 4.38 Hacı Turan Kapan Camii ön görünüşü

Şekil 4.39 Hacı Turan Kapan Camii iç görünüşü

Yapının içerisindeki orta mihrabın etrafında yaldızlı süslemeler görülmektedir. Minber ve kafesli paravanın arkasında yer alan kadınlar bölümü, ahşap malzemeden yapılmıştır. Cami'nin orta kubbesinin içindeki göbekte renkli tavan süslemeleri bulunmaktadır.

Şekil 4.40 Hacı Turan Kapan Camii tavan süslemeleri

Şekil 4.41 Hacı Turan Kapan Camii kadınlar bölümü görünüşü

Hoca Ali Camii

Kılıç Ali veya Çarşı Camii olarak da isimlendirilen cami, Yenice Mahalle, Park Sokak'ta yer almaktadır. Yapım tarihi olarak, XVI. yüzyıl yapısı olduğu belirtilmektedir (Baykara,1991, s. 59). Kare plan şemalı yapının, üst örtüsü tek bir kubbeden oluşmaktadır. Yapının güney ve batı cephesindeki beden duvarları payandalar ile desteklenmiş olup, köşe taşlarına kelepçeler geçirilmiştir. Tavanı dört kubbeden oluşan son cemaat bölümünün ön tarafı cam yüzeyden oluşmaktadır. Cami mihrabının etrafında yaldızlı süslemeler görülmektedir. Minber ve camiye sonradan eklenen kadınlar bölümü ahşap malzemeden yapılmıştır.

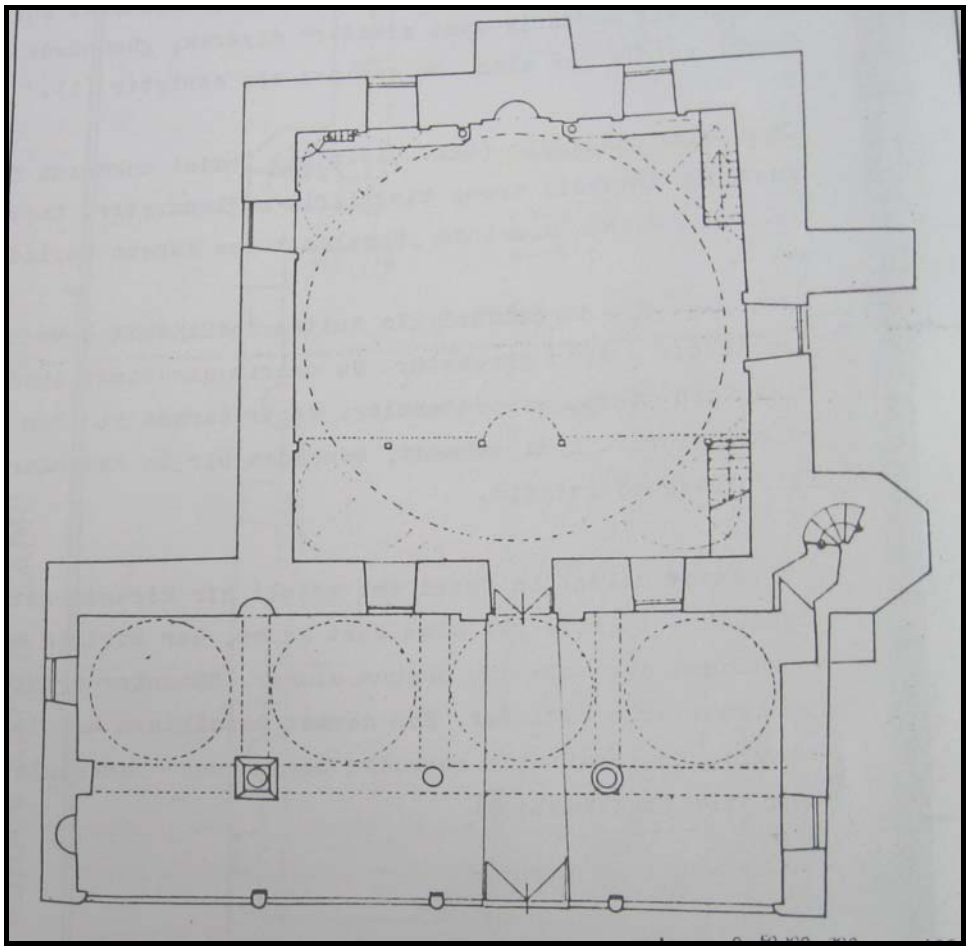

Çizim 4.4 Hoca Ali Camii planı (Kaynak: Akyıldız,1988,s.91)

Şekil 4.42 Hoca Ali Camii ön görünüşü

Şekil 4.43 Hoca Ali Camii'nin iç görünüşü

Şekil 4.44 Hoca Ali Camii'nin kadınlar bölümü

Urla'da Rumlara veya diğer etnik gruplara ait dini yapılar günümüze kadar ulaşmamıştır. 1894 yılına ait kaynaklarda Notre Dame, St. George, St. Haralambos, St. Eustrace kiliselerinin isimleri geçmesine rağmen, 1922 öncesinde hafızadan çizilen şehir planında Ayos Yorgos, Evangelistria, Ayos Yorgos Orfanos, Ayos Efstratios, Panayia ve Ayos Haralambos Kiliseleri'nin adları geçmektedir. (Milioris, 2002).

Rumlara ait dini ve sosyal yapılardan sadece Panayia ve Ayos Yorgos Kilisesi'ne ait bilgilere ulaşılmıştır.

Panayia Kilisesi

Kentin merkezi kilisesi olarak tanımlanan bazilika planlı yapı, Zafer Caddesi'nin ortalarında yer almıştır. Kilise ile aynı parsel düzeni içerisinde rahip odaları, idari bürolar, kutsal haç, Kocabaşılar Meclisi büroları, dükkânlar ve çan kulesi yer almaktadır. Urla'da 1922 Eylül tarihinde çıkan yangında yapı tamamen yanmıştır (Milioris, 2002, s.12).

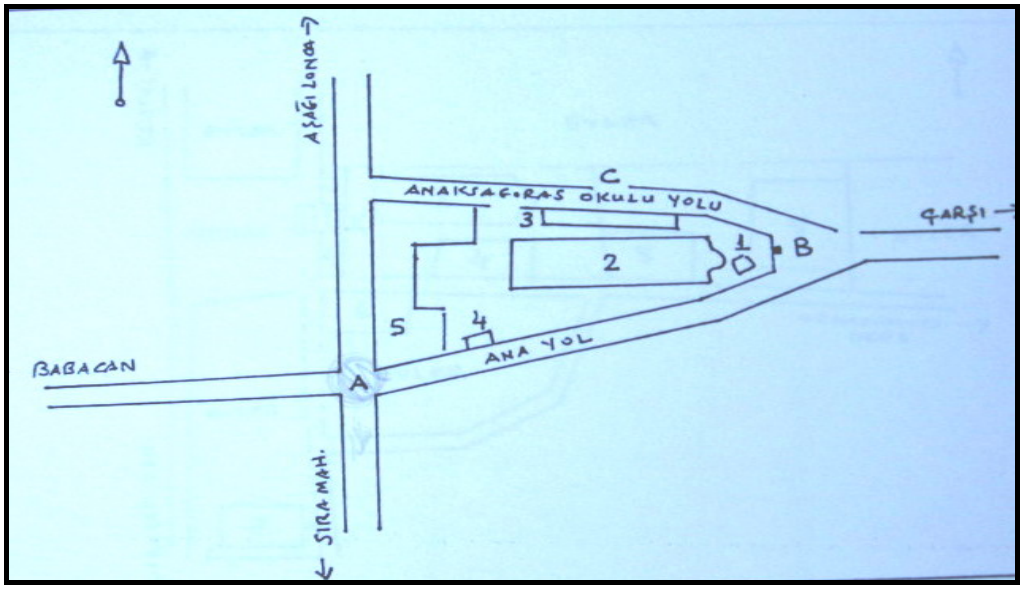

Şekil 4.45 Panayia Kilisesi ve çevresi (Kaynak: Milioris,2002, plan 2)

1. Kutsal Haç
2. Kilise
3. Rahip odaları
4. İdari büro
5. Üst katta: Kocabaşılar Meclisi büroları, Alt katta: Dükkânlar, çan kulesi

A. Yukarı Lonca
B. Çeşme
C. Anaxagorios Okulu avlu girişi

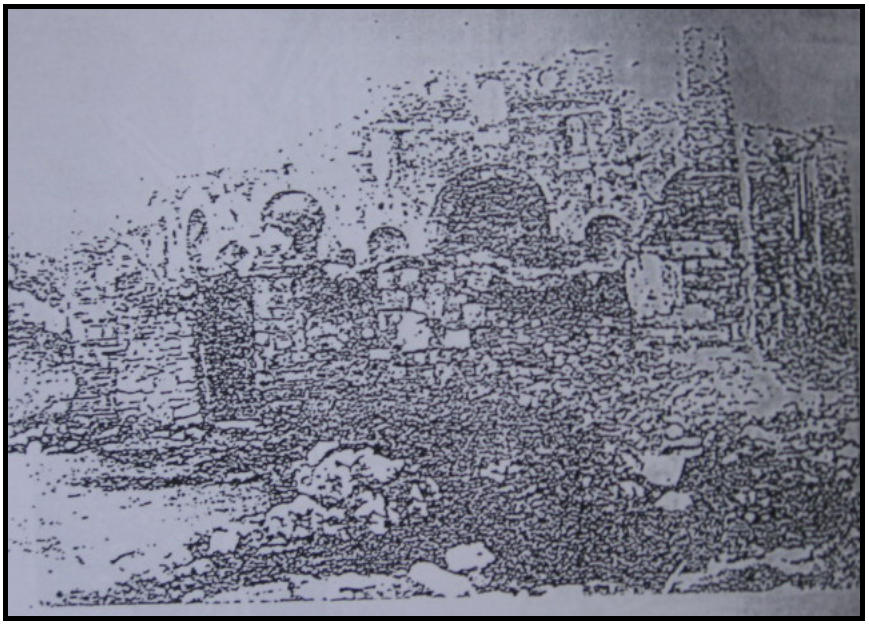

Şekil 4.46 Yangından sonra Panayia Kilisesi harabeleri (Kaynak: Milioris, 2002, resim 16)

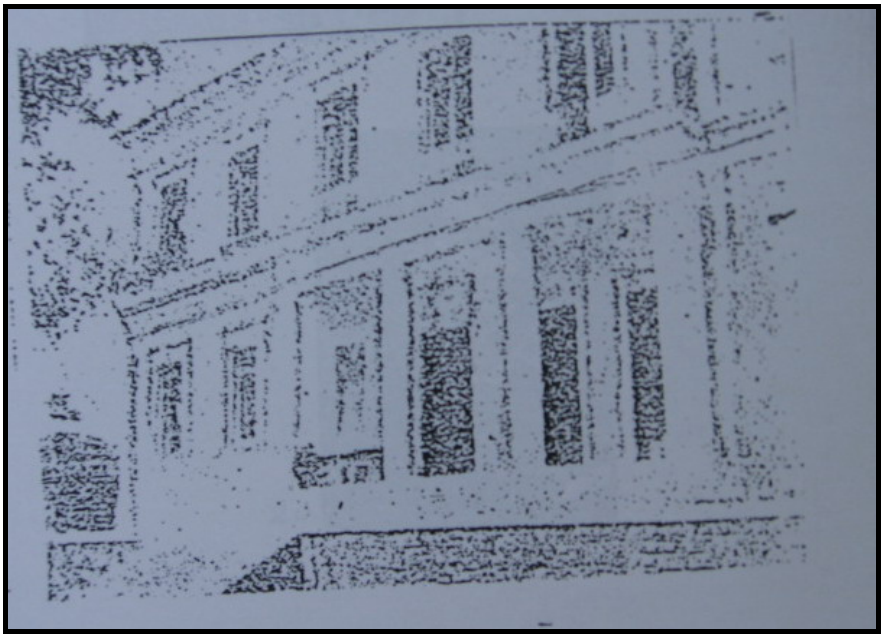

Şekil 4.47 Anaxagorios Okulu girişi (Kaynak: Milioris, 2002, resim 17)

Ayos Yorgos Kilisesi

Bazilikal plana sahip olan kilise, Zafer Caddesi'nden biraz uzakta, kuzey yönünde yer almıştır. Kilisenin yanında, çan kulesi, idari bölüm ve rahip odaları yer almaktadır. 1922 yılında çıkan yangında yapı grubu tamamen yanmıştır (Milioris, 2002, s.16).

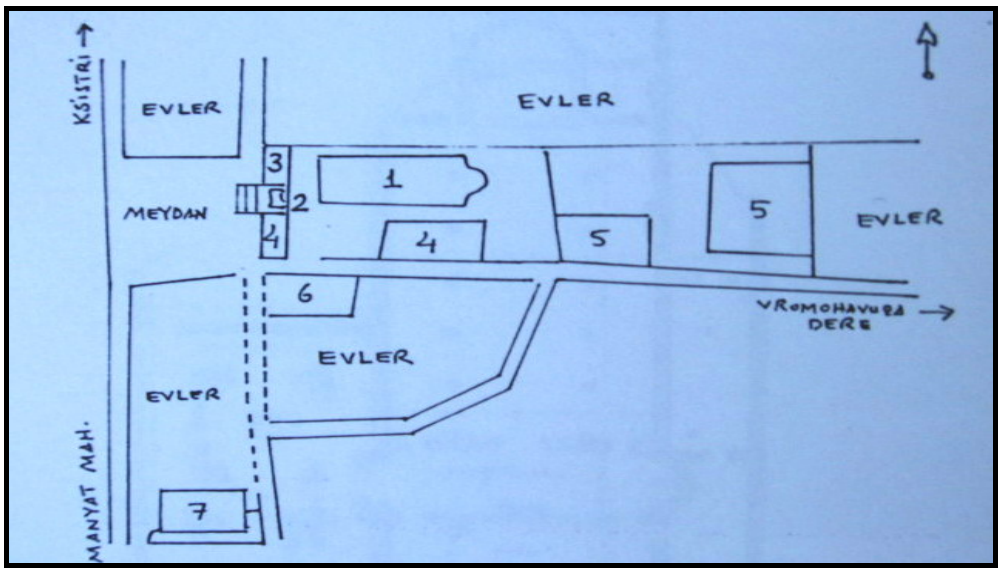

Şekil 4.48 Ayos Yorgos Kilisesi (Kaynak: Milioris, 2002, plan 3)

1. Kilise, 2. Çan kulesi, 3. İdari bölüm, 4. Rahip odaları, 5. Ayos Yorgos Okulu binaları, 6. Patakas'ın Evi, 7. Stil H. Hrsitofidis'in Lokali

Sosyal Yapılar

Tarihi kent merkezi içerisinde, sosyal yapılardan Sıbyan Mektebi ve su yapıları yer almaktadır. Sıbyan Mekteplerinden: Fatih İbrahim Bey Camii Sıbyan Mektebi, Hacı Turan Kapan Camii Sıbyan Mektebi; su yapılarından ise; Fatih İbrahim Bey Camii Şadırvanı, Hacı Turan Kapan Camii Şadırvanı, Hersek-zade Ahmet Paşa Hamamı, Ahmet Ağa Çeşmesi (Mermer Çeşme) görülmektedir.

Fatih İbrahim Bey Camii Sıbyan Mektebi

Fatih İbrahim Bey Camii ile aynı zamanlarda yapıldığı düşünülen yapı (Akyıldız, 1988,s.115), cami avlusu içerisinde yer almaktadır. Kareye yakın bir plan şeması bulunan yapının ön bölümünü, iki kubbeli bir giriş kısmı oluşturmaktadır. Beden duvarlarında taş, kubbede ise tuğla kullanılmıştır. Yapının cephelerinde tuğladan örülmüş, sivri kemerli iki tane büyük, üstlerinde ise daha küçük boyutta bir pencere görülmektedir. Yapı günümüzde konut olarak kullanılmaktadır.

Şekil 4.49 Fatih İbrahim Bey Camii Sıbyan Mektebi'nin yandan görünüşü

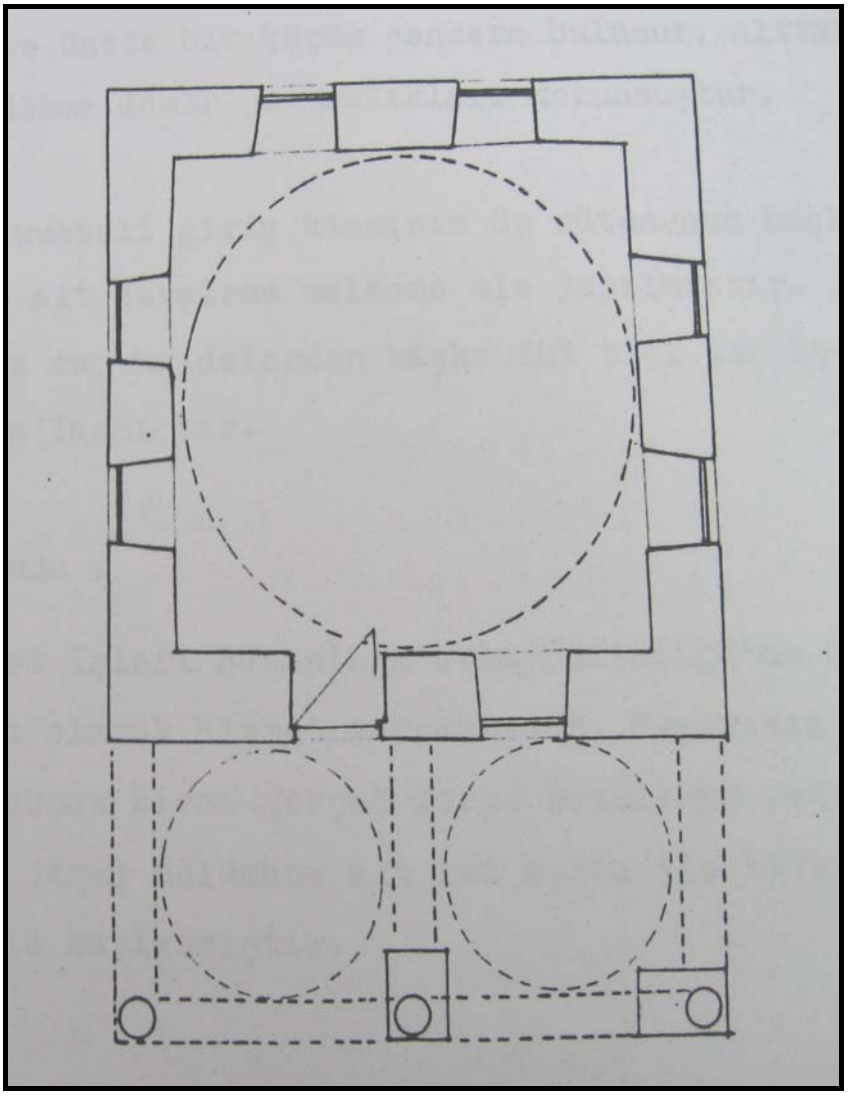

Çizim 4.5 Fatih İbrahim Bey Camii Sıbyan Mektebi planı (Kaynak: Akyıldız, 1988,s. 116)

Hacı Turan Kapan Camii Sıbyan Mektebi

Hacı Turan Kapan Camii ile aynı arsa vakfiyesine ait olmalarına karşın, zamanla iki yapı arasına konutlar yapılmıştır. Tam yapım tarihi bilinmemekle birlikte, cami ile aynı zamanlarda inşa edildiği düşünülmektedir (Akyıldız,,1988,s.117-118).

Yapı, kare planlı bir şemaya sahiptir. Sekizgen yüksek tonozlu kubbesi kiremit ile kaplıdır. Duvarları moloz taş ile örülmüştür. Ana sokağa bakan cephesinde iki

pencere ve tuğla ile örülmüş kemerleri bulunmaktadır. Bir dönem konut olarak kullanılan yapı, günümüzde kullanılmamaktadır

Şekil 4.50 Hacı Turan Kapan Camii Sıbyan Mektebi

Fatih İbrahim Bey Camii Şadırvanı

Fatih İbrahim Bey Şadırvanı, Cami'nin önünde yer alan avlu içerisinde bulunmaktadır. Şadırvan, altı bölümü mermer sütundan oluşmaktadır. Üst örtüsü, kurşun malzemeden, piramit şekilli kubbedir. Sütunları birbirine bağlayan yuvarlak kemerlerin arasında, yapıyı güçlendirmek için uygulanmış çelik gergiler yer almaktadır. Kubbenin içinde ve saçaklarda renkli süslemeler görülmektedir. Şadırvan günümüzde hala kullanılabilir durumdadır. Buna rağmen bazı musluklar yerinde yoktur ve sıva ve alçıda bozulan, çatlayan yerler görülmektedir.

Şekil 4.51 Fatih İbrahim Bey Camii Şadırvanı

Hacı Turan Kapan Camii Şadırvanı

Hacı Turan Kapan Camii avlusunda kendisiyle aynı adı taşıyan şadırvan yer almaktadır. Altı sütunun oluşturduğu, altıgen formdan oluşan şadırvanın üst örtüsü, alaturka kiremittir. Çatı örtüsünün içindeki kubbede, orijinal olarak korunan, kök boya ile renklendirilmiş resimler görülmektedir.

Şekil 4.52 Hacı Turan Kapan Camii Şadırvanı

Şekil 4.53 Kubbenin iç görünüşü

Hersek-zade Ahmet Paşa Hamamı

Urla'nın en eski hamamlarından biri olan yapı, Yenice Mahalle, Hamam Sokak'ta yer almaktadır. 1490 yılında, hamama adını veren Hersek-zade Ahmet Paşa tarafından yaptırılan yapı, çifte hamam olarak yaptırılmıştır (Baykara, 1991,s.61). Orta kubbeli olan yapının, kadınlar ve erkekler bölümlerinin soyunmalık mekânları yıkılmıştır. Günümüzde yapı harap durumdadır.

Şekil 4.54 Hersek-zade Ahmet Paşa Hamamı

Ahmet Ağa Çeşmesi (Mermer Çeşme)

Urla halkı tarafından Mermer Çeşme olarak tanımlanan yapı, çarşı içerisinde bulunmaktadır. Ahmet Ağa tarafından tamamlanan çeşme, 1923 yılında Urla Belediyesi tarafından "İstiklal Abidesi" ne dönüştürülmüştür (Anaç, 1994,s.45).

Şekil 4.55 Ahmet Ağa Çeşmesi

4.2.1.3 Konut Yapıları

Bu bölüm 4.3 de detaylı şekilde ele alınacaktır.

4.3 Konut Dokusunun Mimari Analizi

Urla tarihi kent merkezi içerisindeki konut dokusu, yoğunluklu olarak yamaçların üst bölümünde ve Zafer Caddesi üzerinde görülmektedir. Konut dokusunun sınırları yapı cepheleri ile belirlenmektedir ve doku içindeki sokak organizasyonunda organik bir düzen hâkimdir. Büyük çoğunluğu Osmanlı Dönemine ait olan yapıların kesin

yapım tarihleri tam olarak bilinmemektedir. Zafer Caddesi'nde sadece konut işlevli yapıların dışında, zemin katı dükkân, birinci katı ise konut olarak kullanılan yapılar da bulunmaktadır. Mübadele Dönemine kadar kent merkezinde, Müslümanlarla birlikte farklı etnik gruplar birlikte yaşamışlardır. Farklı din ve kültüre sahip toplulukların aynı ortam içinde bulunması, konut dokusunun değişmesine neden olmuştur.

Osmanlı Dönemine ait konut yerleşmelerinde, mahalleler kendi aralarında sınıflandırılmıştır. Çoğunlukla aynı mahallelerde, aynı din, mezhep ve etnik köken sahibi kişiler birlikte yaşamışlardır (Faroqhi,2002,s.165). Buna bağlı olarak da 4.2. bölümünde bahsedildiği gibi Akpınar Deresi'nin sağ tarafı yoğunluklu olarak Müslümanların, sol tarafı ise Rumların ve diğer etnik kökenli grupların yerleşim bölgesi olarak tanımlanmaktadır (Evliya Çelebi,1935. Osmanlılar, kent yapılarında, Müslümanlık dininin sembolü olan camilere ve aile yaşamına önem vermelerinden dolayı konutlara çok önem vermişlerdir (Faroqhi, 2002, s.164).

Doku içerisinde Müslümanların yaşadığı yerleşim bölgelerindeki konutlar ile yoğunluklu olarak Rumların yaşadığı sokaklardaki konutlar plan kurguları açısından birbirlerine benzemelerine rağmen, yapım işçiliği ve malzeme açısından farklılıklar gözlenmektedir. Özellikle XIX. yüzyılda kentteki ticarete hâkim olan Rumlar, maddi ferahlığın verdiği özgürlük ile oturdukları konutların mimarisine önem vermişlerdir. Mimari açıdan XIX. yüzyıla örnek teşkil edebilecek nitelikli konutlar, daha yoğunluklu olarak Postane Sokak ve Zafer Caddesi üzerinde görülmektedir. Yapıların dış cephelerinde ve iç mekânlarda kullanılan malzeme, özgün cephe süslemeleri ve işçilik detayları bunun en açık kanıtıdır. Sayıları çok olmamakla birlikte geniş parsel içinde bulunan konutların, kendi bahçeleri içerisinde müştemilat veya küçük süs havuzları vardır. Bu yapıların sahipleri, kentte yaşayan zengin Rum tüccarlardır.

Doku içerisinde konut olarak, özgün fonksiyonunu koruyan yapıların yanı sıra, ihtiyaca ve yapı sahibinin isteğine bağlı olaraktan fonksiyon değiştiren birimler de bulunmaktadır. Zafer Caddesi üzerinde bulunan, Sağlık Ocağı ile Pratik Kız Sanat

Okulu ve Filiz Sokak'taki Mahfel Restoran, Okul sokak üzerindeki Halk Eğitim Merkezi örnekler arasındadır.

4.3.1 Plan Özelliklerine Göre Konut Tipolojisi

Kent merkezi içerisinde yer alan tarihi konut dokusu, gerek tarihi gerekse de mimari özellikleri bakımından incelenen ve araştırma yapılan yerleşim bölgeleri arasındadır. 1988 yılında Bilge Akyıldız, "Urla Tarihi Doku Araştırması, Koruma ve Restorasyon Önerileri" başlığı altında yüksek lisans tezi yazmıştır. Çalışma içerisindeki sivil mimari yapıları bölümünde, konut dokusuna ve konutların genel olarak plan, cephe, strüktür ve iç mekân özelliklerine yer verilmiştir. Örnek olarak iki konut planının sunulduğu çalışmada, herhangi bir detaylandırılma yapılmamıştır (Akyıldız, 1988, s. 135–150) .

Başak İpekoğlu, 1990 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisinde "Urla Eski Konut Dokusunda Cephe Düzenlerine İlişkin Bir Tipoloji Çalışması" adındaki araştırmasını yayınlamıştır. Bu çalışmada, tarihi konut cephelerinin özellikleri esas alınarak sınıflandırma yapılmıştır.

Tarihi kent merkezi içerisindeki konutların, genel özelliklerinin anlatıldığı ve cephe tipolojilerinin oluşturulduğu çalışmalar bulunmasına rağmen, plan kurgularına ilişkin detaylı bir araştırma bulunmamaktadır. Doku içerisindeki konutlarda yapılan detaylı inceleme sonucunda, farklı plan kurgularına sahip yapı tipleri tespit edilmiştir. Bu veriden yola çıkarak, yapıların plan özelliklerine göre konut tipolojisi oluşturulmaya çalışılmıştır.

İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından hazırlanan son tescil listesine göre, kent merkezindeki Kentsel Sit Alanı içerisinde otuz altı, Kentsel Sit Alanı dışında ise dokuz tane konut koruma altına alınmıştır. Plan tipolojisi çalışmasında kurulun esas aldığı tescil listesi örneklem liste olarak kabul edilmiştir. Kırk beş tane konutun plan şemalarındaki verilere göre tipoloji

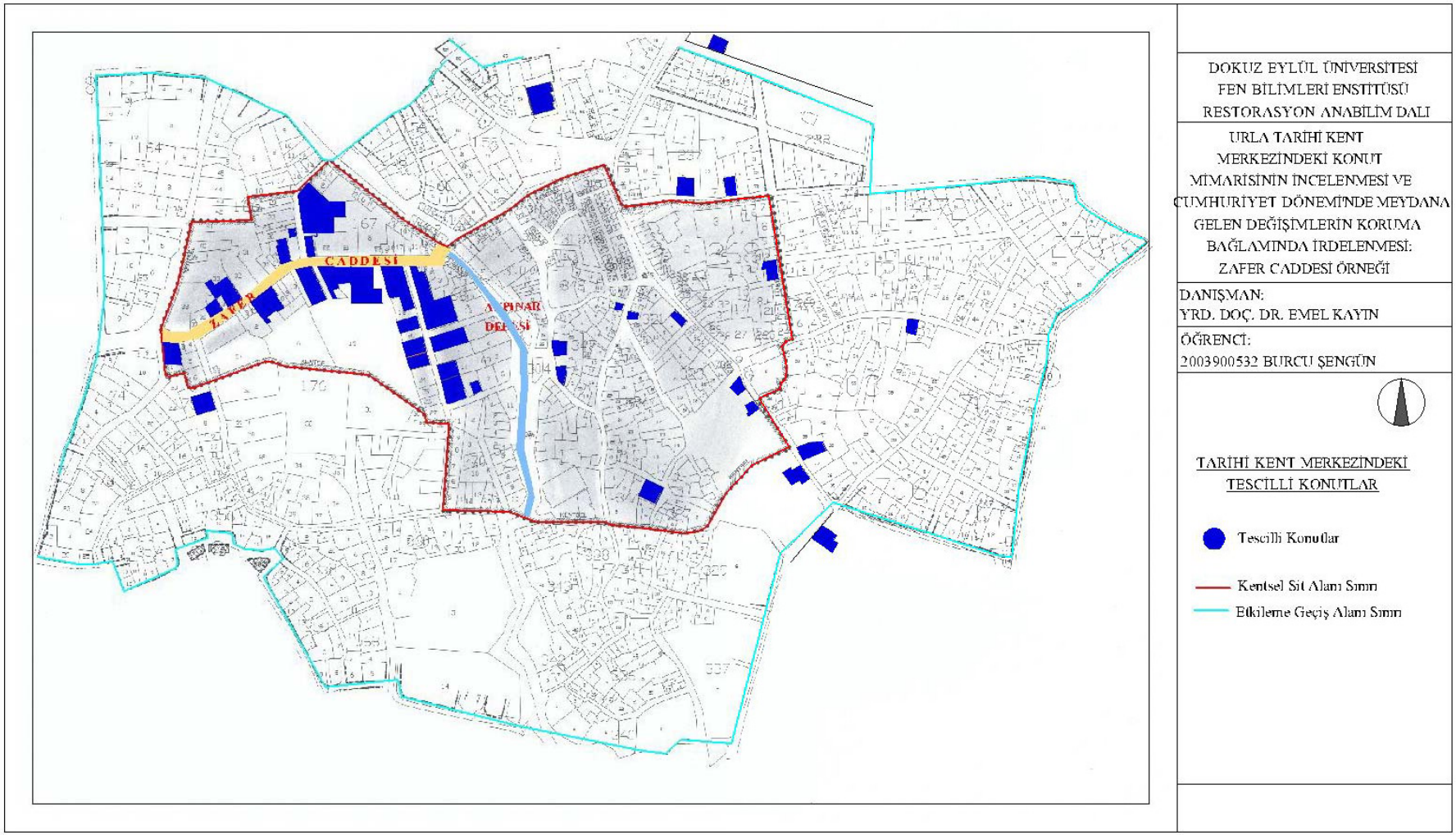

Şekil 4.56 Tarihi Kent Merkezindeki Tescilli Konutlar (Kaynak: 2002 tarihli Koruma Amaçlı İmar Planı işlenerek oluşturulmuştur.)

oluşturulmuş ve bir veya birkaç yapıda görülen özellikler gruplandırma içine alınmamıştır. Konutların plan şemalarında, kat sayısı (tek katlı, iki katlı), konut içi dolaşım aksının plandaki yeri (orta hollü, yan hollü), katların fonksiyonel durumu (zemin katın ticaret işlevli kullanılması) göz önünde bulundurularak sınıflandırma yapılmıştır. Yapılan gruplandırmaya göre, beş konut tipi ve tipoloji dışı konutlar tespit edilmiştir (Şekil 4.57).

1. Tek katlı, Orta Hollü Konutlar
2. İki Katlı, Orta Hollü Konutlar
3. İki katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar
4. İki Katlı, Yan Hollü Konutlar
5. İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar
6. Tipoloji Dışı Konutlar

Tarihi kent merkezindeki yapılarda, tek veya iki katlı yapıların yanında bodrum ve ara katı olan yapılarda görülmektedir. Bodrum katı genellikle havalandırma amaçlı kullanılırken ara katta yaşama ve servis mekânları bulunmaktadır. Konutlarda bodrum, ara kata ve grup genelinde farklı özelliklere sahip yapılar tipoloji özelliklerinde belirtilmektedir.

4.3.1.1 Tek Katlı, Orta Hollü Konutlar

Doku içerisinde tek katlı, orta hollü konut tipine giren altı tane yapı tespit edilmiştir. Bu konutlarda görülen ortak plan özellikleri aşağıda belirtilmektedir.

- Parsel düzeni içerisinde genellikle köşe konumda yer alan bu tip konutların, bitişik nizamda bulunanlar örnekleri de görülmektedir. Sokak ve bahçe ile ilişkilerinde sırasıyla, sokak-konut-bahçe üçlemesi görülmektedir.

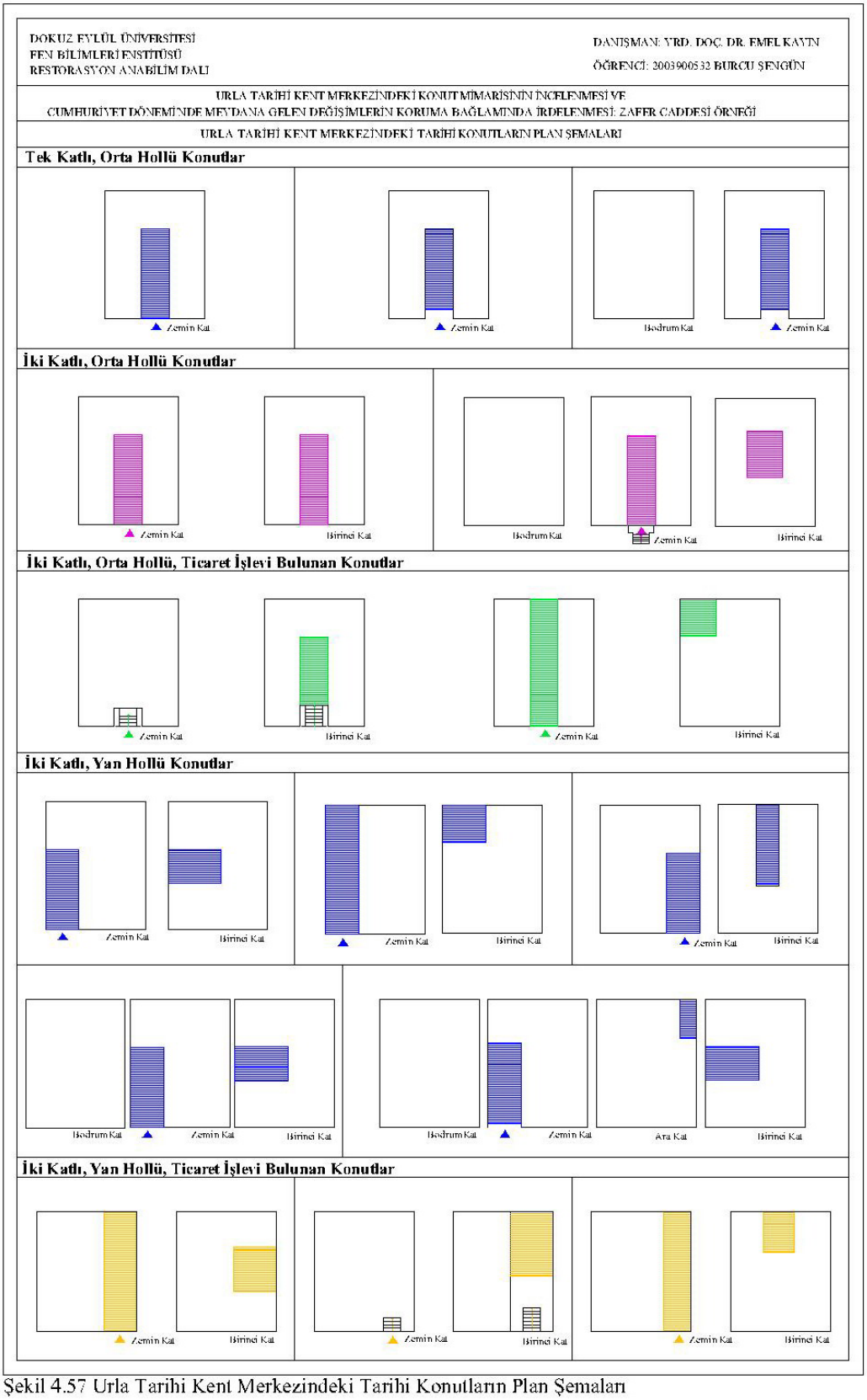

Şekil 4.57 Urla Tarihi Kent Merkezindeki Tarihi Konutların Plan Şemaları

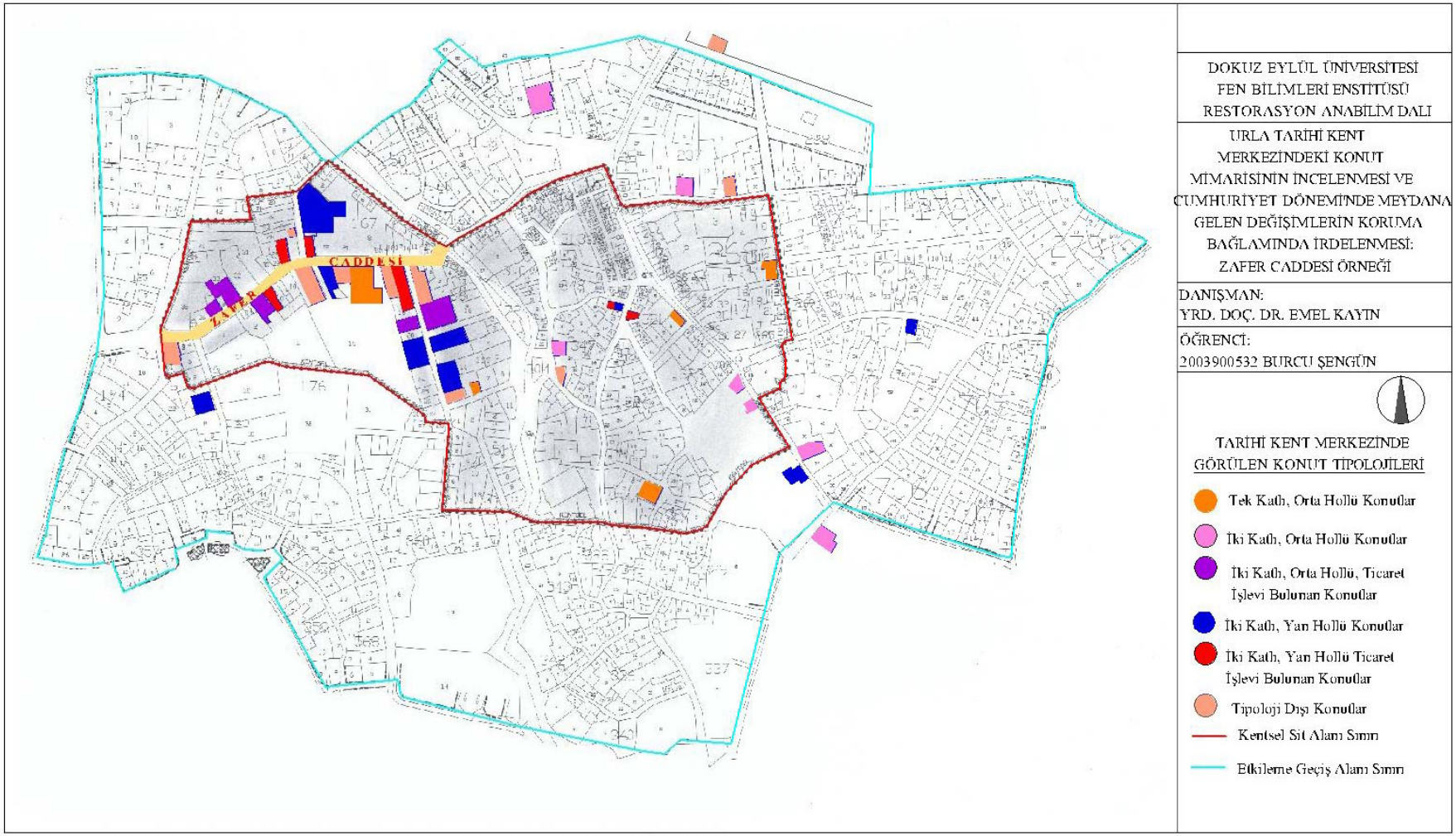

Şekil 4.58 Tarihi Kent Merkezindeki Konut Tipolojileri (Kaynak: 2002 tarihli Koruma Amaçlı İmar Planı işlenerek oluşturulmuştur.)

- Bu tipe dâhil olan konutlar içerisinde, üç tanesinin girişi sokak kodundan yükseltilmiş bir seviyededir ve merdiven çıkılarak konut giriş kapısına ulaşılmaktadır. İki yapının cepheden de görülen bodrum katı bulunmaktadır. Üç konutun içine sokak kodundan bir, iki basamak çıkarak girilmektedir.

- Konutlar genellikle kareye yakın bir plan şemasına sahiptir.

- Derinliği her konuta göre değişen giriş nişi, simetrik ve doğrusal bir düzlem üzerinde yer alan giriş holüne açılmaktadır. Yaşam ve servis alanlarının organizasyonunu sağlayan orta hol, geçiş veren dağılım mekânı özelliğine sahiptir. Orta holün ön cepheye açılan iki tarafında yaşam mekânları, arka bölümlerde ise servis alanları yer almaktadır. Konut içerisindeki mekân sayısı yapının büyüklüğüne göre değişim göstermektedir (Şekil 4.59).

- Orta hol aksının üzerinde, karşılıklı olarak birbirinin simetriği olan mekânlar görüldüğü gibi, mekân boyutu ve sayısı olarak farklılaşan örnekler de bulunmaktadır.

4.3.1.2 İki Katlı, Orta Hollü Konutlar

Doku içerisinde bu tipolojiye dâhil olan sekiz tane konut görülmektedir. Plan kurgularındaki ortak özellikler aşağıda detaylı bir biçimde verilmiştir.

- Genellikle bitişik nizam düzeninde inşa edilen bu tip konutların, köşe konumda yer alan örnekleri de yer almaktadır. Yapının parsel düzenine göre sırasıyla sokak-konut-bahçe üçlemesi görülmektedir.

- Bu gruba dâhil olan konutlarda iki ayrı tip görülmektedir. Yedi tanesinde konuta giriş sokak seviyesinden bir veya iki basamak çıkarak

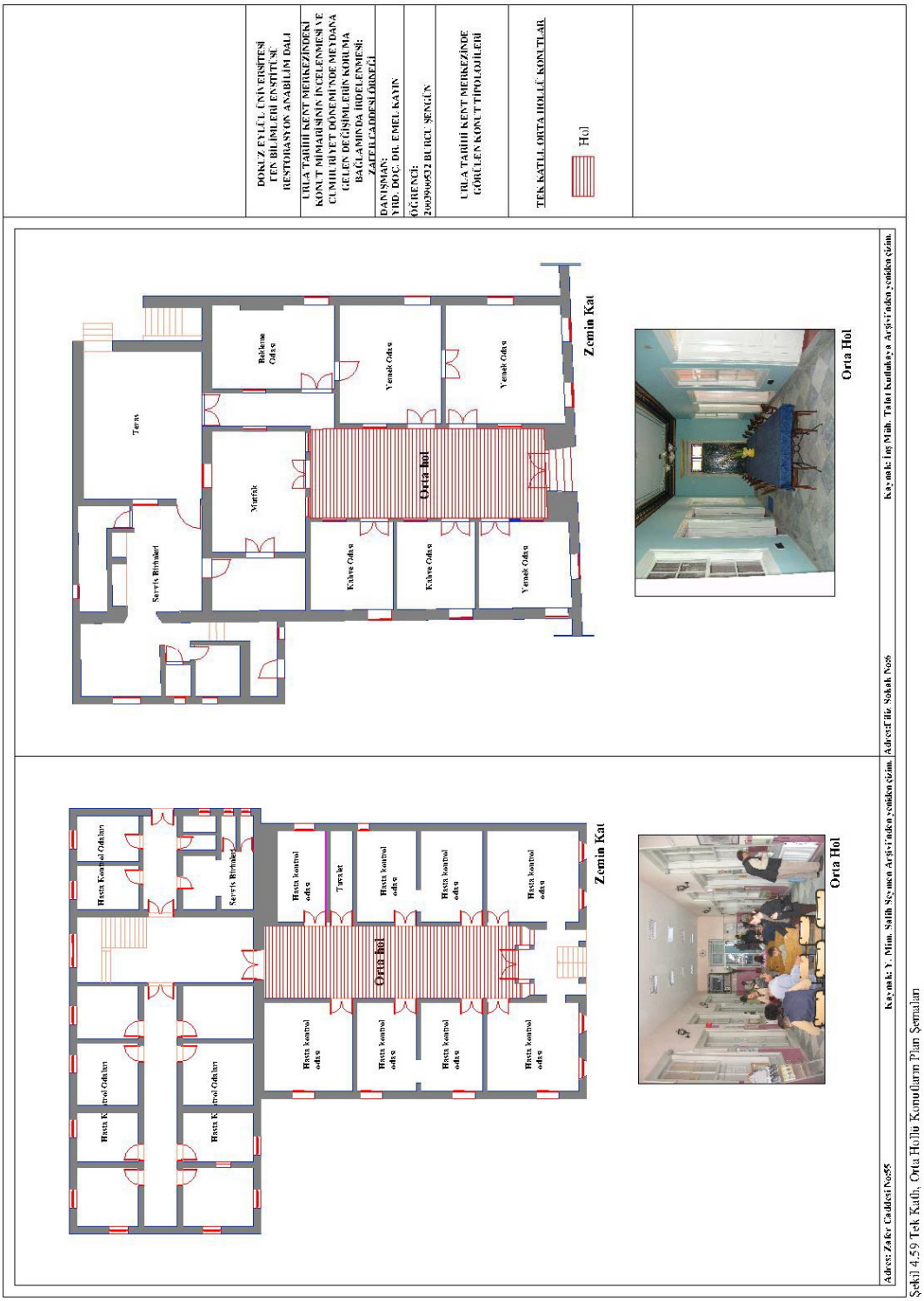

Şekil 4.59 Tek Kadh, Orta Hollu Konutların Plan Şemaları

ulaşılmaktadır. Tek bir yapıda ise konutun zemin kat seviyesinde bodrum katı bulunduğundan, konut girişine merdiven çıkarak ulaşılmaktadır.

- Orta aksta giriş boyunca doğrusal olarak devam eden orta hol, mekânlar arası dolaşımı sağlamaktadır. Orta holün yapının tam orta aksında bulunmayan örnekleri de görülmektedir.

- Zemin katta, karşılıklı olarak devam eden mekânların, ön cephe yönüne bakanları yaşam alanı, arka cephe yönündekiler ise mutfak ve tuvalet olarak kullanılmaktadır. Plan organizasyonunda merdiven boşluğu ya giriş aksının tam karşısında ya da mekân birimlerinin yanında yer almaktadır. Birinci kat, zemin kat plan şemasının devamı niteliğindedir. İhtiyaca bağlı olarak, mekân boyutları zemin kata göre farklılık göstermektedir (Şekil 4.60).

4.3.1.3 İki Katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar

Doku içerisinde bu tipolojiye giren beş tane konut bulunmaktadır. Bu gruba giren konutların plan özellikleri aşağıda belirtilmektedir.

- Bu tipe ait konutların dört tanesi bitişik nizam düzeninde, bir tanesi ise köşe konumdadır. Parsel düzenine göre yerleşimde sırasıyla sokak-konut-bahçe görülmektedir.

- Simetrik plan şemasına sahip olan bu tip konutlarda, zemin katta, ön cephe yönünde dükkân yer almaktadır. Arka cephe yönünde servis veya depo birimlerinin görüldüğü örnekler de vardır.

- Bu tipe giren beş yapıdan iki tanesinde giriş kapısı zemin kattadır ve sokak seviyesinden bir iki basamak çıkarak ulaşılmaktadır. Yapının orta aksında yer alan hole takılmış mekânlar bulunmaktadır. Birinci katta

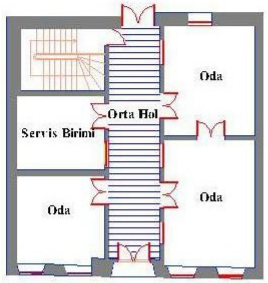

Zemin Kat

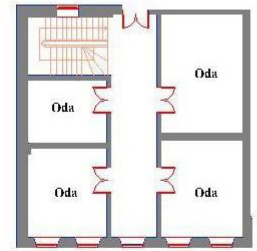

Birinci Kat

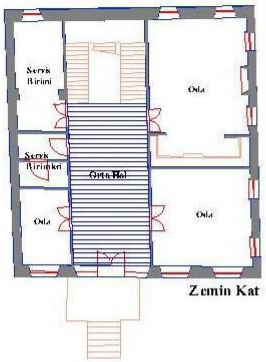

Zemin Kat

Orta Hol

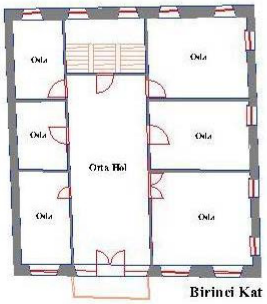

Birinci Kat

Adres: Mustafa Kemal Paşa Caddesi No:6

Adres:Yelalti Mahallesi No:15

Kaynak: Y. Mim. Salih Seymen Arşivi'nden yeniden çizim.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDE GÖRÜLEN KONUT TİPOLOJİLERİ

İKİ KATLI ORTA HOLLÜ KONUTLAR

Hol

Şekil 4.60 İki Katlı, Orta Hollü Konutların Plan Şemaları

bulunan konut mekânlarına yapı içindeki merdiven ile bağlantı sağlanmaktadır.

- Üç konutta giriş kapısı birinci kat seviyesinde derin bir niş içinde yer almaktadır. Yapıda giriş kapısı orta hole açılmaktadır. Orta holün iki yanında simetrik bir biçimde yaşam alanları yer almaktadır. Konutun arka cephe yönünde servis birimleri görülmektedir (Şekil 4.61).

4.3.1.4 İki Katlı, Yan Hollü Konutlar

Doku içerisinde en fazla bu tipolojiye ait, on tane yapı bulunmaktadır. Konutlarda görülen ortak plan özellikleri aşağıda anlatılmaktadır.

- Genellikle bitişik nizam düzenin de yer alan bu tip konutların, köşe parsellerde bulunan örnekleri de vardır. Parsel düzenleri sokak-konut-bahçe olarak yer almaktadır.

- Asimetrik plan şemasına sahip olan bu tip konutlarda yapıya giriş, sokaktan bir veya birkaç basamak çıkarak sağlanmaktadır. 4 konutta ön cephede pencereleri görülen bodrum katı bulunmaktadır.

- Bu tipe giren konutların giriş kapısı, doğrusal bir aks düzleminde olan yan hole açılmaktadır. Konutun en sağ veya sol yanında bulunan hol, yaşam ve servis alanları arasındaki dolaşım mekânıdır.

- Konutun zemin katında, en az iki oda ve servis mekânları yer almaktadır. Birinci kat plan şeması zemin katın devamı niteliğinde olmasına rağmen, giriş holünün üstü oda olarak planlanmıştır. Bu sınıflandırma içerisine giren konutlarda birinci katın hol tipi zemin kata göre farklılaşmaktadır (Şekil 4.62).

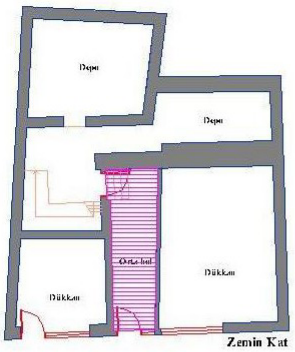

Zemin Kat

Orta Hol

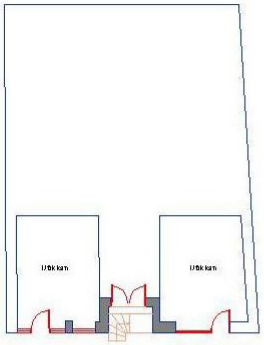

Zemin Kat

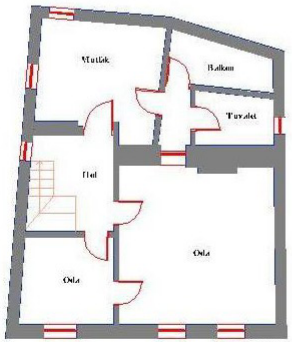

Birinci Kat

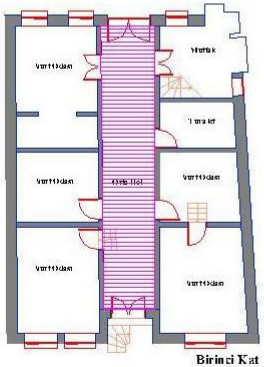

Birinci Kat

Orta Hol

Adres: Zafer Caddesi No:74 — Kaynak: Y. Mim. Salih Seymen Arşivi'nden yeniden çizim.

Adres:Yelalın Mahallesi No:73 — Kaynak: Y. Mim. Salih Seymen Arşivi'nden yeniden çizim.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDE GÖRÜLEN KONUT TİPOLOJİLERİ

İKİ KATLI ORTA HOLLÜ TİCARET İŞLEVİ BULUNAN KONUTLAR

Hol

Şekil 4.61 İki Katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Plan Şemaları

- Bu gruba giren yapılardan sadece bir tanesinin ara katı bulunmaktadır. Bu kat içersinde de yaşama mekânları ve servis birimleri çözülmüştür.

4.3.1.5 İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutlar

Tarihi konut dokusu içerisinde bu gruba dâhil altı tane konut yer almaktadır. Bu konutlarda görülen ortak plan özellikleri aşağıda belirtilmektedir.

- Genellikle bitişik nizam düzeninde yer alan bu tipteki konutların köşe konumda yer alan örnekleri de görülmektedir. Parsel düzenindeki yerleşimleri sokak-konut-bahçe üçlemesi şeklindedir.

- Asimetrik plan şemasına sahip olan bu tip konutlarda, zemin kat dükkân, birinci kat ise yaşama mekânı olarak kullanılmaktadır. Zemin kat genelde iki mekândan oluşmaktadır.

- Bu tipteki konutlarda zemin ve birinci kat arasındaki dolaşımı yapı içindeki merdiven organize etmektedir. Birinci katta, dükkânın üstünde yer alan mekân, ana yaşam birimidir. Bu grup içerisindeki konutlarda birinci katın hol tipi zemin kata göre farklılık göstermektedir (Şekil 4.63).

- Bu gruptaki yapıların bir tanesinde, ana cephenin en sağında bulunan konut girişi, doğrudan üst kata açılmaktadır. Derin bir nişin içinde yer alan giriş kapısı, yan hole geçiş vermektedir. Yaşam ve servis mekânları arasındaki dolaşımı hol sağlamaktadır.

4.3.1.6 Tipoloji Dışı Konutlar

Doku içerisinde herhangi bir plan tipolojisine dâhil olmayan on tane konut yer almaktadır. Bu yapıların her birinin kendine özgü plan kurguları bulunmaktadır (Şekil 4.64).

Adres: Zafer Caddesi No:59 — Kaynak: V. Mim. Salih Seymen Arşivi'nden yeniden çizim.

Yan Hol

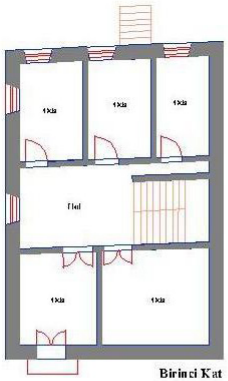

Adres: Postane Sokak No:13 — Kaynak: V. Mim. Salih Seymen Arşivi'nden yeniden çizim.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDE GÖRÜLEN KONUT TİPOLOJİLERİ

İKİ KATLI YAN HOLLÜ KONUTLAR

Hol

Şekil 4.62 İki Katlı, Yan Hollü Konutların Plan Şeması

Şekil 4.63 İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Plan Şeması

Şekil 4.64 Tipoloji Dışı Konutların Plan Şemaları

4.3.2. Strüktürel Özellikler ve Malzeme

XIX. yüzyılda inşa edilen Urla tarihi kent merkezindeki konutlar, yapım sistemi açısından çeşitlilik göstermemektedir. Zemin katın ana taşıyıcı duvarları yığma taş sistemde, ara duvarlar ile iki katlı konutlarda da birinci kat duvarları ahşap karkas sistemde kurgulanmıştır. Karkas sistem dolgusu çoğunlukla gözlenememesine rağmen, bazı konutlarda bağdadi sistem uygulaması veya kerpiç dolgu görülmüştür. Cephe yüzeyleri çoğunlukla ya moloz taş örgü şeklinde bırakılmış ya da boyanmıştır. Az sayıda konutta kesme taş veya tuğla uygulaması görülmektedir. Cephe elemanı olan kapı ve pencere boşluklarının üzerinde, taş malzemeli düz lentolar veya basık tuğla kemerler kullanılmaktadır.

Şekil 4.65 Ana taşıyıcı duvarlarda yığma taş örgü sistemi

Şekil 4.66 Ara bölücü duvarlarda ahşap karkas sistem uygulaması

Şekil 4.67 Ara duvarlarda bağdadi sistem uygulaması

Şekil 4.68 Cephe yüzeyi moloz taş örgü olarak bırakılan konut örneği

Şekil 4.69 Dış cephesi boyanmış cephe örnekleri

Şekil 4.70 Cephede pres tuğla kullanımına örnek

Şekil 4.71 Cephede kesme taş kullanımı

Konut mekânlarının duvarları sıvalı ve boyalıdır. Mekânlarda kullanılan döşeme malzemesi farklılık göstermektedir. Zemin kat giriş holünde, karo mozaik, taş veya mermer, zemin ve birinci kat odalarında ise ahşap kaplama malzemesi kullanılmıştır. Kat döşemeleri, daire veya dikdörtgen kesitli ahşap kirişlerden oluşturulmuştur. Çatıda, ahşap oturtma sistemi uygulanmış ve bağdadi sistem uygulaması veya ahşap tavan döşemeleri ile tavan iskeleti kapatılmıştır. Çatı kaplaması olarak alaturka kiremit tercih edilmiştir. Beşik ve kırma çatı uygulamasının çoğunlukla görüldüğü konutlarda geniş saçak bulunmamaktadır.

Şekil 4.72- Şekil 4.73 Karo mozaik döşeme örnekleri

Şekil 4.74 - Şekil 4.75 Karo mozaik döşeme örnekleri

Şekil 4.76 Mermer döşeme

Şekil 4.77 Mermer döşeme

Şekil 4.78 Tavanda bağdadi sistem uygulaması

Şekil 4.79 Tavanda dikdörtgen kesitli ahşap kirişleme

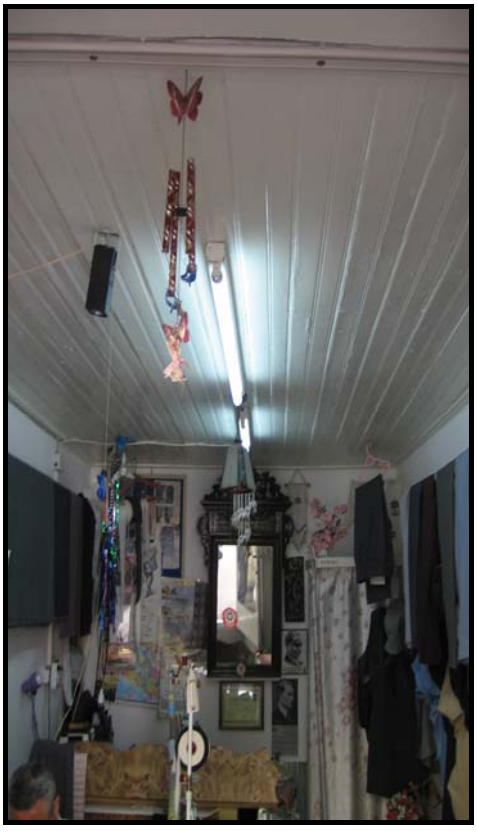

Şekil 4.80 – 4.81 Ahşap tavan kaplaması örnekleri

4.3.3 Cephe Özellikleri

Urla tarihi kent merkezi içerisinde, farklı düzen ve özellikte cephe kurgusuna sahip konut örnekleri yer almaktadır. Başak İpekoğlu 1990 yılında "Urla Eski Konut Dokusunda Cephe Düzenlerine İlişkin Bir Tipoloji Çalışması" başlıklı çalışmasında, konut cephelerini "yalnız konut işlevine sahip olanlar" ve "konut-ticaret işlevine sahip olanlar" olarak iki gruba ayırmıştır. Çalışma içerisinde yalnız konut işlevine sahip olan konutların cephe özellikleri de, çıkmalı tipler, balkonlu tipler, çıkmasız tipler (A Tipi, B Tipi, Tek Katlı Tipler) ve her biri kendine özgü özellikler gösteren tipler alt başlıkları altında sınıflandırılmıştır (İpekoğlu, 1990, s:142–150). Bu gruplandırma içerisine giren konut cephelerini Başak İpekoğlu çalışmasında cephe resimleri ile örneklendirmiştir (Şekil 4.82)

Bu çalışma içerisinde de, 4.3.1. bölümünde detaylı şekilde bahsedilen plan tipolojilerine paralel olarak tarihi yapı cephelerinin: kat sayısı, giriş holünün yeri ve ticari fonksiyonlu mekânın bulunup bulunmamasına göre çeşitlik gösterdiği tespit edilmiş ve ona göre bir sınıflandırma yoluna gidilerek, cephe özellikleri belirtilmiştir.

4.3.3.1 Tek Katlı, Orta Hollü Konutların Cephe Özellikleri

Doku içerisinde altı tane bulunan tek katlı, orta hollü konutlarda, simetrik plan kurgusunun yansıması olarak simetrik cephe düzeni görülmektedir. Üç konutun girişi, zemin kodundan yukarı seviyede olduğu için ön cephe yönünde çıkış merdiveni bulunmaktadır. Bu konutlarda merdiven ile giriş kapısı arasında hazırlık mekânı olarak, sahanlık oluşturulmuştur. Ana giriş kapısı, orta giriş holünün izdüşümü olarak cephe ortasında yer almaktadır. Dört yapıda giriş kapısı, cephe düzleminden koparılarak bir niş içine yerleştirilmiştir. İki konutta ise yüzeyden sadece çok az bir fark ile geriye çekilmiştir. Kapının iki yanında, plan şemasında ana mekânlar olarak yer alan odaların dikdörtgen formlu pencereleri vardır. Açıklıkların sayısı yapı büyüklüğüne bağlı olarak, tek veya ikili olarak değişkenlik göstermektedir. Zemin kodundan yukarıda olan iki

Şekil 4.83 Urla Eski Konut Dokusunda Cephe Düzenlerine İlişkin Bir Tipoloji Çalışması

konutun bodrum katı bulunmaktadır. Yapılardan bir tanesinin ön cephe yönüne bakan bodrum açıklıkları, oda açıklıklarına göre daha küçük ebattadır. Bodrum katı bulunan diğer konutun bodrum pencereleri ise yan cephe yönüne bakmaktadır (Şekil 4.98). Bu tip konularda cephede kat ile çatıyı birbirinden koparmak için saçak silmesi kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 4.83 – Şekil 4.84 Tek katlı, orta hollü konut cephesi örnekleri

Şekil 4.85 Tek katlı, orta hollü konut cephesi örneği

4.3.3.2 İki Katlı, Orta Hollü Konutların Cephe Özellikleri

İki katlı, orta hollü konut tipine giren sekiz yapının cephelerinde, mekânsal kurguya bağlı olarak iki farklı düzen izlenmektedir. Birinci grupta beş konut yer almaktadır. Dört yapının zemin katının orta aksında, hol mekânının cephedeki izdüşümü olarak ana giriş kapısı yer almaktadır. Cephe yüzeyinden koparılmış

olan giriş kapısının iki yanında birbirinin simetriği ikili pencere grupları görülmektedir. Bu açıklıklar plan şemasında, zemin kattaki yaşama mekânlarına aittir. Birinci katta, düşey aksta giriş kapısının üzerinde tek bir pencere, iki tarafında da birbirinin simetriği olan ikili pencereler yer almaktadır (Şekil 4.101).

Bu gruba giren tek bir yapının, ön cephede de açıklıkları görünen bodrum katı bulunmaktadır. Bodrum katının pencereleri, düşeyde birinci ve ikinci katın pencere akslarını tutmaktadır. Sağda ve solda olmak üzere ikili pencere düzeni görülmektedir. Giriş kapısına zemin kodundan merdiven çıkarak ulaşılmaktadır. Düşeyde giriş kapısının üstünde balkon yer almaktadır. Balkona çıkış veren kapının iki yanında, diğer konutlarda olduğu gibi simetrik pencere grupları bulunmaktadır (Şekil 4.98).

Şekil 4.86-Şekil 4.87 Birinci gruba giren konut cephesi örnekleri

İkinci gruptaki konutların, katlar arası bağlantısı konut içinden düşey sirkülasyonu organize eden merdiven ile sağlanmasına rağmen, konut dışında da zemin ve birinci katın birbirinden bağımsız girişleri bulunmaktadır. Konutun plan şemasında esas konut katı, birinci kat olarak tasarlanmıştır. Zemin kata da ihtiyaca göre konut veya depo işlevi verildiği için, yapının cephe düzeninde vurgulu olan birinci kattır. Doku içerisinde üç tane bu gruba giren yapı bulunmaktadır. Bu konutlardan bir tanesinin cephesinde simetrik, diğer ikisinde de asimetrik bir düzen okunmaktadır. Ana giriş kapısının bir yanında ikili pencere düzeni görülmesine rağmen, diğer yanındaki pencerenin bir veya iki tane olması, yapının büyüklüğüne göre değişmektedir. Zemin kattan birinci kata

ulaşmak için cepheye paralel ve bitişik olarak tasarlanmış, ferforje korkuluklu merdiven kullanılmaktadır. Merdivenin sonlandığı noktada hazırlık mekânı olarak, merdiven sahanlığı yer almaktadır ve merdivenin ferforje parmaklığı sahanlıkta da devam etmektedir. Sahanlığın konsol olarak çalışan çatısı, köşeden tek bir kolon ile sabitlenmektedir. Zemin katta, birinci kata göre daha sade bir cephe düzeni izlenmektedir. Cephenin ortasında, ana giriş kapısına göre daha küçük boyutlarda kapı ile bir tarafında birinci kat pencerelerine göre daha küçük ebatta pencereler yer almaktadır (Şekil 4.98). Zemin ile birinci kat pencere aksları birbirini tutmaktadır. Genel olarak konutlarda saçak silmesi kullanımı görülmektedir.

Şekil 4.88- Şekil 4.89 İkinci gruba giren konut cephesi örnekleri

4.3.3.3 İki Katlı, Orta Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Cephe Özellikleri

Bu tipolojiye giren beş konutun cephe düzenlerinde, plan şemalarındaki işleve göre kurgulamanın yansıması okunmaktadır. Bu tipe giren yapılarda, iki grup cephe örneği görülmektedir. İlk grubun plan şemasında, zemin kattaki ön cephe yönüne bakan iki birim de ticarete aittir. Bu gruba giren üç konut görülmektedir. Ana giriş kapısı, cephenin tam orta askında, yüzeyden koparılarak derin bir niş içine yerleştirilmiştir. Nişin uzunluğu iki kat boyunca devam etmektedir. Zemin katta giriş nişinin sağ ve sol taraflarında dükkânlara ve depo mekânlarına ait açıklıklar yer almaktadır. Açıklıklar vitrin veya pencere-kapı şeklinde olmak üzere çeşitlilik göstermektedir. Pencere ve kapı, konut açıklıklarına göre daha

küçük ebatlardadır. Konut ana giriş kapısına kod farkından dolayı merdiven çıkılarak ulaşılmaktadır. İki konutta, giriş kapısının önünde parmaklıklı merdiven sahanlığı görülmektedir. Kapının iki yanında, konutun ana mekânlarına ait olan pencereler yer almaktadır. Bir tarafta ikili pencere grubu yer almasına rağmen, diğer tarafta yapının büyüklüğüne göre pencere sayısı, tek veya iki olmak üzere değişmektedir (Şekil 4.98).

Şekil 4.90-Şekil 4.91 Birinci gruba giren konut cephesi örnekleri

İkinci gruba dâhil olan konutların zemin kat plan şemalarında, giriş kapısının bir tarafında dükkân, diğer tarafında yapı içinden ulaşılan, yapı kullanıcısının isteği doğrultusunda dükkân veya yaşama odası olarak işlev verilen mekân bulunmaktadır. Cephe düzeninde dükkâna ait geniş vitrin açıklığı ile mekâna ait ikili veya tek pencere yer almaktadır. Birinci katta, yaşama mekânlarına ait birbirinin simetriği olan pencereler görülmektedir. Doku içerisinde, düşey aksta giriş kapısının üzerinde balkon olan tek bir yapı örneği görülmektedir. Balkona geçiş sağlamak için, sağ ve sol taraftaki ikili pencere gruplarının ortasında kapı açıklığı yer almaktadır (Şekil 4.98). İki grup içine dâhil olan yapılarda da hem saçak hem de köşe silmesi örnekleri izlenmektedir.

Şekil 4.92- Şekil 4.93 İkinci gruba giren konut cephesi örnekleri

4.3.3.4 İki Katlı, Yan Hollü Konutların Cephe Özellikleri

Doku içerisinde bu gruba dâhil olan on konut görülmektedir. Plan şemaları sadece konut işlevi için kurgulanan bu yapıların, hem zemin hem de birinci kattaki tüm açıklıkları yaşama mekânlarına aittir. Zemin katta, giriş kapısı ve pencereler bulunmaktadır. Sokak kodundan bir, iki basamak çıkarak ulaşılan giriş kapısı, sekiz konutta niş içine alınmıştır, iki örnekte ise cephe yüzeyi ile aynı düzlemdedir. Ana giriş kapısının yan tarafında birbirinin aynısı olan iki veya yapının büyüklüğüne göre değişen üç pencere yer almaktadır. Düşey aks düzleminde, zemin kattaki pencereler birinci katta da devam etmektedir. Giriş kapısının üzerinde, yataydaki pencere aksını tutacak biçimde pencere bulunmaktadır. Bu tipe ait konutların iki tanesinde cumba, bir tanesinde ise balkon görülmektedir ve bu cephe elemanları giriş kapısının üzerinde izlenmektedir. Buna bağlı olarak da, pencere yerine kapı açıklığı yer almaktadır. Bu grup içerisindeki yapılardan dört tanesinin bodrum katı vardır ve açıklıkları kare forma yakın pencerelerdir (Şekil 4.98). Konutlarda kat ve saçak silmesi kullanımı görülmektedir.

Şekil 4.94-Şekil 4.95 İki katlı, yan hollü konut cephesi örnekleri

4.3.3.5 İki Katlı, Yan Hollü, Ticaret İşlevi Bulunan Konutların Cephe Özellikleri

Bu tipe dâhil olan altı konutun cephelerinde, iki katlı, orta hollü, ticaret işlevine sahip olan konutlarda görüldüğü gibi, mekânsal işleve bağlı bir düzenleme yapılmıştır. Zemin katta ticaret birimlerine ait açıklıklar, birinci katta ise konut mekânlarına ait pencereler yer almaktadır. Beş konutun zemin katında, giriş kapısı ile dükkâna ait vitrin veya kapı-pencere görülmektedir. Dükkânın kapı-pencere açıklıkları, konut açıklıklarına göre daha küçük ebatlardadır. Birinci katta, konutun ana yaşama mekânlarına ait, birbirinin aynısı olan üçlü pencere grubu veya giriş kapısının üstünde cumba veya balkon olmasına göre, iki pencere ve kapı bulunmaktadır (Şekil 4.98). Bir örnekte cumba, cephenin ortasında görülmektedir.

Bir tane konutun cephesinde, diğer yapılara göre farklı bir düzenleme yapılmıştır. Zemin katta, dükkâna ait pencere, kapı açıklığı ve birinci kattaki konut girişine ulaşmayı sağlayan merdiven bulunmaktadır. Konut giriş kapısı derin bir niş içinde yer almaktadır. Düşeyde, merdiven genişliğindeki mesafede, bir kat yüksekliğinde olan ve giriş nişini vurgulayan iki sütun yer almaktadır.

Giriş kapısının önünde ferforje parmaklık ile çevrili merdiven sahanlığı görülmektedir (Şekil 4.98). Altı tane konutta da birinci kat ve çatıyı birbirinden koparmak için saçak silmesi kullanılmıştır.

Şekil 4.96 İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut cephesi örneği

Şekil 4.97 İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut Cephesi örneği

4.3.3.6 Tipoloji Dışı Konutların Cephe Özellikleri

Tipoloji dışı konutlar grubuna giren yapılarda, mekânsal kurgularında olduğu gibi cephelerinde de kendilerine özgü düzenlemeler görülmektedir (Şekil 4.98).

4.3.4 Cephe Elemanları

Tarihi kent merkezindeki konutlarda, ana cephe elemanı olan kapı ve pencere haricinde, cumba, balkon, saçak silmesi, köşe silmesi ve kat bordürü de görülmektedir.

Kapılar: Konutların en önemli cephe elemanlarından biri olan ana giriş kapıları, çift kanatlı olup, etrafları taş söve ve lento ile çevrilmiştir. Düz lentolu kullanımının yanı sıra basık kemerli tipler de bulunmaktadır. Doku içerisinde cephe yüzeyinden koparılarak bir niş içine yerleştirilen kapılar olduğu gibi, cephe ile aynı düzlemde bulunan örnekler de yer almaktadır. Kapı kanatlarında demir veya ahşap malzeme, kapı kanatlarının üzerinde ise süslü ferforje parmaklıklar kullanılmıştır. Bu parmaklıkların gerisinde açılabilir cam kanatlar vardır. Kapının üstünde, kapı genişliği eninde yatay pencere ve üzerinde de parmaklık yer almaktadır. Doku içerisinde dükkân veya depo birimlerinin kapıları ana giriş kapısına göre daha küçük boyutlarda ve tek kanatlıdır. Taş söve ve lento ile çevrelenmişlerdir (Şekil 4.99).

Pencereler: Pencerelerde dikdörtgen formlu, düz lentolu, taş söveli ve dikdörtgen formlu, basık kemerli, taş söveli olmak üzere iki tip görülmektedir. Genellikle 120 x 200 cm. ebatlarındadır. Ancak daha küçük boyutta olan örnekler de görülmektedir. Bazı konutlarda görülen bodrum kat pencereleri kare forma yakındır. Lentolu pencerelerde profil ve çoğu konutta birbirinden farklı silmeler bulunmaktadır. Bazı lentolar da kilit taşı kullanılmıştır. Düz lento ortasında yer alan kilit taşlı örneklerde esas taşıyıcı, görünen lento arasındadır. Ahşap doğrama kullanılan pencerelerde, çoğunlukla çift kanat bulunmasına rağmen, giyotin pencere tipinin görüldüğü örnekler de mevcuttur. Genellikle güvenlik amaçlı çift kanatlı, demir kepenk kullanılmakta, bazı örneklerde de ferforje parmaklık görülmektedir. Zemin katı

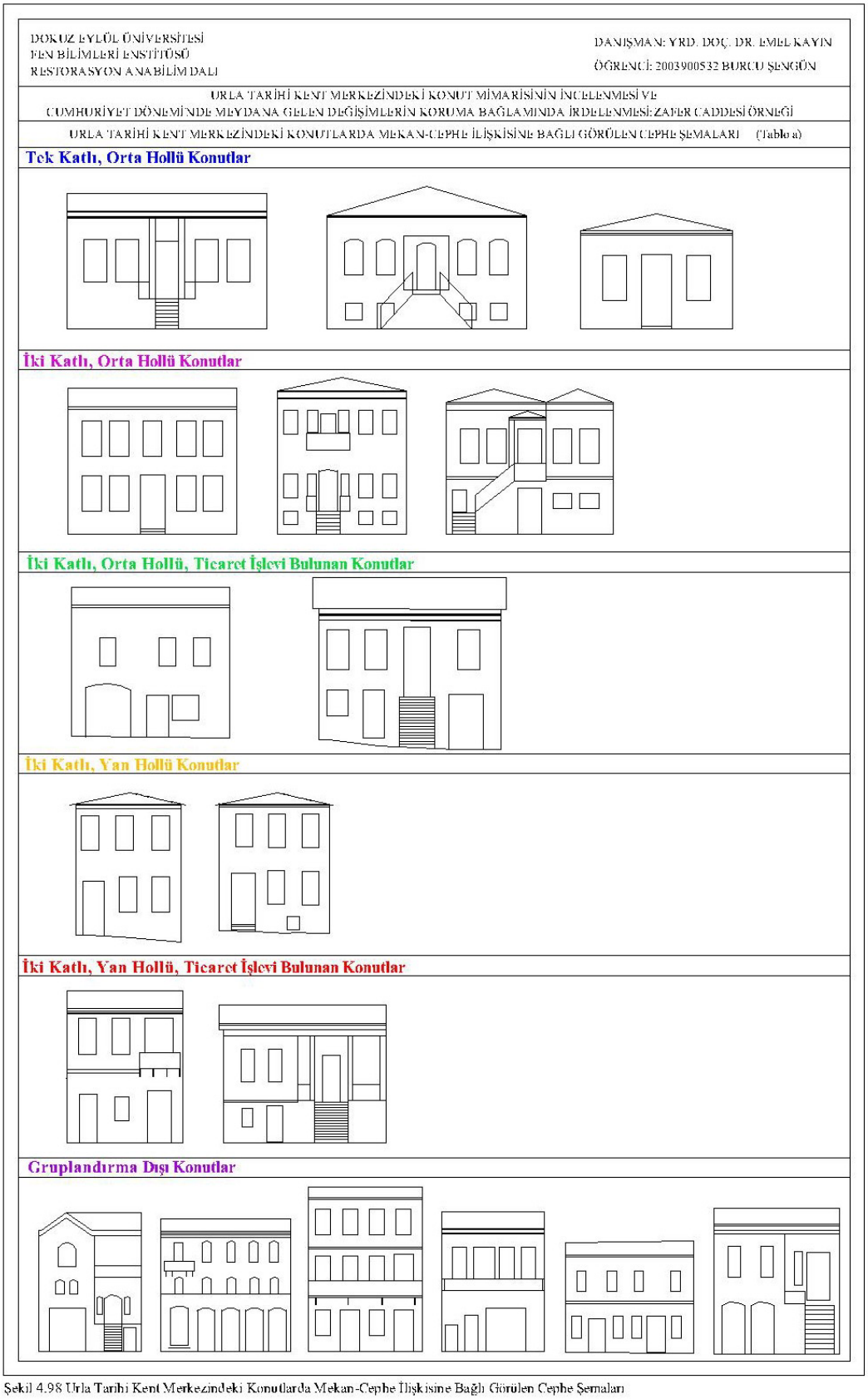

Şekil 4.98 Urla Tarihi Kent Merkezindeki Konutlarda Mekan-Cephe İlişkisine Bağlı Görülen Cephe Şemaları

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİMDALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARDA GÖRÜLEN KAPI ÖRNEKLERİ

Şekil 4.99 Urla Tarihi Kent Merkezindeki Konutlarda Görülen Kapı Örnekleri

dükkân işlevli kullanılan konutlarda, ya geniş ebatta yere kadar pencere ya da konut mekânı penceresinden daha küçük boyutta açıklık yer almaktadır (Şekil 4.100).

Cumba-Balkon: Cumba, iki katlı yapılarda çoğunlukla düşeyde, giriş kapısı ile aynı aks düzleminde yer almaktadır. Yapının içinde de ayrı bir mekân oluşturan cumba, hafif bir malzeme olmasından dolayı ahşaptan yapılmıştır. Ferforje payandaları bulunan kütle, konsol sistem ile çalışmaktadır. Doku içerisindeki sekiz yapıda balkon, 4 yapıda da cumba görülmektedir. Balkonlardan iki tanesi diğerlerinden farklı olarak cephe genişliği boyunca devam etmektedir.

Şekil 4.101- Şekil 4.102 Balkon örnekleri

Şekil 4.103 Balkon örneği

Şekil 4.100 Urla Tarihi Kent Merkezindeki Konutlarda Görülen Pencere Örnekleri

Şekil 4.104 Balkon örneği

Şekil 4.105 – Şekil 4.106 Cumba örnekleri

Balkon genelde giriş kapısının üzerinde yer almasına rağmen cephenin ortasında bulunan örneklerde görülmektedir. Boyutları fazla büyük değildir. Süslemeli ferforje payanda ve korkuluğu bulunmaktadır.

Çatı: Doku içerisindeki tarihi konutlarda, genellikle kırma ve beşik çatı uygulaması görülmektedir. Özgün malzeme olarak alaturka kiremit ile örtülü çatılarda, günümüzde Marsilya kiremidi kullanılmaktadır. Parsel düzeninden ötürü çatılar bitişik düzende yan yana sıralanmaktadır.

Saçak Silmesi-Köşe Silmesi-Kat Bordürü: Doku içerisinde geniş saçaklı konutlar görülmemesine rağmen, yapı ile çatıyı birbirinden koparan saçak silmesi bulunmaktadır. Bant niteliğindeki saçak silmelerinin farklı profillerde örnekleri görülmektedir. Bazı yapılarda bu profil geniş ve daha süslü bir şekilde görüldüğü gibi çok sade örnekleri de mevcuttur.

Şekil 4.107 – Şekil 4.108 Saçak silmesi örnekleri

Şekil 4.109 Saçak silmesi örneği

Şekil 4.110 Saçak silmesi örneği

Şekil 4.111 Saçak silmesi örneği

Cephe süslemesi olarak kullanılan elemanlardan biri de köşe silmeleridir. Konutların köşesinde kullanılan plaster veya kesme taşlar, yapıdaki köşe silmesine örnek oluşturmaktadır. Bazı örneklerde cephe yüzeyinde, zemin kat ile birinci katı birbirinden ayıran kat bordürüne rastlanmaktadır. Çoğunlukla bir iki sıra profil şeklinde olanlarının yanı sıra, ara ara koparılmış süsleme tarzında olan çeşitleri de mevcuttur.

Şekil 4.112-Şekil 4.113 Köşe silmesi örnekleri

Şekil 4.114 Kat bordürü örneği

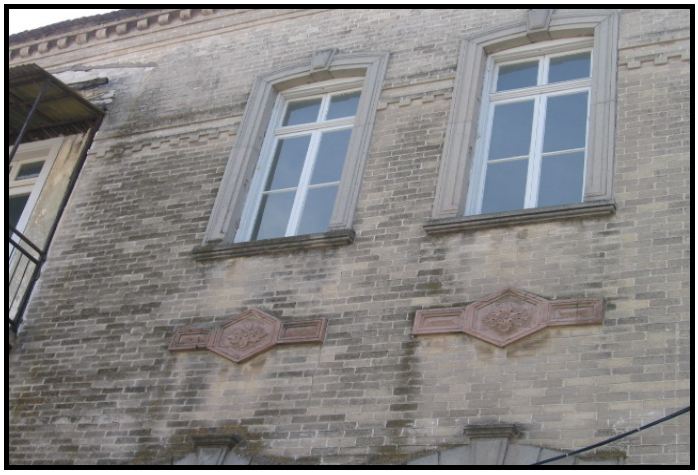

Şekil 4.115 Kat bordürü örneği

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI
TEZ BAŞLIĞI
KONUT SİTİLASYONU İNCELENMESİ
GEÇMİŞTEKİ DÖNEMİNDE YAPILAN GELİŞİM
DEĞİŞİMLERİN KORUMA AÇISINDAN
İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ
DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. FAHRİ KAYIN
ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN
URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ
KONUTLARIN TİPOLOJİLERİNE GÖRE
ÇİZİMLİ FOTOĞRAFLARI
TEK KATLI, ORTA HOLLÜ KONUTLAR
İKİ KATLI, ORTA HOLLÜ KONUTLAR
İKİ KATLI, ORTA HOLLÜ TİCARET İŞLİKLİ BULUNAN KONUTLAR
İKİ KATLI, YAN HOLLÜ KONUTLAR
İKİ KATLI, YANDAN HOLLÜ TİCARET İŞLİKLİ BULUNAN KONUTLAR
TİPOLOJİ DIŞI KONUTLAR

BÖLÜM BEŞ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİ ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARIN CUMHURİYET DÖNEMİ'NDEKİ DEĞİŞİMİNİN İRDELENMESİ

5.1 Zafer Caddesi'nin Tarihi Kent Merkezi İçindeki Konumu ve Önemi

Zafer Caddesi, Urla tarihi kent merkezi içerisinde ana aks konumunda yer almaktadır. Doğu-batı doğrultusunda uzanan sokağın, doğu ucu yeni yapılaşmaların yoğunlukta olduğu, üzerinde ticari yapıların da yer aldığı Belediye Caddesi'ne, batı ucu yeni yapılarla birlikte tek tek tarihi yapıların görüldüğü Necati Cumalı Caddesi'ne bağlanmaktadır.

XIX. yüzyılda Rumca adı Fardi Sokak olan Zafer Caddesi, tarihi kent merkezinde, tarihi niteliklere ve gerek konut gerekse de ticaret işlevine sahip yapılarıyla zengin bir kültürel miras değerine sahiptir (Milioris, 2002, s.7). Kentin en önemli ticaret arteri olması nedeniyle konut ve ticaret işlevinin birlikte olduğu yapı tiplerini de barındırmaktadır (Şekil 5.1). 4.3.1 bölümünde detaylı biçimde anlatılan, tarihi doku içerisinde beş farklı tipolojide konut ve tipoloji dışı konutlar bulunmaktadır (Şekil 5.3). Beş farklı konut grubu içerisinde, tek katlı, orta hollü konutlar; iki katlı, orta hollü konutlar; iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar; iki katlı, yan hollü konutlar; iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar yer almaktadır. Zafer Caddesi üzerinde bu yapı tiplerinden iki katlı, orta hollü konut tipi dışındaki diğer dört tipoloji ve tipoloji dışı konut örnekleri görülmektedir.

Zafer Caddesi, Cumhuriyet Dönemi içerisinde yaşanan sosyo-ekonomik değişimlerden etkilenmiş ve buna bağlı olarak da bir gelişim içine girmiştir. Günümüzde cadde üzerinde bulunan yirmi beş yapı, İzmir 1 No'lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır. Bu yapılardan sekiz tanesi dükkân, ikisi depo, ikisi konut ve on iki tanesi konut + dükkân yapısıdır. Gününüzde bu yapılardan kullanıcının isteğine bağlı olarak işlev değiştiren örnekler de görülmektedir.

Şekil 5.1 Zafer Caddesi'ndeki Tarihi Yapıların İşlev Durumu

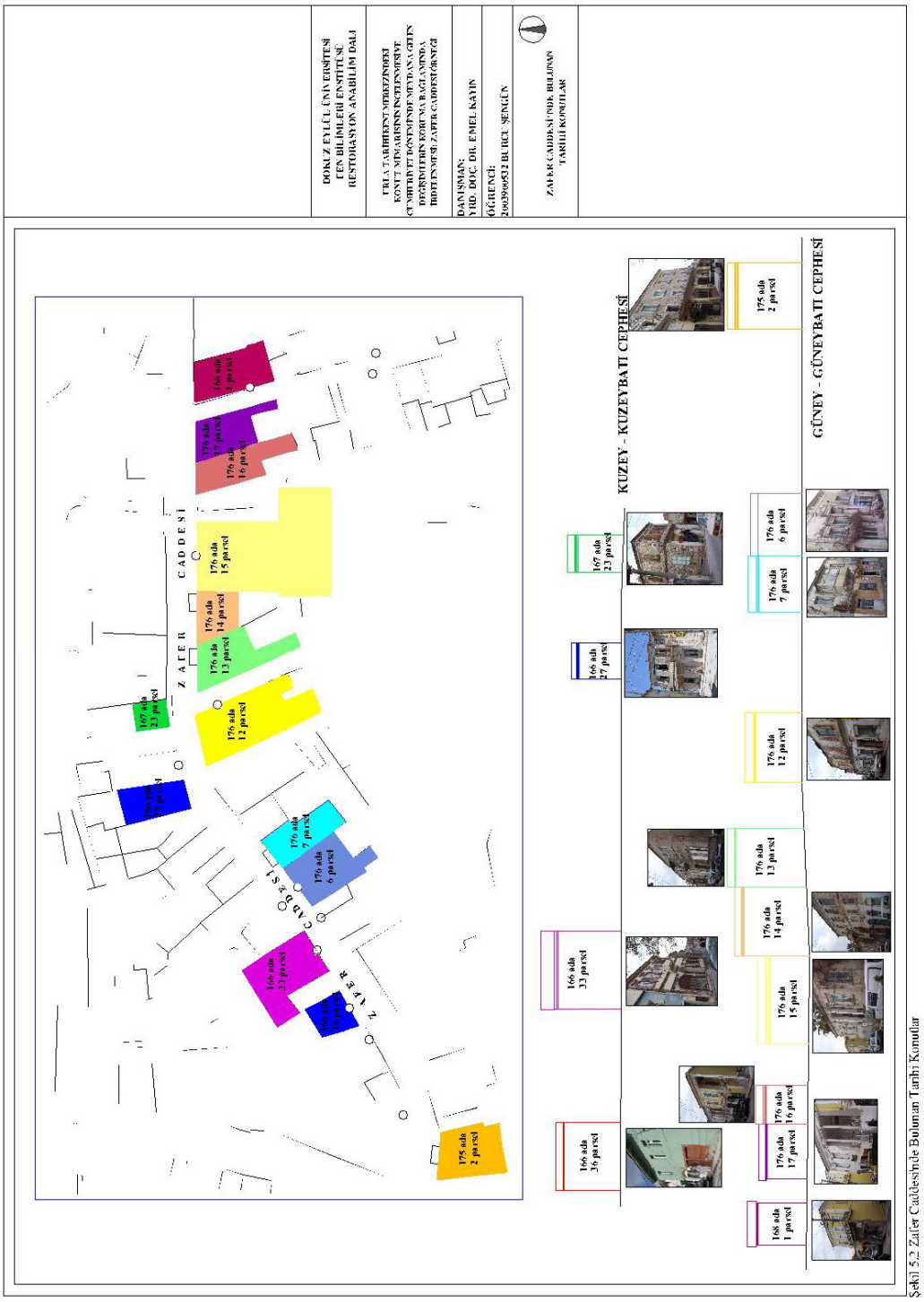

Şekil 5.2 Zafer Caddesi'nde Bulunan Tarihi Konutlar

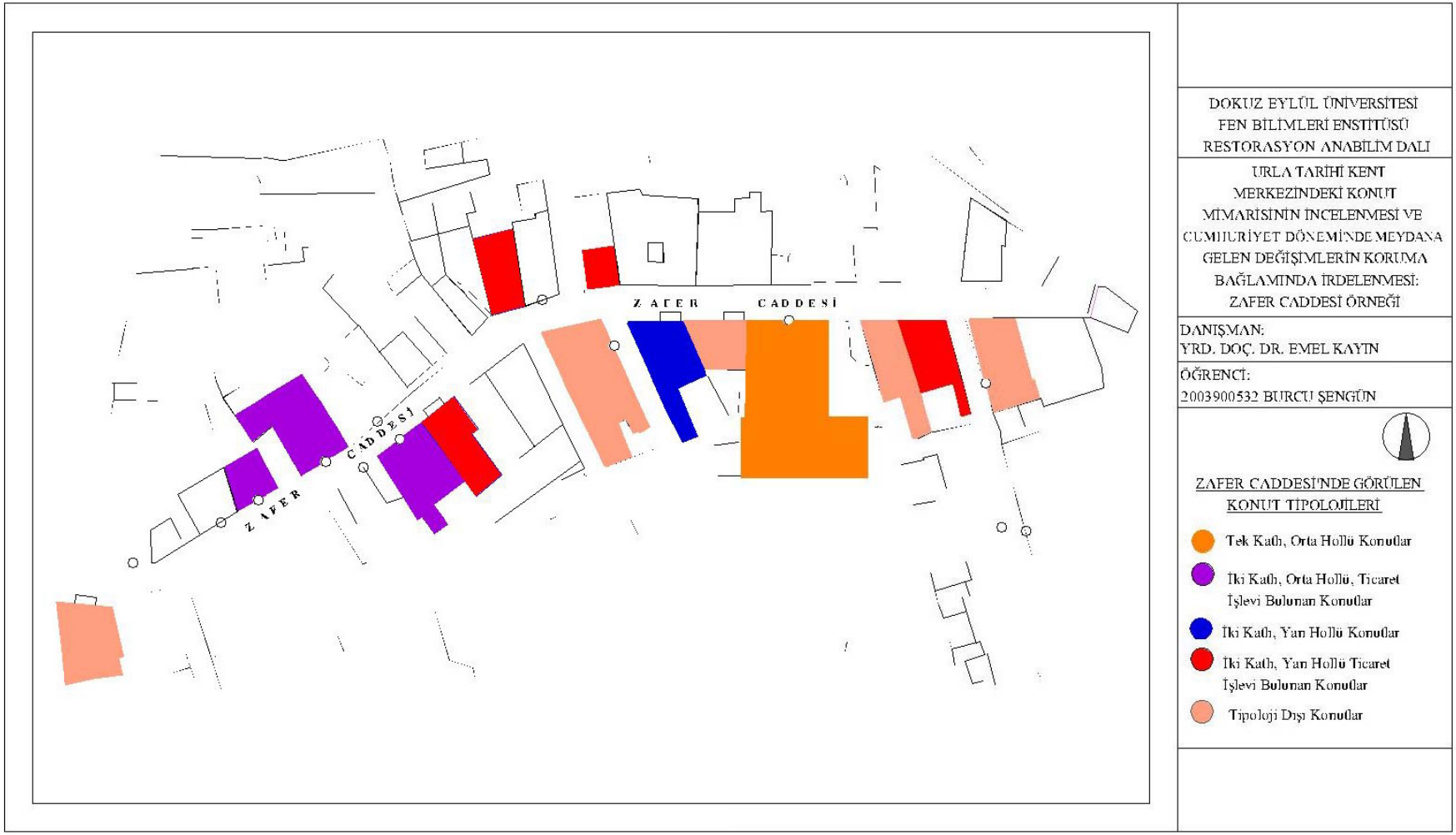

Şekil 5.3 Zafer Caddesi'ndeki Konut Tipolojileri

5.2 Zafer Caddesi'nin Kentsel Ölçekteki Değişim Süreci

Urla kent merkezinin önemli bir parçası olan Zafer Caddesi, tarihi kent merkezinde değişimlere neden olan etmenlerin izlenebildiği bir sokak özelliğindedir. Kent merkezi içerisindeki konumu da değişimlerin kolaylıkla gerçekleşebilmesinde etkin rol oynamıştır. Bu çalışmada, Cumhuriyet Dönemi içerisinde Urla tarihi kent merkezinde değişime neden olan etmenler, Zafer Caddesi üzerinde irdelenmekte ve sokakta bunlara paralel olarak ortaya çıkan değişimler açıklanmaktadır.

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarından 1920'li yılların başına kadar kent içinde ulaşım, at arabaları ile gerçekleşmektedir. 1927–1928 yıllarında motorlu araç kullanımına geçilmesiyle, kent içinde taş ile kaplı veya toprak olan yollar değiştirilmeye başlanmıştır (Atilla ve Öztüre, 2002, s.77). İlk değişim, kent içindeki öneminden ve ana aks olmasından ötürü, tarihi dokuya özgü taş ile döşenmiş olan Zafer Caddesi'nde uygulanmıştır. Cadde, motorlu araçlar için daha uygun olduğu düşünülen asfalt ile kaplanmıştır. Motorlu araç kullanımına geçildikten sonra kentin kendine yakın mesafede olan yerleşim bölgeleri ile ulaşımı kolaylaşmıştır. 1930-1940'lı yıllarda Zafer Caddesi sadece kent içindeki ana aks olmasının dışında Urla'ya yakın mesafede olan Çeşme ile de tek ulaşım yolu olmuştur (Uyla, 2000, s.44). Bu yol ticari bir aks olan cadde üzerindeki sirkülasyonu arttırdığından, mekanın ekonomik açıdan hareketlenmesine neden olmuştur.

Şekil 5.4 Halkevi- 1948 (Kaynak: Tunçağ, 2003, s. 41)

Kent içinde ekonomik hayatın gelişmekte olduğu dönemde bu olguya paralel olarak cadde üzerindeki sosyal hayat da canlılık kazanmaktadır. Cumhuriyet'le birlikte Türk Ocakları Halkevleri'ne dönüşmüştür. 27 Şubat 1932 tarihinden sonra, Zafer Caddesi üzerindeki yapılardan biri Halkevi için uygun bulunmuştur. Günümüzde Sağlık

Ocağı olan ve XIX. yüzyılda sokağın en zengin üzüm tüccarı Efendioğlu Kosta'nın evine Halkevi olarak işlev verilmiştir (Tunçağ, 2003, s.41). Cadde üzerindeki önemli bir yapıya sosyal amaçlı işlev verilmesiyle, sokak ticari bir aks olmasının yanı sıra sosyal açıdan da hareketlilik kazanmıştır.

Şekil 5.5 Kapı üstünde yer alan üzüm motifindeki süsleme

1940'lı yıllara kadar Zafer Caddesi birçok zengin üzüm tüccarının yerleşim bölgesi durumundadır. Konutlarının zemin katını dükkân veya üzüm deposu olarak kullanmışlardır. Üzüm ticaretinin Zafer Caddesi'nin en belirgin geçim kaynağı, caddenin iki tarafında görülen üzüm yığınlarından anlaşılmaktadır. (Tunçağ, 2003, s.63; Uyla, 2000, s.12). Bu sebepten ötürü de, cadde üzerinde 4.3.1.3 ve 4.3.1.5 bölümünde mimari özellikleri anlatılan iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan ve iki katlı yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipleri yer almaktadır. Sokak üzerindeki konutların cephe süslemelerinde de üzüm motifine çok fazla yer verilmiştir.

Zafer Caddesi kent içindeki yüksek gelir grubuna sahip kişilerin yerleşim mekânı olmasına rağmen, 1940'lı yılların başına kadar sokağa elektrik gelmemiştir. O tarihlere kadar gerek sokak gerekse de yapı içleri gaz lambası ile aydınlatılmıştır (Uyal, 2000, s.17).

1940'lı yıllara gelindiğinde Poinospros hastalığı yüzünden üzümcülükten beklenilen hâsılat alınamamıştır. Zafer Caddesi'ndeki üzüm dükkânları ile depolar kapanmaya başlamıştır. Geçim kaynağı tütüncülüğe ve küçük işletmeciliğe kaymıştır. Bu değişimle birlikte Zafer Caddesi'nde ki ticaretin de niteliği değişmiştir (Tunçağ, 2003,s.60).

Şekil 5.6 – Şekil 5.7 Zafer Caddesi'nde yer alan elektrik direkleri (2006)

1950'li yıllarda Zafer Caddesi üzerindeki Çeşme'ye gidiş yolu değiştirilmiş ve kent merkezinin dışına yeni yol planlaması yapılmıştır. Yol güzergâhının başka yöne kaydırılması, İzmir ile Çeşme arasındaki ticari ilişkilerin azalmasına neden olmuştur. Bu değişim de Zafer Caddesi'nin ekonomisini olumsuz yönde etkilenmiştir O. İnan (kişisel iletişim, 10 Mayıs 2006) .1952 yılında Halkevleri'nin kapatılmasıyla, Zafer Caddesi üzerindeki Halkevi de hizmet dışı bırakılmıştır (Uyal, 2000, s.55). Sosyal aktivitelere hizmet veren yapının işlevliğine devam etmemesi, sokağın mekânsal olarak sosyalleşme hızını olumsuz yönde etkilemiştir.

Cumhuriyet'in ilanından sonraki yıllarda, kentleşme hızının düşük olmasından dolayı 1968 yılına kadar Urla'yı içine alan bir planlama çalışması yapılmamıştır (Sönmez, 2006, s.169). Urla geneline ait ilk plan çalışmaları 1968 yılında İller Bankası tarafından hazırlanmıştır (Şekil 5.8). Kentin geniş bir alana yayılmasından ötürü, çalışma dört etap halinde oluşturulmuştur. 1968 İmar Planı'nda arastanın bulunduğu tarihi kent merkezi, ticaret alanı olarak tanımlanmaktadır. Kent merkezi-İskele yolu üzerinde ticaret lekeleri yer almaktadır. Bu ticaret merkezinin etrafında, tarihi konut alanını da içine alacak şekilde, mevcut konut alanlarının gösterildiği

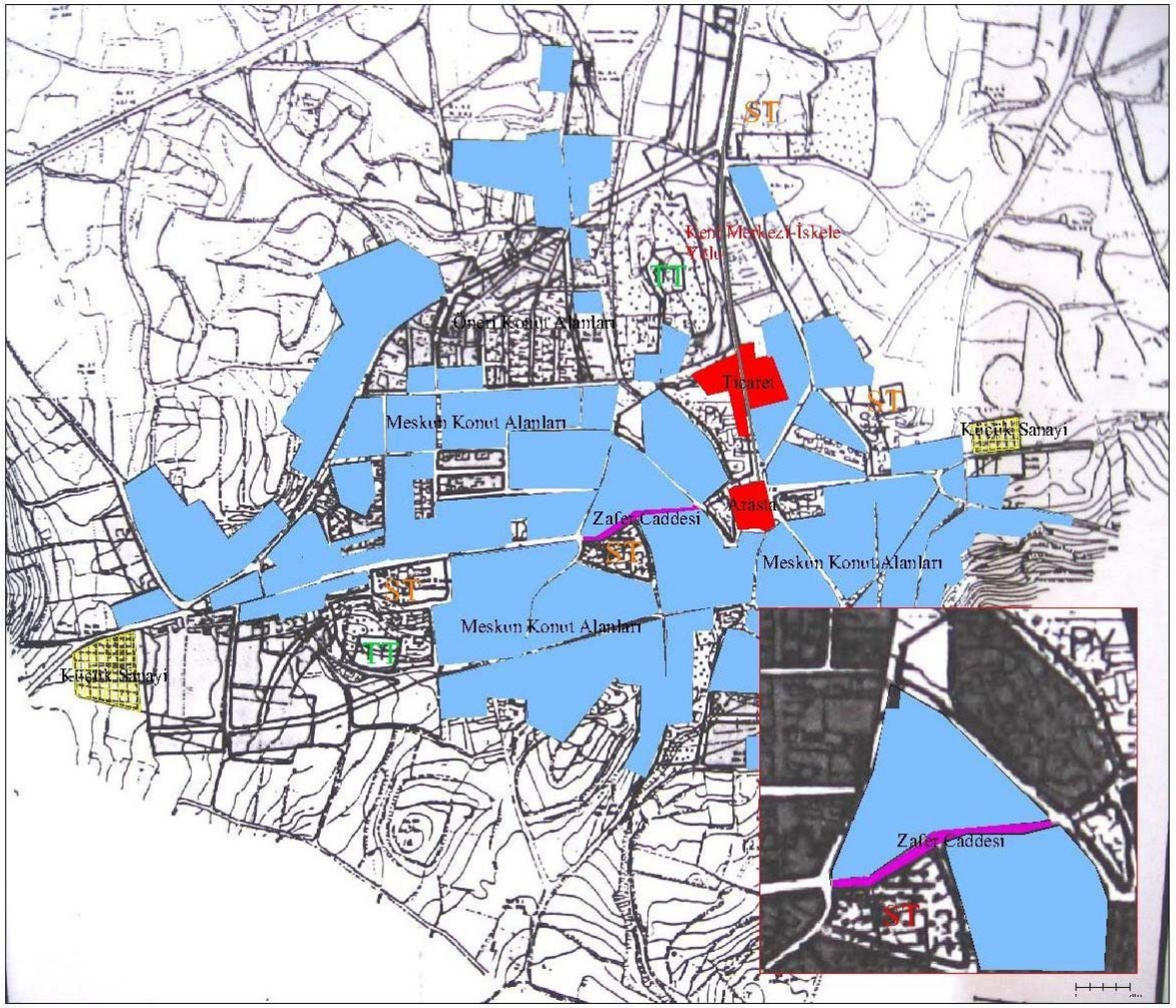

1968 NAZIM İMAR PLANI (MERKEZ)

LEJAND

- Meskun Konut Alanları
- Öneri Konut Alanları
- Ticaret
- ST Sosyal Tesis
- TT Turistik Tesisler
- Küçük Sanayi
- Yeşil Alanlar
- Zafer Caddesi
- Kent Merkezi-İskele Yolu

Şekil 5.8 1968 Nazım İmar Planı (Merkez) (Kaynak: Göksu ve Önverdi İ.L. ve Önverdi L., 1992, s.284 kaynağından işlenerek oluşturulmuştur.)

kentsel gelişme alanının, kent içindeki boşlukları doldurması ve kısmen kuzey gelişmesi şeklinde önerildiği görülmektedir. Batıda bir küçük sanayi alanı yer almaktadır. Kentleşme hızının düşük olmasına bağlı olarak yerleşmede radikal kararların geliştirilmesinden çok, mevcut eğilimin sürdürüldüğü görülmektedir. Buna bağlı olarak da Zafer Caddesi, tarihi kent merkezinin batısında, "Meskûn Konut Alanları" ile halen Sağlık Ocağı olan "Sosyal Tesis" alanının arasında izlenmektedir. Bu dönemde Zafer Caddesi'nde yer yer ticari gelişimler gözlense dahi, plan kararları caddenin konut ağırlıklı kullanıldığını ve merkez çeperi konumunda olduğunu göstermektedir. Planlamadan sonra gelişim içine giren merkez ile ilgili çalışmalar 1978 yılında yeniden başlamıştır (Göksu ve Ünverdi H. ve Ünverdi L., 1992, s.273-274).

1980'e kadar belli bir seviyede tutulan ekonomik ve sosyal hayat, 80'li yıllarda yön değiştirmiştir. Zafer Caddesi'ndeki yapılar el değiştirmeye başlamıştır ve kiracılık artmıştır. Ekonomik olarak iyi bir seviyede bulunan aileler, Urla içinde yeni konut alanlarında yaşamayı tercih etmişlerdir T. Aydoğdu (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006).

1978 yılında Y. Müh. Mim. Baran İdil tarafından yapımına başlanan imar planları, 1984 yılında onaydan geçmiştir (Şekil 5.9). Plan, ticaret alanı tarihi ticaret merkezini içine alan ve onun etrafında yağ damlası şeklinde merkezi geliştiren ve çevresinde kuzeybatı odaklı mevcut konut alanlarını koruyan, yeni gelişme alanlarını ise kısmen güney ve kuzeybatı ancak ağırlıkla kuzey gelişmesi şeklinde öneren bir strateji izlemektedir. Zafer Caddesi tarihi ticaret merkezinin ve onun çevresinde önerilen kent merkezinin içinde kalmaktadır. 1984 planı, 1968 planından farklı olarak Zafer Caddesi'nin merkez çeperinde gözlenen ticari gelişimin odağında kaldığını ve yeni gelişme aksları açısından önemli bir pozisyona geldiğini işaret etmektedir.

1990'lı yıllara gelindiğinde, sokak hem tarihi niteliklerinden, hem de konumundan ötürü kent içinde önemli bir aks olma özelliğini korumuştur. Ancak sosyal ve ekonomik seviyedeki gerileme, sokağın 1950'lı yıllardaki mekân kalitesini

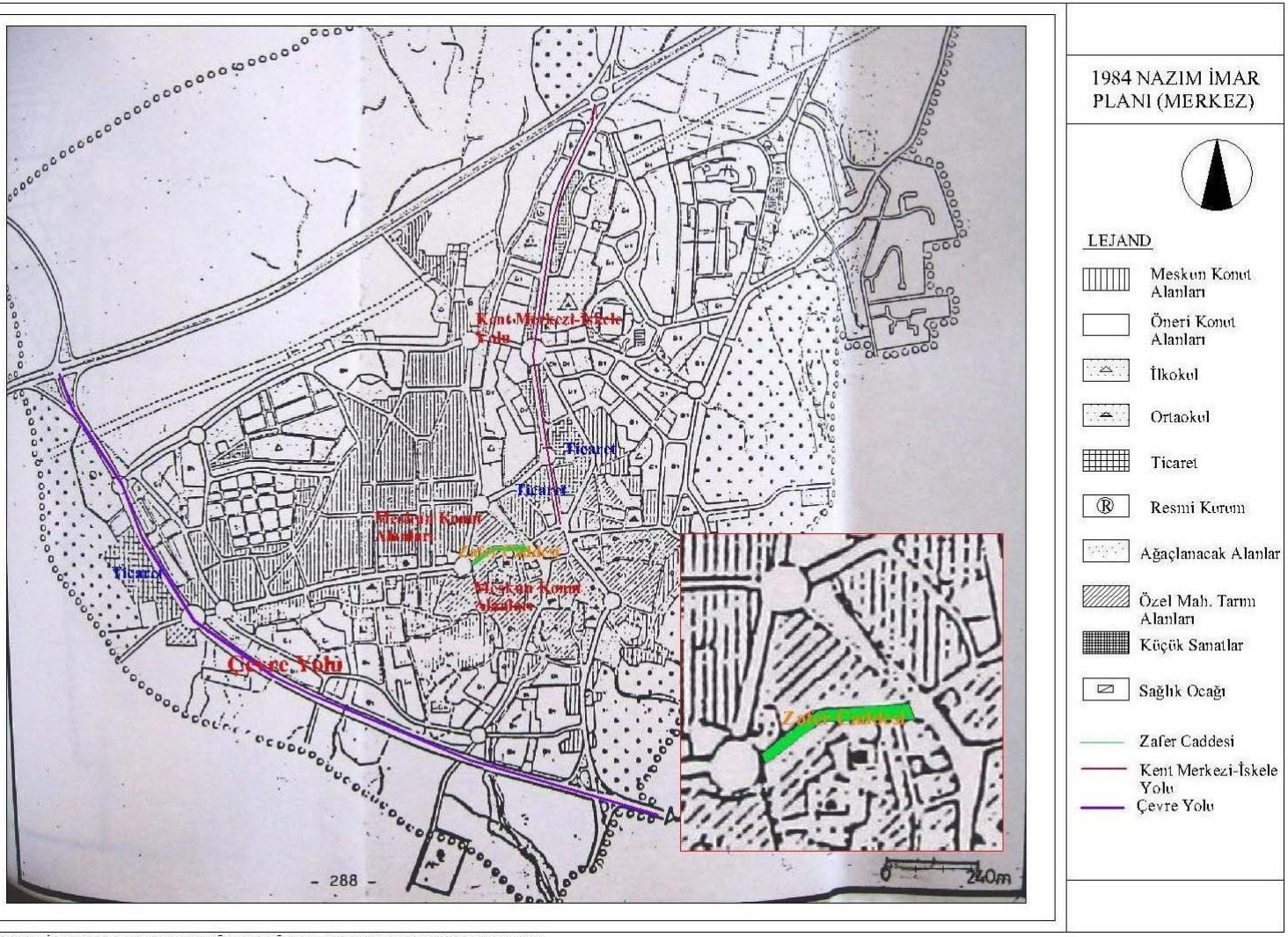

Şekil 5.9 1968 Nazım İmar Planı (Merkez) (Kaynak: Göksu ve Üniverdi İ. ve Üniverdi İ., 1992, s.288 kaynağından işlenerek oluşturulmuştur.)

koruyamamasına neden olmuştur. Ancak 1992 yılından itibaren kentsel ve yapısal ölçekte tarihi kent dokusunu içine alan çalışmalara başlanılmıştır. Buna paralel olarak, Zafer Caddesi'ndeki iki konut, on iki konut + ticaret, beş dükkân ve iki depo yapısı, İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır (Şekil 5.10). Tarihi kent merkezinde tescil altına alınan toplam seksen üç yapıdan yirmi bir tanesinin Zafer Caddesi'nde yer alması, tarihi bir aks olan sokağın, kentsel ölçekteki önemini de vurgulamaktadır.

1992 yılında TH & İdil MİM. ŞEH. LTD. ŞTİ. tarafından hazırlanmaya başlanan revizyon nazım imar planı, 1995 yılında tamamlanmıştır (Şekil 5.11). 1995 Revizyon Nazım İmar Planı'nda tarihi kent merkezini korumakla birlikte, merkez gelişiminin kuzeydoğuya yönlendirildiği ve yer yer alt merkezlerin oluşturulduğu görülmektedir. Planda Zafer Caddesi konut alanı içerisinde yer almakta olup, 1984 planında öngörülen merkez gelişiminin bu planda terk edildiği izlenmektedir. Buna göre kentsel gelişim stratejisinin merkez çevresinde yoğunlaşan, kompak gelişme modelinden, yaygın çevreye saçaklanan ve ticaret gereksinimlerini alt merkezler yoluyla çözen, böylelikle tek merkez kararından vazgeçildiği bir stratejinin benimsendiği gözlenmektedir. Buna karşın Zafer Caddesi üzerindeki yapıların özgün plan şemalarındaki zemin kat ticaret kullanımının yanı sıra, kentlinin tüketim alışkanlıkları ve tarihi merkezin bitişiğinde yer alması gibi avantajlar nedeniyle, Zafer Caddesi'nin plan öngörülerinin tersine ticari kullanımını sürdürdüğü görülmektedir.

1995 yılında Mimar Salih Seymen, Urla tarihi kent merkezinde, yapısal ölçekte bir anket çalışması yapmıştır. Bu çalışmaya göre, Zafer Caddesi'ndeki on dört tarihi konutun kullanım durumu, kullanıcı durumu, aileyi geçindiren kişinin eğitim durumu, mesleği ve konutların zemin katındaki dükkânların sektörel dağılım verilerine ulaşılmaktadır. 1995 yılındaki bu verilerden, sokaktaki tarihi yapıların ne oranda kullanıldığı ve kullanıcıların sosyo-ekonomik durumu hakkında bilgi edinilmektedir. Zafer Caddesi üzerindeki on dört konuttan iki tanesi tamamen boştur, bir yapının ise sadece ikinci katı kullanım dışı bırakılmıştır (Tablo 5.1).

Şekil 5.10 Zafer Caddesi'nde 1992 yılında tescil altına alınan yapılar

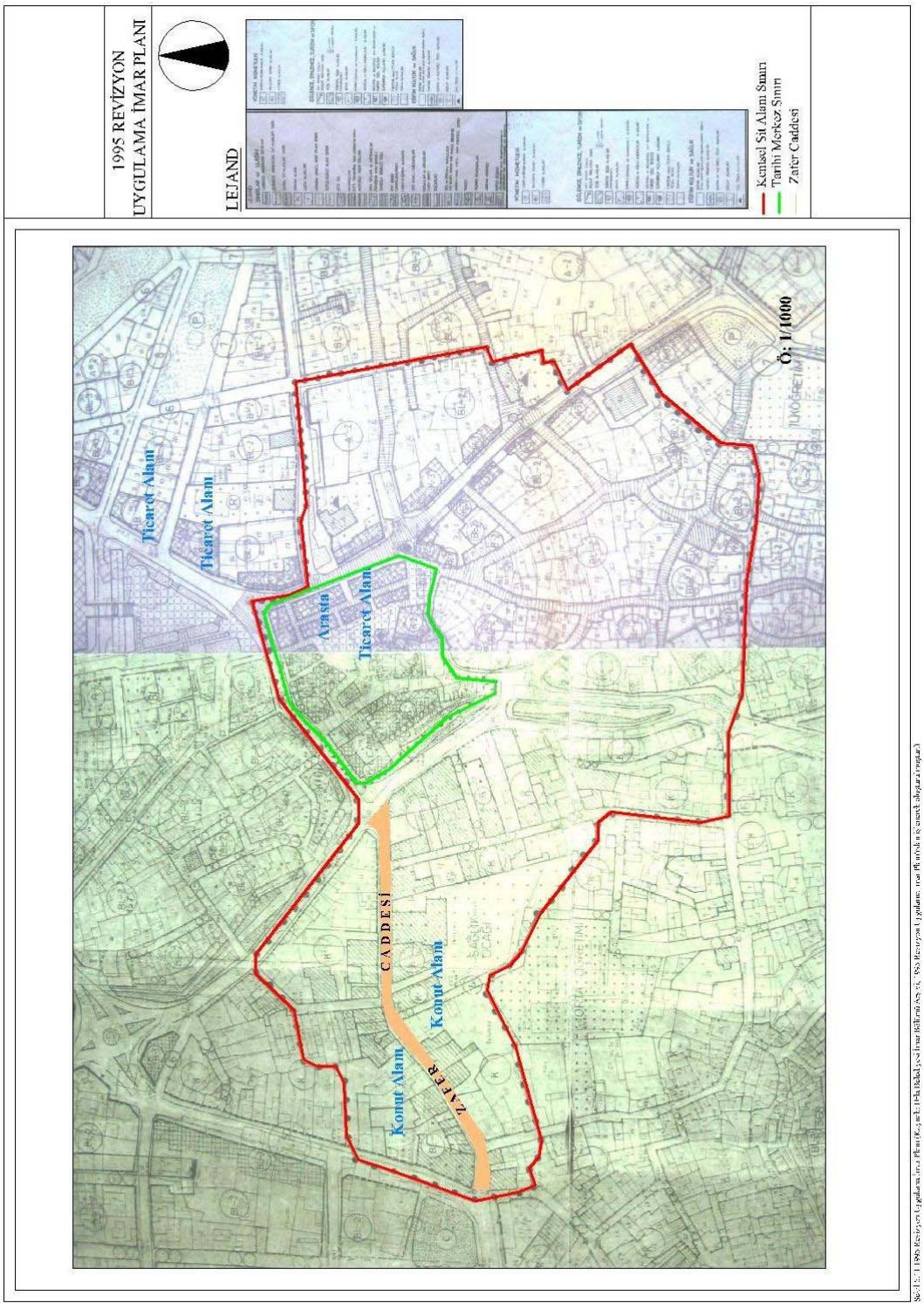
1995 REVİZYON
UYGULAMA İMAR PLANI
LEJAND
Kentsel Sit Alanı Sınırı
Tarihi Merkez Sınırı
Zafer Caddesi
Ö: 1/1000
Ticaret Alanı
Ticaret Alanı
Ticaret Alanı
Arasta
Konut Alanı
Konut Alanı
ZAFER
CADDESİ

Tablo 5.1Yapıların kullanım durumu (Kaynak: Salih Seymen 1995 yılı anket çalışması)

YAPININ KULLANIM DURUMU		Zemin Kat	Birinci Kat	İkinci Kat
Ada	Parsel			
166	27			
166	33	+	+	
166	36	+	+	
167	23	+	+	
168	1	+	+	
175	2	+	+	+
176	6	+	+	
176	7	+	+	
176	12	+	+	
176	13			
176	14	+	+	
176	15	+		
176	16	+	+	
176	17	+	+	

Konutlarda kullanıcı durumuna göre, 7 tanesinde yapı sahibi, 3 tanesinde kiracı oturmaktadır. Sağlık Ocağı ve Pratik Kız Sanat Okulu olarak kullanılan yapılar ise maliye hazinesine aittir (Tablo 5.2).

Tablo 5.2 Yapının kullanıcı durumu (Kaynak: Salih Seymen 1995 yılı anket çalışması)

YAPININ KULLANICI DURUMU	Konut Sayısı	%
Konut Sahibi	7	58.3
Kiracı	3	25
Maliye Hazinesi	2	16.7
Toplam	12	100

Yapılan anket çalışmasında, aileyi geçindiren kişinin eğitim durumu analizinde: 6 kişinin ilkokul, 2 kişinin ortaokul, 3 kişinin üniversite mezunu olduğu saptanmıştır (Tablo 5.3). Kişilerin meslekleri sivil savunma memuru, serbest meslek emekli, banka güvenlik memuru, fotoğraf stüdyosu sahibi, elektrik tamirat işleri, vakıf idareciliği, inşaat bahçe işleri, PTT görevli memuru, bekçi, eğitimci ve doktor olarak belirlenmiştir.

Tablo 5.3 Eğitim durumu (Kaynak: Salih Seymen 1995 yılı anket çalışması)

EĞİTİM DURUMU	KİŞİ SAYISI	%
İlkokul	6	66.6
Ortaokul	2	22.2
Üniversite	1	11.1
Toplam	9	100

Konutların altında bulunan dükkânlarda: kırtasiye, bakkal, muayenehane, ziraat işleri, fotoğraf stüdyosu, çiçekçi, kahvehane, bakkal gibi küçük işletme sektörleri hizmet vermektedir. Bu işletmelerden ve aileyi geçindiren kişilerin meslek gruplarından da anlaşıldığı gibi 1995 yılında Zafer Caddesi, ekonomik düzeyde orta gelir grubu kişilerin yaşadığı bir yerleşim bölgesi haline dönüşmüştür.

1995 yılı içerisinde, özgün konut işlevinde hizmet veren dokuz yapı bulunmaktadır. İşlev değiştiren yapılar Sağlık Ocağı, Pratik Kız Sanat Okulu ve öğrenci yurdu olarak hizmet vermektedir. Cadde, üzerinde bulunan sosyal hizmet yapılarından ötürü, ekonomik olarak olmasa da sosyal olarak, kent merkezi içerisindeki önemini korumaya çalışmaktadır.

1996 yılında planlama çalışmalarının bir devamı olarak, Urla tarihi kent dokusunu koruma amaçlı, Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı çizilmiştir (Şekil 5.12). 08.04.1993 tarihinde Kurul Kararı ile belirlenen Kentsel Sit Alanı sınırı içerisinde, tarihi kent merkezi yer almaktadır. Plan kararlarında, hem kent hem de yapı

ölçeğinde tarihi merkezi koruma amacı güdülmüştür. 1992 yılında tescil altına alınan tarihi yapılar ile ilgili müdahale biçimlerinin yanı sıra, kent merkezinde artarak tarihi dokuyu bozan yeni yapılaşmalara ilişkin koşullar da belirlenmiştir.

Kent merkezinde önemli bir aks olan Zafer Caddesi üzerinde yirmi bir adet tarihi yapı yer almaktadır. Çalışma sırasında, 1995 yılında Zafer Caddesi'nden çekilen yapı fotoğraflarına ulaşılmıştır. Bu fotoğrafların bazılarında tarihi konut ile yeni sistemde inşa edilmiş yapı örnekleri yan yana görülmektedir (Şekil 5.13- Şekil 5.14). Bu fotoğraflardan da anlaşıldığı gibi cadde üzerinde görsel bütünlüğü bozan yeni yapılaşmalar, hem tarihsel niteliklerinden ötürü önemli bir aks olan Zafer Caddesi'ne, hem de tarihi yapıların kendisine zarar vermektedir. Plan stratejisi olarak da, tarihi merkez içerisindeki yeni yapılaşmanın önüne geçilmesi ve tarihi yapıların korunması öngörülmüştür.

Şekil 5.13 Tarihi ve yeni yapı yan yana-1995 (Kaynak: Salih Seymen arşivi)

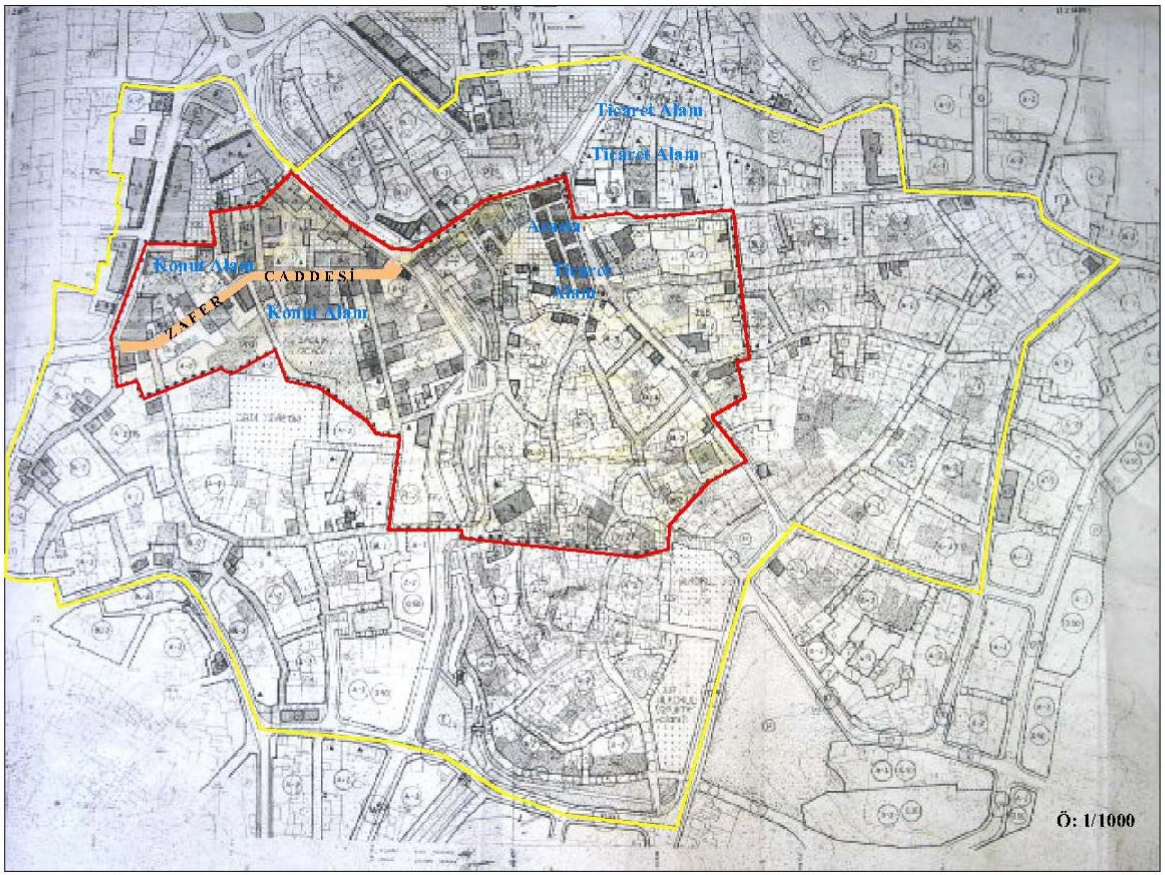

1996 KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI

LEJAND

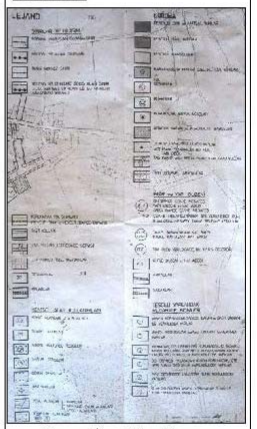

Koruma İmar Plan Onama Sınırı

Kentsel Sit Alanı Sınırı

Zafer Caddesi

Şekil 5.12 1996 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı (Kaynak: Ürgüp Belediyesi İmar Bölümü Arşivi, 1996 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'ndan işlenerek oluşturulmuştur.)

Şekil 5.14 Tarihi ve yeni yapı yan yana – 1995 (Kaynak: Salih Seymen Arşivi)

1998 yılında Zafer Caddesi üzerindeki yirmi tescilli yapıya ek olarak, üç ticaret yapısı daha, İzmir 1 No'lu KTVKK'nın 22.05.1998 tarih ve 7277 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır. Zafer Caddesi üzerinde toplam yirmi dört yapı tescil altında bulunmaktadır (Şekil 5.15).

2001 yılında Urla geneli için dört etap olarak, Nazım İmar Planı Revizyonu hazırlanmıştır (Şekil 5.16). Urla merkez I. etap olarak belirlenmiştir. Plan Stratejisi olarak bu plan dâhilinde de, 1995 Revizyon İmar Planı'nda alınan kararlar esas alınmıştır. Ancak plan oluşturulurken en temel sorunlardan biri, kent merkezindeki kentsel gelişme alanlarındaki yapılaşmaların büyük bölümünün tamamlanmış olmasıdır. Kentsel gelişim kararı olarak, merkez çevresine saçaklanan bir planlama yapılmıştır ve ticaret gereksinimleri alt merkezler yoluyla, Belediye Caddesi ve Mustafa Kemal Paşa Caddesi üzerinde çözülmüştür. Plan öngörülerinin aksi olarak, Zafer Caddesi'ndeki tarihi yapıların zemin katlarında bulunan ticari birimler, yakın çevrenin alışkanlıkları nedeniyle kullanımını sürdürmektedir.

2002 yılında, 1996 yılındaki Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı'nda olduğu gibi tarihi dokuyu ve yapıları korumaya yönelik, Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı onaydan geçmiştir (Şekil 5.17). Plan dâhilinde eski ve yeni yapılaşmanın birlikte yer aldığı kent merkezi içerisinde, 1996 Koruma Amaçlı İmar Planı'ndan daha geniş

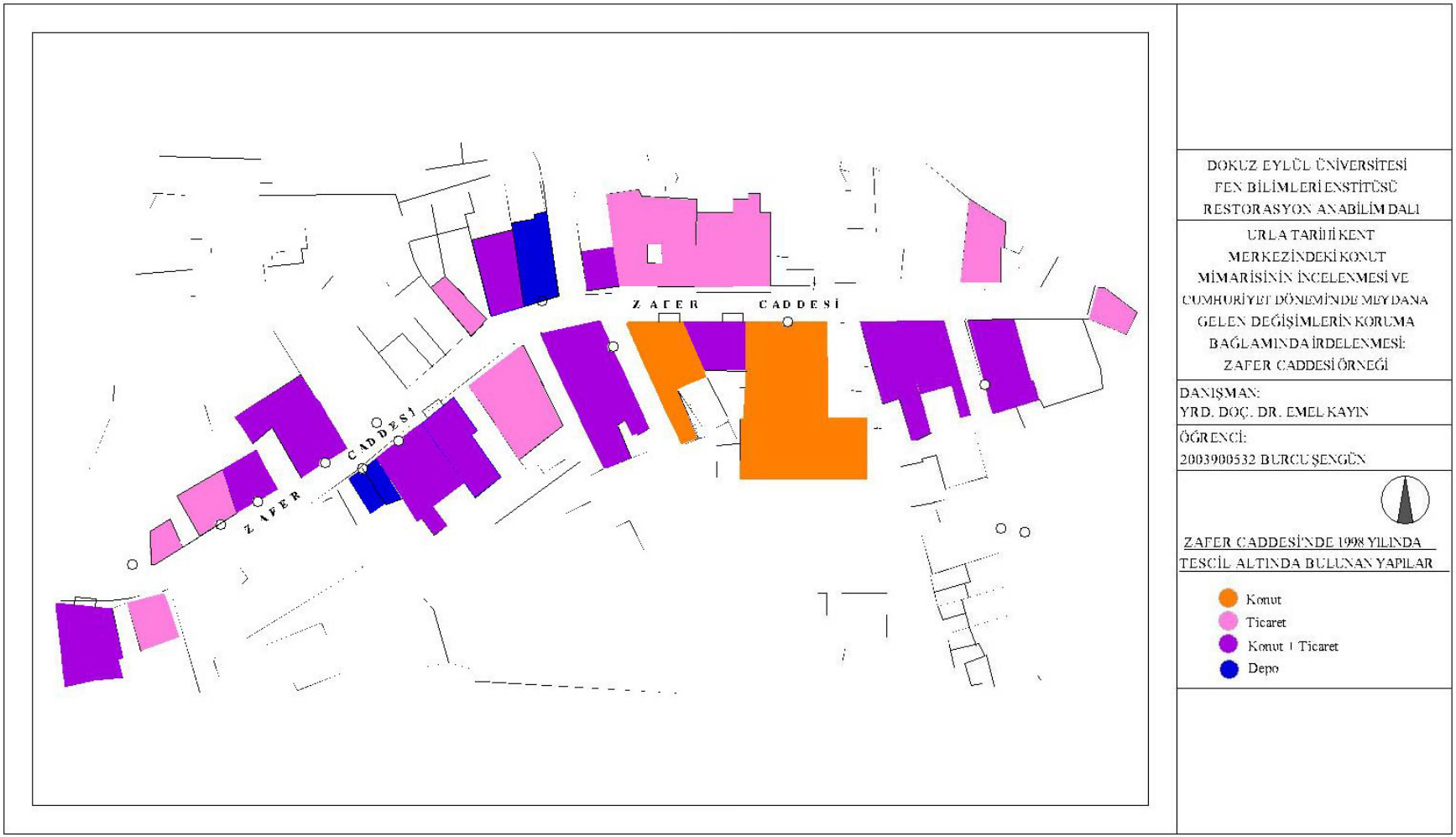

Şekil 5.15 Zafer Caddesi'nde 1998 yılında tescil altında bulunan yapılar

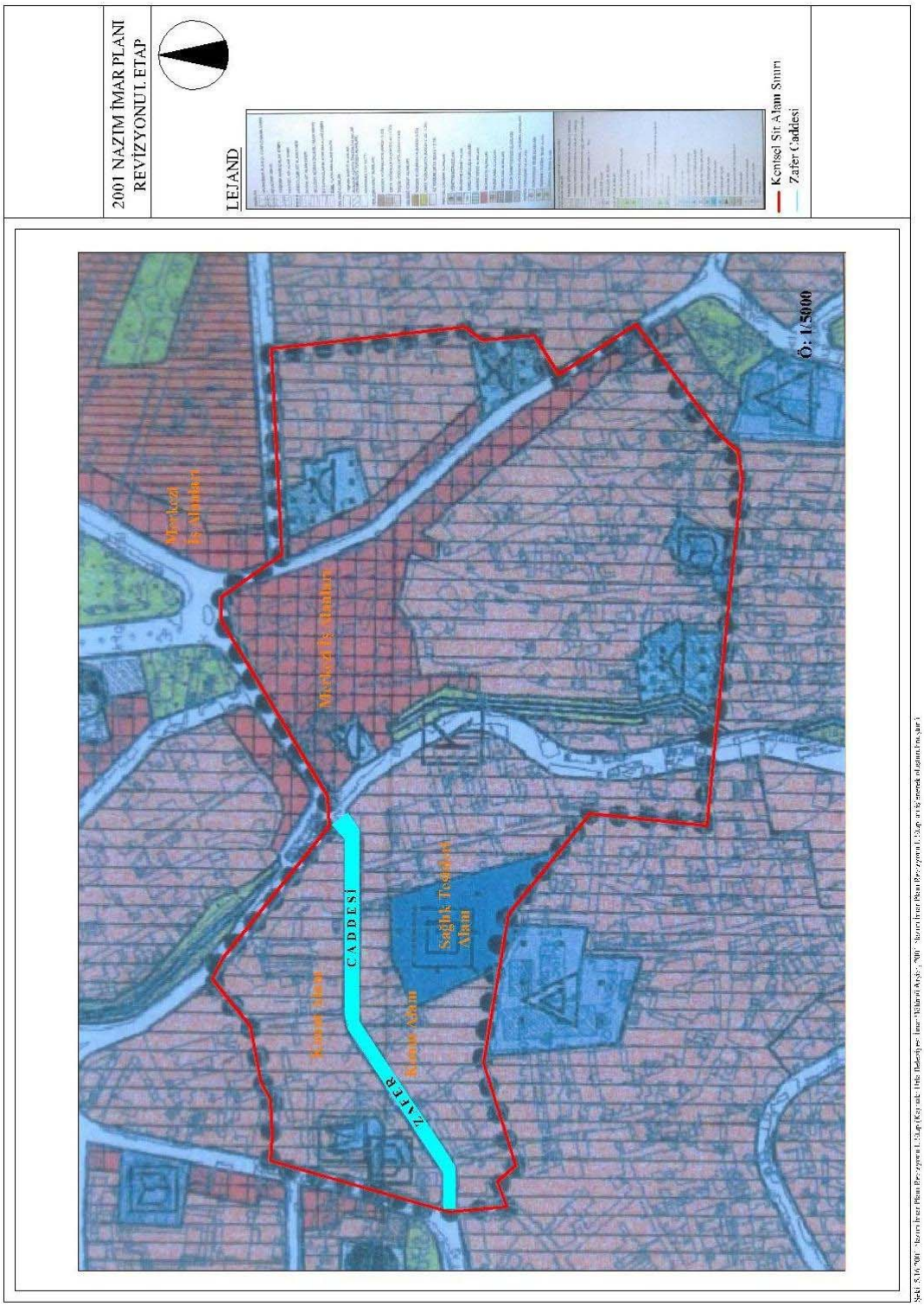
2001 NAZIM İMAR PLANI
REVİZYONU I. ETAP
LEJAND
Kentsel Sit Alanı Sınırı
Zafer Caddesi
Ö: 1/5000
Merkezi İş Alanları
Yüksek İş Bankaları
Sağlık Tesisleri Alanı
Konut Alanı
Konut Alanı
ZAFER
CADDESİ

kapsamlı ve yapı ölçeğine daha detaylı inen, doku bütünlüğünün devamını sağlayacak koşullar belirlenmiştir. Yeni yapılar için bazı kısıtlamalar getirilirken, hem tarihi hem de yeni binalarla ilgili cephe tanımlamaları ortaya koyulmuştur. Getirilen tanımlamalar da, öncelikli olarak yapının aslına uygun nitelikte korunması öngörülmüştür. Yeni yapılarda da, tarihi konutlarla uyumlu cephe elemanları kullanımının ve pencere/kapı açıklıklarının oranlarına dikkat edilmesinin, görsel bütünlüğü sağlayacağı düşünülmüştür (2002 Koruma Amaçlı İmar Planı Plan Notları). Cadde üzerinde, kentsel ölçekte dokunun bütünlüğünü bozan yeni yapılaşma örnekleri görülmektedir. Plan hedefleri dâhilindeki gabari koşullarına uyulmasına rağmen, tarihi konutların arasında kalan betonarme sistemdeki yapılar, görsel bütünlüğün bozulmasına neden olmaktadır.

Şekil 5.18 Zafer Caddesi üzerinde yeni yapı örnekleri

Şekil 5.19 Zafer Caddesi üzerinde yeni yapı örneği

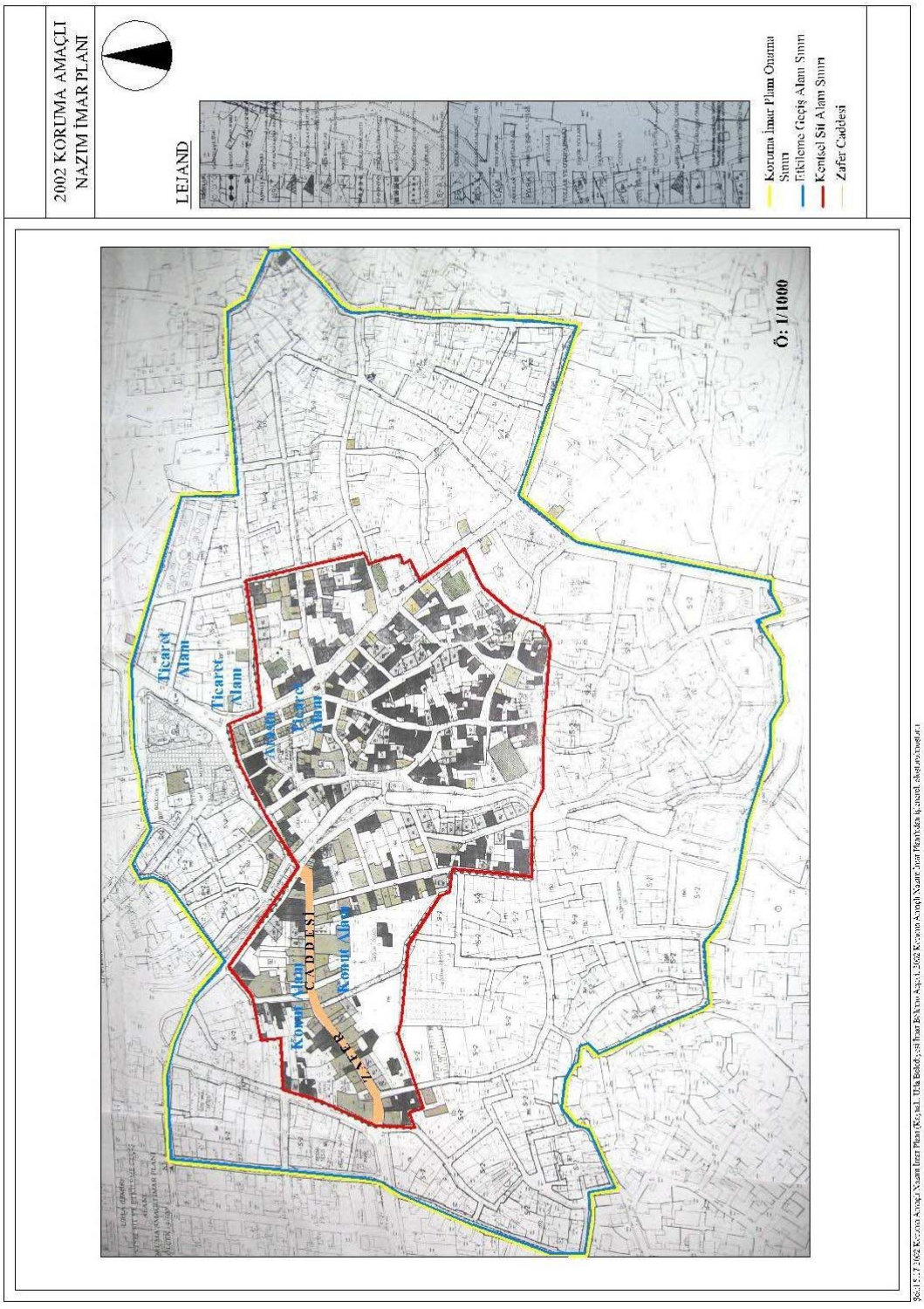
2002 KORUMA AMAÇLI
NAZIM İMAR PLANI
LEJAND
Koruma İmar Planı Onama Sınırı
Etkileme Geçiş Alanı Sınırı
Kentsel Sit Alanı Sınırı
Zafer Caddesi
Ö: 1/1000
Ticaret Alanı
Konut Alanı
ZAFER CADDESİ

Şekil 5.20 Zafer Caddesi'nde birinci katı yenilenmiş yapılaşma örneği

Şekil 5.21 Zafer Caddesi'ndeki yeni yapılaşma örnekleri

Günümüzde Zafer Caddesi'nde yer alan küçük işletmelerin sayısı gün geçtikçe azalmaktadır. Konut + dükkân yapılarının altında, terzi, halıcı, kırtasiye, eczane, camcı ve matbaa işletmeleri yer almaktadır. Bu işletmeler de genellikle Zafer

Caddesi ve yakın civarında oturanlar tarafından tercih edilmektedir. Kent merkezinde oturanlar alışveriş olarak, arasta bölgesini ya da daha gelişmiş ticaret birimlerinin, alışveriş merkezlerinin yer aldığı Belediye Caddesi ile Mustafa Kemal Paşa Caddesi'ne yönelmektedir.

2006 yılında yapılan anket çalışmasında, Zafer Caddesi'nin 1995 yılı ile karşılaştırılacak sosyal ve ekonomik veriler elde edilmiştir. 1995 yılından 2006 yılına kadar geçen sürede boş konut sayısında artış olmuştur. İki konut günümüzde tamamen boştur. İki yapının zemin katı, üç yapının birinci katı, üç yapının da ikinci katı kullanılmamaktadır. Yaşları ilerlemiş ve eşlerini kaybetmiş ev sahipleri genellikle çocuklarının yanında oturmayı tercih etmektedirler. Bu sebepten ötürü de konutlar boş olarak durmaktadır.

Tablo 5.4 Yapıların kullanım durumu -2006

YAPININ KULLANIM DURUMU		Zemin Kat	Birinci Kat	İkinci Kat
Ada	Parsel			
166	27			
166	33	+	+	
166	36		+	
167	23		+	
168	1	+	+	
175	2	+		
176	6	+	+	
176	7	+	+	
176	12	+		
176	13			
176	14	+		
176	15	+		
176	16	+	+	
176	17	+	+	

Konutlarda kullanıcı durumuna göre, altı tanesinde yapı sahibi, bir tanesinde kiracı oturmaktadır. Sağlık Ocağı ve Pratik Kız Sanat Okulu olarak kullanılan yapılar ise maliye hazinesine aittir (Tablo 5.5).

Tablo 5.5 Yapının kullanıcı durumu - 2006

YAPININ KULLANICI DURUMU	Konut Sayısı	%
Konut Sahibi	6	66.6
Kiracı	1	11.1
Maliye Hazinesi	2	22.2
Toplam	9	100

Yapı içinde oturanların eğitim durumu analizinde, aileyi geçindiren kişiye göre bir değerlendirme yapılmıştır. Bunan göre dört kişi ilkokul, iki kişi üniversite mezunu olarak saptanmıştır (Tablo 5.6). Aileyi geçindiren kişilerin meslekleri: fırında işçi, memur, iki tane emekli eşidir (çocukları bakıyor).

Tablo 5.6 Eğitim Durumu

EĞİTİM DURUMU	**KİŞİ SAYISI**	**%**
İlkokul	4	66.6
Ortaokul	-	-
Üniversite	2	33.3
Toplam	6	100

Günümüzde Zafer Caddesi'nde iki tane sosyal kurum hizmet vermeye devam etmektedir. Bunlardan biri Sağlık Ocağı, diğeri Pratik Kız Sanat Okulu'dur.

Zafer Caddesi'nin, Cumhuriyet'in ilanından 2006 yılına kadar geçen zamanda, kentsel ölçekteki değişimlerini saptamak için yapılan çalışmanın sonucunda, sokağın hem sosyo-ekonomik hem de tarihi nitelikleri açısından eski önemini kaybettiği görülmektedir.

5.3 Zafer Caddesi'ndeki Konutlarda Yapısal Ölçekte Görülen Değişimlerin İrdelenmesi

Zafer Caddesi üzerinde, tescil altında bulunan on dört tarihi konut yer almaktadır. 4.3.1 bölümünde detaylı biçimde anlatılan konut tipolojilerine göre, yapılardan bir tanesi tek katlı orta hollü; üç tanesi iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan; bir tanesi iki katlı, yan hollü; dört tanesi iki katlı yan hollü, ticaret işlevi bulunan ve beş tanesi de tipoloji dışı konuttur. İki katlı, orta hollü konut tipi dışında bütün yapı grupları ve tipoloji dışı konutlar yer almaktadır.

Tarihi yapılar gerek sosyal ve ekonomik koşullardaki farklılıklara paralel olarak gelişen kullanıcı ihtiyaçları doğrultusunda, gerekse de zaman sürecine bağlı olarak değişmekte ve çoğu zamanda tarihi niteliklerini kaybetmektedir. Konutların değişmesinde kullanıcı isteğine bağlı ihtiyaçtan doğan onarım çalışmaları ve zamana bağlı eskime/tahribatlar etkili nedenlerdir. Bu iki olguya paralel olarak yapılarda fiziksel değişimler görülmektedir. Konutlarda görülen değişimler yapının mekân kurgusunda, strüktür yapısında ve malzemelerde, cephe düzeninde izlenebilmektedir.

Bu çalışma içerisinde, Zafer Caddesi üzerinde yer alan 14 tarihi konutun mimari özellikleri, konut tipolojilerine paralel olarak, plan şeması, strüktür yapısı/malzeme ve cephe düzeni açısından açıklanmaktadır. Yapıların mekân kurgularında, strüktür yapılarında ve cephe düzenlerinde görülen değişimler ise, plan şemalarından, eski ve yeni fotoğraflardan, yapılan anketlerden, iç mekânlardaki gözleme dayalı araştırmalardan, sözlü ve yazılı kaynaklardan elde edilen veriler doğrultusunda analiz edilmiştir. Konutların 1995 yılına ait röleve planları üzerinden yapının mimari özellikleri anlatılmıştır. Konutların değişim tablosu içerisinde de, 1995 yılına ait planlar değişimlere göre işlenerek, yapının özgün durumundan günümüze kadar geçirdiği değişim süreci irdelenmiştir. Strüktür, malzeme ve cephede görülen değişimler ise fotoğraflar üzerinde işaretlenerek, sunulmuştur.

5.3.1 166 Ada 27 Parsel

Yapı Zafer Caddesi 54 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerine "avlulu kâgir ev" olarak yazılmıştır (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları c:1 s:74). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Şekil 5.22 Zafer Caddesi 54 numarada bulunan konut

Mimari Özellikler

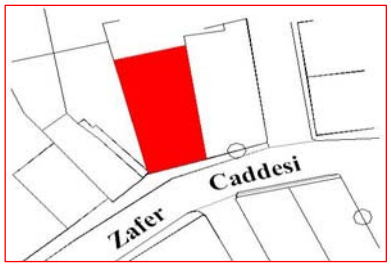

118.44 m^2 alana sahip olan konut, parsel düzeninde kuzeybatı, batı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Yapının doğu yönü yan yapı ile bitişik nizam durumdadır. Konutun parsel düzeni içersinde kendine ait bahçesi yer almaktadır.

Şekil 5.23 Yapının parsel düzeni

Yapı mekânsal özeliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, iki katlı, yan hollü, ticaret fonksiyonu olan konut tipine girmektedir. Yapının zemin katında, konut giriş holü, dükkân ve düşey sirkülâsyonu organize eden ahşap merdiven yer almaktadır. Ana giriş kapısının tam karşı aksında merdiven görülmektedir. Giriş holünden arka bahçeye çıkış verilmiştir. Yapının birinci katında, üç oda, merdiven kovası ve hol yer almaktadır. İki oda ön cephe yönüne açılmaktadır. Giriş kapısının düşey aksında bulunan odanın balkon mekânı bulunmaktadır. Konutun onarımı sırasında arka cephe yönüne ek kütle ilavesi yapılmıştır.

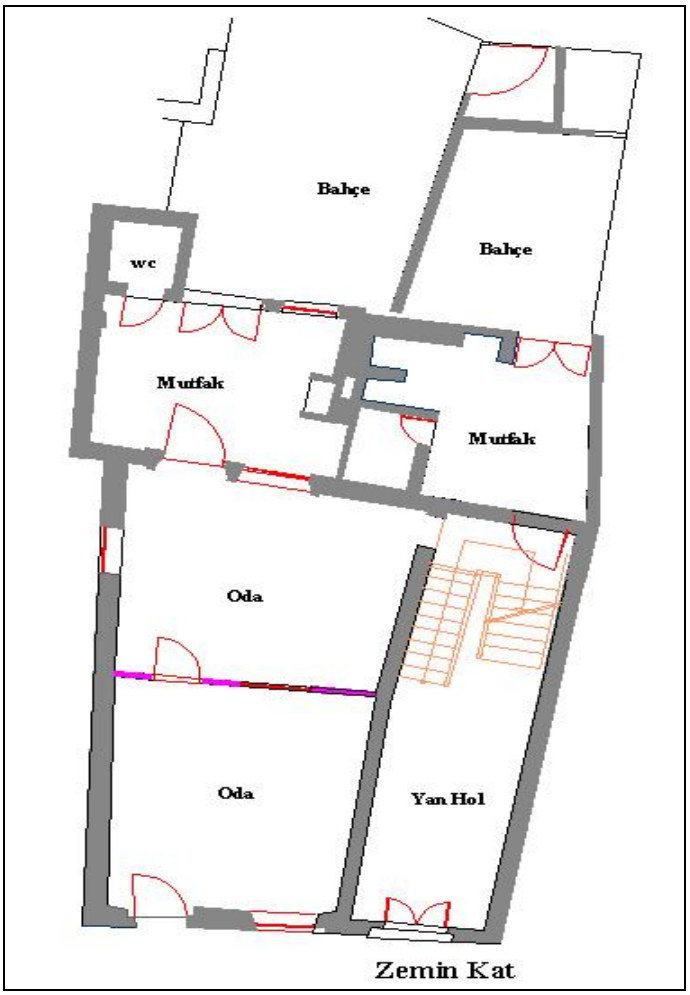

Şekil 5.24 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.25 Ahşap merdiven

Şekil 5.26 Birinci kat holü

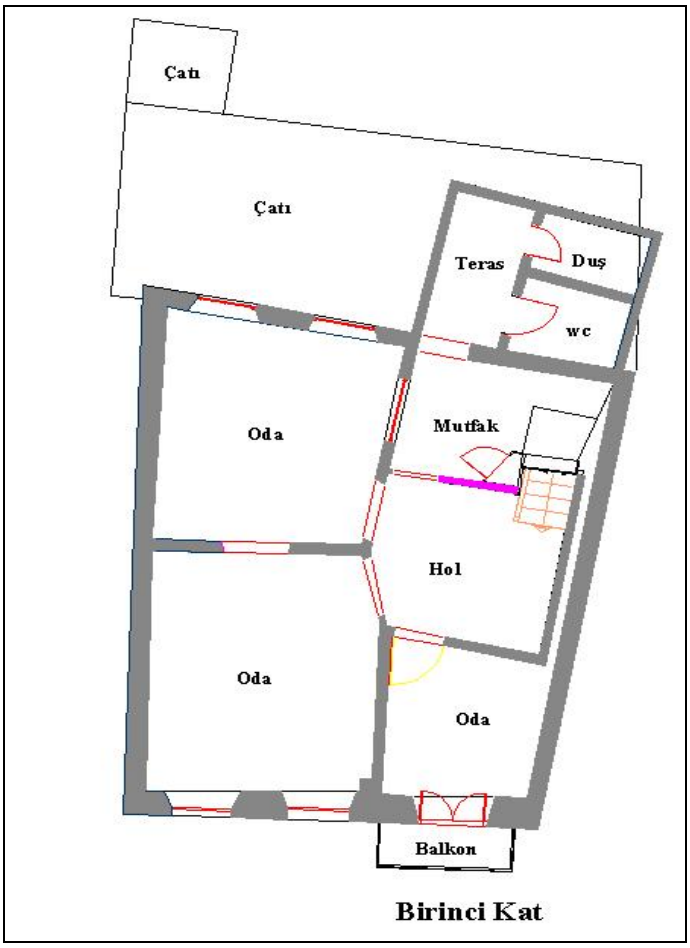

Şekil 5.27 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.28 Balkona çıkış veren oda

Yapı kâgir sistemde inşa edilmiştir. Ara duvarlar ahşap karkas sistemdedir. Dolgu olarak bağdadi sistem uygulaması görülmektedir. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Zemin kattaki giriş holünde desenli karo taşı kullanılmıştır. Bütün odaların tavan ve yer döşemeleri ahşaptır. Çatı ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve beşik çatı uygulaması yapılmıştır.

Şekil 5.29 Desenli karo taşı

Şekil 5.30 Ahşap yer döşemesi

Şekil 5.31 Ahşap tavan döşemesi

Yapı cephesi, asimetrik plan şeması kurgusuna bağlı olarak, simetrik olmayan bir düzen içerisinde tasarlanmıştır. Konut cephesiyle aynı düzlemde bulunan giriş kapısı,

cephenin sağında yer almaktadır. Basık kemerli lento ve söve ile çevrilmiş olan giriş kapısı, çift kanat sistemindedir. Üstünde süslemeli ferforje parmaklıklar yer almaktadır. Giriş kapısının yan tarafında ki dükkâna ait olan iki geniş vitrin açıklığı, basık kemerli lento ve söve ile çevrilmiştir. Birinci katta, giriş kapısı ile aynı düşey aks düzleminde, süslemeli ferforje parmaklıklı ve demir payandalı balkon bulunmaktadır. Balkona açılan kapı çift kanatlı olup, basık kemerli lentoludur. Birinci katta ana mekâna ait, birbirinin simetriği olan ikili pencere düzeni görülmektedir. Basık kemerli lento ve söve ile çevrilmiş olan pencereler, balkona açılan kapı ile aynı yatay aks hizasındadır. Ahşap malzemeden oluşan doğramalarda çift kanat sistemi vardır. Pencerelerin ve kapının üstünde süsleme amaçlı düz profilli silmeler yer almaktadır. Metal kepenk kullanımı hem pencerelerde hem de balkon kapısında görülmektedir. Cephe düzleminde, zemin kat ile birinci katı ayırmak amaçlı kat silmesi, çatı ile cepheyi koparmak amaçlı ise saçak silmesi kullanılmıştır.

Şekil 5.32 Konut ana giriş kapısı

Şekil 5.33 Konut penceresi

Mekânsal Değişimler

Yapının mekân kurgusu, kullanıcı isteklerine bağlı olarak onarım uygulamaları sırasında değişime uğramıştır. 1960–1970 yılları arasında yapı iki ailenin yaşayabileceği şekilde yeniden düzenlenmiş ve zemin kattaki dükkâna konut olarak

işlev verilmiştir M. Ertekin (kişisel iletişim, 20 Aralık 2006). Zemin kattaki dükkân ikiye bölünerek iki mekân oluşturulmuştur. Arka cephe yönüne, tek kattan oluşan servis birimleri ilave edilmiştir. Zemin kat birinci kattan bağımsız konut olarak kurgulanmıştır. Giriş aksının bahçeye çıkan uzantısına, mutfak ve banyo işlevi olan iki katlı ek kütle ilavesi yapılmıştır. Birinci katta, bu ek kütlenin bir bölümüne banyo-tuvalet ilave edilmiştir. Diğer bölümü teras olarak bırakılmıştır. Hol mekânı mutfak amaçlı kullanılmak üzere ikiye bölünmüştür (Şekil 5.34). Yapının hem zemin hem de birinci katı 1995 yılından beri kullanılmamaktadır S. Seymen (kişisel iletişim, 20 Aralık 2006).

Şekil 5.35 Merdiven altından ek kütleye geçiş

Şekil 5.36 Mutfak amaçlı ikiye bölünen birinci kat holü

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Yapının strüktür elemanlarında eskimeye bağlı olarak bozulmalar ve tahribatlar görülmektedir. Konutun son sahipleri, yapının daha fazla tahrip olmasını engellemek ve olası bir yıkılmaya karşı önlem almak için ahşap ve metal elemanlarla yapıyı güçlendirmişlerdir. Ahşap olan tavan döşemesinde mantar oluşumuna bağlı olarak

çürüme ve renk değişimi izlenmektedir. Ahşap merdivende nemden ötürü basamaklarda açılmalar ve şekil değişimleri oluşmuştur. Ara duvarlarda sıva dökülmesiyle birlikte strüktür açığa çıkmıştır. Bağdadi sistem örgüsü ile kapatılmış duvar dolgusu görülmektedir. Duvar yüzeylerinde 2.4.4 bölümünde detayları verilen deprem hareketine bağlı olarak derin çatlaklar meydana gelmiştir (Şekil 5.34).

Şekil 5.37 Ahşap elemanlarla desteklenen ahşap tavan

Şekil 5.38- Şekil 5.39 Duvarlarda oluşan sıva dökülmeleri

Şekil 5.40 Duvardaki sıva dökülmeleri ve ahşap tavan döşemesinde oluşan mantarlaşma

Şekil 5.41 Ahşap tavan döşemesindeki açılmalar ve renk değişimi

Şekil 5.42 Merdiven basamaklarında oluşan açılmalar

Şekil 5.43 Ahşap malzemede rutubet sonucu oluşan mantarlaşma

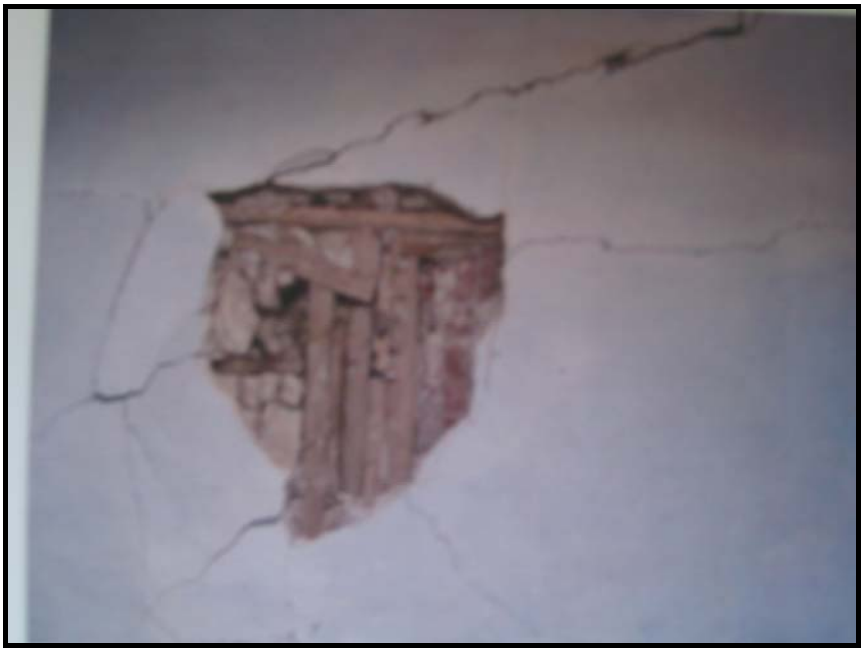

Şekil 5.44 Duvarda oluşan derin çatlaklar

Cephede Görülen Değişimler

Konut cephesinin günümüz hali ile eski fotoğrafları karşılaştırıldığında, hem onarımlara bağlı cephe düzeninin değiştiği, hem de eskimeden cephe elemanlarının

bozulduğu tespit edilmiştir. Zemin kat dükkânının geniş vitrin açıklığı kapatılmış, onun yerine tek bir kapı ve pencere boşluğu açılmıştır. Yeni donanım eklentisi olarak da elektrik kutusu ve metal levhadan oluşan tente, konut cephesine sonradan monte edilmiştir. Birinci kattaki pencere kepenkleri görülmemektedir, balkon kapısı kepengi ise eskimeye bağlı paslanmıştır. Kapı ve pencere doğramalarında neme bağlı deformasyonlar meydana gelmiştir (Şekil 5.34).

Şekil 5.45 Konut cephesi

5.3.2 166 Ada 33 Parsel

Şekil 5.46 Zafer Caddesi 66 numarada bulunan yapı

Konut, Zafer Caddesi 66 numarada konumlanmaktadır. Maliye Hazinesi üzerinde bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "bahçeli kâgir Akşam Kız Sanat Okulu" olarak tanımlanmaktadır (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:1 s:80). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARIN CUMHURİYET DÖNEMİ'NDEKİ DEĞİŞİMİ

166 Ada 27 Parsel
Adres: Zafer Caddesi No:54

Konut Tipi: İki Katlı, Yan Dollu, Ticaret İşlevi Bulunan Konut

. Mekansal Değişimler
Fiziksel +
İşlevsel +

. Strüktürel ve Malzemede Görülen Değişimler
Fiziksel +

. Cephede Görülen Değişimler
Fiziksel +

Şekil 5.34 Zafer Caddesi 54 numaradaki konutta görülen değişimler

XIX. yüzyılda konut olarak inşa edilen yapı, ihtiyaca bağlı olarak belli dönemlerde işlev değiştirmiştir. Bir dönem konsolosluk olarak kullanılan konut, 1919 yılında tahliye edilerek hazineye devredilmiştir. Daha sonra yapı hazine tarafından kiraya verilmiş ve Zafer Oteli olarak kullanılmıştır. Yapı, 1925 -1926 yıllarında Hükümet Tabipleri'ne tahsis edilmiştir. 13.01.1950 tarihinde İlçe Hükümet Konağı'nda çıkan yangında dolayı, açıkta kalan bazı devlet daireleri yapıya yerleştirilmiştir. 1955 yılında Hükümet Tabipliği'nin ve devlet dairelerinin kendi binalarına yerleştirilmesiyle yapı boşalmıştır. 19 Aralık 1956 tarihinde Akşam Kız Sanat Okulu olarak hizmet vermeye başlamıştır. Günümüzde de hala Pratik Kız Sanat Okulu olarak kullanılmaktadır (Urla Pratik Kız Sanat Okulu Dosya Arşivi).

Mimari Özellikler

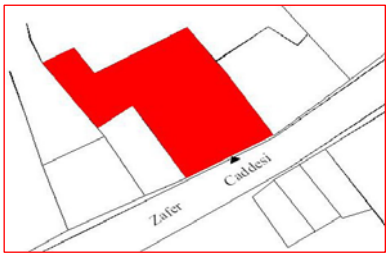

Şekil 5.47 Yapının parsel düzeni

278.50 m² alana sahip yapı, parsel düzeninde kuzeybatı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Kuzeydoğu ve güneybatı cepheleri yan yapılar ile bitişik nizamda yer almaktadır. Yapının parsel düzeni içerisinde kendine ait bahçesi vardır.

Konut, doku içerisindeki beş konut tipinden iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut grubuna girmektedir. Zafer Caddesi'nden üç basamak ile yükseltilmiş giriş nişinden giriş holüne geçilmektedir. Zemin katta, dükkân, üç oda, sandık odası, depo, merdiven, orta hol ve mutfak bulunmaktadır. Yapının orta aksında yatayda dolaşımı organize eden hol, dikdörtgen planlı bir dağılım mekânıdır. Holün sol tarafında dükkân ve sandık odası, sağ tarafında ise iki oda tasarlanmıştır. Holün bittiği noktada üçüncü odaya giriş verilmiştir. Servis mekânları, orta holden geçilerek ulaşılan iki ayrı koridor üzerinde planlanmıştır. İlk koridor depoya, ikinci koridor mutfağa geçiş sağlamaktadır. Üst kata çift kollu ahşap merdiven ile çıkılmaktadır. Birinci katta, dört oda, merdiven ve orta hol bulunmaktadır. Mekânlar, zemin kat hol şemasını koruyan birinci kat holü etrafında tasarlanmıştır. Hol, yapının orta aksında

bulunan balkona açılmaktadır. Yapının arka cephe yönüne, onarımlar sırasında ek kütle ilaveleri yapılmıştır.

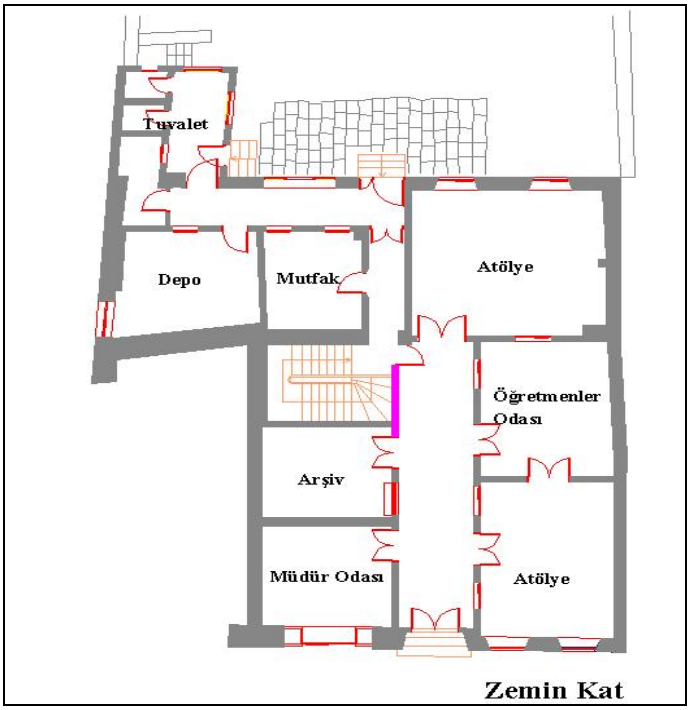

Şekil 5.48 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.49 Orta hol

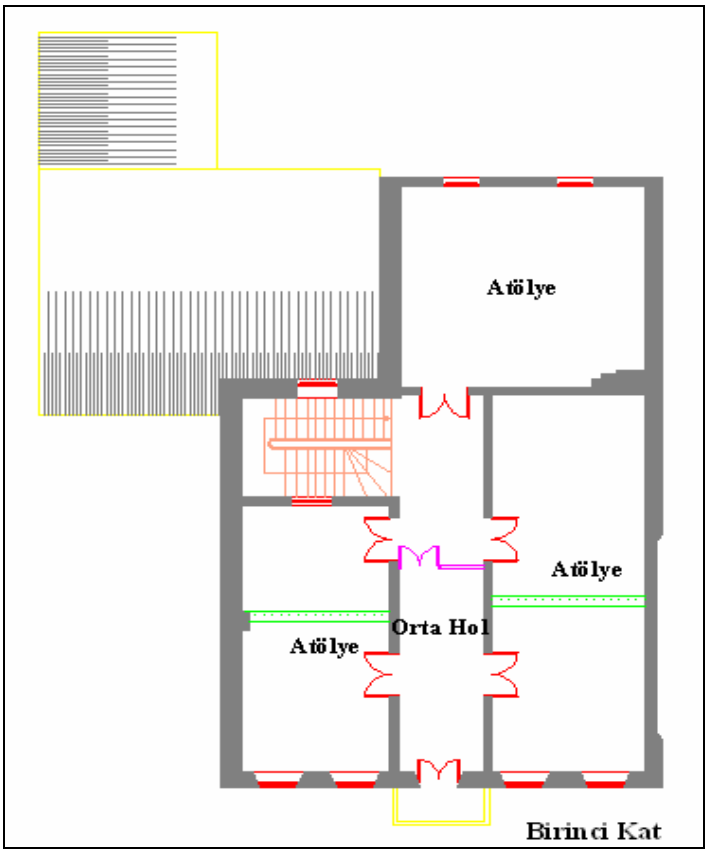

Şekil 5.50 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Yapının iki katının, dış duvarlarında da yığma moloz taş sistemi ile ahşap karkas sisteminin birlikte kullanıldığı birleşik bir uygulama görülmektedir. Mekân bölücü ara duvarlar ahşap karkas sistemindedir. Duvarların hepsi sıvalı ve boyalıdır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Orta holün ve iç koridorların döşeme malzemesi mermerdir. Tüm tavanlarda döşeme malzemesi ahşaptır. Çatı ahşap oturtma sisteminde ve beşik çatıdır.

Şekil 5.51 Koridor mermer döşemesi

Konut içerisindeki tüm mekân kapıları ahşap malzemeden yapılmıştır. Zemin katta, orta holün tam karşı aksındaki oda kapısında, diğer kapılardan farklı olarak renkli cam kullanılmıştır. Orta hole bakan oda pencereleri giyotin sistemdedir. Zemin kattaki odalardan birinde alçı tavan süslemesi görülmektedir.

Şekil 5.52 Tavan süslemesi

Şekil 5.53 Renkli cam kullanılan oda kapısı

İki kattan oluşan konutun zemin katında asimetrik, birinci katında ise simetrik bir cephe düzeni hâkimdir. Zemin katın orta aksında, cephe yüzeyinden koparılarak, bir niş içine alınan giriş kapısı yer almaktadır. Çift kanatlı olan ana giriş kapısı, basık kemerli kesme taş lento ve söve ile çevrilmiştir. Demir malzemeden yapılan kapının üzerinde, süslü ferforje parmaklıklar kullanılmıştır. Kapının sol tarafında vitrin olarak kullanılan geniş dükkân açıklığı, sağ tarafında odaya ait ikili pencere yer almaktadır. Açıklıkların etrafında giriş kapısında olduğu gibi basık kemerli kesme taş lento ve söve bulunmaktadır. Dikdörtgen formdaki pencerelerde çift kanat sistemi vardır ve doğramalarda ahşap malzeme kullanılmıştır. Birinci katta, giriş kapısının düşey aksında balkon ve ona geçiş veren çift kanatlı kapı yer almaktadır. Balkon konsolları mermer malzemeden yapılmıştır. Balkonun sağında ve solunda simetrik düzende ikili pencereler görülmektedir. Zemin ve birinci kattaki bütün pencereler, basık kemerli taş lento ve söve ile çevrilmiştir. Süsleme amaçlı giriş kapısı, vitrin ve pencerelerin üstünde düz profilli silme kullanılmıştır. Pencerelerin hepsinde metal malzemeden kepenk görülmektedir. Yapının cephe düzeninde silme kullanımı vardır. Katlar arasını ayırmak için kat silmesi, birinci katı çatıdan koparmak için saçak silmesi ve bitişik nizamda bulunan yapı cephesini vurgulamak için köşe silmesi kullanılmıştır. Çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5.54 Ana giriş kapısı

Şekil 5.55 Konut penceresi

Mekânsal Değişimler

Özgün fonksiyonu konut olan yapının, 1956 yılından itibaren eğitim kurumu olarak kullanılması, yapı içinde işlevsel değişikliğe bağlı olarak mekânsal farklılaşmaların oluşmasına neden olmuştur. Konut içinde yapılan onarım çalışmaları, öncelikle atölye amaçlı kullanılacak mekânların sayı ve ebat olarak yetersiz olmasından ve ıslak hacimlerin ihtiyaca karşılık vermemesinden kaynaklanmıştır.

1956 -1984 yılları arasında yapı içinde özgün plan şemasının değişmesine neden olan onarımlar yapılmıştır. Yapı içindeki ıslak mekân yetersizliğinden, zemin katın kuzeybatı yönüne, ek kütle ilave edilmiş ve tuvalet olarak düzenlenmiştir. Giriş holüne paralel olan sol duvar uzatılarak, merdivenin çıkış yönü değiştirilmiştir N. Sancar (kişisel iletişim, 18 Aralık 2006). Birinci kattaki mekânların boyutları atölye kullanımı için yetersiz kalmıştır. Bu yüzden de, daha büyük mekânlar elde etmek amacıyla odalar arasındaki ara duvarlar kaldırılmış ve büyük iki mekân elde edilmiştir (Şekil 5.56). İlave atölye mekânı için orta hol kontrplak bölmeyle iki mekâna ayrılmıştır N. Sancar (kişisel iletişim, 18 Aralık 2006).

1996 yılında yapı içinde birtakım mekânsal ihtiyaçlara gerek duyulmuş ve bu doğrultuda da onarımlar yapılmıştır. Özgün plan şemasında giriş holünün karşısındaki odanın üstü, birinci katın terası olarak planlanmıştır. Ancak yapılan onarımda mekân oda haline getirilerek, atölye olarak düzenlenmiştir N. Sancar (kişisel iletişim,18 Aralık 2006). 2003 yılında basit onarımdan geçen yapıda, birinci kattaki kontrplağın malzemesinin değiştiği gözlenmiştir. Yapı günümüzde aynı işlevde ve mekânsal kurguda kullanılmaktadır.

Şekil 5.57 Birinci katta atölyeye çevrilen teras mekânı

Şekil 5.58 Birinci kat holündeki kontrplak (2003) (Kaynak: İzmir 1 No'lu KTVKK Arşivi)

Şekil 5.59 Birinci kat holündeki kontrplak (2006)

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

1956–1984 yılları arasındaki onarımda yapının strüktür sisteminde ve malzemede bir takım değişiklikler yapılmıştır. Giriş holünün karşısında yer alan odanın tavan döşemeleri betonarme olarak değiştirilmiştir. Bu onarım sırasında da betonarme kolon ve kirişler ilave edilmiştir. Birinci kata çıkan merdivenin giriş holüne bakan yönüne duvar ilave edilerek, merdivenin hole açılan çıkış yönü değiştirilmiş ve bahçeye açılan koridor yönüne çevrilmiştir. İlave edilen duvara da geçiş için kapı boşluğu açılmıştır N. Sancar (kişisel iletişim, 18 Aralık 2006).

Şekil 5.60 İlave edilen duvar ve kapı

Merdiven basamakları ahşap malzeme ile yenilenmiştir. 1996 yılındaki onarımda, zemin katta sebil yapılan bölümün duvarları ve yeri seramik ile kaplanmıştır. Mutfak yer döşemesi değiştirilmiş, karo mozaik taş kullanılmıştır. Birinci katta oda olarak kapatılan terasın desenli karo kaplamaları, seramik kaplama ile değiştirilmiştir N. Sancar (kişisel iletişim, 18 Aralık 2006) (Şekil 5.56).

Şekil 5.61 Değişen merdiven kaplaması

Şekil 5.62 Yer ve duvardaki seramik kaplama

Şekil 5.63 Mutfaktaki karo mozaik döşeme

10 Nisan 2003 tarihinde merkezi Urla olan deprem, konutta birtakım yapısal sorunların oluşmasına neden olmuştur. Kuzeydoğu yönündeki taş duvar, yan yapının çatısına yıkılmıştır. Zemin kattaki odalardan birinin tavan silmesi düşmüştür. Duvarlarda derin çatlaklar oluşmuştur. (İzmir 1 No' lu KTVKK Arşivi) .

Şekil 5.64 Yıkılan taş duvar (Kaynak: İzmir 1 No' lu KTVKK Arşivi)

Ara koridorun mermer döşeme kaplamasında çatlaklar tespit edilmiştir. Depo mekânın tavan döşemeleri açılmıştır. Giriş kapısının üzerinde de eskimeye bağlı olarak sıva kabarmaları gözlenmiştir (Kaynak: İzmir 1 No' lu KTVKK Arşivi). Günümüzde yapı yeniden boyandığı için yapısal değişimler görülmemektedir. Ancak cephede yer alan taş malzemede neme bağlı tuzlanmalar ve ufalanmalar oluşmuştur.

Şekil 5.65-Şekil 5.66 Taş malzemeden oluşan tuzlanma ve ufalanmalar

Cephede Görülen Değişimler

Konutun 1981, 1995 ve 2006 yılına ait cephe fotoğrafları incelendiğinde, cephe düzeni olarak özgün hali ile korunduğu görülmektedir. Yapının onarımı sırasında, özgün malzeme olan alaturka kiremit yerine marsilya kiremit kullanılmıştır. Konut üzerinde yeni donanım ekleri tespit edilmiştir. Cadde üzerindeki elektrik tesisatının yerin altına alınmamasından ötürü, yapı üzerinde elektrik kutusu ve kablolar bulunmaktadır. Konutun gece aydınlatması için birinci kat duvarına aydınlatma elemanı monte edilmiştir (Şekil 5.56).

Şekil 5.67 Yapı cephesinde bulunan elektrik kabloları

5.3.3 166 Ada 36 Parsel

Şekil 5.68 Zafer Caddesi 74 numarada bulunan yapı

Konut Zafer Caddesi 74 numarada konumlanmaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında dükkânı olan kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları c:1 s:83). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

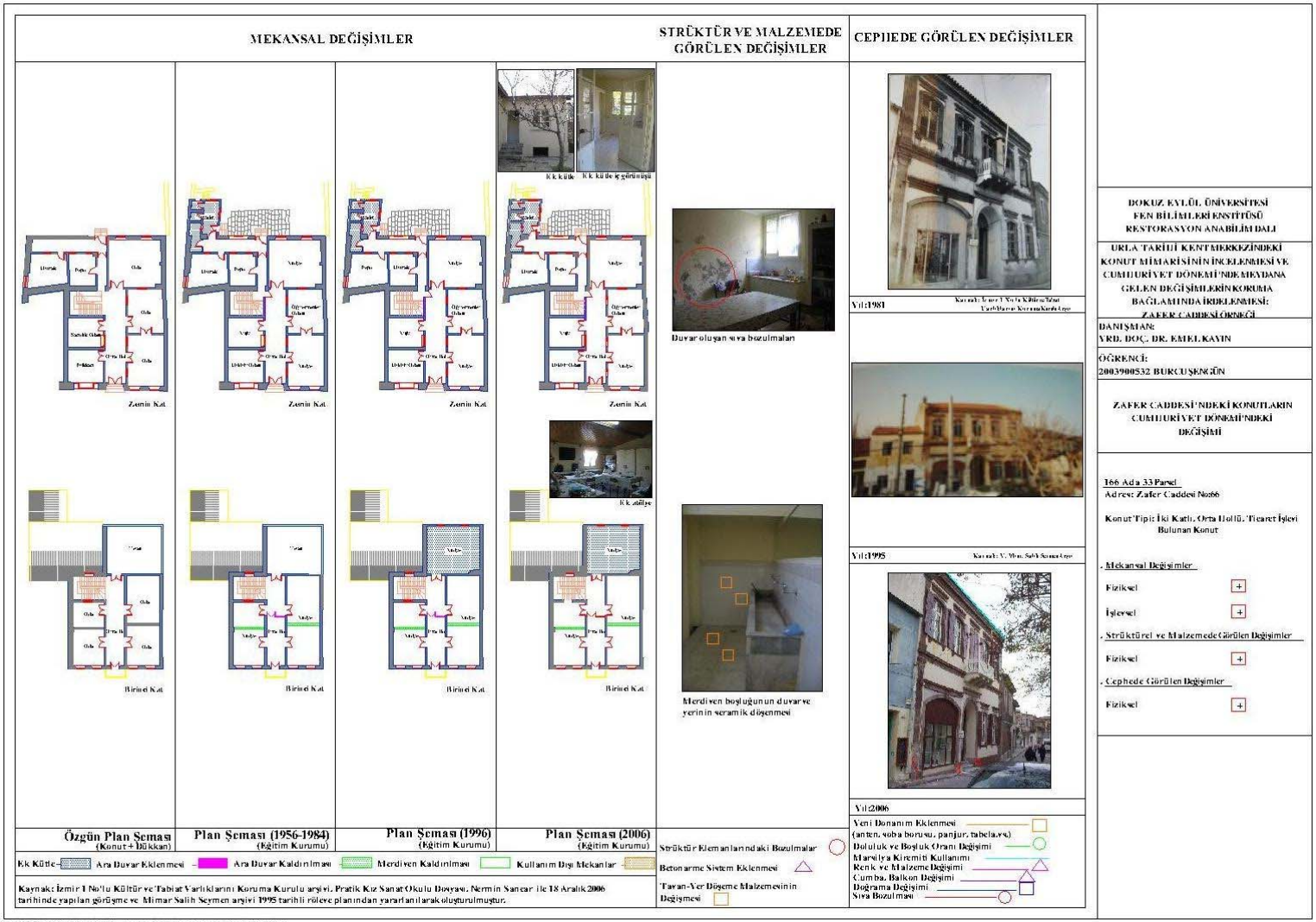

Şekil 5.56 Zafer Caddesi 66 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

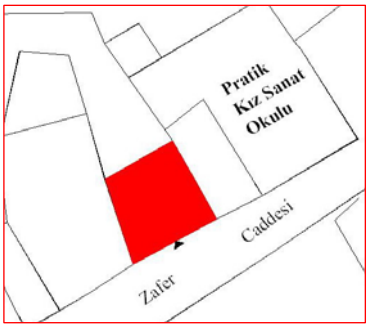

Şekil 5.69 Yapının parsel düzeni

123.95 m² yüz ölçümüne sahip yapı, parsel düzeninde kuzeybatı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Diğer iki yönü yan yapılar ile bitişik nizam durumdadır.

Konut plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut grubuna girmektedir. Zemin katta, iki dükkân, orta hol ve düşeyde birinci kat ile ulaşımı sağlayan merdiven yer almaktadır. Doğrusal düzlemdeki orta holün iki yanında, dükkân mekânları bulunmaktadır. Holün sağ aksında bulunan dükkâna giriş konut içinden verilirken, sol yönündekinin girişi konut içinden bağımsız, ön cephededir. Birinci katta, birbirinden farklı boyutta olan iki oda, merdiven boşluğu ve dağılım holü yer almaktadır. Yapının arka cephe yönüne, onarım sırasında ek kütle ilavesi yapılmıştır.

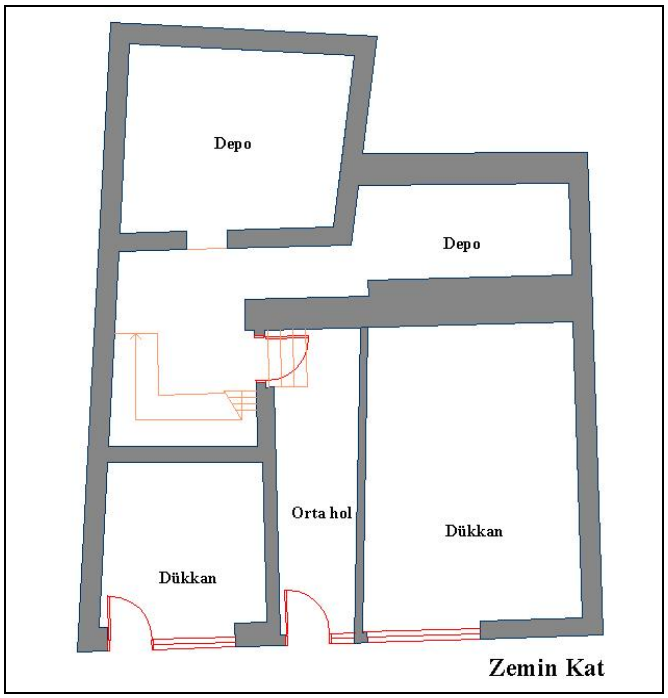

Şekil 5.70 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı).

Şekil 5.71 Zemin kat orta holü

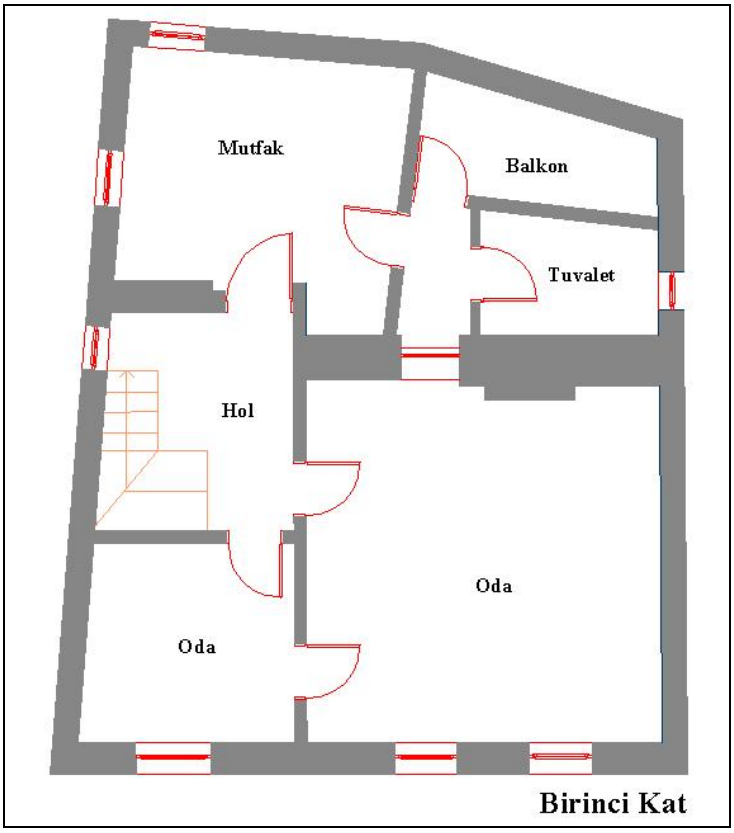

Şekil 5.72 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.73 Birinci kattaki yaşama mekânı

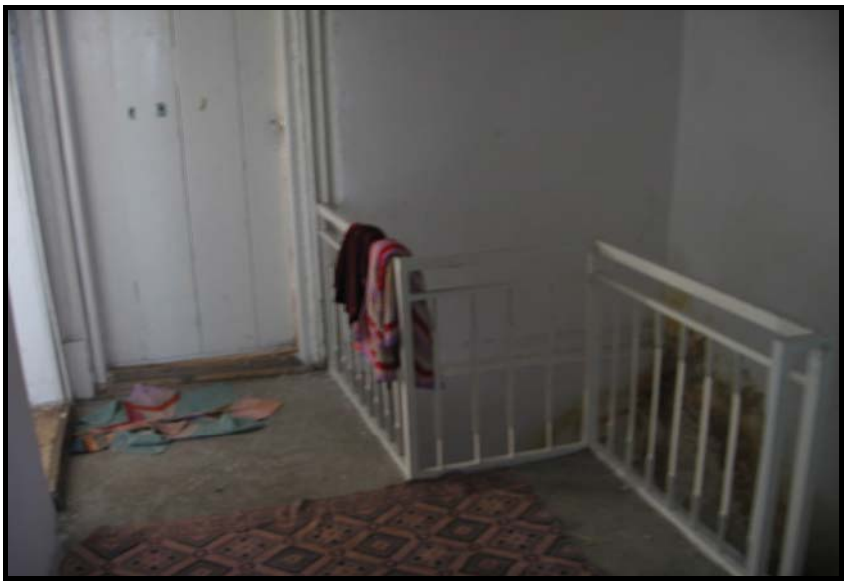

Şekil 5.74 Birinci kat holü

Yapı kâgir taşıyıcı sistem ile inşa edilmiştir. Mekânları bölmek için oluşturulan ara duvarlarda, ahşap karkaslı kerpiç dolgu kullanılmıştır. Dış ve iç duvarların hepsi sıvanıp, boyanmıştır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Birinci kattaki odaların yer ve tavan döşemelerinde de ahşap malzeme kullanılmıştır. Çatı ahşap oturtma sisteminde ve beşik çatıdır.

Konutun cephe tasarımında asimetrik bir kurgu görülmektedir. Zemin katın orta aksında bulunan ana giriş kapısının etrafı, düz kesme taş lento ve söve ile çevrilmiştir. Çift kanatlı kapıda malzeme olarak demir kullanılmıştır. Kapının sağ tarafında, dükkâna ait kare forma yakın geniş pencere açıklığı vardır. Pencerenin lentosu kapı lentosunun devamı niteliğindedir. Etrafında kesme taştan söve yer almaktadır ve metal kepenk kullanılmıştır. Kapının diğer yanındaki dükkânın geniş vitrin açıklığı bulunmaktadır. Lentosu basık kemerlidir. Metal malzemeden kapısı bulunan açıklığın tentesi vardır. Birinci katta, birbirinin aynısı olan üç pencere görülmektedir. Düşeyde bir tanesi vitrini ortalamaktadır. Diğer ikisi ise, yapının sağ tarafındaki diğer dükkân penceresinin üstünde yer almaktadır. Giyotin sistemdeki pencerelerin doğramaları ahşaptır ve ahşap kepenkleri bulunmaktadır.

Mekânsal Değişimler

Konutun özgün plan şeması, kullanıcı ihtiyaçlarına bağlı olarak zaman içinde değişime uğramıştır. Konut içindeki mekân sayısının azlığı ve servis birimlerinin bulunmaması, kullanıcılar için sorun oluşturmuştur. 1975 yılında konut onarımdan geçmiştir ve yapının arka cephe yönüne ek kütle ilave edilmiştir V. Altınova (kişisel iletişim, 16.12.2006) (Şekil 5.75). İki kattan oluşan kütlenin zemin katı depo birimleri, birinci kat ise mutfak, tuvalet ve balkon olarak tasarlanmıştır. 1995 yılında konut, mekânsal bir değişim yapılmadan kullanılmaya devam edilmiştir V. Altınova (kişisel iletişim, 16 Aralık 2006). Günümüzde yapının zemin katındaki tüm mekânlar boş olarak durmaktadır. Arka cephe yönüne bakan depo birimleri gerekli onarım ve bakımdan geçmediği için harap durumdadır. Yapının konut olarak kullanılan birinci katında toplam dört kişi yaşamaktadır. Oda sayısının az olmasından ötürü yaşama mekânı, kendi işlevi haricinde ebeveynlerin yatak odası ve çocuklar için çalışma mekânı olarak da kullanılmaktadır.

Şekil 5.76 Birinci kat ek kütle girişi

Strüktür ve Malzeme Değişimleri

Konut içinde hem onarım hem de eskimeye bağlı strüktür ve malzeme değişimleri görülmektedir. Birinci kattaki mekânların ahşap tavan döşemeleri bozulmalardan ötürü plastik kaplama ile değiştirilmiştir. Hol yer döşemesi, mozaik taş ile yeniden kaplanmıştır. Düşey sirkülasyonu sağlayan ahşap merdiven, betonarme malzemeyle yenilenmiştir. Giriş holündeki ahşap tavan kaplamasında nemden ötürü kararmalar ve çatlamalar oluşmuştur. Özellikle duvar yüzeyine dokunan bazı noktalarda şekil bozuklukları meydana gelmiştir. Ahşap üzerindeki boya bazı alanlarda çıkmış, bazı noktalarda da renk değiştirmiştir. Hem zemin hem de birinci kat duvarlarında sıva dökülmesi, kabarmalar ve renk değişimi izlenmektedir (Şekil 5.75).

Şekil 5.77 Değişen birinci kat hol kaplaması

Şekil 5.78 Plastik tavan kaplaması

Şekil 5.79 Duvardaki sıva bozulmaları ve renk değişimi

Şekil 5.80 Nemden ötürü ahşap tavan kaplamasında oluşan kararmalar ve renk değişimi

Cephede Görülen Değişimler

Günümüzde fiziksel değişime uğradığı görülen yapı cephesinin özgün hali hakkında, 1981 yılında çekilen bir fotoğraf sayesinde fikir edilebilmektedir. Fotoğrafta, o dönemde dahi yapı üzerinde bozulmalar oluştuğu görülmektedir.

Yapının onarımı sırasında, zemin ve birinci kat ahşap doğramaları plastik doğrama ile değiştirilmiştir. Birinci kat pencere kepenkleri ve dükkân üstündeki tente kaldırılmıştır. Cephe rengi farklı bir renkte boyanmıştır. Elektrik kutusu, kablo gibi yeni donanımlar yüzeye monte edilmiştir. Alaturka kiremit yerine marsilya kiremit kullanıldığı görülmektedir. Eskimeye bağlı olarak, zemine yakın bölgelerde nemden ötürü sıva bozulmaları oluşmuştur (Şekil 5.75).

Şekil 5.81 Alüminyum malzeme ile yenilenen pencere doğraması

5.3.4. 167 Ada 23 Parsel

Şekil 5.82 Zafer Caddesi 50 numarada bulunan yapı

Konut Zafer Caddesi 50 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyete ait olan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde bulunan tapu kayıtlarına "avlulu kâgir ev" olarak yazılmıştır (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:2 s:121). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Şekil 5.75 Zafer Caddesi 74 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

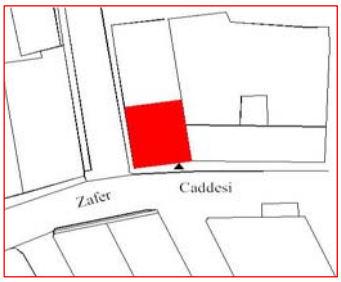

Şekil 5.83 Yapının parsel düzeni

Köşe konumunda bulunan, 96.87 m² alana sahip konut, parsel düzeninde kuzey, güney ve batı yönlerine bakmaktadır. Yapının arka tarafında kendine ait bahçesi vardır.

Konut, kat sayısı holün plan şemasındaki yeri ve fonksiyonlu mekan içermesinden ötürü doku içerisinde, iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipine girmektedir. Zafer Caddesi'nden iki basamak çıkılarak konutun giriş holüne ulaşılmaktadır. Yapının zemin kat plan şeması, doğrusal düzlemde bulunan yan hol ve tek bir dükkân olarak tasarlanmıştır. Yan holde, birinci kata ulaşmayı sağlayan ahşap merdiven ve arka bahçeye geçiş veren kapı yer almaktadır. Birinci kat, kareye yakın bir plana sahip hol etrafında üç oda olarak tasarlanmıştır. Servis mekânları bahçe içinde bulunmaktadır. Yapının arka cephe yönüne onarım sırasında ek kütle ilave edilmiştir.

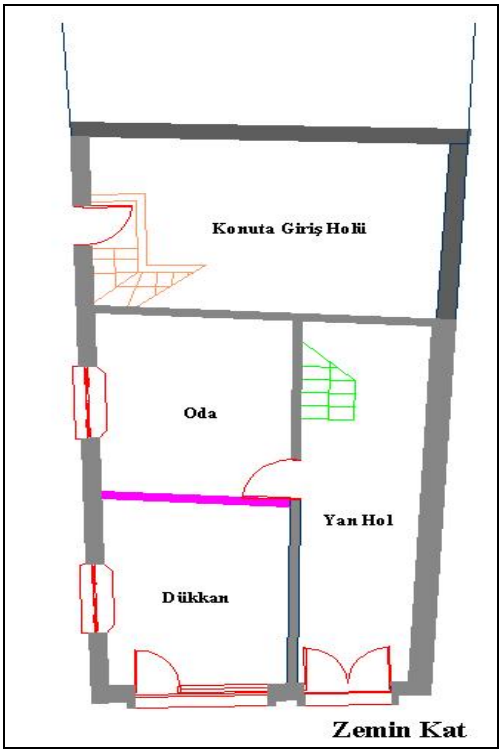

Şekil 5.84 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

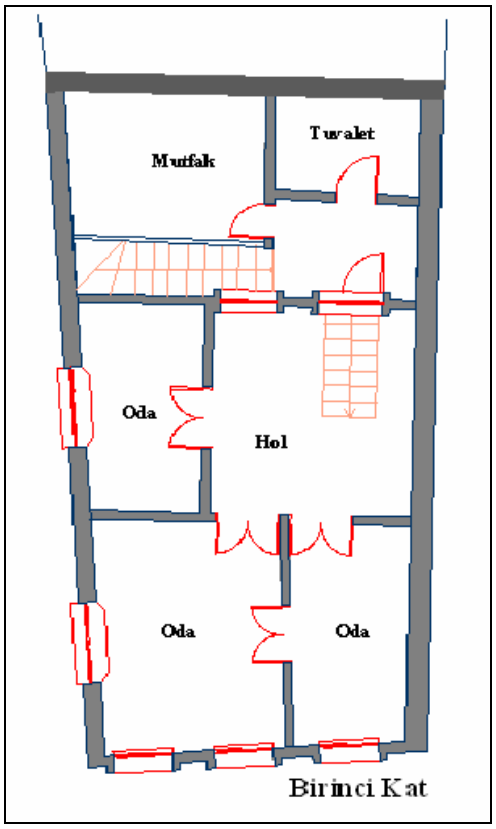

Şekil 5.85 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Kâgir sistem ile inşa edilen yapının mekân bölücü ara duvarlarında, ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Bütün iç duvarlar sıvalı ve boyalıdır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Zemin kattaki yer döşemesinde desenli karo taşı kullanılmıştır. Birinci kattaki odaların ve holün yer döşemesi ahşaptır. Çatı ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve kırma çatıdır.

Şekil 5.86 Ahşap tavan döşemesi

Şekil 5.87 Ahşap yer döşemesi

Asimetrik bir cephe düzeni bulunan konutun zemin katında dükkân ve konut girişleri, birinci katta ise konuta ait pencereler görülmektedir. Yapının ana giriş kapısı çift kanatlı olup, demir malzemeden yapılmıştır. Üzerinde süslü ferforje parmaklıklar yer almaktadır. Kapının etrafı düz kesme taş lento ve söve ile çevrilmiştir. Giriş kapısının yanında vitrin olarak da kullanılan dükkân açıklığı bulunmaktadır. Etrafında düz kesme taş lento ve söve vardır. Birinci katta birbirinin aynısı olan üç pencere de dikdörtgen formludur. Çevrelerinde kesme taştan düz lento ve söve yer almaktadır. Lentonun üzerinde süsleme amaçlı düz profilli silme kullanılmıştır. Çift kanat sistemindeki ahşap doğramalı pencerelerde metal kepenk görülmektedir. Zemin kat ile birinci kat arasında kat silmesi, birinci kat ile çatı arasında da saçak silmesi kullanılmıştır. Çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5.88 Ana giriş kapısı

Şekil 5.89 Konut penceresi

Mekânsal Değişimler

Konut içinde yapılan inceleme sonucunda, yapının özgün plan şemasının korunmadığı tespit edilmiştir. 1967 yılında konut sahibinin oğlunun evlenmesiyle, yapı içinde yaşayan kişi sayısı artmış ve konut iki ailenin yaşayacağı şekilde yeniden düzenlenmiştir Y. Çakıroğlu (kişisel iletişim, 18.12.2006). Yan holde bulunan merdiven iptal edilerek, zemin ve birinci kat birbirinden bağımsız iki konut haline getirilmiştir. Zemin kattaki dükkâna ara duvar ilave edilerek, oda mekânı oluşturulmuştur.

Yapının arka cephe yönünde bulunan bahçeye ek bir kütle yapılarak, yapı içine entegre edilmiştir (Şekil 5.90). Birinci kata çıkış ek kütle içindeki merdivenden sağlanmıştır. Kütle içinde sadece birinci kata ait mutfak ve tuvalet birimleri tasarlanmıştır. Eğimden ötürü ek kütlenin altında bir bodrum katı oluşmuştur. Bu birimde de zemin kata ait ıslak hacim çözümleri yapılmıştır. Ek kütlenin çatısı teras olarak bırakılmıştır ve küçük bir depo mekânı ilave edilmiştir.

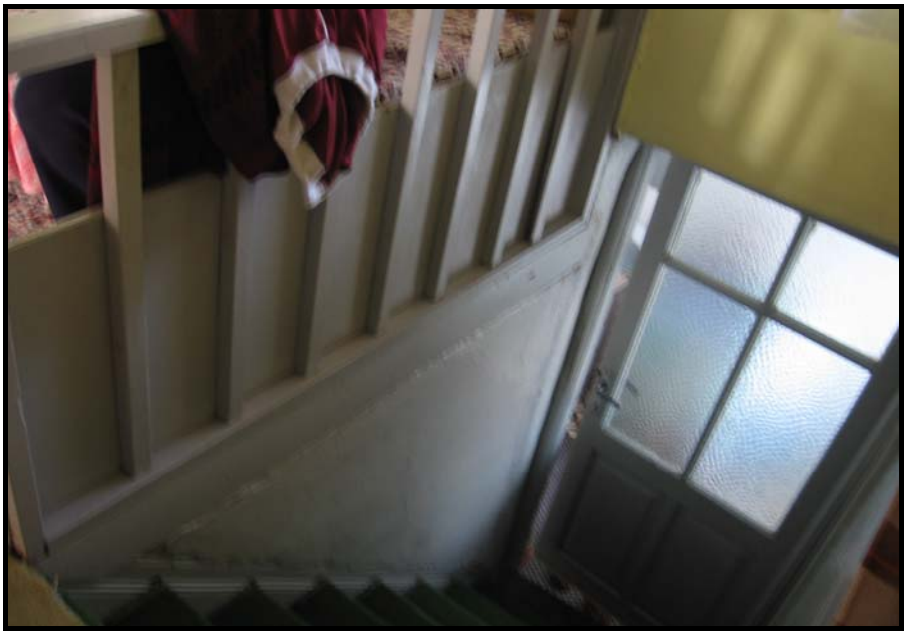

Şekil 5.91 Zemin katta iptal edilen merdivenin ek kütleye bağlanan ikinci kolu

Şekil 5.92 Ek kütle içindeki merdiven

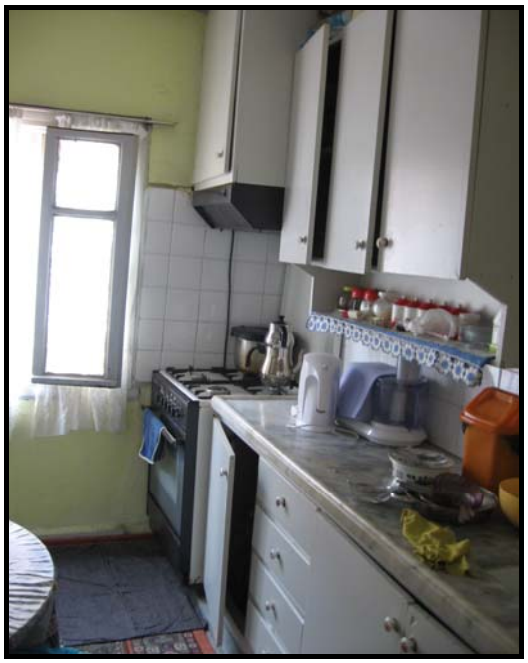

Şekil 5.93 Ek kütle içindeki mutfak

Şekil 5.94 Ek kütle içindeki tuvalet

Şekil 5.95 Teras ve depo mekânı

2004 yılında aile büyüklerinin vefat etmesiyle, yapının zemin katındaki konut birimleri kullanım dışı bırakılmıştır. Dükkân ise 2005 yılından beri boş olarak durmaktadır. Günümüzde içinde üç kişinin yaşadığı konutun birinci kattaki bazı mekânları, boyut olarak ihtiyaca karşılık vermediğinden farklı işlev amaçlı kullanılmaktadır. Ek kütle içinde bulunan mutfak boyut olarak küçük olduğundan, konut kullanıcıları oturma odasında yemek yemektedir. Birinci katta, çalışma mekânı olarak düzenlenecek bir oda bulunmamasından dolayı mekân, hem yatma hem de çalışma odası olarak kullanılmaktadır.

Şekil 5.96 Birinci kattaki oturma mekânı

Şekil 5.97 Evin gencinin yatak ve çalışma odası

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Yapının iç duvarları sıvalı ve boyalı olduğu için strüktür sisteminde çok fazla değişim tespit edilmemiştir. Mekânsal olarak değişimlerin yapıldığı konut içinde, zamana bağlı eskimeyle oluşan hasarların haricinde, özgünlüğü bozacak değişimlerin yapılmamasına özen gösterilmiştir. Yapı içindeki ahşap ve tavan yer döşemeleri belirli aralıklarla bakımları yaptırılarak kullanılmaya devam edilmektedir. Ancak ahşap tavan kaplamasında nemin etkisiyle böcek delikleri oluşmuştur Konut sahibi de geçici bir çözüm olarak boşlukları bant ile kapatmaktadır (Şekil 5.90).

Şekil 5.98 Nemden ötürü ahşapta oluşan böcek deliklerinin kapatılması

Cephede Görülen Değişimler

Konutun 1981, 1995, 2006 yılına ait fotoğrafları incelendiğinde, yapının cephe düzeninde değişiklik yapılmadığı görülmesine rağmen, gerek boyada gerekse de cephe elemanlarında bir takım farklılıklar tespit edilmiştir. Zemin kattaki dükkânın yanında bulunan duvarlar, özgün moloz taş ile bırakılmayıp boyanmıştır. Birinci kat pencere doğramaları yenilenmiştir. Cepheye tente, tabela, elektrik kutusu ve klima gibi yeni donanım ekleri yerleştirilmiştir. Pencere kepenkleri neme bağlı olarak paslanmıştır (Şekil 5.90).

Şekil 5.99 Cepheye monte edilen elektrik kutusu

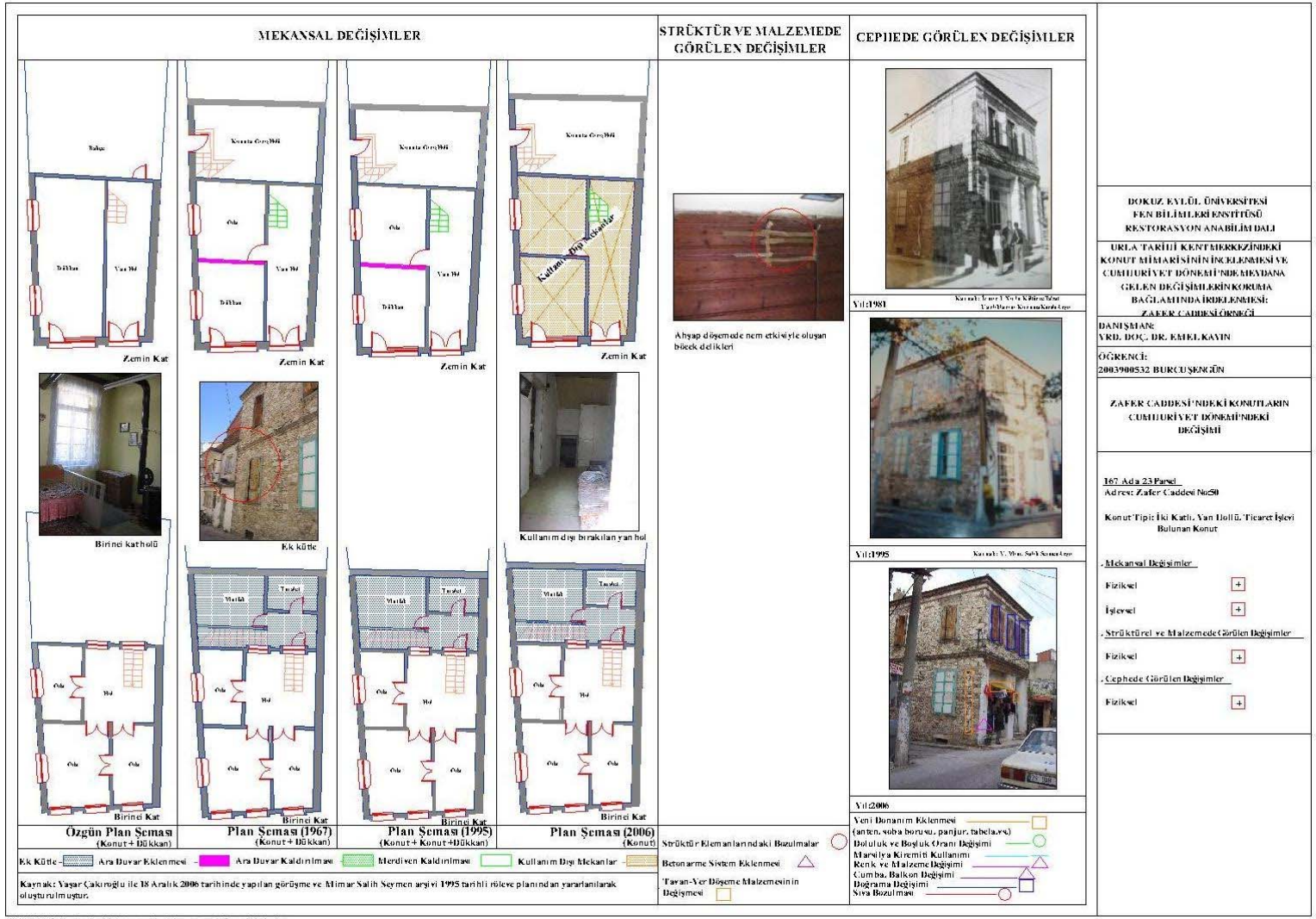

Şekil 5.90 Zafer Caddesi 50 numaradaki konutta görülen değişimler

5.3.5 168 Ada 1 Parsel

Şekil 5.100 Zafer Caddesi 51 Postane Sokak 1 numarada bulunan konut

Konut, Zafer Caddesi 51 ve Postane Sokak 1 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği "altında dükkânı olan bahçeli kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:2 s:122). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Mimari Özellikleri

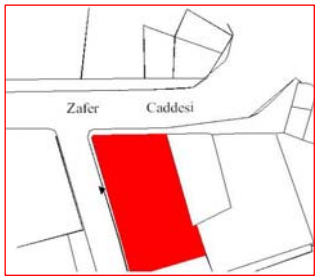

Şekil 5.101 Yapının parsel düzeni

142.00 m2 alana sahip, köşe konumundaki konut, parsel düzeninde kuzey, batı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Doğu yönü yan yapı ile bitişik nizam durumdadır. Yapının parsel sınırları içerisinde kendine ait bahçesi bulunmaktadır.

Konut, plan özelliklerine göre doku içerisindeki tekil yapılardan olduğu için tipoloji dışı konutlar grubuna girmektedir. Yapının ana girişi Postane Sokak yönünde bulunmaktadır. İki kattan oluşan konutun zemin katında, iki dükkân, mutfak, oda, merdiven, ara koridor ve giriş holü yer almaktadır.

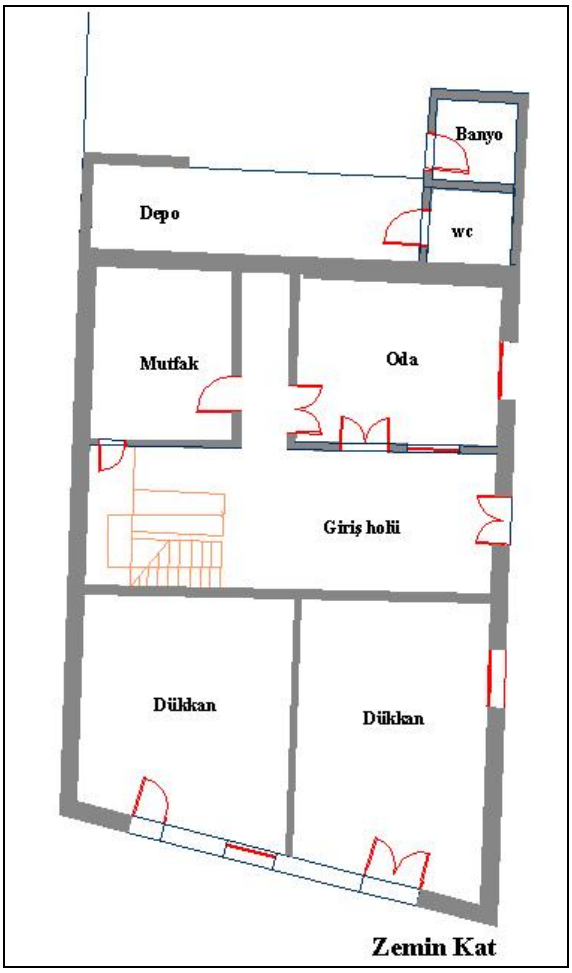

Şekil 5.102 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Yapının zemin katındaki dikdörtgen planlı giriş holünün karşısında, düşey sirkülasyonu sağlayan ahşap merdiven görülmektedir. Mekân kurgusunda, ön cephe yönünde iki dükkân, arka cephe yönünde ise oda ve mutfak yer almaktadır. Sağ tarafta bulunan dükkâna konut içinden de geçiş verilmiştir. Zemin kattaki ara koridor arka bahçeye açılmaktadır. Mutfak girişi ara koridor üzerinde bulunmaktadır. Tuvalet bahçe içindedir.

Birinci katta, beş oda, hol, ara koridor ve merdiven kovası yer almaktadır. Birinci katta dolaşımı organize eden holün plan şeması, zemin katın devamı niteliğindedir. Ön cephe yönünde iki oda ve ara koridor bulunmaktadır. Ara koridor üzerinde, hem odalardan birine hem de dik üçgen formundaki balkona geçiş verilmiştir. Arka cephe

yönüne bakan, bitişik nizamdaki üç odanın girişi hol üzerindedir. Yapının arka cephe yönüne onarım sırasında ek kütle ilavesi yapılmıştır.

Şekil 5.103 Giriş holü

Şekil 5.104 Mutfak

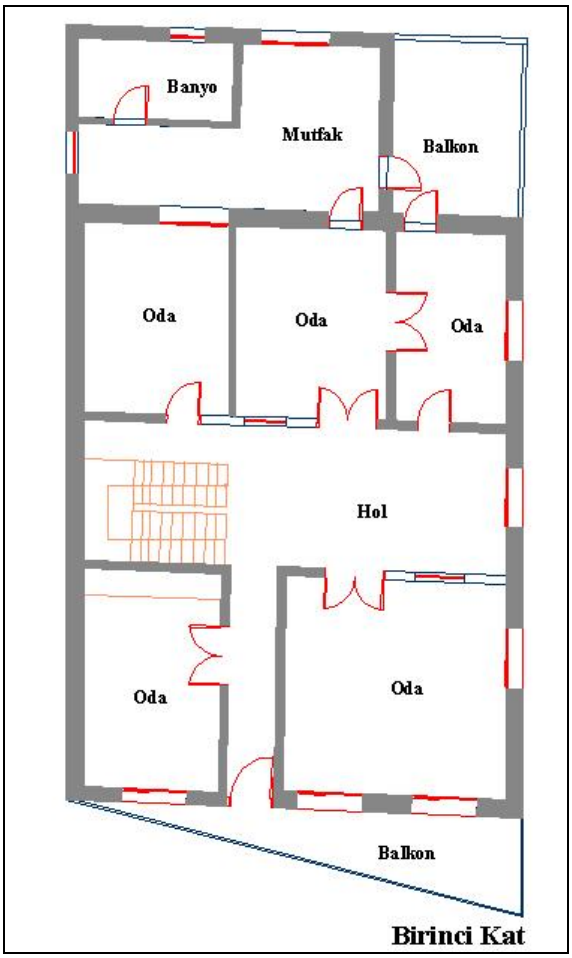

Şekil 5.105 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

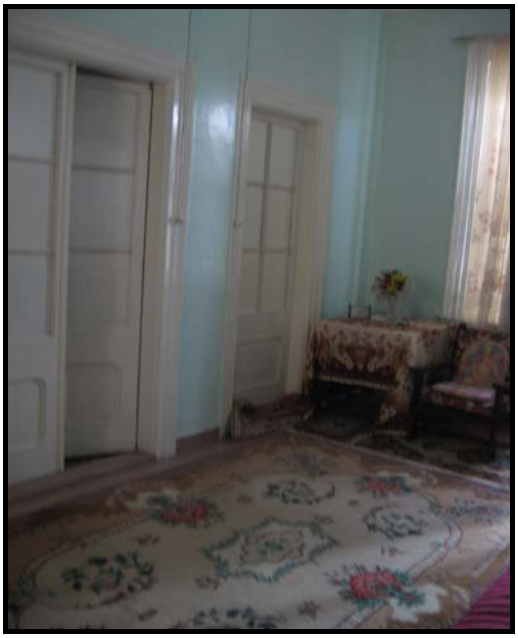

Şekil 5.106-Şekil 5.107 Birinci kat holü

Şekil 5.108 Birinci kata çıkış merdiveni

Şekil 5.109 Birinci kat ara koridoru

Kâgir sistem ile inşa edilen konutun mekân bölücü ara duvarlarında, ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Bütün iç duvarlar sıvalı ve boyalıdır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Zemin kattaki giriş holü ve koridorda mermer döşeme kullanılmıştır. Zemin ve birinci kattaki bütün odaların

tavan ve yer döşemeleri ahşaptır. Çatı, ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve kırma çatıdır.

Şekil 5.110 Ahşap tavan yer döşemesi

Şekil 5.111 Zemin kat giriş holü mermer döşemesi

Şekil 5.112 Zemin kat ara koridor mermer döşemesi

Şekil 5.113 Ahşap yer döşemesi

Konut içinde mekâna özgü mimari elemanlar görülmektedir. Oda ve hol tavanlarına değişik motiflerde alçı süslemeler yapılmıştır. Süslemeler mekânın büyüklüğüne göre değişiklik göstermektedir. Zemin katta yer alan odada mermer malzemeden şömine, mutfakta ise ahşap tabaklık bulunmaktadır. Birinci kattaki odalardan birinde ahşap gömme dolap ve onun içinde de çatıya ulaşmayı sağlayan merdiven yer almaktadır.

Şekil 5.114 - Şekil 5.115 Oda tavan süslemeleri

Şekil 5.116 Birinci kat hol tavan süslemesi

Şekil 5.117 Mermer şömine

Şekil 5.118 Ahşap tabaklık

Şekil 5.119 Ahşap gömme dolap

Şekil 5.120 Dolap içindeki merdiven

Konutun plan şemasında olduğu gibi cephe düzeni de doku içindeki diğer yapılara göre farklılık göstermektedir. Yapının zemin katında iki dükkâna ait açıklıklar, birinci katta ise konuta ait pencereler bulunmaktadır. Ana giriş kapısı Postane Sokak yönündedir. Çift kanatlı demir kapı, kesme taştan yapılmış süslemeli düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Kapının üzerinde, yatay dikdörtgen formda sabit pencere bulunmaktadır. Pencerenin ve kapının üstünde süslemeli ferforje parmaklıklar yer almaktadır.

Şekil 5.121 Ana giriş kapısı

Şekil 5.122 Oda penceresi

Ön cephe yönünde sağdaki dükkâna giriş, çift kanatlı kapıdan sağlanmaktadır. Sol dükkânın kendine ait penceresi ve kapısı vardır. Bütün açıklıklar kesme taştan düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Birinci katta, üç tane aynı tip pencere ve balkona çıkışı sağlayan kapı bulunmaktadır. Giyotin sistemdeki ahşap doğramalı pencereler, düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Süsleme amaçlı pencereler üstünde düz profilli silmeler kullanılmıştır. Pencerelerde metal kepenk vardır. Balkon parmaklıkları arasında babalar bulunmaktadır. Birinci katın köşelerinde köşe silmesi, birinci kat ile çatı arasında da saçak silmesi yer almaktadır. Çatı örtüsü olarak alaturka kiremit kullanılmıştır.

Mekânsal Değişimler

Konuttun mekân kurgusunda, yapı sahibinin isteği doğrultusunda bir takım değişiklikler yapılmıştır. Kat içinde servis birimleri olmamasından ötürü yapının arka cephe yönüne, 1975 yılında ek kütle ilavesi yapılmıştır N. Aras (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). Tuvalet, wc ve depo birimlerinden oluşan servis mekânlarına bahçeden ulaşılmaktadır, yapı içinden giriş verilmemiştir. Birinci katta, ek kütlenin bir tarafı banyo ve mutfak, diğer tarafı ise balkon olarak düzenlenmiştir (Şekil 5.123).

Şekil 5.124 Ek kütle içindeki mutfak

Şekil 5.125 Ek kütle içindeki tuvalet

Birinci katta, ek kütle içindeki mutfak mekânına geçiş, arka cephe yönüne bakan orta odadan sağlanmaktadır. Mutfağın yanında bulunan balkona, hem mutfak içinden hem de yan odandan geçiş verilmiştir. 1995 yılında konutun genel bakımı yapılmasına rağmen, mekân kurgusunu bozan bir değişiklik yapılmamıştır. 2002 yılından beri yapı içinde iki kişi yaşamaktadır. Evin sahibi, merdiven çıkmak zor olduğu için çoğunlukla zemin katta oturmayı tercih etmektedir. Birinci kattaki bazı odalar kullanım dışı bırakılmıştır. Ev sahibinin çocukları ve torunları geldiğinde birinci katı kullanmaktadırlar.

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konutun gerekli bakım ve onarımı yapı sahipleri tarafından yapılmasına rağmen, strüktür sistemi, 2.4.4 bölümünde detayları verilen 17 ve 21 Ekim 2005 de merkezi Sığacık Körfezi olan depremden birçok hasar almıştır. Sarsıntılara bağlı olarak birinci kat duvarlarında derin çatlaklar oluşmuştur. Duvarların köşe yerlerinde ayrılmalar meydana gelmiştir. Tavan süsleri köşelerden kırılmış ve çatlamıştır. Ahşap tavan döşemesinde neme bağlı böcek delikleri oluşmuştur ve yapı kullanıcısı bu delikleri geçici bir çözüm olarak bant ile kapatmaktadır.

Şekil 5.126 - Şekil 5.127 Duvarlarda oluşan çatlaklar

Şekil 5.128 – Şekil 5.129 Duvarda oluşan çatlaklar

Şekil 5.130 Ahşap malzemede nem etkisiyle oluşan böcek delikleri

Yapının onarımı sırasında mutfak içinde birtakım değişiklikler yapılmıştır. Yer döşeme taşları seramik ile değiştirilmiştir. Duvarların belli bir bölümü seramik ile kaplanmıştır (Şekil 5.123).

Şekil 5.131- Şekil 5.132 Mutfak yer ve duvarlarındaki seramik döşeme

Cephede Görülen Değişimler

Konutun cephe elemanlarında yapı sahibinin isteği doğrultusunda bazı değişimler yapılmıştır. Zemin kattaki dükkân açıklıkları genişletilmiş, vitrin haline getirilmiştir. Giyotin sistem olan ahşap doğramalar yerine çift kanat sistem, alüminyum

doğramalar kullanılmıştır. Tarihi yapıya uymayan, yeni donanım eklerinden elektrik kutusu ve tabela monte edilmiştir. Pencerelerin lento-söve taşları, balkon korkuluğunun ve tüm cephenin rengi değiştirilmiştir (Şekil 5.123). Yapının dış boyası yeni yapıldığından eskimeye bağlı tahribatlar görülmemektedir.

Şekil 5.133 Cepheye monte edilen tabelalar

5.3.6 175 Ada 2 Parsel

Şekil 5.134 Zafer Caddesi-Erinç Sokak 87 numarada bulunan konut

Zafer Caddesi – Erinç Sokak 87 numarada yer alan yapı, özel mülkiyet altında bulunmaktadır. Yapının niteliği 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında kahvehane bulunan avlulu kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:229). İzmir 1 No'lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Şekil 5.123 Zafer Caddesi 51 - Postane Sokak 1 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

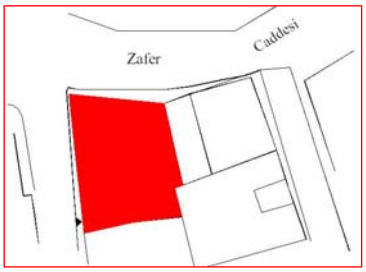

Şekil 5.135 Yapı parsel düzeni

172.81 m² alana sahip köşe konumundaki yapı, parsel düzeninde kuzey, güney ve batı yönlerine bakmaktadır. Doğu cephesinde kalan yönü yan yapı ile bitişik nizamdır. Yapının parsel sınırları içerisinde kendine ait bahçesi bulunmaktadır.

Yapı plan özelliklerine göre, doku içerisindeki tipoloji dışı konutlar grubuna girmektedir. Üç katlı konutun zemin katında, ticaret amaçlı iki dükkân mekânı bulunmaktadır. Birinci ve ikinci katta bulunan konut mekânlarına giriş, yan cephe yönünde yer almaktadır. Birinci katın plan şemasında, farklı büyüklüklerde beş tane oda ve hol mekânı görülmektedir. Ön cephe yönüne bakan iki oda vardır. Mekânların yüksekliği zemin ve ikinci kata göre daha azdır. İkinci katta altı oda ile mutfak ve yatayda dolaşımı sağlayan hol mekânı bulunmaktadır. Bu katta ön cephe yönüne üç oda açılmaktadır. Yapının arka cephe yönüne onarım sırasında ek kütle ilavesi yapılmıştır.

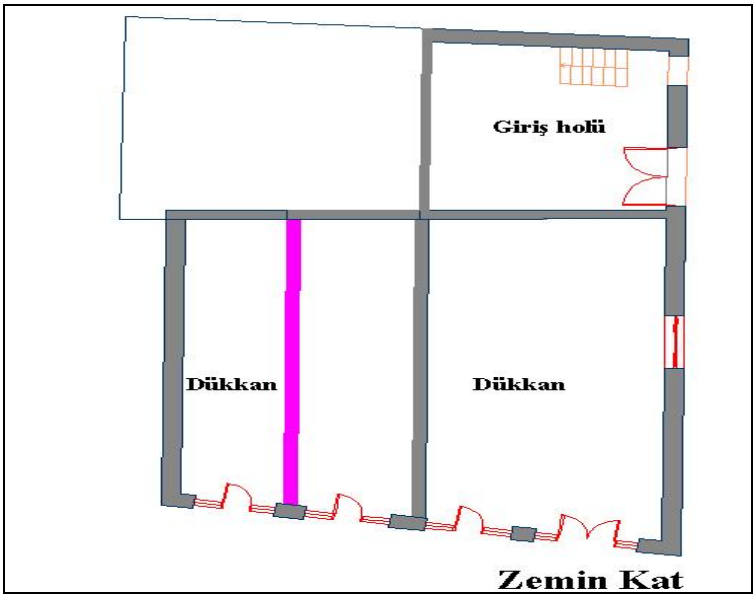

Şekil 5.136 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

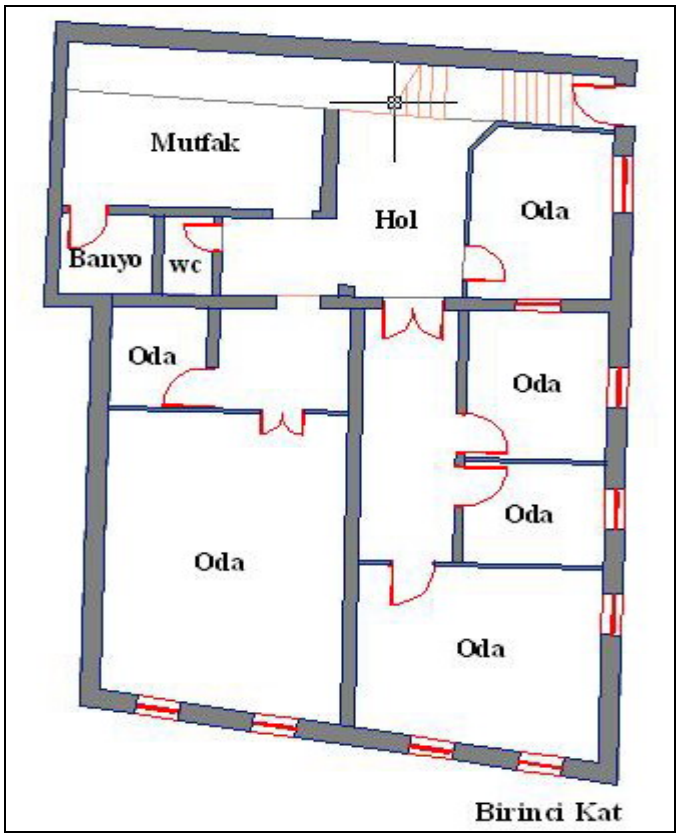

Şekil 5.137 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.138 Birinci kat holü

Şekil 5.139 Birinci kat odası

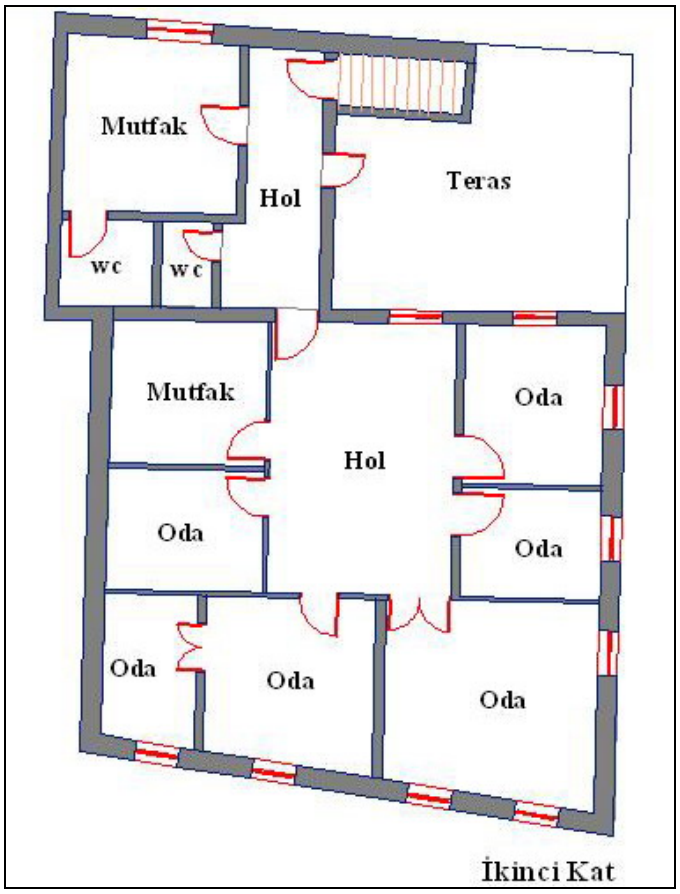

Şekil 5.140 İkinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.141 İkinci kat holü

Şekil 5.142 İkinci kat mutfak mekânı

Yapı, kâgir taşıyıcı sistem ile inşa edilmiştir. Mekânları bölme amaçlı ara duvarlarda ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Yapının dış ve iç cephesi sıvanıp, boyanmıştır. Odaların tavan ve yer döşemelerinde ahşap malzeme kullanımı görülmektedir. Çatı, ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve kırma çatıdır.

Şekil 5.143 Birinci kat ahşap tavan döşemesi

Şekil 5.144 İkinci kat ahşap yer döşemesi

Yapı içindeki bazı mekânlarda mimari elemanlar bulunmaktadır. Konutun ikinci katında, ön cephe yönüne açılan odaların kapılarında dekoratif cam kullanımı görülmektedir. Mutfakta, konutların birçoğunda yer alan ahşap tabaklık ve ocak vardır.

Şekil 5.145 Mutfaktaki ahşap tabaklık ve ocak

Şekil 5.146 Dekoratif camlı pencere

Konutun cephe tasarımında zemin katta dükkân açıklıkları, birinci ve ikinci katta da konut açıklıkları yer almaktadır. Zemin kattaki dükkân açıklıkları birbirinin aynısı olan dört vitrin olarak tasarlanmıştır ve dükkânlara giriş verilmiştir. Açıklıkların üstünde basık kemerli lento bulunmaktadır ve etrafları söve ile çevrilmiştir. Süsleme amaçlı lentolarda başlıklar görülmektedir.

Birinci ve ikinci kat pencere aksları birbirini tutmasına rağmen, ikinci kat pencereleri yükseklik olarak birinci kata göre daha uzundur. Pencerelerin etrafı kesme taştan düz lento ve söve ile çevrilmiştir, hepsinin de metal kepenkleri vardır. Ahşap doğramalı olan pencerelerde çift kanat sistemi uygulanmıştır. İkinci kat pencerelerin üstünde süsleme amaçlı düz profiller kullanılmıştır. Zemin kat ile birinci kat arasında kat silmesi, ikinci katla çatı arasında da saçak silmesi görülmektedir. Çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5.147 Oda penceresi

Mekânsal Değişimler

Üç katlı olan konutun özgün mekân kurgusu ile bugünkü plan şeması karşılaştırıldığında onarımlara bağlı bazı değişimlerin yapıldığı görülmektedir. Yapı kullanıcısının isteğine bağlı olarak 1950–1955 yılları arasında konutun arka cephe yönüne ek kütle ilavesi yapılmıştır. İki kattan oluşan bu kütle birinci ve ikinci kata entegre edilmiştir, üstü de ters olarak bırakılmıştır M. Berk (kişisel iletişim, 23 aralık 2006). Ek kütlenin birinci ve ikinci katında da mutfak, tuvalet ve banyo çözümü yapılmıştır (Şekil 5.148).

Yapının daha sonraki onarımlarında mekânsal kurguyu bozan başka değişiklikler yapılmamıştır. Konutun birinci ve ikinci katı 2006 yılından beri kullanılmamaktadır.

Şekil 5.149 – Şekil 5.150 Birinci kattaki ilave mutfak ve tuvalet

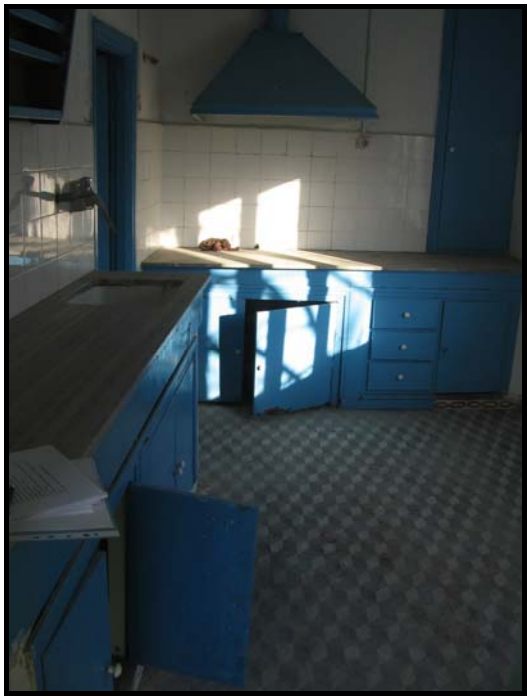

Şekil 5.151–Şekil 5.152 İkinci kattaki ilave mutfak ve wc

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konutun strüktür elemanlarında eskimeye ve kullanılmamaya bağlı hasarlar oluşmuştur. Oda duvarlarında neme bağlı olarak sıva dökülmesi, renk değişimleri ve kabarmalar görülmektedir. İkinci katın mutfak tavanındaki ahşap kirişlemelerde neme bağlı mantarlaşma oluşmuştur. Mantarlaşmaya bağlı olarak çürümeler ve renk değişimi görülmektedir (Şekil 5.148). Duvarların ahşap süpürgeliklere bitişik olan yerlerinde açılmalar meydana gelmiştir

Şekil 5.153 Sıva bozulmaları

Şekil 5.154 Ahşap tavandaki bozulmalar

Şekil 5.155 Duvardaki açılmalar

Cephede Görülen Değişimler

Konutun ön cephesinde hem onarımlara hem de eskimeye bağlı değişimler gözlenmektedir. Zemin kattaki dükkânların vitrin doğramaları değişmiş, tabelalar monte edilmiştir. Marsilya kiremit kullanımı görülmektedir. Eskimeye bağlı olarak sıvada dökülmeler başlamış, taş yüzey ortaya çıkmıştır (Şekil 5.148).

Şekil 5.156 Cepheye monte edilen tabelalar

Şekil 5.148 Zafer Caddesi - Erinç Sokak No:67 numaradaki konutta görülen değişimler

5.3.7 176 Ada 6 Parsel

Şekil 5.157 Zafer Caddesi 73 numarada bulunan konut

Konut Zafer Caddesi 73 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında iki dükkân olan kuyulu, bahçeli kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:257). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Mimari Özellikler

Şekil 5.158 Yapının parsel düzeni

Zeminde 224.25m² alana sahip yapı, parsel düzeninde kuzeybatı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Diğer iki yönü yan yapılar ile bitişik nizam durumdadır. Yapının parsel sınırları içerisinde kendine ait müştemilatı ve bahçesi bulunmaktadır.

Konut plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojisine paralel olarak, iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipine girmektedir. Zemin katta birbirinin simetriği olan iki dükkân birimi vardır. Zafer Caddesi'nden altı basamakla çıkılan bir kod seviyesinde birinci kat yer almaktadır. Orta aks üzerinde bulunan ve yatayda dolaşımı sağlayan hole, yaşam ve servis birimleri eklenmiştir.

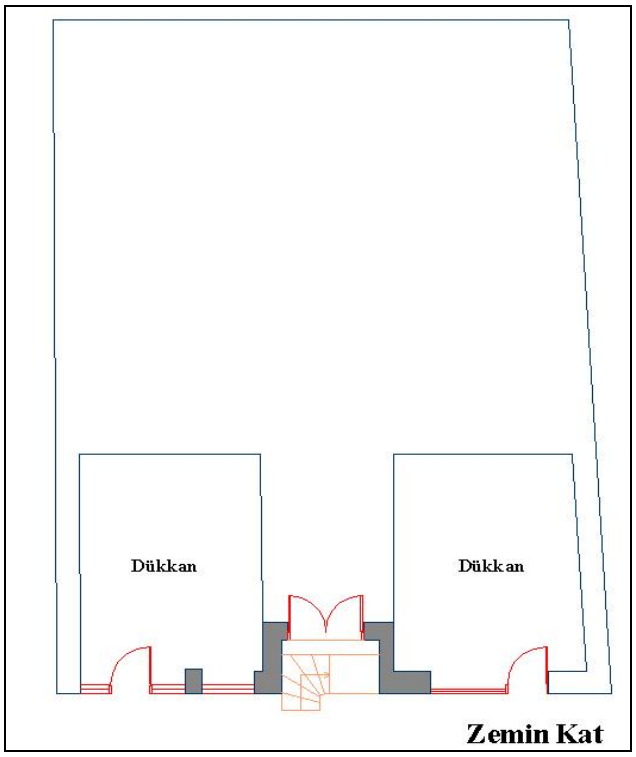

Şekil 5.159 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

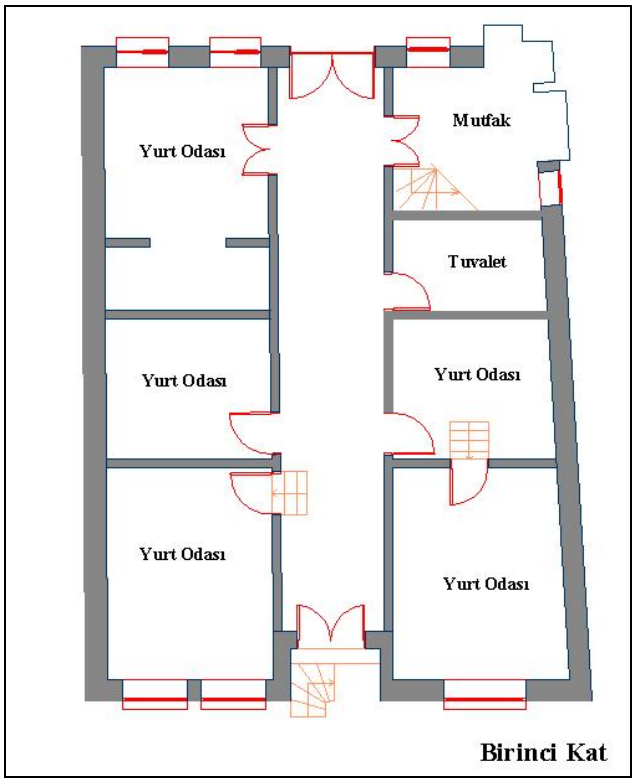

Şekil 5.160 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Kat içerisinde beş oda, tuvalet ve mutfak yer almaktadır. Ön cephe yönüne bakan iki odanın kat yüksekliği diğer mekânlara göre farklılık göstermektedir ve bu mekânlara merdiven ile çıkılmaktadır. Arka cephe yönündeki mekânlardan birisi mutfak diğeri ise yapı içindeki büyük odalardan birisidir.

Şekil 5.161 Orta hol

Şekil 5.162 – Şekil 5.163 Farklı kotlardaki odalar

Konut, yığma kâgir sistem ile inşa edilmiştir. Mekânları bölmek için kullanılan ara duvarlarda, ahşap karkaslı bağdadi sistem dolgusu görülmektedir. Orta holde

döşeme malzemesi olarak mermer, odalarda ise ahşap malzeme kullanılmıştır. Çatı, ahşap oturtma siteminde ve beşik çatıdır. Konut içindeki odalarda yapıya özel mimari elemanlar görülmektedir. Arka cephe yönüne bakan odada, niş içine alınmış ahşap dolap bulunmaktadır. Oda tavanlarında da alçı tavan süslemesi kullanılmıştır.

Şekil 5.164 Niş içindeki ahşap dolap

Şekil 5.165 Tavan süslemesi

Asimetrik bir cephe düzenine sahip olan yapıda giriş kapısı derin bir niş içine alınmış, köşe silme ve üçgen alınlık ile vurgulanmıştır. Nişin iç yüzeylerinde, çıkmış olmalarına rağmen kökboyası ile yapılmış süslemeler olduğu anlaşılmaktadır. Giriş kapısı çift kanatlı olup, taş söve ve düz lento ile çevrilmiştir. Demir malzemeden yapılan kapının üzerinde, süslü ferforje parmaklıklar kullanılmıştır. Zemin kattaki dükkân mekânlarında vitrin görevi de üstlenen geniş açıklıklar yer almaktadır.

Birinci katta giriş kapısının bir tarafında ikili pencere düzeni, diğer tarafta ise tek pencere vardır. Yatay aks düzleminde, ikili pencereler ile tek pencerenin yüksekliği mekân içi kot farkından ötürü farklılık göstermektedir. Birbirinin aynısı olan ikili pencereler, düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Çift kanatlı, ahşap doğrama sistemi uygulandığı görülmektedir. Süsleme olarak düz profilli silmeler kullanılmıştır. Tek olan pencerede ise diğer pencereler gibi çift kanatlı bir sistem vardır. Çatı ile birinci

katı birbirinden koparmak amaçlı saçak silmesi kullanılmıştır. Çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5.166 Ana giriş kapısı

Şekil 5.167 Birinci kat penceresi

Mekânsal Değişimler

Günümüze kadar konut içinde yapılan onarımlarda, yapının özgün plan şemasını bozacak değişiklikler yapılmamıştır. 1990'lı yıllarda yapı işlev değişimine uğramış ve birinci katı yurt olarak kullanılmıştır F. Yelen (kişisel iletişim,15 Aralık 2006). 1995 yılında da yapı yurt olarak kullanılmaya devam edilmesine rağmen, mekânsal kurguyu bozan bir değişiklik yapılmamıştır. Bir süre boş kalan yapı, sahibinin 2006 yılında değişmesiyle mimari ofis olarak kullanılmaya başlanmıştır. Konutun sadece ön iki mekânı bu amaca hizmet vermektedir. Mutfak ve tuvalet bölümlerine kullanım olarak ihtiyaç duyulmasına rağmen, işlevsel yetersizliklerden ötürü kullanım dışı bırakılmıştır (Şekil 5.168).

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Uzun zamandan beri onarımdan geçmeyen yapının strüktüründe ve malzemelerinde hem eskimeye hem de onarımlara bağlı değişimler görülmektedir. Yapının arka cepheye bakan mekânlarında, ön cepheye göre daha fazla tahribat vardır. Mutfak tavanında sıvanın belli bölümleri çıktığı için bağdadi sistem

görülmektedir. Yatak odasındaki beden duvarlarında, hem sıva dökülmesi hem de açıklıklar oluşmuştur. Şömine üzerindeki bölümde yapının taş duvarı okunmaktadır. Sıva arkasında aynı tavanda olduğu gibi bağdadi sistem örgüsü ile kapatılmış duvar dolgusu ortaya çıkmıştır. Orta holde, bahçeye çıkış veren kapının üstünde ve tavanda sıva dökülmeleri oluşmuştur. Hol tavanında da diğer odaların tavanlarında olduğu gibi bağdadi sistem yapısı açığa çıkmıştır.

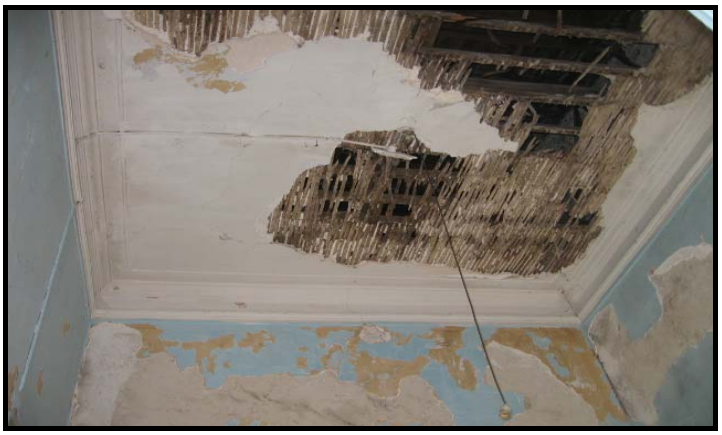

Şekil 5.169 Oda tavanında açığa çıkan bağdadi sistem

Konutun yurt olarak kullanıldığı dönemde, yapının özgün malzemelerini bozan birtakım değişiklikler yapılmıştır F. Yelen (kişisel iletişim, 15 Aralık 2006). Orta holün iki yanındaki duvarın yerden belli yükseklikteki bir bölümü, nem sorunundan ötürü ahşap malzeme ile kaplanmıştır. Tuvalet yenilenmiş ve yer döşeme taşları değiştirilmiştir (Şekil 5.168).

Şekil 5.170 Orta hol duvarlarına kaplanan ahşap malzeme

Cephede Görülen Değişimler

Konutun ön cephesinde, hem eskimeye hem de onarım uygulamalarına bağlı değişimler gözlenmektedir. Yapının cephe düzeninde onarıma bağlı yapılan değişiklikler, çoğunlukla zemin kat dükkân kullanıcılarının istekleri doğrultusunda yapılmıştır. Dükkân doğramalarında renk değişimi görülmektedir. Tabela, elektrik kutusu gibi tarihi yapı ile uyuşmayan yeni donanımlar eklenmiştir. Yapının çatı onarımında, alaturka kiremit yerine marsilya kiremidi kullanılmıştır. Birinci kat pencerelerinin önünde bulunan demirler nemden ötürü paslanmıştır. Yağmur suyu ve nem yüzünden uzun süre ıslak kalan cephe sıvasında, bozulmalar ve renk değişimleri vardır (Şekil 5.168).

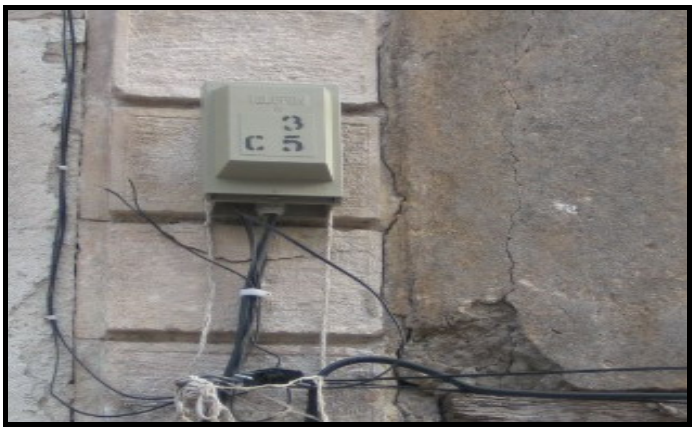

Şekil 5.171 Cephedeki elektrik kutusu

5.3.8 176 Parsel 7 Ada

Şekil 5.172 Zafer Caddesi 71 numarada bulunan konut

Konut Zafer Caddesi 71 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında iki dükkân olan avlulu ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:258). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

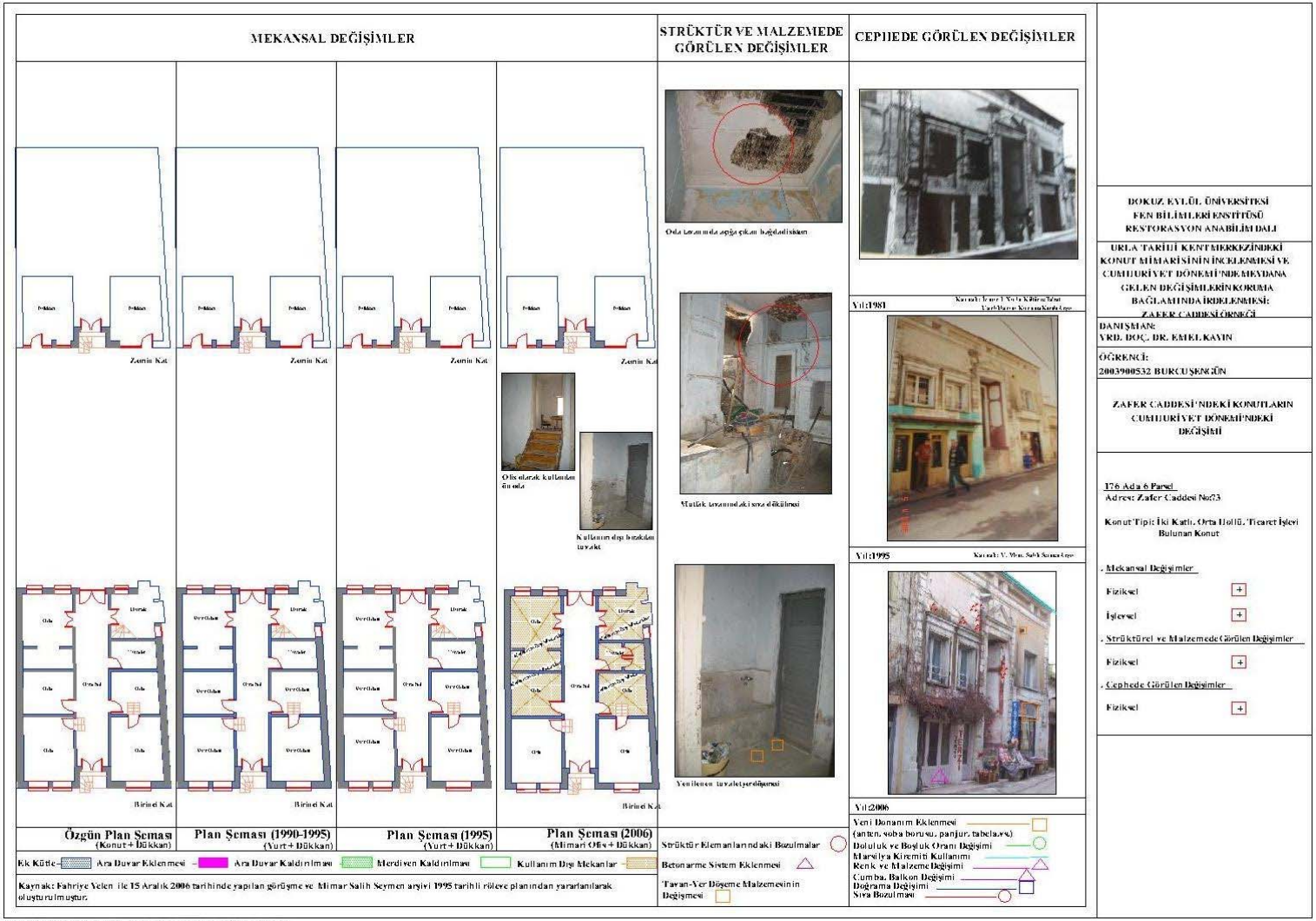

Şekil 5.168 Zafer Caddesi 73 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

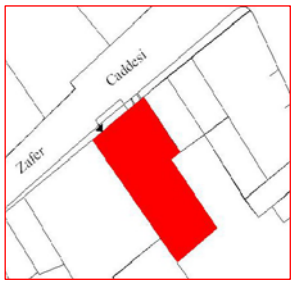

Şekil 5.173 Yapının parsel düzeni

64.00 m² alana sahip yapı, parsel düzeninde kuzeybatı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Diğer iki yönü yan yapılar ile bitişik nizam durumdadır. Yapının arka yönünde bahçesi yer almaktadır.

Konut plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut grubuna girmektedir. Zemin katta, iki dükkan, konut giriş holü, düşey sirkülasyon bağlantısı kuran merdiven yer almaktadır. Ön cephe yönünde iki dükkân bulunmaktadır. Sağ tarafta olan dükkândan merdiven holüne geçiş verilmiştir. Konut giriş aksının tam karşısından bahçeye geçiş sağlanmıştır. Birinci katta, iki oda, mutfak, tuvalet, dolaşım holü, merdiven kovası yer almaktadır. Yaşam mekânları ön cephe yönüne, servis birimleri ise arka cephe yönüne açılmaktadır. Ön cephe yönünde, iki odadan da geçiş sağlanabilen cumba görülmektedir. Yapının arka cephe yönüne, üstü teras olarak kullanılan bir iskelet sistemi entegre edilmiştir.

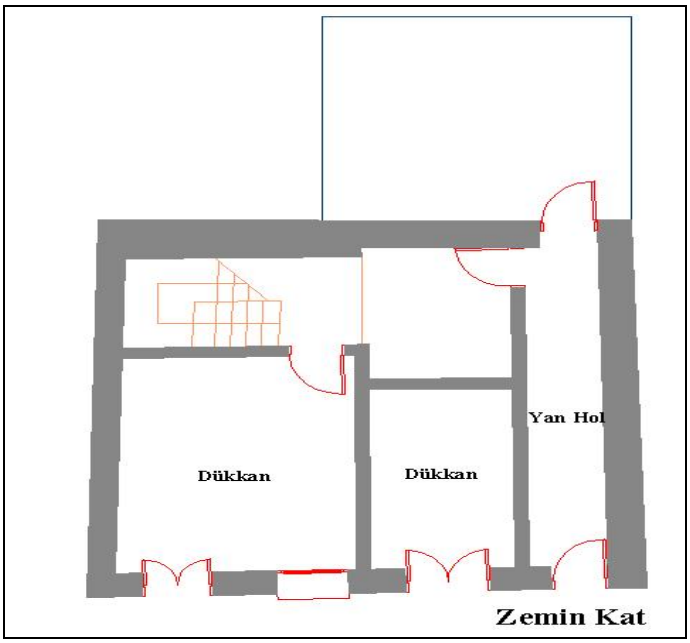

Şekil 5.174 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Arşivi 1995, tarihli röleve planı)

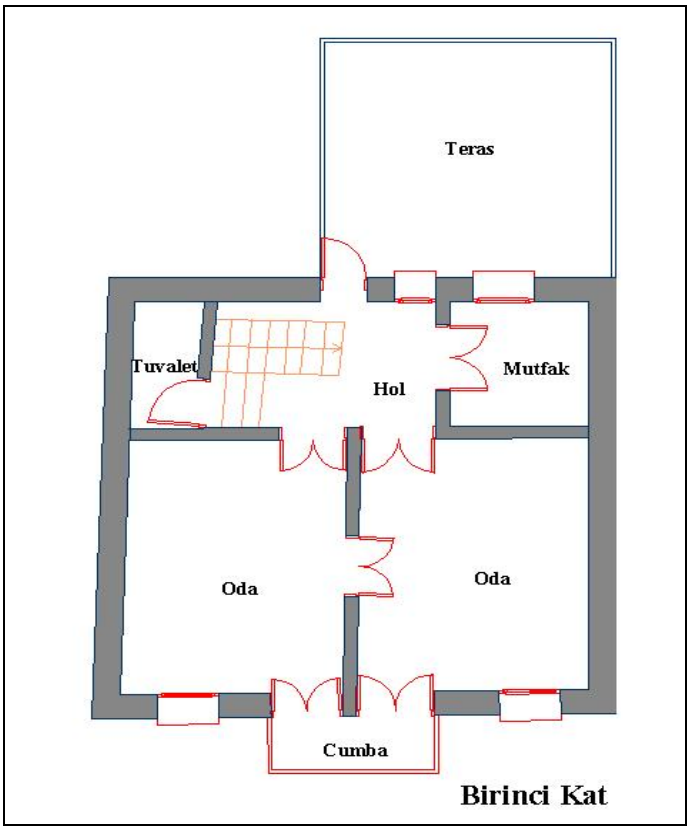

Şekil 5.175 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.176 Ahşap tavan döşemesi

Şekil 5.177 Ahşap yer döşemesi

Konut, yığma kâgir sistem ile inşa edilmiştir. Mekânları bölmek için kullanılan ara duvarlarda ahşap karkas sistemi uygulanmıştır. Odalarda tavan ve yer döşemesi olarak ahşap malzeme kullanılmıştır. Cumbanın yer döşemesi desenli karo mozaik taştır.Çatı, ahşap oturtma siteminde ve beşik çatıdır.

Şekil 5.178 Cumba yer döşemesi

Şekil 5.179 Ahşap oda kapısı

Yapının zemin katında asimetrik, birinci katında ise simetrik bir cephe düzeni görülmektedir. Zemin katta, konut girişi ile iki dükkâna ait açıklıklar yer almaktadır. Cephenin sağında yer alan dükkânın, giriş kapısı ve penceresi, diğer dükkânın ise sadece giriş kapısı bulunmaktadır. Bütün açıklıkların etrafı düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Birinci katın orta aksında ahşap malzemeden cumba, iki yanında ise odalara ait birbirinin simetriği olan iki pencere görülmektedir. Cumbanın süslü demir ferforjeden payandaları vardır. Pencerelerin etrafı kesme taştan düz lento ve söve ile çevrilidir. Lentonun arasında kilit taşı bulunmaktadır. Pencereler giyotin sistemde olup, ahşap doğramalıdır. Cephenin birinci katı tuğla ile kaplıdır. Çatı ile birinci katı birbirinden koparmak için saçak silmesi kullanılmıştır. Çatı alaturka kiremit ile kaplanmıştır.

Şekil 5.180 Konut penceresi

Mekânsal Değişimler

Yapının onarımında, konut kullanıcılarının ihtiyaçlarına bağlı olarak özgün mekân kurgusunu bozan bazı değişiklikler yapılmıştır. 1970- 1975 yılları arasında yapının arka cephe yönündeki bahçeye bir iskelet sistemi oluşturulmuştur M. Başlık (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). Birinci katta bu sistemin üstü teras olarak kullanılmaktadır (Şekil 5.181). 1995 yılında yapının zemin katındaki dükkânlardan biri kullanım dışı bırakılmasına rağmen, diğer dükkân ve konut birimleri yapı sahibi tarafından kullanılmaya devam edilmiştir. Yapının birinci katı 2006 yılındaki işlev değişiminden beri dernek olarak kullanılmaktadır. Bu fonksiyonum değişimiyle birlikte holün bir tarafına sebil yapılmıştır.

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konutta hem eskimeye hem de onarımlara bağlı strüktürel ve malzeme değişimleri görülmektedir. Yapının ana taşıyıcı duvarında çatlaklar ve malzeme

bozulmaları izlenmektedir. Nemden ötürü iç duvarlarda sıva dökülmesi meydana gelmiştir.1995 yılındaki onarım sırasında, yapının özgün ahşap merdiveni betonarme sistemde yeniden yapılmıştır. Birinci kattaki mutfak ve hol duvarının bir bölümü seramik ile yenilenmiştir. 2005 yılında odaların ahşap tavan döşemelerinin üstü plastik plakalar ile kaplanmıştır, M. Başlık (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006) (Şekil 5.181).

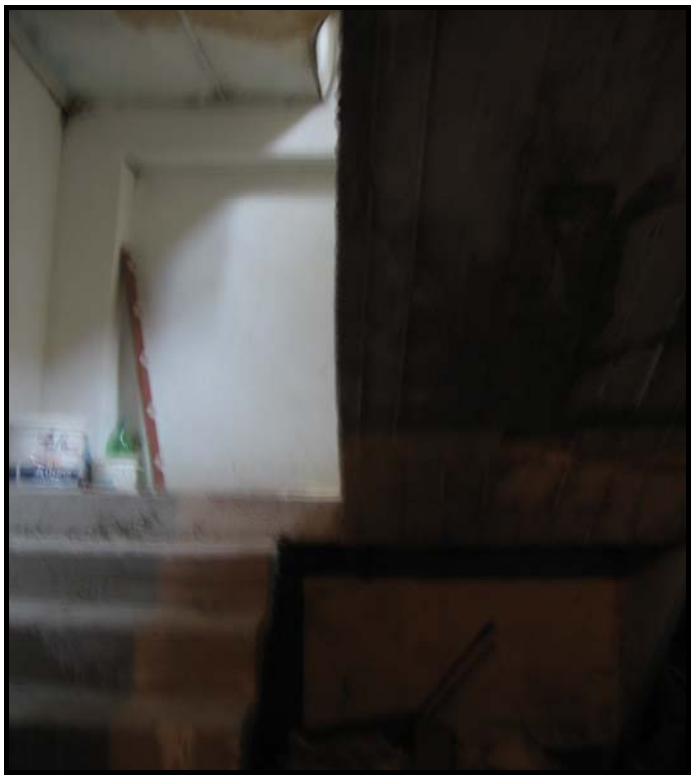

Şekil 5.182 Yenilenen betonarme sistemdeki merdiven

Şekil 5.183 Plastik plakalar ile kaplanan ahşap tavan döşemesi

Cephede Görülen Değişimler

Günümüzde fiziksel değişime uğradığı görülen yapı cephesinin özgün hali hakkında, 1981 yılında çekilen bir fotoğraf sayesinde fikir edilmektedir. Yapının birinci kat orta aksında bulunan cumbanın ahşap malzemesi değiştirilerek, beton malzemeye çevrilmiştir. Cumbanın ahşap doğramaları plastik doğrama ile değiştirilmiştir. 1995 ve 2006 yılına ait fotoğraflar karşılaştırıldığında, zemin kattan birinci kata kadar olan bölümün cephe renginin değiştiği görülmektedir. Zemin kat dükkân açıklıklarının doğramaları yenilenmiştir. Dükkâna ait tabela ve tente monte edilmiştir. Onarım sırasında çatıda alaturka kiremit yerine marsilya kiremit kullanılmıştır. Eskimeye bağlı olarak sıvanın bazı bölümlerinde bozulmalar görülmektedir (Şekil 5.181).

Şekil 5.184 Alüminyum malzeme ile yenilenen doğramalar

5.3.9 176 Parsel 12Ada

Şekil 5.185 Zafer Caddesi 61 A-B numarada bulunan konut

Konut Zafer Caddesi 61 A-B numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği “altında iki dükkânı olan kâgir ev” olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları c:3 s:263). İzmir 1 No’ lu KTVKK’ nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Şekil 5.181 Zafer Caddesi 71 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

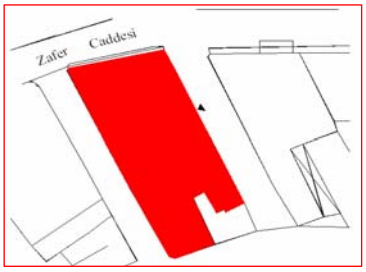

Şekil 5.186 Yapının parsel düzeni

302.28 m² yüz ölçümüne sahip köşe konumundaki yapı, parsel düzeninde kuzeybatı, batı, doğu ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Parsel sınırları içinde yapının kendisine ait bahçesi bulunmaktadır.

Konut plan özelliklerine göre doku içerisindeki tekil yapılardan olduğu için tipoloji dışı konutlar grubuna girmektedir. Yapının ana giriş kapısı çıkmaz sokak üzerinde yer almaktadır. İki kattan oluşan yapının zemin katında, iki dükkân, oda, merdiven, giriş holü ve tuvalet bulunmaktadır. Ön cephe yönüne bakan mekânlar dükkân olarak tasarlanmıştır. Giriş kapısının tam karşı aksında oda yer almaktadır. Dikdörtgen planlı giriş holünden arka bahçeye çıkış verilmiştir. Yapının birinci katında beş oda planlanmıştır. Yatayda dolaşımı organize eden hol yakın bir plan şemasındadır. Ön cephe yönünde üç oda bulunmaktadır. Konutun onarımı sırasında arka cephe yönüne ek kütle ilavesi yapılmıştır.

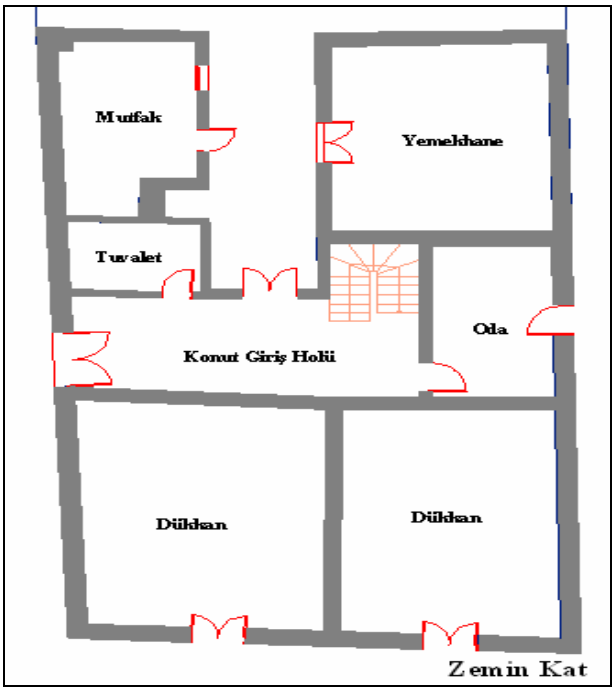

Şekil 5.187 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

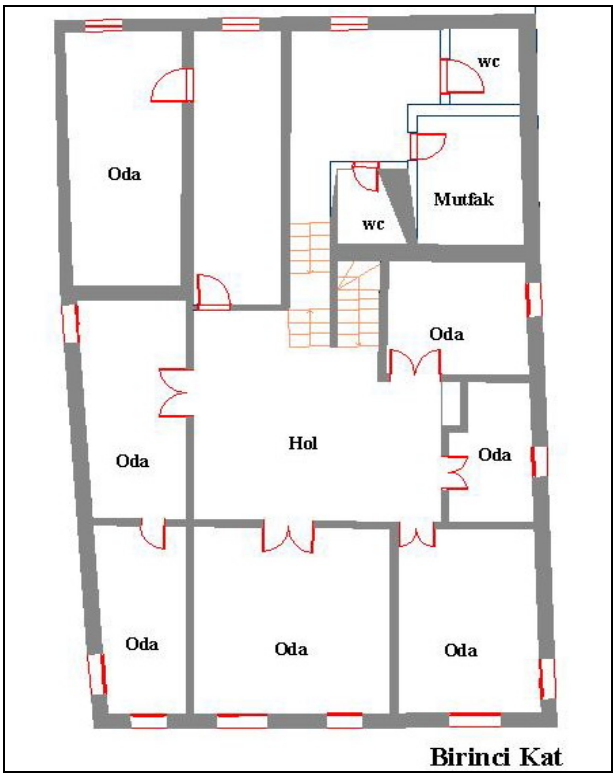

Şekil 5.188 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.189 Zemin kat konut giriş holü

Şekil 5.190- Şekil 5.191 Birinci kattaki ön cephe yönüne bakan odalar

Kâgir sistem ile inşa edilen konutun mekân bölücü ara duvarlarında, ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Zemin kattaki giriş holü desenli karo taşı ile döşenmiştir. Zemin ve birinci kattaki bütün odaların tavan ve yer döşemeleri ahşaptır. Çatı, ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve kırma çatıdır.

Şekil 5.192 Desenli karo taşı

Şekil 5.193 Ahşap yer döşemesi

Yapı içinde, yaşam alanlarının farklılaşmasını sağlayan iç mekân elemanlarından alçı tavan süslemeleri ve ahşap dolaplar yer almaktadır.

Şekil 5.194 Tavan süslemesi

Şekil 5.195-Şekil 5.196 Odalarda bulunan ahşap dolaplar

Simetrik bir cephe düzenine sahip olan yapının zemin katında iki dükkâna ait açıklıklar, birinci katta da konuta ait pencereler yer almaktadır. Yapının ana giriş kapısı yan cephe tarafında bulunmaktadır. Dükkânlara ait açıklıklarda, dükkân kapısı iki pencerenin arasında kalmaktadır ve her iki dükkân içinde de bu düzen geçerlidir. Dükkân kapı ve pencerelerinin etrafı düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Birinci katta birbirinin aynısı olan dört pencere görülmektedir. Giyotin sistemdeki ahşap doğramalı pencerelerin etrafında kesme taştan düz lento ve söve vardır. Her birinde metal kepenkler bulunmaktadır. Zemin ve birinci kat arasında kat silmesi, birinci

katla da çatı arasında saçak silmesi kullanılmıştır. Çatı örtüsü olarak alaturka kiremit görülmektedir.

Şekil 5.197 Ana giriş kapısı

Şekil 5.198 Oda penceresi

Mekânsal Değişimler

Özgün fonksiyonu konut olan yapı içerisinde, işlev değişimine bağlı olarak bir takım mekânsal değişiklikler yapıldığı görülmektedir. Konut 1975–1985 yılları arasında öğrenci yurdu olarak hizmet vermiştir T. Aydoğdu (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). Yapının işlev değişiminden ötürü yemekhane ve mutfak ek birimlerine ihtiyaç duyulmuş ve arka bahçe tarafına ilaveler yapılmıştır (Şekil 5.199). Bu birimlere hem yapı içinden, hem de direk yan cephe yönündeki bahçe giriş kapısından ulaşılmaktadır. Birinci katta, zemin katta bulunan ek kütlenin üstü oda ve servis birimleri olarak kullanılmıştır. 1990'lı yıllara gelindiğinde yapının yurt olarak kullanılmasından vazgeçilmiştir. 1995 yılında konutun zemin katındaki mekânları sadece yurt bekçisi kullanmıştır T. Aydoğdu (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). Günümüzde ise yapı gerek bakımsızlıktan gerekse de depremden oluşan hasarlardan ötürü oturulamayacak duruma gelmiştir

Şekil 5.200 Eklenen mutfak kütlesi

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konut içinde yapılan onarımlar ve eskimeye bağlı oluşan bozulmalardan ötürü yapının strüktür sistemi ve malzemelerinde değişimler tespit edilmiştir. Giriş holündeki desenli karo taşı değiştirilmiş, kare mozaik taşı ile kaplanmıştır. Konutun birinci katında eskimeye ve tahribatlara bağlı yıkılmalar görülmektedir. Ana ve ara duvarlarda açılmalar, sıva dökülmeleri ve çatlaklar oluşmuştur. Odaların tavanında, sıvanın belli bölümleri çıktığı için bağdadi sistem görülmektedir Duvarların açıldığı yerlerden yapının strüktür elemanları açığa çıkmıştır (Şekil 5.199).

Şekil 5.201 Yapının yıkılmış olan arka cephe yönüne bakan bölümü

Şekil 5.202 Kare mozaik taş ile kaplanan giriş holü

Şekil 5.203- Şekil 5.204 Duvarda oluşan strüktürel bozulmalar

Yapının ahşap malzemeli merdiveninde ve tavan kaplamasında, malzeme bozulmaları görülmektedir. Merdiven basamaklarında açılmalar oluşmuştur. Ahşap tavan döşemesinde nemden ötürü renk değişimi meydana gelmiştir.

Şekil 5.205- Şekil 5.206 Merdivende oluşan bozulmalar

Şekil 5.207 Ahşan tavan döşemesindeki bozulmalar

Cephede Görülen Değişimler

Konutun 1981, 1995 ve 2006 yılına ait cephe fotoğraflarına bakıldığında, yapı cephesindeki değişim süreci izlenebilmektedir. Zemin katındaki dükkân kullanıcısının isteğine bağlı olarak, cepheye tabelalar takılmıştır. Cephe yüzeyinde yeni donanım eklerinden elektrik kablosu görülmektedir. Zemin katın dükkân doğramaları yenilenmiştir. Birinci kattaki konut pencerelerindeki kepenklerde, neme bağlı paslanma görülmektedir. Cephede eskimeye bağlı sıva bozulmaları oluşmuştur. Çatının bazı bölümlerindeki alaturka kiremitler kırılmıştır (Şekil 5.199).

Şekil 5.208 Cephede yer alan tabelalar ve elektrik kabloları

5.3.10 176 Ada 13 Parsel

Şekil 5. 209 Zafer Caddesi 59 numarada bulunan yapı

Konut Zafer Caddesi 59 numarada konumlanmaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde “avlulu kâgir ev” olarak tanımlanmaktadır (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:264). İzmir 1 No’ lu KTVKK’ nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Şekil 5.199 Zafer Caddesi 61 A-B numaradaki konutta görülen değişimler

Özgün fonksiyonu konut olan yapı 1957–1958 yıllarında Hükümet Binası olarak hizmet vermiştir. Kısa bir süre de kız yurdu olarak kullanılmıştır T. Aydoğdu (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006).

Mimari Özellikler

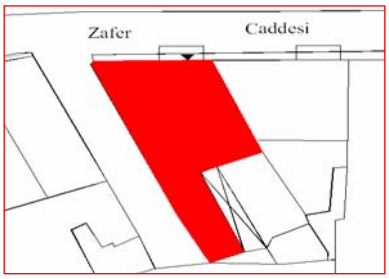

Şekil 5.210 Yapının parsel düzeni

172.18 m² alana sahip köşe konumundaki yapı, parsel düzeninde kuzey, batı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Yapının doğu yönü yan yapı ile bitişik nizam durumdadır. Yapının parsel sınırı içinde kendine ait bahçesi bulunmaktadır.

Yapı plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, iki katlı, yan hollü konut grubu içerisine girmektedir. Yapının plan şemasındaki kurguda asimetri hâkimdir. Zafer Caddesi'nden altı basamaklı bir merdiven çıkarak, yan giriş holüne ulaşılmaktadır. Yapının sol aksında bulunan giriş holü, kareye yakın bir plan şemasına sahiptir. Zemin katta, üç oda, giriş holü, merdiven, servis birimleri ve ara koridor yer almaktadır. Servis birimleri, yapının arka cephe yönüne bakan ve yapıyla aynı dönemde inşa edilen müştemilat içinde bulunmaktadır S. Tunçağ (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006).

Şekil 5.211 Zemin kat oda görünüşü

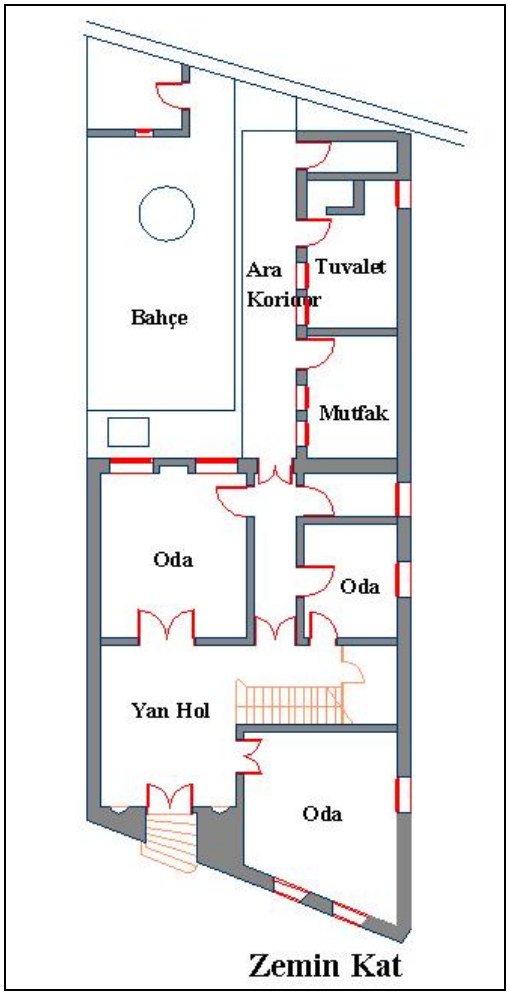

Şekil 5.212 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

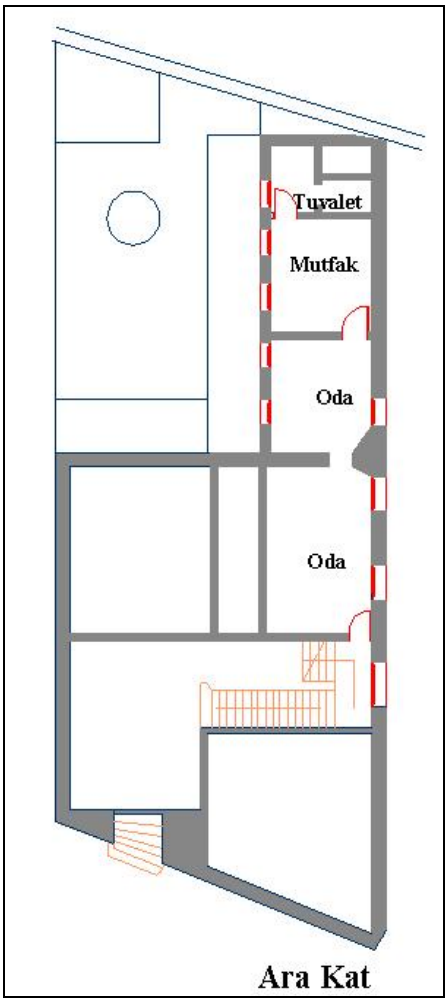

Şekil 5.213 Ara kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Düşey sirkülasyonu organize eden ahşap merdiven, yapının ön cephe yönüne bakan oda ile batı yönüne açılan oda arasında konumlanmaktadır. Ana giriş kapısının tam karşı aksında ise zemin katın üçüncü odası görülmektedir. Merdiven sahanlığından ulaşılan ara katta, birbiri içinden geçilen iki oda, mutfak ve tuvalet yer almaktadır. Birinci katta, beş oda, servis birimleri, hol, merdiven kovası ve teras vardır. Ön cephe yönüne bakan mekânlardan, giriş kapısının düşey aksındaki odada ahşap cumba yer almaktadır.

Şekil 5.214 Şekil 5.215 Ahşap merdiven görünüşü

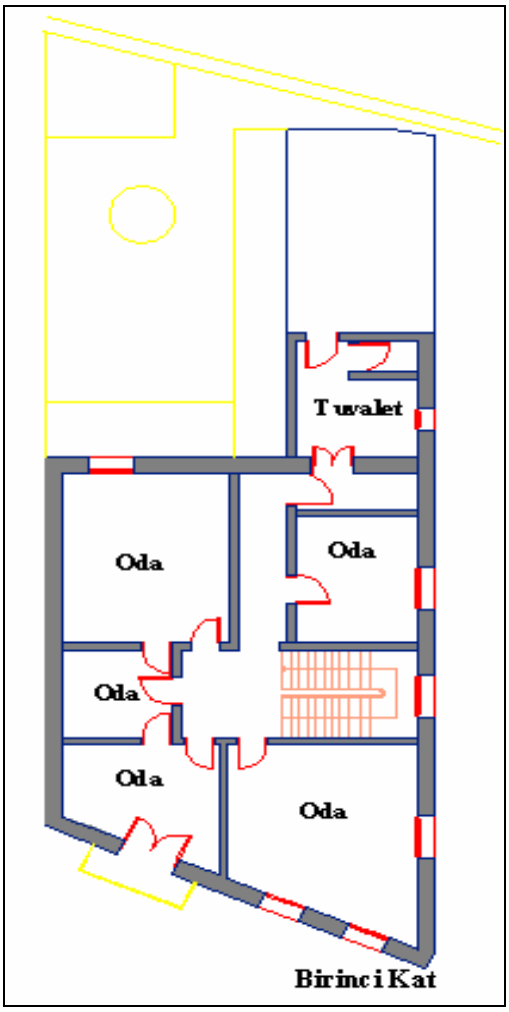

Şekil 5.216 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Kâgir sistem ile inşa edilen yapının mekân bölücü ara duvarlarında, ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Yapının dış cephesi tuğla ile kaplıdır, köşelerde kesme taş kullanılmıştır. Bütün iç duvarlar sıvalı ve boyalıdır. Zemin ve birinci kat arasında ahşap döşeme sistemi oluşturulmuştur. Birinci kattaki odaların ve holün yer döşemesi ahşaptır. Çatı, ahşap oturtma sisteminde inşa edilmiştir ve kırma çatıdır.

Şekil 5.217 Ahşap yer döşemesi

Şekil 5.218 Ahşap tavan döşemesi

Yapı içinde, zemin ve birinci kattaki yaşam alanlarının farklılaşmasını sağlayan iç mekân elemanları dikkat çekmektedir. Alçı tavan süslemeleri, köşe arması, plaster, duvar nişleri, yuvarlak-süslemeli cephe penceresi, kapı pervazları ve merdiven babaları gözlenmektedir.

Şekil 5.219 Duvar nişi

Şekil 5.220 Plaster - kapı pervazı

Şekil 5.221 – Şekil 5.222 Alçı tavan süslemeleri

Şekil 5.223 – Şekil 5.224 Merdiven babaları

Şekil 5.225 Köşe arması

Şekil 5.226 Süslemeli yuvarlak pencere

Asimetrik bir cephe düzenine sahip olan yapının sağ aks düzleminde, yaşama mekânlarına ait pencere açıklıkları, sol aksında ise ana giriş kapısı ve cumba izlenmektedir. Giriş kapısı cephe yüzeyinden koparılarak, niş içine alınmıştır. Sokak kodundan merdiven çıkılarak ulaşılan giriş kapısı çift kanatlı olup, taş söve ve düz lento ile çevrilmiştir. Demir malzemeli kapının üzerinde süslü ferforje parmaklıklar kullanılmıştır. Kapının üstünde yatay dikdörtgen formda pencere görülmektedir. Kapının üstündeki süslü ferforje parmaklıklar, pencerenin üstünde de izlenmektedir. Giriş kapısının düşey aksında, ahşap malzemeden tasarlanmış cumba bulunmaktadır. Cumbada üç parçalı bir pencere düzeni kurulmuştur.

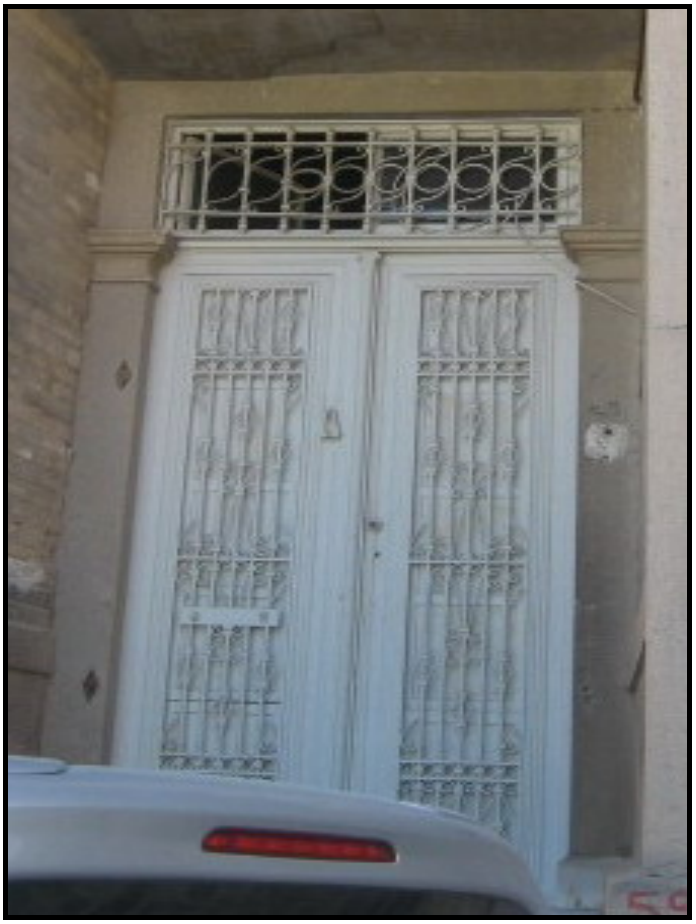

Şekil 5.227 Giriş kapısı

Yapının hem zemin hem de birinci katında birbirinin simetriği olan ikili pencere düzeni okunmaktadır. Düşey aksta da birbirinin izdüşümü olan bu pencerelerin etrafı kesme taştan söve ile çevrilmiştir. Zemin kattaki pencerelerin düz, birinci kattaki pencerelerin ise basık kemerli, ortada kilit taşı bulunan lentosu vardır. Zemin kattaki

pencerelerde süsleme amaçlı, lentonun üstünde ortada kilit taşı bulunan basık kemer kullanılmıştır. Tüm pencereler ahşap doğramalı olup, çift kanat sistemlidir ve metal kepenkleri vardır. Yapının konut pencerelerinin altında, ön cepheden de görülen iki tane bodrum penceresi bulunmaktadır. Dikdörtgen formlu olan bu pencerelerde süslü ferforje demirden parmaklıklar kullanılmıştır. Tuğla kaplı cephenin köşelerinde ve zemin kat pencerelerinin altında, süsleme amaçlı taş kullanımı görülmektedir. Zemin ve birinci kat pencere aralarında, pencerelerin yanlarında dekoratif süslemeler izlenmektedir. Birinci kat ve çatı, kare motifli saçak silmesi ile birbirinden koparılmıştır. Çatı örtüsü olarak alaturka kiremit kullanılmıştır.

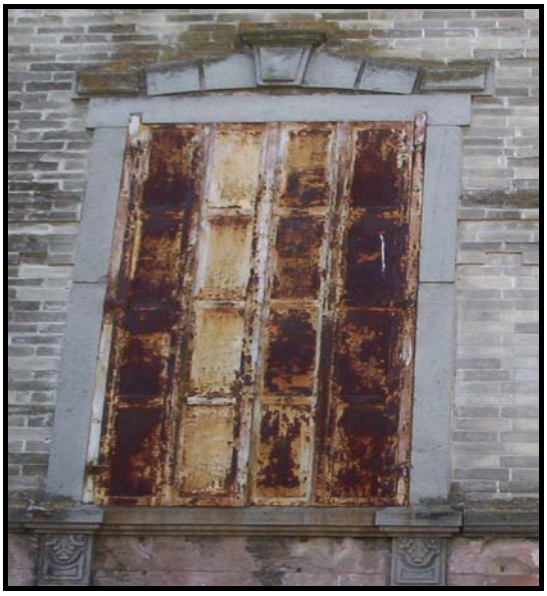

Şekil 5.228 Zemin kat penceresi

Şekil 5.229 Birinci kat penceresi

Şekil 5.230 Bodrum kat penceresi

Mekânsal Değişimler

Konut içinde yapılan onarım uygulamalarında, yapının özgün plan şemasını bozan değişiklikler yapılmamıştır. Yapı 1992 yılından beri kullanılmamaktadır. Yapının içi 2000 yılında müzik okulu olarak düzenlenmiş, ancak eğitime başlamadan kapatılmıştır T. Aydoğdu (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006) (Şekil 5.231).

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

2000 yılında yapının içi, müzik okulu yapmak amacıyla onarımdan geçmiş, derslik olarak kullanılacak yaşam mekânlarında eskiyip, tahrip olan bölümlerin bakımı yapılmıştır. Ancak yapının birinci katındaki servis birimlerinin duvarlarında, sıva bozulmaları gibi tahribatlar görülmektedir. Onarım sırasında tuvaletin yer döşeme taşları seramik ile değiştirilmiştir (Şekil 5.231).

Şekil 5.232 Yenilenen tuvalet seramikleri

Şekil 5.233 Duvarlardaki strüktürel bozulmalar

Yapının ana taşıyıcı duvarında bulunan taş ve tuğla malzemede, zeminden yükselen nem nedeniyle tuzlanmalar oluşmuş, tuzların duvar yüzeyinde yoğunlaşmasıyla da çiçeklenme ve yosunlanmalar meydana gelmiştir. Bitki kökleri taş malzemenin arasına girerek taşların ayrışmasına neden olmaktadır.

Şekil 5.234 Taş aralarında oluşan çiçeklenme

Şekil 5.235 Duvar yüzeyinde nemden ötürü oluşan yosunlanmalar

Cephede Görülen Değişimler

Konut cephesinde, diğer yapılarda olduğu gibi onarım ve eskimeye bağlı birtakım değişiklikler görülmektedir. Yapının ahşap olan cumba çıkması, demir parmaklıklı balkon ile değiştirilmiştir. Cephe üzerinde kablo, elektrik kutusu gibi yeni donanımlar görülmektedir. Çatı onarımında marsilya kiremidi kullanılmıştır. Eskimeye bağlı olarak tuğla yüzeylerinde bozulma, ufalanma ve renk değişimi izlenmektedir (Şekil 5.231).

Şekil 5.236 Balkon ile değişen cumba

Şekil 5.237 Cepheye monte edilen elektrik kutusu

Şekil 5.231 Zafer Caddesi 59 numaradaki konutta görülen değişimler

5.3.11 176 Ada 14 Parsel

Şekil 5.238 Zafer Caddesi 57 numarada bulunan yapı

Zafer Caddesi 57 numarada bulunmaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerine "altında dükkân ve lokanta bulunan müştemilatlı kâgir ev" olarak yazılmıştır (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:265). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Mimari Özellikleri

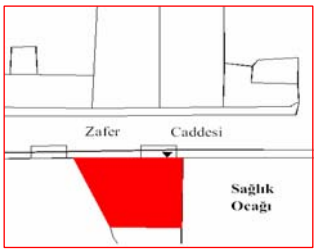

Şekil 5.239 Yapının parsel düzeni

127.52 m^2 alana sahip olan konut, parsel düzeninde kuzey ve güney yönlerine bakmaktadır. Batı ve doğu cepheleri yan yapılar ile bitişik nizam durumdadır.

Yapı doku içerisinde, tipoloji dışı konutlar grubuna girmektedir.Üç katlı yapının zemin katında, iki dükkân birimi ile birinci ve ikinci kata ulaşmayı sağlayan konut girişi yer almaktadır. Metrekare olarak küçük olan dükkânın içerisinde, birinci kata çıkış veren ahşap merdiven bulunmaktadır.

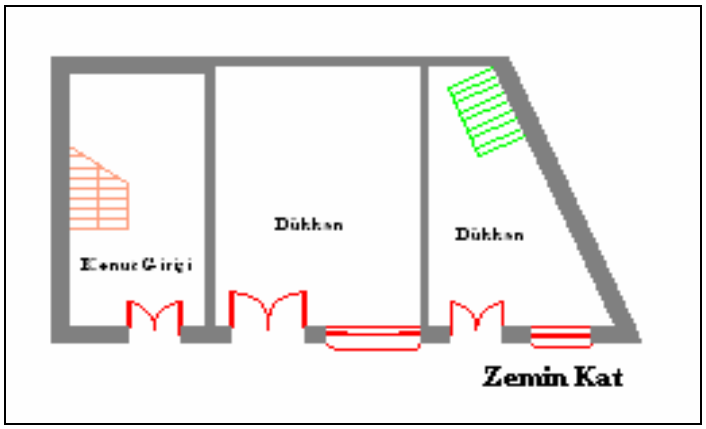

Şekil 5.240 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Birinci kat iki mekândan oluşmaktadır. Daha küçük olan mekânın kat yüksekliği diğer odaya göre farklılık göstermektedir ve mekâna merdiven ile çıkılmaktadır. İkinci katta, üç oda, mutfak, teras, tuvalet, ara koridor, hol ve merdiven kovası yer almaktadır. Zafer Caddesi yönüne bakan iki odanın yanında, yine ön cepheye açılan balkon bulunmaktadır. Mekânların kat içindeki dağılımı, ana cepheye paralel olarak konumlanan holün önünde ve arkasında bulunacak şekilde tasarlanmıştır. Yapının onarımında ara duvar eklemeleri yapılmıştır.

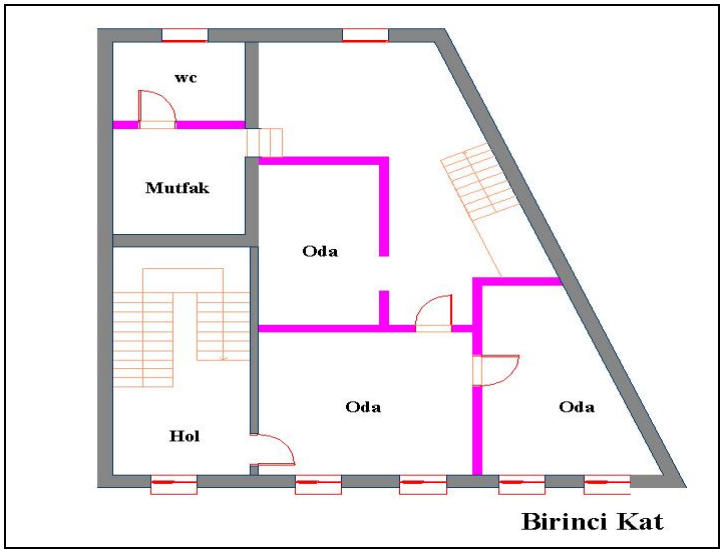

Şekil 5.241 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli plan)

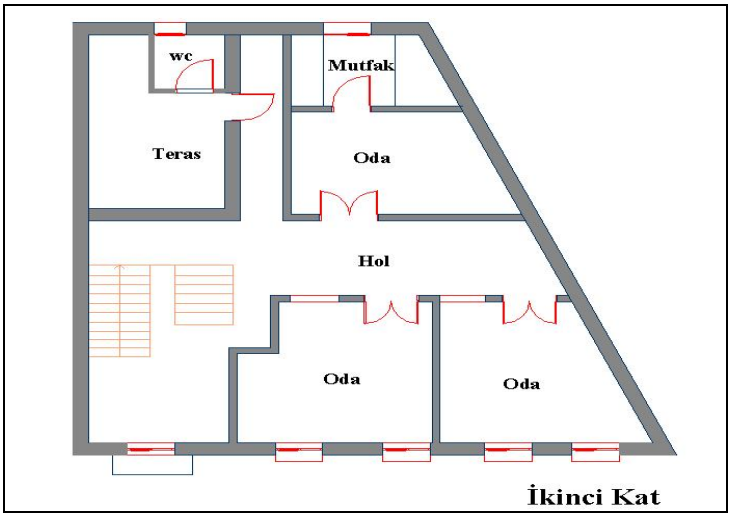

Şekil 5.242 İkinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Yapı kâgir taşıyıcı sistem ile inşa edilmiştir. Ana taşıyıcı duvarlar yığma taştır. İkinci katta mekân sayısını arttırmak amaçlı yapılan, ara bölme duvarlarda ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Katlar arasındaki düşey sirkülâsyonu sağlayan merdivenin malzemesi ahşaptır. Zemin kattaki dükkânların yer döşemesi desenli karo mozaik taştır. Birinci ve ikinci katta yer döşemesi olarak, ahşap malzeme kullanımı görülmektedir. Her üç katında tavan döşemesi ahşaptır. Çatı sisteminde beşik çatı uygulaması yapılmıştır.

Konut içinde mimari mekân elemanı olarak, ikinci kat holünde ocak bulunmaktadır. Bütün mekânların kapısı ahşap malzemedendir. Odalarda hole açılan giyotin tarzda pencereler görülmektedir.

Şekil 5.243 Ahşap merdiven

Şekil 5.244 Ahşap tavan döşemesi

Şekil 5.245 Zemin kat dükkân karo döşemesi

Şekil 5.246 İkinci kat holündeki ocak

Her katın birbirinden farklı olarak ele alındığı konutun cephe yüzeyinde, malzeme olarak boya kullanıldığı görülmektedir. Cephe yüzeyinin solunda bulunan giriş kapısı, bir niş içine alınarak cephe düzleminden koparılmıştır. Basık kemerli lento ve söve ile çevrilmiş kapı, demir malzemeden yapılmıştır. Çift kanatlı olup, üstünde süslemeli ferforje parmaklıklar kullanılmıştır. Giriş kapısının yanında, ikisi bir dükkâna, ikisi diğer dükkâna ait olan dört geniş açıklık yer almaktadır. Vitrin olarak da kullanılan bu açıklıklardan ikisi dükkân girişleridir. Bu açıklıkların dördünde de basık kemerli lento ve söve yer almaktadır. Birinci katta, birbirinin aynısı olan beş pencere görülmektedir. Zemin kattaki basık kemerli lento ile aynı dil birliği içerisinde olan pencereler, söve ile çevrilmiştir. Giyotin sistemde çalışan pencerelerde metal kepenk bulunmaktadır. İkinci katta, giriş aksının üstünde demir payandalı balkon görülmektedir. Balkona açılan çift kanatlı kapının etrafında düz lento ve söve kullanılmıştır. Yatay düzlemde, kapının haricinde birbirinin simetriği olan dört pencere izlenmektedir. Ebat olarak birinci kat pencerelerinden büyük olan bu pencerelerde, basık kemerli lento ve söve bulunmaktadır. Lentoların üzerinde süsleme amaçlı düz profilli silmeler vardır. Çift kanat sistemi kullanılan

pencerelerde, birinci katta olduğu gibi metal kepenkler görülmektedir. Boyalı olan cephenin birinci ve ikinci kat arasında kat silmesi, ikinci kat ile çatı arasında da saçak silmesi kullanılmıştır. Yapıda çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5.247 Ana giriş kapısı

Şekil 5.248 Birinci kat penceresi

Mekânsal Değişimler

Üç kattan oluşan tarihi yapının mekân kurgusu incelendiğinde, özgün plan şeması ile günümüz plan şeması arasında sadece birinci katta fark görülmektedir. Yapı sahibinin oğlunun evlenmesiyle, birinci katta evin oğlu, ikinci katta ise konut sahibi yaşamıştır. 1974 yılında, birinci kattaki mekân ihtiyacından dolayı, büyük oda ara duvar ilaveleri ile yaşama ve servis mekânlarına ayrılmıştır (Şekil 5.249). Zemin kattaki dükkândan birinci kata çıkan merdiven iptal edilmiştir F. Yelen (15 Aralık 2006) (Kat içine girilememiştir). Evin oğlunun yer değiştirmesiyle, son on beş yıldır birinci kat boş olarak durmaktadır.

17 ve 21 Ekim 2005 tarihinde, merkezi Sığacık Körfezi olan deprem nedeniyle, yapı içinde birçok strüktürel bozulmalar olmuş ve doğu yönündeki duvarın çökmesiyle, yapının ikinci katı boşaltılmıştır. Günümüzde konutun ikinci katı

kullanılmayacak durumda olduğundan, yapı sahibi zemin kattaki dükkânlardan birinde oturmaktadır.

Şekil 5.250 Zemin katta konut mekânı olarak kullanılan dükkân

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konutun strüktür yapısında 2005 yılında meydana gelen depremden sonra ciddi hasarlar oluşmuştur. Yapının doğu cephesi yönündeki duvarı çökünce, ikinci kat oturulmayacak duruma gelmiştir. Ana beden duvarları ile tavan döşemesi köşelerden ayrılmıştır ve içe doğru bükülmeler oluşmuştur. Konut içinde düşey sirkülasyon sağlayan ahşap merdiven basamaklarında ayrılmalar ve eğilmeler görülmektedir. Ahşap tavan döşemelerinde neme bağlı çatlamalar ve şekil bozulmaları oluşmuştur (Şekil 5.249). Yapı duvarlarında çok fazla sıva dökülmesi ve köşelerde çatlaklar vardır. Yapının birinci ve ikinci katına çıkılamadığı için strüktür ve malzeme değişim tespiti yapılamamıştır.

Şekil 5.251 Doğu cephesi yönüne çöken duvar

Şekil 5.252 Bozulan ahşap merdiven döşemesi

Şekil 5.253 Duvardaki sıva dökülmeleri

Cephede Görülen Değişimler

Konutun ön cephesinde, hem onarım uygulamalarına hem de eskimeye bağlı değişimler görülmektedir. Zemin kattaki dükkân oda olarak kullanılmaya başlayınca, vitrin kapı ile değiştirilmiştir. Giyotin sistem olan ikinci kat doğramaları çift kanat sisteme çevrilmiştir. Birinci kat penceresine demir parmaklık yapılmıştır. Balkon parmaklıkları kaldırılmış ve beton ile çevrilmiştir. Birinci ve ikinci katta pencere kepenkleri bulunmamaktadır. Dükkân tabelası, elektrik kablosu gibi yeni donanım ekleri cephe yüzende bulunmaktadır (Şekil 5.249). Eskimeye bağlı olarak sıva bozulmaları ve renk değişimleri görülmektedir.

Şekil 5.254 Kapı olarak değiştirilen dükkân açıklığı

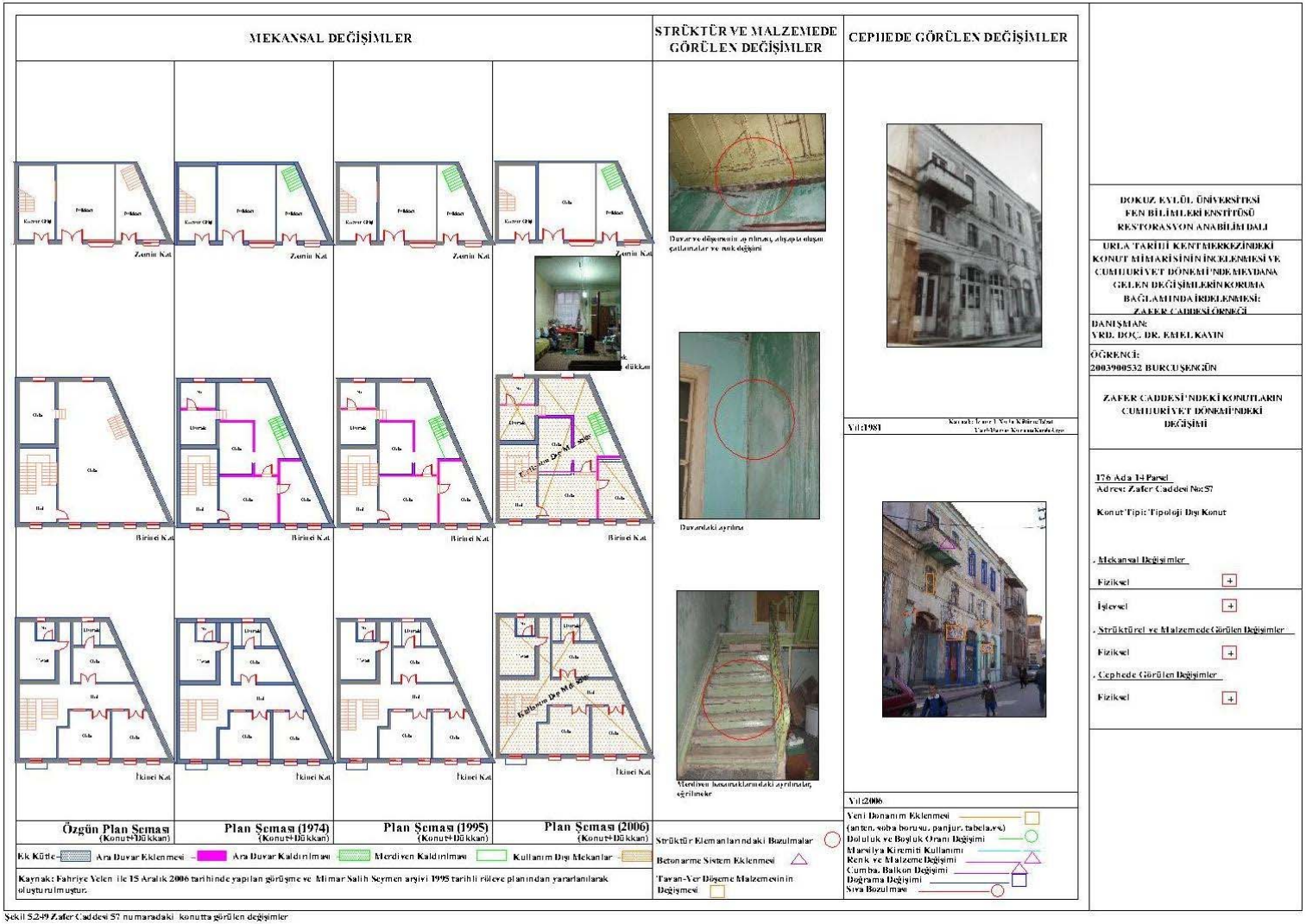

Şekil 5.249 Zafer Caddesi 57 numaradaki konutta görülen değişimler

5.3.12 176 Ada 15 Parsel

Şekil 5.255 Zafer Caddesi 55 numarada bulunan yapı

Zafer Caddesi 55 numarada bulunan konut, Maliye Hazinesi üzerinde bulunmaktadır. Yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "bahçeli ve müştemilatlı sağlık binası" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:266). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Özgün fonksiyonu konut olan XIX. yüzyıl yapısı, 1932 yılında işlev değiştirerek Halkevi olarak hizmet vermeye başlamıştır (Tunçağ, 2003, s. 41). 1952 yılında halkevlerinin kapatılmasıyla, yapı eğitim kurumu işlevini kaybetmiştir (Uyal, 2000, s.55). Konut günümüzde Sağlık Ocağı olarak hizmet vermektedir.

Mimari Özellikler

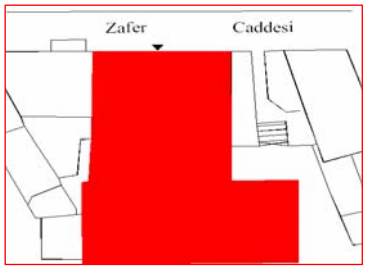

Şekil 5.256 Yapının parsel düzeni

778.00 m² alana sahip yapı, parsel düzeninde kuzey, batı ve doğu yönlerine bakmaktadır. Konutun parsel sınırları içerisinde kendine ait geniş bahçesi bulunmaktadır.

Yapı plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, tek katlı, orta hollü konut tipine girmektedir. Derin bir niş içine alınmış ana giriş kapısına, Zafer Caddesi'nden merdiven çıkarak ulaşılmaktadır. Simetrik bir düzende tasarlanmış yapının, plan şemasının orta aksında hol, bir dağılım mekânı olarak konumlanmıştır. Holün sol yönünde dört, sağında dört olarak toplam sekiz mekân bulunmaktadır. Giriş kapısının tam karşı aksından bahçeye çıkış verilmiştir. Yapının arka cephe yönüne ek kütle ilavesi yapılmıştır.

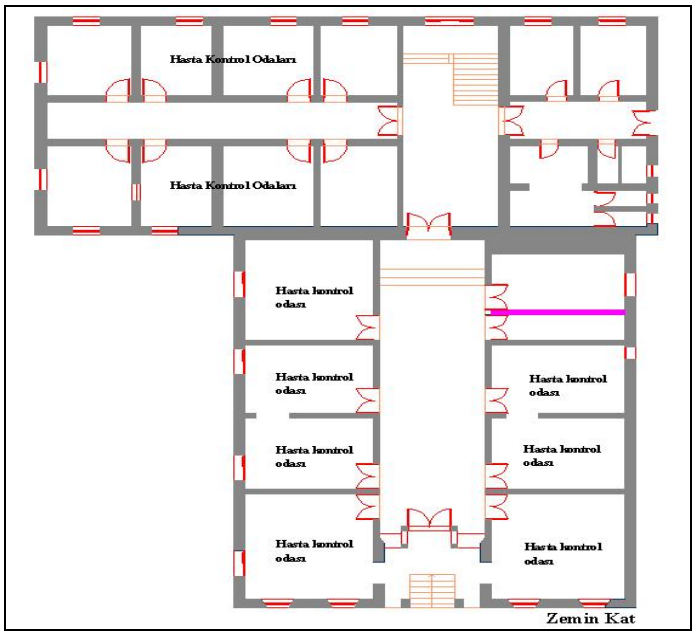

Şekil 5.257 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Yapı, kâgir taşıyıcı sistem ile inşa edilmiştir. Mekânları bölme amaçlı ara duvarlarda ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Yapının dış cephesi kesme taş olarak bırakılmış, iç cepheler ise sıvanıp boyanmıştır. Orta holün döşeme malzemesi siyah-beyaz mermerdir. Odaların tavan ve yer döşemelerinde ahşap malzeme kullanılmıştır. Çatı, ahşap oturtma siteminde ve beşik çatıdır. Kaplama malzemesi alaturka kiremittir. Konut içindeki odalarda, orta holle görsel olarak ilişki sağlayan pencereler bulunmaktadır. Giyotin sistemdeki bu pencerelerin doğramaları ahşap malzemedir.

Şekil 5.258 Orta hole açılan giyotin sistemdeki pencere

Simetrik bir cephe düzenine hâkim olan konutta, cephe yüzeyinden koparılmış olan giriş kapısı, derin bir niş içinde bulunmaktadır. Giriş sahalığı olarak tasarlanan mekânın önünde cephe yüzeyinden koparılmış iki sütun vardır. Çift kanatlı, ahşap malzemeden olan kapının iki yanında, birbirinin simetriği olan iki pencere görülmektedir. Cephe yüzeyinde, giriş aksının iki yanında simetrik olan ikili pencere düzeni izlenmektedir. Gerek mekân pencereleri, gerekse de kapının iki yanındaki pencereler aynı özelliklere sahiptir. Pencerelerin etrafında düz lento ve söve bulunmaktadır. Lentoların üstünde süs amaçlı düz profilli silmeler vardır. Giyotin sistemdeki pencerelerin doğramaları ahşap malzemedir. Hem yapının iki köşesinde hem de saçakta silme kullanımı görülmektedir.

Şekil 5.259 Yapı penceresi

Mekânsal Değişimler

Tek katlı olan konutun özgün mekân kurgusu ile bugünkü plan şeması karşılaştırıldığında, bazı değişimlerin yapıldığı görülmektedir. Bir dönem Halkevi olarak kullanılan yapının arka cephe yönüne, 1946 yılında tiyatro amaçlı kullanılmak üzere ek kütle ilave edilmiştir (Uyal, 2000, s.56) (Şekil 5.260). Yapı 1952 yılında işlev değiştirmiş ve Sağlık Ocağı olarak hizmet vermeye başlamıştır M. Arslan (kişisel iletişim, 11 Aralık 2006). İşlev değişimine bağlı olarak özgün kullanımında oda olan mekânlar, hasta kontrol odaları olmuştur. 1995 yılında yapı içinde

restorasyon çalışması başlamış ve işleve yönelik bir takım değişiklikler yapılmıştır. Odalardan biri ek mekân ihtiyacı ile ikiye bölünmüş ve tuvalet olarak düzenlenmiştir M. Arslan (kişisel iletişim, 11 Aralık 2006). Diğer mekânlarda da ara bölücü paneller kullanılmıştır. Günümüzde yapı Sağlık Ocağı olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

Şekil 5.261 Oluşturulan tuvalet mekânı

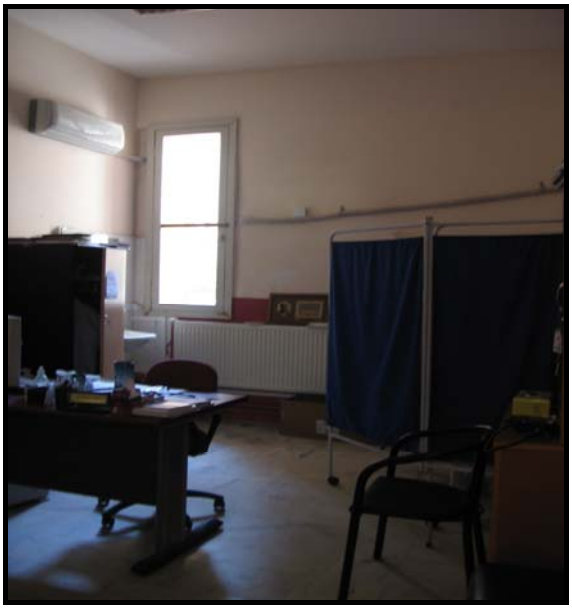

Şekil 5.262 Hasta kontrol mekânı olarak düzenlenen oda

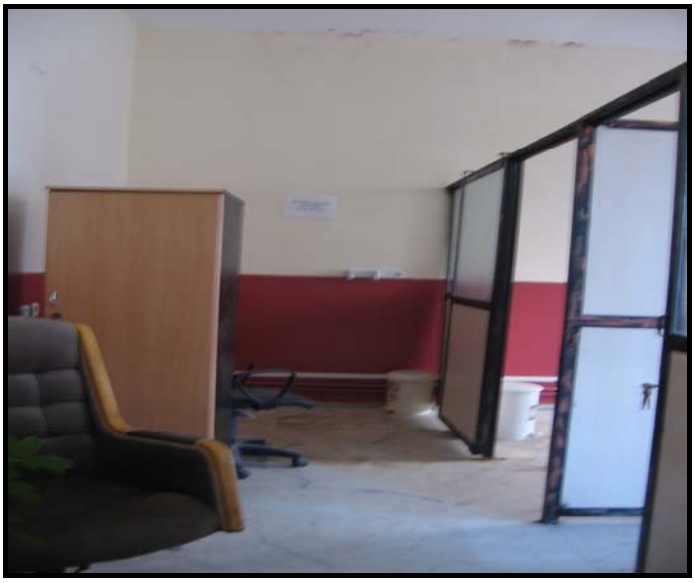

Şekil 5.263 Mekân içlerinde kullanılan ara bölücü paneller

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Konutun içi sıvalı ve boyalı olduğu için strüktürel bozulmalar saptanamamaktadır. Ancak yapının ahşap tavan kaplamaları, onarım sırasında asma tavan ile kapatılmıştır. Nem yüzünden kaplamada bozulmalar görülmektedir. Odaların ahşap olan yer döşemeleri mermer kaplama ile değiştirilmiştir (Şekil 5.260). Yapının iç duvarlarına sağlık kurumunda bulunması gereken elektrik donanımların monte edilmesi, duvarların daha hızlı bir şekilde yıpranmasına ve yapısal olarak bozulmalara neden olmaktadır.

Yapının strüktür elemanı olan ana duvarlardaki taş malzemede, nem yüzünden lekelenmeler ve ufalanmalar meydana gelmiş ve taş yüzeyin bozulmasına neden olmuştur.

Şekil 5.264 Orta holde kullanılan asma tavan

Şekil 5.265 Taş yüzeyde olan lekelenmeler

Şekil 5.266 Taş yüzeyde olan ufalanmalar

Şekil 5.267 İç duvara monte edilen elektrik donanım

Cephede Görülen Değişimler

Konutun 1981, 1995 ve 2006 yılına ait fotoğrafları incelendiğinde, cephe düzeninin korunduğu, ancak cephe elemanlarında değişiklikler yapıldığı görülmektedir. Onarım sırasında yapının ahşap pencere doğramaları değiştirilmiştir.

Alaturka kiremit yerine marsilya kiremidi kullanılmıştır. Giriş kapısının önüne güvenlik amaçlı demir kapı, merdiven kenarlarına korkuluk yaptırılmıştır. Yeni donanım eklerinden aydınlatma elemanı, elektrik kablosu ve tabela monte edilmiştir (Şekil 5.260). Cephe yüzeyindeki taşlarda eskimeye bağlı renk değişimi görülmektedir.

Şekil 5.268 Yapı cephesindeki elektrik kutusu ve kabloları

5.3.13 176 Ada 16 Parsel

Şekil 5.269 Zafer Caddesi 51 numarada bulunan yapı

Konut Zafer Caddesi 51 numarada konumlanmaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında dükkân olan kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:267). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

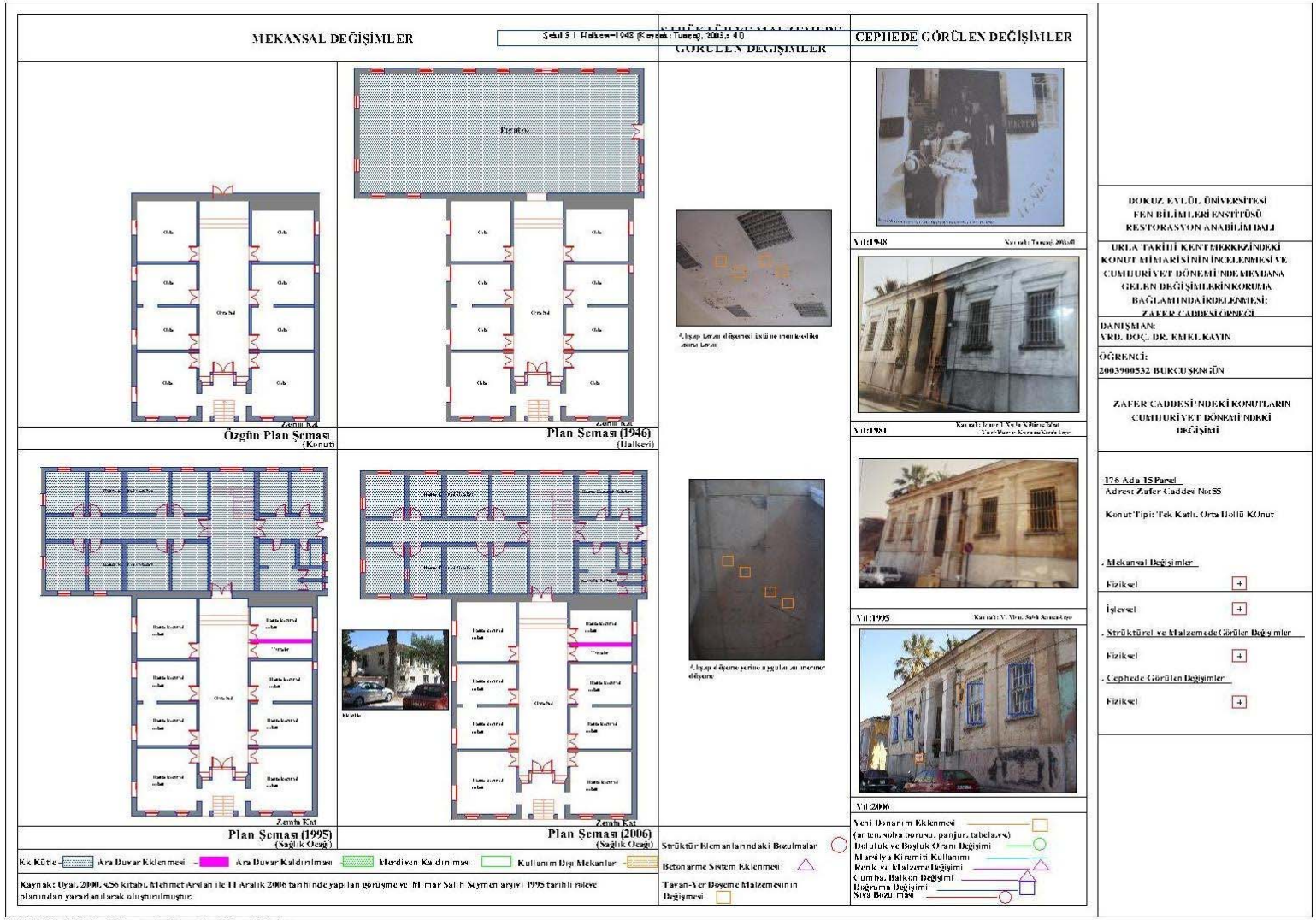

Şekil 5.260 Zafer Caddesi 55 numaradaki konutta görülen değişimler

Mimari Özellikler

Şekil 5.270 Yapının parsel düzeni

147.59 m² alana sahip yapı, parsel düzeninde kuzey, batı ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Doğu yönü yan yapı ile bitişik nizam durumdadır.

Konut plan şemasına göre doku içindeki tekil yapılardan biri olduğu için, tipoloji dışı konutlar grubuna girmektedir. Üç kattan oluşan yapının zemin katında, tek bir dükkân bulunmaktadır. Derin bir niş içine alınan yapı cephesinin sağ tarafındaki konut girişine, dükkân katı yüksekliğinde merdiven çıkarak ulaşılmaktadır. Giriş sahanlığından sonra ana giriş kapısı yan hole açılmaktadır.

Birinci katta, dört oda, merdiven, mutfak, tuvalet, depo, wc ve yan giriş holü bulunmaktadır. Ön cephe yönüne bakan mekân, kattaki en büyük odadır. Arkasında bulunan odayla arasında, kapı ile geçiş sağlanmıştır. Giriş kapısının tam karşı aksında, arka cephe yönüne bakan oda yer almaktadır. Servis mekânları, tek sıra halinde yapının arka cephe yönünde bulunmaktadır ve birimlere birbiri içinden geçerek ulaşılmaktadır.

Merdivenin aşağı inen bölümünden bodrum katına ulaşılmaktadır. İkinci katta, beş oda, teras ve merdiven yer almaktadır. Boyut olarak odalar birbirine yakındır. Terasa çıkış, holden ve ana cepheye bakan, sağ yöndeki odadan verilmiştir. İkinci katın üstünde, üstü kapalı teras yer almaktadır.

Yapı, yığma kâgir sistem ile inşa edilmiştir. Ana dış duvarlar yığma taştır, mekânları bölmek için kullanılan ara duvarlarda ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Yan holde yer döşeme malzemesi olarak mermer kullanılmıştır. Tüm odaların yer ve tavan döşemeleri ahşaptır. Çatı, ahşap oturtma sisteminde ve kırma çatıdır.

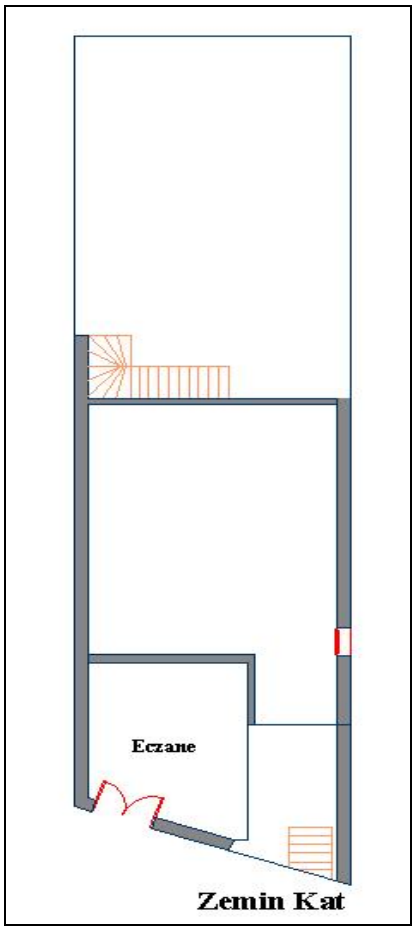

Şekil 5.271 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

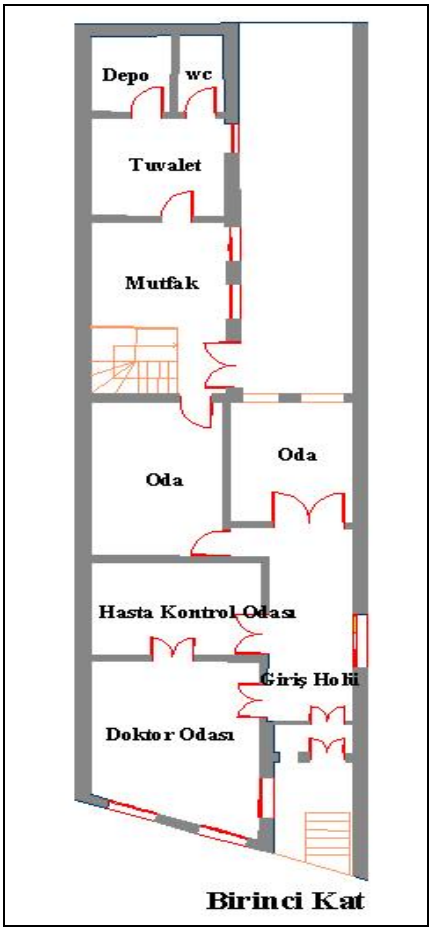

Şekil 5.272 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

Şekil 5.273 Yan hol

Şekil 5.274 Mutfak

Şekil 5.275 Tuvalet-depo-wc

Şekil 5.276 Yan hol mermer döşemesi

Şekil 5.277 Mutfak yer döşemesi

Yapı içerisinde dekoratif mimari elemanlar görülmektedir. Birinci katın ana cephe yönüne bakan odasının tüm tavanı ile giriş sahanlığının tavanı gösterişli bir şekilde boyanmıştır. Diğer odalarda da alçı tavan süslemeleri vardır. Birinci katta giriş kapısının karşısında bulunan odanın kapısı, yivli sütun ve ortasında süsleme bulunan başlık içine alınmıştır. Ahşap doğramalı kapının camlı bölümünün üstünde, süs amaçlı resim görülmektedir. Mutfakların önemli bir unsuru olan ahşap tabaklık, diğer konutlarda olduğu gibi bu yapı içinde de bulunmaktadır.

Şekil 5.278 Ön odanın süslü tavan boyaması

Şekil 5.279 Giriş sahanlığının süslü tavan boyaması

Şekil 5.280 Alçı tavan süslemesi

Şekil 5.281 Süslemeli ahşap kapı

Şekil 5.282 Ahşap tabaklık

Asimetrik bir düzen içinde tasarlanan konut cephesinin sağ tarafında konut girişi, sol tarafının zemin katında dükkân açıklıkları, birinci katta ise konut pencereleri yer almaktadır. Giriş kapısı cephe yüzeyinden koparılarak, derin bir niş içine alınmıştır. Zemin kat yüksekliği seviyesinde merdiven çıkılarak ulaşılan giriş nişinde, L plan şemalı merdiven sahanlığından ötürü minik bir balkon mekânı oluşmuştur. Demir malzemeden yapılan çift kanatlı kapının etrafı, düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Kapının üstünde yatay dikdörtgen formda, sabit pencere görülmektedir. Pencerenin ve kapının üstünde süslü ferforje parmaklık yer almaktadır.

Birbirinin simetriği olan iki dükkân açıklığından biri vitrin, diğeri dükkân kapısıdır. Kesme taştan basık kemerli lento ve söve ile çevrilmiştir. Lentoların arasında süslü kilit taşı bulunmaktadır. Düşeyde, vitrin akslarının üstünde yer alan simetrik iki pencerenin etrafı, düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Lentonun üzerinde dikdörtgen çerçeve oluşturan süsleme ve düz profilli silme görülmektedir. Giyotin sistemdeki pencerelerde ahşap doğrama kullanılmıştır. Birinci kat ile çatı arasında düz profilli saçak silmesi izlenmektedir. Çatı örtüsü alaturka kiremittir.

Şekil 5. 283 Ana giriş kapısı

Şekil 5.284 Oda penceresi

Mekânsal Değişimler

Konut içindeki onarım uygulamaları sırasında, özgün plan şemasını bozan değişiklikler yapılmamıştır. Ancak yapı sahibinin isteği doğrultusunda, konut olan birinci kat zaman içinde işlev değiştirmiştir. 1950 – 1998 yılları arasında zemin kat yapı sahibinin doktor muayenehanesi olarak kullanılmıştır Ö. Aşık (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). 1998 yılında zemin katın el değiştirmesiyle, eczane olarak kullanılmış, muayenehane ise birinci katta hizmet vermeye başlamıştır. Birinci kattaki ön oda doktor odası, onun yanındaki oda hasta kontrol odası olarak düzenlenmiştir (Şekil 5.285). Diğer odalar kullanım dışıdır. Yapının ikinci ve çatı katı 1990 yılından itibaren strüktürel problemlerden ötürü kullanım dışı bırakılmıştır Ö. Aşık (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006).

Şekil 5.286 Hasta kontrol odası

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Yapının strüktür sisteminde ve yapı elemanlarında, zamana bağlı eskimeden ötürü tahribatlar oluşmuştur. Birinci kattaki oda duvarlarında neme bağlı sıva dökülmesi, çatlaklar ve renk değişimi izlenmektedir. Mutfağın yan duvarında oluşan tahribattan ötürü iç dolgusu görülmektedir. Tavan döşemelerindeki ahşapta, neme bağlı renk değişimleri ve çatlamalar meydana gelmiştir. Renkte kararma ve parçaların ayrılması başlıca görülen hasarlardır. Düşey sirkülasyonu sağlayan ahşap merdivenin basamaklarında da ayrılma ve eğrilmeler oluşmuştur (Şekil 5.285). Merdiven üstündeki döşemeyi destekleyici, merdiven korkuluğunun yanına ahşap eleman yerleştirilmiştir. Merdiven ve döşemede oluşan bu hasarlardan ötürü ikinci ve üçüncü kata çıkılamamaktadır. Strüktürel bozulmalardan ötürü 1990 yılından itibaren ikinci kat ve çatı katı kullanılmamaktadır Ö. Aşık (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006).

Şekil 5.287 Ahşap merdiven basamaklarında oluşan eğrilmeler

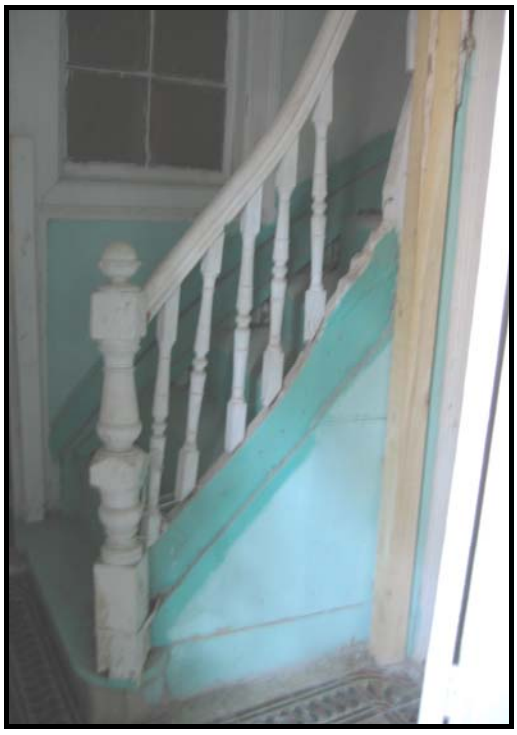

Şekil 5.288 İkinci kat döşemesini destekleyen ahşap eleman

Şekil 5.289 Duvarda oluşan tahribat

Şekil 5.290 Ahşap tavan döşemesindeki çatlamalar, renk değişimi

Şekil 5.291 Duvarda oluşan sıva dökülmesi

Şekil 5.292 Yenilenen tuvalet yer döşemesi

Yapı içinde eskimeye bağlı oluşan değişimlerin haricinde, ıslak mekânlarda onarımlara bağlı malzeme değişimleri görülmektedir. Tuvaletin yer döşemesi ve duvarın belli bir seviyesi nem sorunundan ötürü seramik taşı ile kaplanmıştır.

Cephede Görülen Değişimler

Yapının ön cephesinde yapılan onarımlara bağlı olarak bir takım değişiklikler görülmektedir. 1981, 1995 ve 2006 yılına ait fotoğraflar incelendiğinde, zemin kattaki dükkân doğramalarının değiştiği anlaşılmaktadır. Doğramaların önüne güvenlik amaçlı demir parmaklık yapılmıştır. Konut pencerelerinin kepenkleri çıkarılmıştır. Cephe boyasının rengi değiştirilmiştir. Yeni donanım eklerinden tabela, tente ve elektrik kutusu takılmıştır. Alaturka kiremit olan çatı örtüsü yerine marsiyla kiremit kullanılmıştır (Şekil 5.285).

Şekil 5.293 Cephede görülen tabela ve klima

5.3.14 176 Ada 17 Parsel

Şekil 5.294 Zafer Caddesi 49 numarada bulunan yapı

Yapı Zafer Caddesi 49 numarada yer almaktadır. Özel mülkiyet altında bulunan yapının niteliği, 06.09.1983 tarihinde tutulan tapu kütüklerinde "altında iki dükkân olan avlulu kâgir ev" olarak geçmektedir (Urla Tapu Sicil Müdürlüğü Kayıtları, c:3 s:268). İzmir 1 No' lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile korunması gerekli sivil mimarlık örnekleri arasına alınmıştır.

Mimari Özellikler

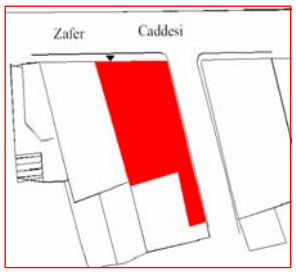

Şekil 5.295 Yapının parsel düzeni

294 m² alana sahip köşe konumundaki yapı, parsel düzeninde kuzey, doğu ve güneydoğu yönlerine bakmaktadır. Batı yönü yanındaki yapı ile bitişik nizam durumdadır. Yapının arka yönünde bahçesi yer almaktadır ve Postane Sokak yönünden de bahçeye giriş verilmiştir.

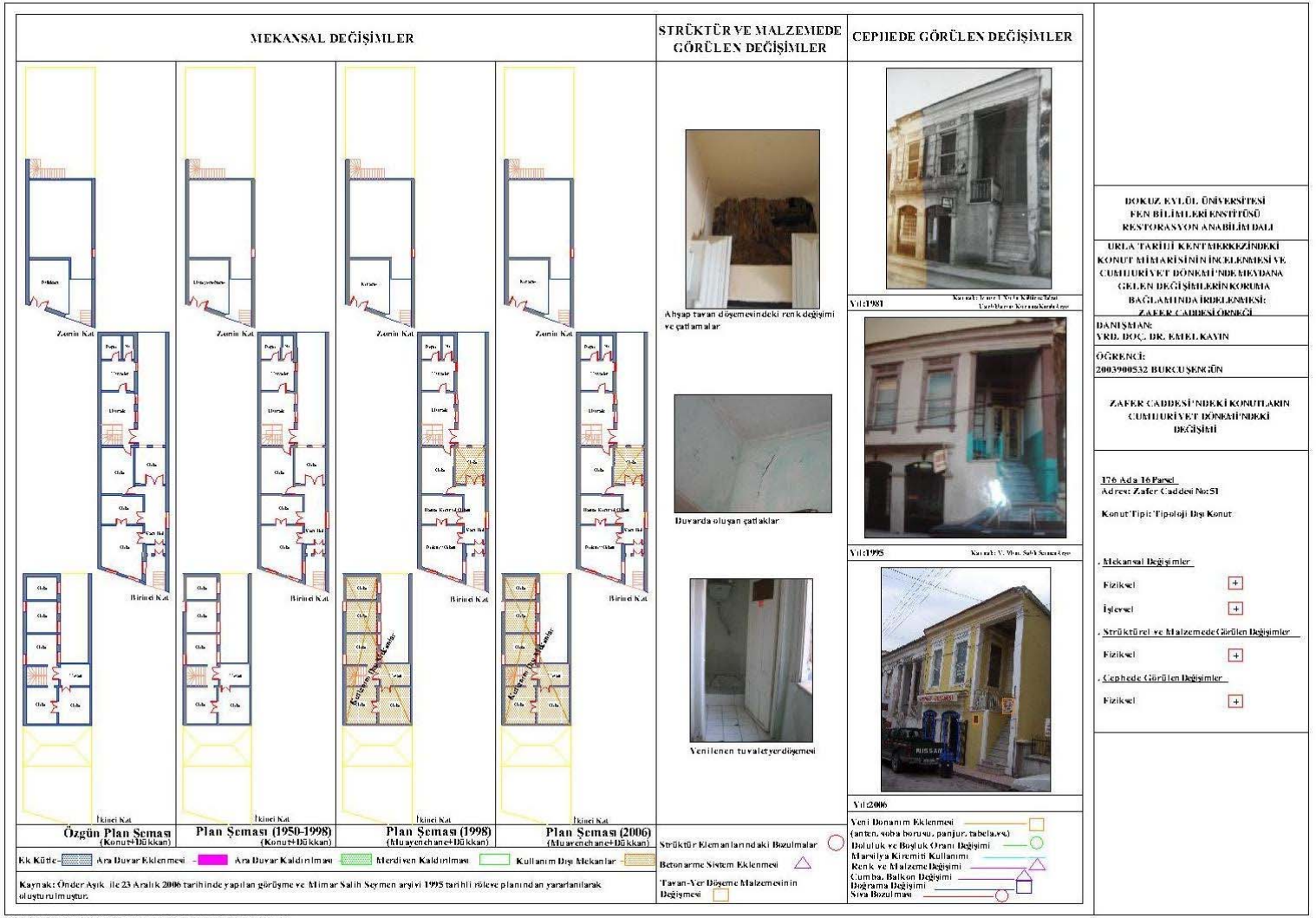

Şekil 5.285 Zafer Caddesi 51 numaradaki konutta görülen değişimler

Konut plan özelliklerine göre, 4.3.1 bölümünde anlatılan konut tipolojilerine paralel olarak, iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut grubuna girmektedir. Zemin katta iki dükkân birimi yer almaktadır. Arkalı önlü tasarlanan bu dükkânlardan, birinin girişi ön cephe yönünde, diğerinin ise Postane Sokak yönündedir.

Derin bir niş içine alınan konut girişine, dükkân katı yüksekliğinde merdiven çıkılarak ulaşılmaktadır. Merdiven bitimindeki giriş sağanlığından sonra, ana giriş kapısı hole açılmaktadır. Birinci katta, üç oda, servis birimleri ve giriş holü yer almaktadır. Yapının plan organizasyonunda sağ aks üzerinde bulunan hole, yaşama mekânları eklenmiştir. Ön cephe yönüne açılan mekân, konutun en büyük odasıdır. Ön odanın arkasında bulunan oda ile arasında bir iç kapı bulunmaktadır. Giriş holünün tam karşısında da konutun üçüncü odası yer almaktadır. Servis birimleri arka cephe yönündedir. Mutfakta çatı odasına çıkışı sağlayan ahşap merdiven yer almaktadır. Bahçeye çıkış mutfaktan verilmiştir.

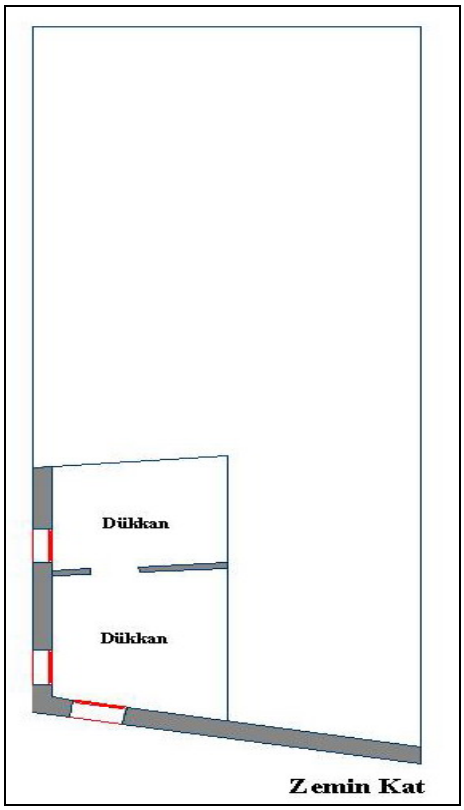

Şekil 5.296 Zemin kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve plan)

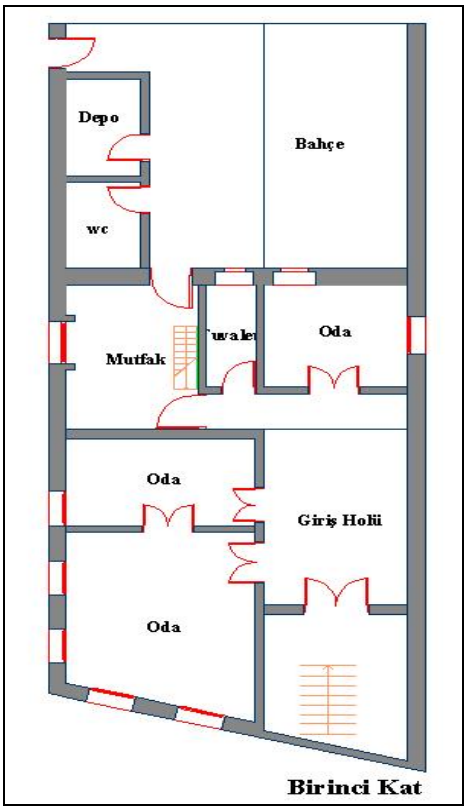

Şekil 5.297 Birinci kat planı (Kaynak: Mimar Salih Seymen Arşivi, 1995 tarihli röleve planı)

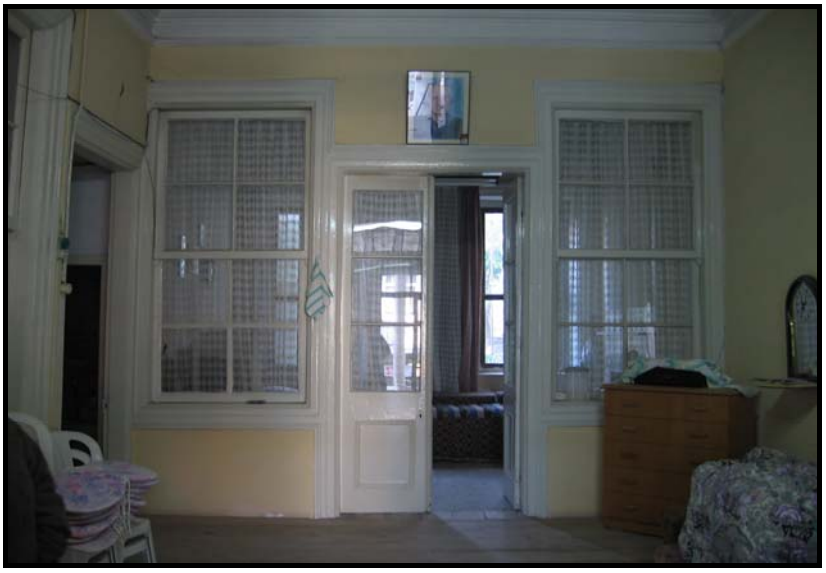

Şekil 5.298 Giriş holü karşısındaki oda

Şekil 5.299 Çatı odası penceresi

Konut, yığma kâgir sistem ile inşa edilmiştir. Ana dış duvarlar yığma taştır, mekânları bölmek için kullanılan ara duvarlarda ahşap karkas sistem uygulanmıştır. Yan holün yer döşeme malzemesi mermerdir. Tüm odaların yer ve tavan döşemeleri ahşaptır. Ahşap oturtma sitemindeki çatı, kırma çatıdır.

Şekil 5.300 Hol mermer döşemesi

Şekil 5.301 Ahşap tavan döşemesi

Konut içindeki mekânlarda özgün mimari elemanlar görülmektedir. Odalarda alçı tavan süslemeleri bulunmaktadır. Giriş holünün karşısındaki mekânda, mermer malzemeden şömine tasarlanmıştır. Mutfakta ahşap tabaklık, gömme dolap ve ocak vardır.

Şekil 5.302 Ahşap tabaklık ve gömme dolap

Şekil 5.303 Ocak

Şekil 5.304 Mermer şömine

Şekil 5.305 Alçı tavan süslemesi

Yapının asimetrik olarak tasarlanmış cephe düzeni, plan şemasının yansıması şeklindedir. Sağ tarafta konut girişi, sol tarafın zemin katında dükkân girişi, birinci katında ise konut pencereleri bulunmaktadır. Giriş kapısı derin bir niş içine alınarak, cephe yüzeyinden koparılmıştır. Yüzeyin geriye çekildiği noktada, birinci kat yüksekliğinde iki sütün görülmektedir ve birinci kata çıkış merdivenleri bu sütunlar

arasında yer almaktadır. Merdivenlerin başlangıcına demir parmaklıklı kapı yapılmıştır. Sütunların iki yanında demir parmaklıklı küçük balkonlar oluşturulmuş ve demir kapı ile bir bütünlük sağlanmıştır.

Çift kanatlı demir malzemeden yapılmış ana giriş kapısı, kesme taştan düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Lentonun üzerinde düz profilli silme ve süsleme vardır. Kapının üzerinde yatay dikdörtgen formda sabit bir pencere bulunmaktadır. Hem pencerenin hem de kapının üzerinde, süslü ferforje parmaklıklar yer almaktadır. Dükkân mekânında, konut penceresinden daha küçük ebatlarda bir pencere ve kapı görülmektedir. İkisinin de etrafı düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Birinci katta, birbirinin simetriği olan iki pencerenin etrafı, düz lento ve söve ile çevrilmiştir. Lentonun üzerinde süslemeler ile düz profilli silmeler bulunmaktadır. Giyotin sistemdeki ahşap doğramalı pencerelerin üzerinde metal kepenkler vardır. Birinci kat ile çatıyı koparmak amaçlı saçak silmesi kullanılmıştır. Çatı örtüsü olarak alaturka kiremittir.

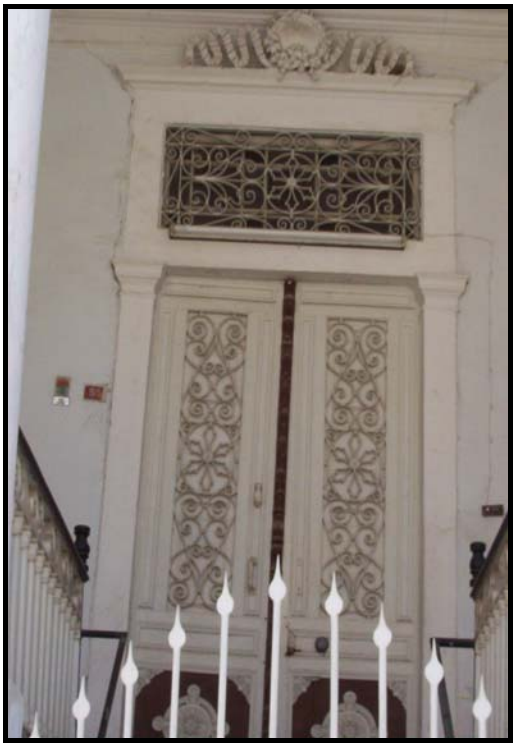

Şekil 5.306 Giriş kapısı

Şekil 5.307 Oda penceresi

Mekânsal Değişimler

Konut sahipleri, yapının onarımı sırasında özgün plan şemasının bozulmasına neden olan mekânsal değişimler yapmışlardır. 1975 ile 1980 yılları arasında yapının arka cephe yönüne ek kütle ilave edilmiş ve içinde servis birimleri çözülmüştür M. Berk (kişisel iletişim, 23 Aralık 2006). Tuvalet birimine mutfak içinden geçiş verilmiştir, depoya ise bahçeden ulaşılmaktadır. Yapının 1986 yılındaki onarımı sırasında mutfak yeniden düzenlenmiştir, M. Berk (kişisel iletişim 23 Aralık 2006). Tuvalete açılan kapı kaldırılmış ve banko yerleştirilmiştir. Islak mekâna geçiş için bahçe yönüne kapı açılmıştır. Çatı odası kullanılmamaktadır. Bu sebepten dolayı da, mekâna ulaşmayı sağlayan mutfak içindeki merdiven, yer kaybından ötürü kaldırılmıştır (Şekil 5.308). Konut sahibinin vefat etmesiyle tek kişi kalan eş, 1998 yılından beri yılın sadece belli zamanlarında yapıyı kullanmaktadır.

Şekil 5.309 Kapı yerine gelen mutfak bankosu

Şekil 5.310-Şekil 5.311 Kaldırılan merdivenin tavan döşemesindeki yeri – merdivenin duvardaki izi

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler

Yapı içinde, hem onarıma hem de eskimeye bağlı strüktür ve malzeme değişimleri görülmektedir. 2005 yılında Urla'da meydana gelen deprem, duvarlarda çatlakların ve sıva dökülmelerinin görülmesine neden olmuştur. Nemden ötürü ahşap tavan döşemesinde mantarlaşma ve renk değişimi görülmektedir. Mutfağın onarımı sırasında yer döşemeleri karo mozaik taş ile değiştirilmiş, duvarların belli bir bölümü seramik ile kaplanmıştır (Şekil 5.308).

Şekil 5.312 Duvardaki çatlaklar

Şekil 5.313 Giriş duvarındaki çatlaklar

Şekil 5.314 Strüktürel bozulmalar

Şekil 5.315 Ahşap tavan döşemesinde rutubet sonucu oluşan mantarlaşma

Cephede Görülen Değişimler

Konutun özgün cephe elemanları, yapı sahibinin isteği doğrultusunda değiştirilmiştir. Giyotin sistemdeki, ahşap doğramalı pencereler alüminyum malzeme ve çift kanat sisteme çevrilmiştir. Pencerelere kepenk yerine panjur takılmıştır. Cephe yüzeyinde yeni donanım eklerinden kablo, elektrik kutusu ve tabela görülmektedir (Şekil 5.308). Eskimeye bağlı olarak, sıvada bozulmalar ve dökülmeler oluşmuştur.

Şekil 5.316 Kepenk yerine panjur kullanımı

5.4 Zafer Caddesi'ndeki Konutlarda Yapısal Ölçekte Görülen Değişimlerin Değerlendirilmesi

Zafer Caddesi'nde yer alan on dört tarihi konutun, Cumhuriyet Dönemi içerisindeki değişimleri, mekânsal değişimler, strüktür/malzemede görülen değişimler ve cephede görülen değişimler olmak üzere üç parametre açısından değerlendirilerek, konutlardan elde edilen veriler doğrultusunda da belli gruplara ayrılmıştır. Tarihi konutların mekân kurgularında, fiziksel ve işlevsel olmak üzere, iki farklı olguda

Şekil 5.308 Zafer Caddesi 49 numaradaki konutta görülen değişimler

değişim tespit edilmiştir. İşlevsel değişimin görülmesinde iki neden etkin olmaktadır. Bunlardan birincisi, Zafer Caddesi'nin tarihi kent dokusu içerisinde önemli bir aks olmasından ötürü, konutlara sosyal amaçlı işlev verilmesi, ikincisi ise özgün fonksiyonu dükkân olan zemin katların, ihtiyaca bağlı olarak konut, birinci katın ise ticari mekân olarak düzenlenmesidir.

Konutlara, eğitim kurumu, sağlık kurumu, mimari ofis, muayenehane, dernek, öğrenci yurdu ve müzik okulu işlevleri verilmesine rağmen, hepsi kullanılırlığını devam ettirememiştir. Günümüzde Pratik Kız Sanat Okulu, Sağlık Ocağı, dernek, muayenehane ve mimari ofis işlev değişimi görülen örnekler arasındadır. Bu konutlar dışında, iki tane iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan yapılara ait zemin katların, konut olarak düzenlendiği tespit edilmiştir. Konut kullanıcıları ile yapılan görüşmelerde, yapı içinde yaşayan kişi sayısının artmasıyla, yapının iki ailenin yaşayacağı şekilde yeniden tasarlandığı öğrenilmiştir.

Tablo 5.7 Konutlarda işlev değişimi

Ada	Parsel	Özgün Fonksiyon	İşlevsel Değişim	Zemin Kat	Birinci Kat
166	**27**	Dükkân+Konut	Konut+Konut	Konut	Konut
166	**33**	Konut	Eğitim Kurumu	Eğitim Kurumu	Eğitim Kurumu
166	**36**	Dükkân+Konut	Dükkân+Konut	Dükkân	Konut
167	**23**	Dükkân+Konut	Dükkân+Konut+Konut	Dükkân+Konut	Konut
168	**1**	Dükkân+Konut	Dükkân+Konut	Dükkân	Konut
175	**2**	Dükkân+Konut	Dükkân+Konut	Dükkân	Konut
176	**6**	Dükkân+Konut	1.Dükkân+ Yurt	Dükkân	Yurt
			2.Dükkân+Mimari Ofis	Dükkân	Mimari Ofis
176	**7**	Dükkân+Konut	Dükkân +Dernek	Dükkân	Dernek
176	**12**	Dükkân+Konut	Dükkân +Yurt	Dükkân	Yurt
176	**13**	Konut	Müzik Okulu	Müzik Okulu	Müzik Okulu
176	**14**	Dükkân+Konut	Dükkân +Konut	Dükkân +Konut	Konut
176	**15**	Konut	1.Halkevi	Halkevi	
			2.Sağlık Kurumu	Sağlık Kurumu	
176	**16**	Dükkân+Konut	Dükkân+Muayenehane	Dükkân	Muayenehane
176	**17**	Dükkân+Konut	Dükkân+Konut	Dükkân	Konut

Konutların mekân kurgularında, fiziksel değişim görülmesindeki en etkili faktör, yapı kullanıcısının ihtiyacı ve isteği doğrultusunda yapılan onarım çalışmalarıdır. On dört konutun iç mekân taramasında, ek kütle ilavesi, ara duvar kaldırılması/eklenmesi, merdiven kaldırılması gibi fiziksel değişim tespitleri yapılmıştır. Konutların onarımı sırasında, bahçe içinde bulunan servis birimleri modern yaşam koşullarına uygun olmadığı için, kullanıcılarının isteği doğrultusunda yapının arka cephe yönüne entegre edilmiştir. İlave edilen bu ek kütleler içerisinde genellikle tuvalet, mutfak ve depo birimleri çözülmesine rağmen, yapının işlev değişimine göre oda, yemekhane gibi mekânlar olarak kullanılan örnekler de görülmektedir. Genellikle iki kattan oluşan ek kütlelerin, tek kattan oluşan örnekleri de yer almaktadır. Konut sahipleri ile gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda, ek kütle ilavelerinin 1946–1985 yılları arasında inşa edildikleri anlaşılmaktadır. Cadde üzerindeki farklı tipolojiye ait on dört yapının beş tanesinin zemin katına, sekiz tanesinin birinci katına, bir tanesinin ise ikinci katına ek kütle ilavesi yapılmıştır.

Tablo 5.8 Ek kütle ilaveleri

Ek Kütle	Zemin Kat	Birinci Kat	İkinci Kat
Tek katlı, orta hollü konut	1		
İki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	2	2	
İki katlı, yan hollü konut			
İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut		3	
Tipoloji dışı konut	2	3	1
Toplam	5	8	1

Cadde üzerindeki konutların iç mekânlarında yapılan analizlerde, ara duvar ilavelerinin yapıldığı tespit edilmiştir. Çoğunlukla işlevsel değişime veya konut içinde yaşayan kişi sayısının artmasıyla, mekân sayısı yetersizliğinden, ara duvar ilavelerinin yapıldığı görülmektedir. On dört konuttan dört tanesinin zemin katına, iki tanesinin ise birinci katına ara duvar ilavesi yapılmıştır.

Tablo 5.9 Ara duvar ilaveleri

Ara Duvar İlavesi	Zemin Kat	Birinci Kat
Tek katlı, orta hollü konut	1	
İki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	1	
İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	2	1
Tipoloji dışı konut		1
Toplam	4	2

Ara duvar ilavesinin dışında, cadde üzerindeki iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipindeki yapılardan bir tanesinin birinci katındaki mekânlarında, ara duvarların kaldırıldığı görülmektedir. Pratik Kız Sanat Okulu olarak kullanılan yapının, atölye amaçlı kullanılmak üzere, daha geniş hacimli mekânlara ihtiyaç duyulmasından ötürü bu değişiklik yapılmıştır.

Cadde üzerindeki üç yapıda, katlar arası bağlantıyı sağlayan merdivenlerin işlev değişimi ve kullanıcıya bağlı olarak kullanım dışı bırakıldığı görülmektedir. İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutta, yapının zemin ve birinci katı birbirinden bağımsız iki konut olarak yeniden düzenlenmiştir. Birinci kata ek kütle içinden yeni bir giriş verildiğinden, orijinal merdiven iptal edilmiştir. Aynı tipolojiye giren diğer konutta, mutfak içinde çatı odasına ulaşmayı sağlayan merdiven, oda kullanılmadığından ötürü iptal edilmiştir. Tipoloji dışı konut grubuna giren yapının ise, zemin katta bulunan dükkân ve birinci kattaki konut mekânı arasındaki merdiven, yapı sahibinin isteği doğrultusunda iptal edilmiştir.

Zafer Caddesi üzerindeki konutların mekân kurgularında görülen bu fiziksel değişimlerin yanında, gerek yapı sahibinin isteği doğrultusunda gerekse de oluşan tahribatlar nedeniyle, kullanım dışı bırakılan mekânlar tespit edilmiştir. Bu mekânlar, ıslak hacim birimleri, depo, dükkân ve odadır. On dört tane yapıdan ikisi tamamen boş olarak durmaktadır. Diğer yapılardan da dört tanesinin zemin, altı tanesinin birinci, üç tanesinin de ikinci katında kullanım dışı bırakılan mekânlar bulunmaktadır.

Tablo 5.10 Kullanım dışı mekânlar

Kullanım Dışı Mekânlar	Zemin Kat	Birinci Kat	İkinci Kat
Tek katlı, orta hollü konut			
İki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	1	1	
İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	2		
Tipoloji dışı konut	1	5	3
Toplam	4	6	3

Zafer Caddesinde yer alan on dört tarihi konutun strüktür ve malzeme değişimlerine yönelik yapılan çalışmada, strüktür elemanlarında bozulmalar, betonarme sistem eklenmesi ve tavan/yer döşeme malzemelerinin değişimi saptanmıştır. Zamana bağlı strüktürel eskimelerin yanında, 2.4.4 bölümünde detayları verilen deprem hareketlerinden de yapılar çok fazla etkilenmiştir. Ana taşıyıcı duvarlarda derin çatlaklar oluşmuş, beden duvarları döşemelerden ayrılmış, ahşap merdivenlerde ve duvarlarda eğilmeler meydana gelmiştir. Cadde üzerindeki on dört yapının hepsinde de strüktürel bozulmalar tespit edilmiştir. İki konutun onarımı sırasında, katlar arası sirkülasyonu sağlayan ahşap merdivenlerin, kullanıcı isteğine bağlı olarak betonarme merdiven ile değiştirildiği görülmektedir. On tane konutun ise, eskimeye ve kullanıcı isteğine bağlı olarak tavan ve yer döşeme malzemeleri yenilenmiştir.

Tablo 5.11 Strüktür ve malzeme değişimleri

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler	Strüktür Elemanlarındaki Bozulmalar	Betonarme Sistem Eklenmesi	Tavan-Yer Döşeme Malzemesinin Değişmesi
Tek katlı, orta hollü konut	1		1
İki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	3	1	3
İki katlı, yan hollü konut	1		1
İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	4	1	2

Strüktür ve Malzemede Görülen Değişimler	Strüktür Elemanlarındaki Bozulmalar	Betonarme Sistem Eklenmesi	Tavan-Yer Döşeme Malzemesinin Değişmesi
Tipoloji dışı konut	5		3
Toplam	14	2	10

Caddede yapılan irdelemelerde, konut cephelerinde çoğunlukla konut kullanıcısının isteği doğrultusunda, cephe elemanlarının değiştirildiği tespit edilmiştir. Konutlarda tespit edilen değişimler, yeni donanım eklenmesi, doluluk-boşluk oranının değişimi, marsilya kiremidi kullanımı, renk ve malzeme değişimi, cumba/balkon değişimi, doğrama değişimi, sıva bozulmasıdır. Yapılarda en sıklıkla görülen tabela, elektrik kablosu, aydınlatma elemanı ve panjur gibi yeni donanım eklerinin cepheye monte edilmesidir. Zemin katı dükkân olan iki yapının, dükkân açıklıkları genişletilerek, vitrin haline getirilmiştir. Sekiz yapının onarımı sırasında, alaturka kiremit yerine marsilya tipi kiremit kullanılmıştır. Yedi konutta renk değişimi görülmektedir. İki tane cumbada ve bir tane balkonda malzeme değişimi tespit edilmiştir. On konutun ahşap pencere doğramaları, gerek eskimeye bağlı gerekse de kullanıcı isteği doğrultusunda plastik veya alüminyum doğrama ile değiştirilmiştir. On iki tane yapının sıvalı yüzeylerinde eskimeye bağlı bozulmalar oluşmuştur.

Tablo 5.13 Cephedeki Değişimler

Cephede Görülen Değişimler	Konut Sayısı
Yeni Donanım Eklenmesi	14
Doluluk-Boşluk Oranı Değişimi	2
Marsilya Kiremidi Kullanımı	8
Renk ve Malzeme Değişimi	7
Cumba, Balkon Değişimi	3
Doğrama Değişimi	10
Sıva Bozulması	12

		KONUTLAR				MEKANSAL DEĞİŞİMLER						SİMGELER VE MAĞAZACILIĞA GÖRE DEĞİŞİMLER			CEPHEDE GÖRÜLEN DEĞİŞİMLER							
		Ada	Parsel	Adres	Konut Tipolojisi	Ek Kütle	Ara Duvar İlavesi	Ara Duvar Kaldırılmış	Merdiven Kaldırılmış	Kaffesun Dış Mekanlar											
		166	27	Zafer Caddesi No: 54	İki kath, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	–	–			–	–			–	–						–
		166	33	Zafer Caddesi No: 66	İki kath, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	–	–	–			–		–	–			–				–
	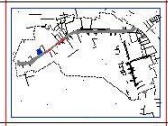	166	36	Zafer Caddesi No: 74	İki kath, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut	–				–	–	–	–	–			–	–		–	–
		167	23	Zafer Caddesi No: 50	İki kath, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	–	–		–	–	–			–			–			–	–
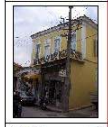	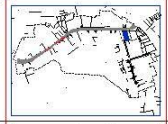	168	1	Zafer Caddesi No: 51 Postane Sokak No:1	Tipoloji dışı konut	–				–	–		–	–	–		–			–	
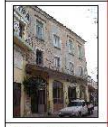	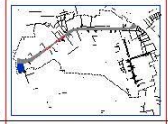	175	2	Zafer Caddesi-Erinç Sokak No: 87	Tipoloji dışı konut	–				–	–			–			–	–		–	–
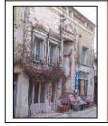		176	6	Zafer Caddesi No: 73	İki kath, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut					–	–		–	–	–		–	–			–

Şekil 5.317 Zafer Caddesi'ndeki konutlarda görülen değişimler

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
2003900532 BURCU ŞENGÜN

ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARDA GÖRÜLEN DEĞİŞİMLER

		KONUTLAR				MEKANSAL DEĞİŞİMLER						GÖRÜNÜŞÜNE MÜDAHALE EDİLMİŞ GÖRÜLEN DEĞİŞİMLER			CEPHEDE GÖRÜLEN DEĞİŞİMLER							
		Ada	Parsel	Adres	Konut Tipolojisi	Ek Kütle	Ara Duvar İlavesi	Ara Duvar Kaldırılması	Merdiven Kaldırılması	Kullanım Dışı Mekanlar		Strüktür Elemanlarında Değişimler	Bezemelerde Değişimler	Malzeme Değişimi	Taşıyıcı Sistem Değişimi	Cephe Düzenlemesi Değişimi	Kapı Değişimi	Pencere Değişimi	Çıkma, Balkon Değişimi	Doğrama Değişimi	Sıva, Taş Boyalanma
		176	7	Zafer Caddesi No: 71	İki kath, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut	–					–	–	–	–		–	–	–	–	–	–
		176	12	Zafer Caddesi No: 61 A-B	Tipoloji dışı konut	–				–	–			–	–					–	–
		176	13	Zafer Caddesi No: 59	İki kath, yan hollü konut					–	–			–	–		–		–		–
		176	14	Zafer Caddesi No: 57	Tipoloji dışı konut		–		–	–	–				–				–	–	–
		176	15	Zafer Caddesi No: 55	Tek kath, orta hollü konut	–	–				–			–	–		–			–	–
		176	16	Zafer Caddesi No: 51	Tipoloji dışı konut					–	–			–	–		–	–		–	
		176	17	Zafer Caddesi No: 49	İki kath, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut				–	–	–			–	–					–	–

Şekil 5.318 Zafer Caddesi'ndeki konutlarda görülen değişimler

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

UŞAK TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ'NDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN

ÖĞRENCİ:
200390532 BURCU ŞENGÜN

ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARDA GÖRÜLEN DEĞİŞİMLER

BÖLÜM ALTI
URLA TARİHİ KENT MERKEZİ ZAFER CADDESİ'NDEKİ KONUTLARIN KORUMA SORUNLARI VE ÖNERİLERİ

6.1 Zafer Caddesi'nde Konutların Koruma Sorunları

Zafer Caddesi'ndeki tarihi konutlar, Cumhuriyet Dönemi'nde farklılaşan yaşam koşullarına bağlı olarak fiziksel değişime uğramış, tarihi nitelikleri zayıflamış ve birçok değerini kaybetmiştir. Bu durum cadde üzerinde koruma sorunlarının yaşanmasına neden olmaktadır. Zafer Caddesi'nde konut odaklı görülen sorunların yanında, tüm cadde bütününü kapsayan sorunlar da tespit edilmiştir. Bu olgudan ötürü de sorunlar, kentsel ve yapısal ölçekte olmak üzere iki parametre üzerinden değerlendirilmektedir. Kentsel ve yapısal ölçekte sorunların saptanmasında, 5.2, 5.3 ve 5.4 bölümünde detaylı şekilde değerlendirilen Zafer Caddesi ve konut değişimleriyle birlikte, on dört konuttan dört tanesinin boş olması nedeniyle on tanesinin kullanıcı görüşlerine de başvurulmuştur.

6.1.1 Kentsel Ölçekteki Sorunlar

Zafer Caddesi, tarihi kent merkezi içerisindeki konumundan ötürü, tüm kent ile bağlantılı olan değişimler paralelinde etkilenmekte ve bu olgu doğrultusunda kentsel ölçekte sorunlar ile karşılaşmaktadır. Zafer Caddesi içerisinde kentsel ölçekte yaşanan sorunlar aşağıda belirtilmiştir.

- Zafer Caddesi XIX. yüzyıldan günümüze kadar ana aks olarak kabul edilmesinden dolayı, hem küçük ticari işletmelerin hem de konut yapılarının bulunduğu sosyal bir hat olarak, önemli dokusal niteliğe sahiptir. 1995 Revizyon Nazım İmar Planı'nda ticaret gereksinimlerinin alt merkezler yoluyla Belediye ve Mustafa Kemal Paşa Caddesi üzerinde çözülmesi ve 2001 Urla Nazım İmar Planı Revizyonu'nda da bu stratejinin devam ettirilmesi öngörülmüştür. Böylece ticaretin başka bölgelere kayması ve cadde üzerinde boş olarak duran yapı sayısındaki

artış, sokağın eski karakteristik yapısını yitirmesine, tarihsel niteliklerinin zayıflamasına neden olmaktadır. Caddenin değerlerini kaybetmeye başlaması, koruma açısından bir sorun teşkil etmektedir.

Şekil 6.1 –Şekil 6.2 Zafer Caddesi

- Kentin gelişim sürecinde oluşan yeni yapılanmalar, kent merkezindeki tarihi dokuyu olumsuz yönde etkilemektedir. Zafer Caddesi'ndeki yeni yapıların sayıca artması, kentsel ölçekte tarihi dokunun tarihsel kimliğini yitirmesine neden olmaktadır. Kent için hazırlanan 2002 Koruma Amaçlı İmar Planı'nda yeni yapılaşma koşulları belirtilmesine rağmen, Zafer Caddesi'ndeki yeni yapıların görsel açıdan tarihsel bütünlüğü bozduğu görülmektedir.

Şekil 6.3 Zafer Caddesi'nde tespit edilen yeni yapı örneği

Şekil 6.4 Zafer Caddesi'nde tespit edilen yeni yapı örneği

Şekil 6.5 Zafer Caddesi'nde tespit edilen yeni yapı örneği

- Cumhuriyet Dönemi'nde kent içinde oluşan yeni yapılaşma bölgeleri, sundukları yeni imkânlar nedeniyle, tarihi dokuda yaşayan yapı kullanıcılarına cazip gelmiş ve ekonomik seviyesi iyi olan aileler bu bölgelere taşınmışlardır. Özel mülkiyet altındaki on iki yapıdan yedi tanesinde konut sahibi bulunmaktadır. Yapılan anket çalışmasında da, kullanıcıların % 80'i konutundan memnun olmasına rağmen, % 40'ı yeni yapılaşma bölgelerine taşınmak istediğini belirtmiştir. Caddeye olan talebin az olmasından dolayı, boş yapılar için belirlenen kira ve mülk bedellerinin de standartlardan düşük olduğu görülmektedir. Anket çalışmasındaki "Konutunuzu maddi olarak onarımdan geçirme olanağınız var mı?" sorusuna % 87.5 oranı ile hayır cevabı verilmiştir. Sonuç olarak, mülk sahiplerinin ve kiracıların düşük gelir seviyesine sahip kişilerden oluşması, hem yapıların maddi olanaksızlıklardan eskimesine hem de değer kaybetmesine yol açmaktadır.

- Yapılan anket çalışmasında "Sokaktaki tarihi yapıların korunması gerektiğine inanıyor musunuz?" sorusuna % 100 oranı ile evet cevabı verilmesine rağmen, konutlara yapılan müdahaleler tarihi yapıyı koruma bilincinin yeterli düzeyde oluşmadığını göstermektedir. Konut kullanıcılarının % 66.6' sının ilköğretim, % 33.3'ünün ise üniversite

öğrenimine sahip olmasının, müdahale biçimlerindeki kötü sonuçlara yol açtığı düşünülmektedir.

- Zafer Caddesi, tarihi kentin merkezi konumunda olması nedeniyle, kentin gelişiminden ve buna bağlı olarak artan ulaşım ağı ve trafik yoğunluğundan etkilenmektedir. Cadde tek yönlü trafiğe açık olmasına rağmen, Tatar Camisi'nin önünde diğer yönden gelen trafik ile birleşmesi, caddenin bitiminde sıkışıklığa yol açmaktadır. Cadde içerisindeki trafik yoğunluğu, tarihi yapıların bazılarında hızlı araç geçişinden ötürü çatlama, oturma ve çökme gibi fiziksel zararlara, gürültü ve görüntü kirliliğine, park yeri problemlerinin oluşmasına neden olmaktadır. Doku içerisinde park yeri azlığından ötürü Zafer Caddesi'nin önünde tek sıra halinde park eden araçlar, ulaşımı zorlaştırmakta ve tarihi yapılara girişi engellemektedir.

Şekil 6.6 Zafer Caddesi üzerinde gözlenen trafik yoğunluğu

- Zafer Caddesi'nde, elektrik tellerinin tarihi yapıların üstünde bulunması ve elektrik direklerinin tarihi yapılara çok yakın mesafede yer alması, yapılarda görsel açıdan bozulmalar oluşmasına ve bazı durumlarda yapıların zarar görmesine neden olmaktadır.

Şekil 6.7-Şekil 6.8 Elektrik tesisatından kaynaklanan sorunlar

- Zafer Caddesi'ne dik olarak konumlanan tek çıkmaz sokak, atıl bir mekân olarak bırakıldığı için gerek görsel bütünlük adına gerekse de sokağın güvenliği için olumsuz bir durum teşkil etmektedir. Özellikle hava karardıktan sonra, sayıca az olmasına rağmen tinercilerin uğrak yeri olması sokağın genel huzurunu bozmaktadır.

Şekil 6.9 Çıkmaz sokak

6.1.2 Yapısal Ölçekteki Sorunlar

Zafer Caddesi'nde yer alan konutlarda yapısal ölçekte görülen değişimler 5.4 bölümde aktarılmıştır. Değişimlerin yapılar üzerinde neden olduğu sorunlar aşağıda belirtilmiştir.

- Zafer Caddesi üzerinde yer alan dokuz tarihi konuta ek kütle ilavesi yapılmıştır. Islak hacim veya farklı fonksiyonlu kütlelerin ilave edildiği konutların zemin veya birinci kat mekân organizasyonunda değişimler görülmektedir. Bir adet tek katlı, orta hollü konuta; iki adet iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konuta; üç adet iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konuta ve üç adet tipoloji dışı konuta ek kütle ilavesi yapıldığı tespit edilmiştir. Yapıların arka cephe yönündeki niteliksiz ilaveler, tarihi yapının özgün görünümünü bozmaktadır.

  5.4 bölümde cadde üzerindeki bazı yapıların özgün mekân kurgularının, mekân sayısı yetersizliğinden ve daha geniş mekânlar elde etmek amacıyla ara duvar ilavesi veya kaldırılmasıyla bozulduğu görülmektedir. Bir adet tek katlı, orta hollü konuta; bir adet iki katlı, orta holü, ticaret işlevi bulunan konuta; iki adet iki katlı, yan hollü ticaret işlevi bulunan konuta; bir tipoloji dışı konuta ara duvar ilavesi yapılmıştır. Bunlar dışında iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipindeki yapılardan bir tanesinin ara duvarları kaldırılmıştır. Tarihi konut mekânlarında yapılan bu değişiklikler, yapıların özgün kimliklerine ait izlerini kaybetmelerinden dolayı soruna neden olmaktadır.

  Zafer Caddesi'nde iki tane iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut ve bir tane de tipoloji dışı konutta, düşeyde katlar arası sirkülasyonu sağlayan ahşap merdivenlerin kaldırıldığı tespit edilmiştir. Bu değişim yapı içindeki hem dolaşım aksını hem de mekânsal kurguyu bozmaktadır.

Şekil 6.10- Şekil 6.11 Merdivenin kaldırıldığı konut örnekleri

Yapının konut tipolojisine uymayan işlev değişimleri sonucunda da ek kütle, ara duvar ilaveleri yapılması, kaldırılması ve merdivenlerin iptal edilmesi hem yapının mekân kurgusunun bozulmasına hem de yıpranmasının hızlanmasına neden olmaktadır.

İki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konut tipine dâhil olan yapılar ile iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutların zemin katı dükkân amaçlı kullanıldığından, birinci katlardaki mekân sayısı günümüz yaşam koşullarında konut kullanıcılarına yetersiz kalmaktadır. Yaşama mekânı, oturma, yemek yeme, çok çocuklu ailelerde yatak odası ve ders çalışma odası olarak birçok işleve hizmet vermektedir.

Yapı kullanıcılarının günümüz yaşam koşullarına uygun konfor nedeniyle yeni yapıları tercih etmesi, tarihi yapıların terk edilip, tercih edilmemesine neden olmaktadır. Zafer Caddesi üzerinde on dört tarihi konutun on iki adeti özel mülkiyet altındadır. Bu durum terk edilmiş veya harap durumda olan yapılara müdahale edilmesini, hem koruma kurulu hem de belediye adına zorlaştırmaktadır. Cadde'de yapılan görüşmelerde, kullanılmayan yapıların birçoğunda esas sahiplerin vefat ettiği, mirasçıların da yapılarla ilgilenmedikleri ve kendi hallerine terk ettikleri öğrenilmiştir. Bu olgu da tarihi yapı kayıplarına neden olmaktadır.

Terkedilmiş yapıların yanı sıra Zafer Caddesi'ndeki konutların büyük çoğunluğunda, gerek kullanıcı isteğine bağlı gerekse de eskimelerden ötürü kullanım dışı bırakılan mekânlar görülmektedir. İki adet iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konutta; bir adet iki katlı, yan hollü konutta; üç adet iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutta ve beş tipoloji dışı konutta işlev dışı bırakılan mekânlar yer almaktadır. Konut içerisinde işlev dışı olan bu mekânlar, kullanılmamaktan ötürü yapının eskimesini hızlandırmaktadır.

Şekil 6.12 –Şekil 6.13 Boş duran yapılar

Şekil 6.14 – Şekil 6.15 Konut içinde kullanım dışı bırakılan mutfak ve wc mekânı

Şekil 6.16 Birinci ve ikinci katı boş duran ve müdahale edilmeyen yapı

- Konutların onarımı sırasında ahşap merdivenler, betonarme merdivenler ile yenilenmekte, özgün tavan ve yer döşemeleri yeni malzemeler ile değiştirilmektedir. Yapılan bu tadilatlar konutların özgün yapım sisteminin ve malzemelerinin değişmesine neden olmaktadır.

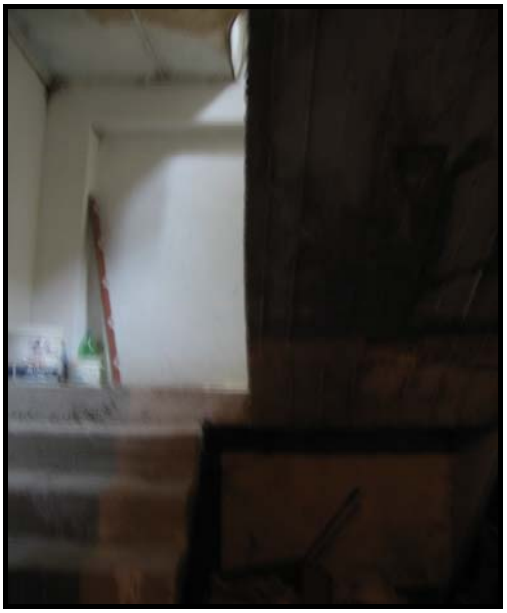

Şekil 6.17 Betonarme merdiven örneği

Şekil 6.18 Mermer malzeme ile yenilenen yer döşemesi

Konutların strüktür elemanlarında gerek eskimeye gerekse de 2.4.4 bölümünde detayları verilen yer hareketlerine bağlı olarak çatlamalar, ayrılmalar, dönmeler oluşmaktadır. Bu durum yapıların özgün strüktür sisteminin tahrip olmasına neden olmaktadır.

Şekil 6.19 Tavan döşemesi ve taşıyıcı duvardaki ayrılma

Şekil 6.20 Duvardaki çatlaklar

- Konutların cephe düzenlerinde görülen değişimler, görsel algının değişmesine ve mimari izler taşıyan cephe elemanlarının yok olmasına neden olduğundan, sorun oluşturmaktadır.

  —Tarihi konutlarda kullanılan orijinal ahşap pencere ve kapı doğramalarının yerine alüminyum veya plastik doğramalar kullanılmaktadır. Ticaret işlevi bulunan konut tiplerindeki yapıların, dükkâna ait olan özgün kapı ile pencere doğramaları korunmamakta ve mekânın işletmeye bağlı el değiştirilmesiyle günümüz malzemeler ile yenilenmektedir.

  —Konut kullanıcısının isteğine bağlı olarak, yapıların cephe boyası ve malzemesi yeni renk ve malzemeler ile değiştirilmektedir.

  —Tarihi konutlarda mekânsal değişimin cepheye yansıması, cephedeki mimari izlerin kaybedilmesine yol açtığından sorun oluşturmaktadır. Doku içerisinde sayısı çok fazla olmamasına rağmen cephedeki doluluk/boşluk oranı değişen örnekler görülmektedir.

  — Özgün çatı malzemesi olarak alaturka kiremit yerine marsilya kiremit kullanılmaktadır.

  —Konut kullanıcıların ihtiyaçlarına bağlı olarak, yapı cephelerinde yeni donanım ekleri (elektrik kutusu, kepenk kutusu, kablo, tabela, vb.)görülmektedir. Ticaret işlevi bulunan yapıların dükkân olarak kullanılan zemin kat cepheleri, tabela v.b. donanımların monte edilmesinden ötürü, diğer katlara oranla daha hızlı bozulmaktadır.

6.2 Zafer Caddesi'ndeki Konutlara Yönelik Koruma Önerileri

Zafer Caddesi'ndeki konutlara yönelik geliştirilen önerilerde öncelikli olarak amaç, sokağın sahip olduğu tarihi ve mimari değerlerin ortaya çıkarılması, bu değerlerin korunmasıyla birlikte konutların modern hayata etkin bir biçimde uyarlanmaları ve gelecek kuşaklara aktarılmalarıdır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için Zafer Caddesi'nde tespit edilen koruma sorunlarına yönelik öneriler geliştirilmiştir. Zafer Caddesi'ne yönelik geliştirilen öneriler, çalışmanın izlediği kentsel ve yapısal ölçekteki parametreler üzerinden sunulmaktadır.

6.2.1 Kentsel Ölçekteki Öneriler

Zafer Caddesi'nde kentsel ölçekte 6.1.1 bölümde karşılaşılan sorunlara çözüm arayışında, öncelikli olarak tüm sokağı korumaya yönelik öneriler geliştirilmeye çalışılmıştır.

- Tarihi kent merkezi içerisinde önemli bir aks olan Zafer Caddesi, hem ticari hem de sosyal yapısı ile korunması gereken tarihi niteliklere sahiptir. Sokağın korunarak sürekliliğin sağlanmasında 2002 Koruma Amaçlı İmar Planı'nda da belirtildiği üzere cadde üzerinde boş olan yapılara gerek özgün konut fonksiyonu, gerekse de ticari kullanım ve kültürel fonksiyonların yüklenmesi büyük önem taşımaktadır.

- Zafer Caddesi'nde görsel algının bozulmasını sağlayan yeni yapıların cephe görünümlerinin, 2002 Koruma Amaçlı İmar Planı plan notlarında belirtilen cephe elemanlarıyla ilgili kısıtlamalara göre yeniden düzenlenmesi ve yeni yapılara yönelik denetimlerin arttırılması önerilmektedir.

- Zafer Caddesi'ne talep olmamasından dolayı düşen yapı değerlerinin ortalama bir seviyeye çıkarılmasıyla, sokağın değer kaybetme sorununa çözüm bulunacağı düşünülmektedir. Maddi olanağı olmayan konut

sahiplerinin, yapı onarımı için ilgili belediyenin öncülüğünde çeşitli kurumlarla irtibata geçilmesi ve tarihi cadde için kredi ve yardım fonlarının sağlanması önerilmektedir. Bu sayede de hem sokağın belli bir gelir düzeyi seviyesine getirilmesi, hem de konutların bakım ve onarımlarının yapılması sağlanacaktır.

- Eğitim düzeyinin düşük olmasından kaynaklanan koruma sorunlarına karşı konut kullanıcıları bilinçlendirilmelidir. Kullanıcılara kültür mirası olan tarihi doku ve yapıların korunmasının önemi, konutlara olan müdahalelerin belli kurallar çerçevesinde yapılması gerektiği açıklanmalı ve belediye bünyesindeki bir birim bunla görevlendirilmelidir.

- Tarihi kent merkezindeki otopark ihtiyacının imar planında otopark olarak gösterilen yerlerde giderilmesi, Zafer Caddesi'ne park eden araç sorununa çözüm olacağı gibi, hareket halindeki trafik sıkışıklığını da belli bir ölçüde rahatlatacaktır. Bölgedeki ticari faaliyetlerin malzeme nakil işlemleri için günün belli zamanları ayarlanmalı ve ona göre belirli büyüklükteki araçların girilmesine izin verilmelidir.

- Zafer Caddesi'nde tespit edilen elektrik ve telefon hatlarının yarattığı görsel kirliliği gidermek için, caddedeki alt yapının planlamasına uygun şekilde, hatların yerin altına alınması önerilmektedir. Bu uygulama tarihi yapıların çoğunlukla üstünde bulunan ve zarar görmesine neden olan kabloların da göz önünden kalkmasını sağlayacaktır.

- Zafer Caddesi'nin güvenliği için sorun teşkil eden çıkmaz sokağın caddenin bir parçası olarak ele alınıp, çevre düzenlemesinin yapılması ve mekâna yerleştirilecek aydınlatma elemanları ile özellikle geceleri güvenlik sorunun çözülmesi önerilmektedir.

6.2.2 Yapısal Ölçekteki Koruma Önerileri

Zafer Caddesi'nde yer alan konutların yapısal ölçekte karşılaştığı sorunlara yönelik geliştirilen önerilerde, yapıların mekân kurgularındaki, strüktür yapılarındaki ve cephe düzenlerindeki değişimler göz önünde tutulmuştur.

- Tarihi doku içerisindeki konutlara zorunlu olmadıkça hiçbir ek müdahalede bulunulmaması, ancak müdahaleye ihtiyaç duyulan durumlarda da özgün ve önceki dönemlerin mekân kullanımına ilişkin veriler yok edilmeden mekânsal düzenlemeler yapılması önerilmektedir. Zafer Caddesi'ndeki konutlarda en çok ticari işlevi bulunan konut tiplerinde ek kütle ilavesine ihtiyaç duyulduğundan, bu yapı grubuna dâhil olan konutların iç mekân düzenlemesi yeniden ele alınmalıdır. Kaçak olarak yapılan bu kütlelerin kaldırılmasının herhangi bir kullanıcıyı mağdur etmeyeceği konutlarda, eklerin kaldırılması ve yapıların özgün plan şemasına getirilmesi, kullanıcıların ihtiyacı nedeniyle yapılan ıslak hacim eklerinin de sağlıklaştırılarak korunması önerilmektedir. Aksi takdirde yapı kullanıcılarından bir kısmı, konutları ihtiyaca cevap vermediği için terk etmek zorunda kalacaklardır.

  Zafer Caddesi'nde yer alan beş konutun onarımı sırasında, mekân sayısını arttırmak amaçlı ara duvar ilavesi yapıldığı, bir konutta ise ara duvarın kaldırıldığı tespit edilmiştir. Konutun plan şemasını bozan ve yetkili kurumlardan izin alınmadan yapılan bu değişikliklerin özgün haline getirilmesi ve yapı içinin ona göre düzenlenmesi önerilmektedir.

  5.4 bölümünde Zafer Caddesi'ndeki üç yapıda iç merdivenlerin kaldırıldığı görülmektedir. İki yapıda çok haneli kullanım, bir yapıda ise yer kaybından yapılan bu değişikliklerin özgün durumuna getirilmesi önerilmektedir; çünkü zaten günümüzde iki yapıdaki çok haneli kullanım, sayı olarak çekirdek aile durumuna geçmiştir. Yapıların özgün mekân şemaları da bu ailelerin yaşamasına uygun tipolojidedir. Yer kaybından

ötürü değişiklik yapılan konut, yıl içerisinde çok az kullanılmaktadır. Bundan dolayı da konut kullanıcısının düzenini çok fazla değiştirmeden, yapının özgün şemasına getirilmesi önerilmektedir.

İşlev değişimi yapılacak olan konutların plan tipolojisine uygun, mekânsal kurgunun bozulmasına mahal vermeyecek şekilde kullanılması önerilmektedir. Konutlar merkezin ihtiyaçlarını da düşünerek konaklama, küçük kafe ve sanatsal etkinlerin yer alabileceği sosyal mekânlar olarak düzenlenebilir.

Ticaret işlevi bulunan konut tiplerinde mekân sayısının yapı kullanıcılarına yetersiz kaldığı ve yaşama mekânının birden fazla fonksiyona hizmet verdiği koşullarda, ailenin yaşam koşullarına daha uygun tarihi boş bir konuta yönlendirilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşıma paralel olarak da, hem konuta ihtiyaca bağlı yapılacak ek kütlelerin önüne geçilecek, hem de boş yapılar kullanılır duruma gelecektir.

Konutta bulunan mekân sayısının yapı kullanıcılarına yetersiz kaldığı ve yaşama mekânının birden fazla fonksiyona hizmet verdiği koşullarda, ailenin yaşam koşullarına daha uygun tarihi boş bir konuta yönlendirilmesi önerilmektedir. Bu yaklaşıma paralel olarak da, hem konuta ihtiyaca bağlı yapılacak ek kütlelerin önüne geçilecek, hem de boş yapılar kullanılır duruma gelecektir.

Zafer Caddesi üzerinde özel mülkiyet altında terkedilmiş durumda olan veya kullanım dışı mekânları bulunan dört farklı tipolojiye ait konutların, tarihi değerlerini kaybetmeden yapı sahipleri ile görüşerek kamulaştırılması, ihtiyaç sahibi ailelere tahsis edilerek, yeniden konut işlevinin kazandırılması veya sosyo-kültürel amaçlı hizmet verecek kurumlar haline getirilmesi önerilmektedir.

- Konutların onarımı sırasında, betonarme merdiven ile değiştirilen ahşap merdivenler, günümüz malzemeleri ile yenilenen tavan ve yer döşemeleri, onarımdan geçebilecek durumdaysa onarılıp kullanımına devam edilmesi, onarılamaması durumunda, eski ve yeni malzeme ayrımının yapılmasının üzerinde durulması ve fark yaratılması önerilmektedir.

Tarihi konutların strüktür elemanlarında, eskimeye ve 2.4.4 bölümünde detayları verilen yer hareketlerine bağlı oluşan tahribatların giderilmesi için bakımları yapılmalıdır. Strüktür elemanlarda oluşan, ayrılma, dönme ve çatlakların giderilmesi ve duvar köşe birleşimlerinin desteklenmesi için kenetleme ve dikişleme yapılması veya ilave güçlendirme elemanlarının kullanılmasıyla yapıların sağlamlaştırılması gerekmektedir. Bunun yanı sıra yapı duvarlarındaki çatlakların ve sıva dökülmelerinin tamir edilmesi ve yüzeylerin yeniden boyanması önerilmektedir.

- Tarihi konutların özgün cephe özelliklerinin korunması, hem görsel algıda bütünlüğün sağlanması yönünden, hem de cephedeki mimari izlerin mekânsal kullanım bazında veri olmasından ötürü önem taşımaktadır.

—Konutların pencere ve kapılarında bulunan özgün doğrama ve kepenklerin değiştirilmeden kullanılması önerilmektedir. Bu elemanlarda oluşan kopma, paslanma, kırılma gibi sorunlara basit onarımlar ile çözüm üretilebilir. Ticaret işlevi bulunan konut cephelerinin, mekânsal kullanıma yönelik farklılık oluşturan dükkân kapıları ile pencere doğramalarının korunması önem taşımaktadır.

—Yapı cephelerinin özgünlüklerinin bozulmaması için malzeme ve boya rengine özen gösterilmelidir. Günümüz malzemeleri ile sıvanmış yapı cepheleri özgün sıvalı hallerine dönüştürülmelidir.

—Tarihi konutların mekân kurgularında ihtiyaç dâhilinde yapılacak müdahaleler, yapının özgün cephe açıklıklarının değişmesine yol açmayan koruma kararlarıyla gerçekleşmelidir.

—Marsilya kiremidi kullanılan konutların, özgün çatı örtüsü olan alaturka kiremit ile değiştirilmesi önerilmektedir.

—Konutun özgün cephe düzenine uygun olmayan yeni donanım eklerinin, zorunlu olmadıkça cepheye eklenmemesi ve var olanların da kaldırılması önerilmektedir. Özellikle ticaret işlevi bulunan konutların ticari birimlerinde kullanılan tentelerin, özgün malzemeden olmasına dikkat edilmelidir.

BÖLÜM YEDİ
SONUÇ VE DEĞERLENDİRMELER

Kültürel mirasın bir parçası olan tarihi kentler, bir dönemin hayatına tanıklık etmelerine bağlı olarak, önemli yerleşim merkezleridir. Ege Denizi'ne kıyısı olan tarihi kentler, XIX. yüzyıl başında Yunanistan ve Adalar'dan gelen göçler ve buna bağlı olarak da kültürel çeşitlilik ile sosyo- ekonomik açıdan farklılaşmalar içine girmiştir. XIX. yüzyılda Anadolu'daki kültürel çeşitlilik ortamı, tarihi kent merkezlerinin değişim sürecinde etkili olmuştur. Osmanlı kent merkezlerinde, dini yapılardan sonra aileye verilen değere paralel olarak konutlar, önemli mimari yapılardır. Kentsel gelişmeler paralelinde de, tarihi konut dokuları değişimlerden etkilenmiştir. Cumhuriyetin ilanına kadar çeşitli süreçler geçiren konut dokuları, Cumhuriyet sonrasında da farklı boyutlarda değişimlerini sürdürmüşlerdir.

Urla, Osmanlı Dönemi'ne ait kentleşmenin izlerinin görüldüğü yerleşim merkezlerinden birisidir. Kent, XIX. yüzyılda göçler nedeni ile farklı etnik grupların ve özellikle Rumların baskın olduğu, çok kültürlü bir yerleşim haline gelmiştir. Sosyo- ekonomik yapının değişmesi, farklı kültürlerin bir arada yaşaması, kent merkezi içerisindeki her şeyde olduğu gibi konut dokusunun değişmesinde de etkili olmuştur. Mübadele Dönemi'nden sonra kent yeniden Türklerin yerleşim bölgesi halini almıştır. Cumhuriyet Dönemi içerisinde de, farklılaşan yaşam koşulları ve gelişen teknolojiye bağlı olarak, konut dokusunda ve konutlarda değişimler devam etmiştir

Çalışma içerisinde, günümüze kadar ulaşan XIX. yüzyıla ait tarihi konutların plan tipolojilerine ilişkin detaylı analiz çalışması yapılmıştır. İzmir I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından hazırlanan, son tescil listesindeki kırk beş tarihi konut, bu çalışma paralelinde örneklem liste olarak kabul edilmiştir. Araştırma doğrultusunda, konutlarda farklı plan kurgusuna sahip beş tipoloji tespit edilmiştir. Tipoloji oluşturulurken yapıların zemin kat plan şemaları esas alınmış ve grupların saptanmasında kat sayısı, konut içi dolaşım aksının plan kurgusundaki yeri ve katların fonksiyonel durumu göz önünde bulundurulmuştur. Bu analizler

paralelinde: tek katlı, orta hollü konutlar; iki katlı orta hollü konutlar; iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar; iki katlı, yan hollü konutlar; iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konutlar ve bu yapı gruplarının dışında ki tipoloji dışı konutlar görülmektedir. Doku içerisinde altı tane tek katlı, orta hollü; sekiz tane iki katlı, orta hollü; beş tane iki katlı, orta hollü, ticaret işlevi bulunan; on tane iki katlı, yan hollü; altı tane de iki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut yer almaktadır. Çalışma içerisinde beş farklı tipteki konutların plan özellikleri, mekânların konut içindeki yerleşimi detaylı biçimde ele alınmıştır. Araştırmanın devamında ise konutların genel olarak strüktür yapısı hakkında bilgi verilmiş ve cephe özellikleri, elemanları üzerinde durulmuştur. Cephe özellikleri saptanan beş konut tipolojisi üzerinden değerlendirilmiştir.

Cumhuriyet Dönemi içerisinde, gerek tarihi konut dokusunda gerekse de konutlarda kentsel ve yapısal ölçekte değişimler gözlenmektedir. Zafer Caddesi de, kent merkezindeki tarihi potansiyeli ve bölge içerisindeki konumu göz önünde bulundurulduğunda, kent genelinde hem kentsel hem de yapısal ölçekte konutlarda görülen değişimlerin izlenebildiği önemli bir akstır. Cadde üzerinde, İzmir 1 No'lu KTVKK' nın 06.08.1992 tarih ve 3895 sayılı kararı ile on dört tane korunması gerekli konut yapısı bulunmaktadır. Kent merkezindeki en önemli ticaret arteri olması nedeniyle, konut ve ticaret işlevinin birlikte olduğu yapı tipleri de görülmektedir. 4.3.1. bölümünde detaylı biçimde anlatılan tarihi doku içerisindeki beş farklı tipteki yapıdan, iki katlı, orta hollü konut tipi dışındaki diğer dört tipolojiye ve tipoloji dışı yapılara örnek konutlar yer almaktadır.

Zafer Caddesi'nin kentsel ölçekteki değişim süreci incelendiğinde, Cumhuriyet'in ilanından günümüze kadar hem fiziksel hem de sosyo-ekonomik değişimlerin yaşandığı tespit edilmektedir. Kent içindeki planlama stratejileri nedeniyle, ticaret başka yönlere kaymış ve caddede bulunan küçük ticaret birimleri de bundan büyük ölçüde etkilenmiştir. Bütün bu olumsuz yönde gelişmeler, caddedeki tarihi algının zayıflamasına ve eski önemini yitirmesine neden olmuştur.

Cumhuriyet Dönemi içerisinde, Zafer Caddesi'nde kentsel ölçekte görülen değişimlerin yanı sıra, yapısal ölçekte de farklılaşmalar tespit edilmiştir. Çalışma içerisinde on dört tane konutun özgün yapısına ait mimari özellikleri detaylandırıldıktan sonra, değişimler: mekân, strüktür/malzeme ve cephe parametreleriyle açıklanmakta ve tablolar ile desteklenmektedir. Konutların değişim tespit analizlerinde röleve planlarından, kişisel görüşmelerden, yazılı kaynaklardan, iç mekân değerlendirmelerinde, arşivlerden ve eski fotoğraflardan yararlanılmıştır. Çalışma boyunca konutların en eski kullanıcılarına ulaşılma yoluna gidilip, bilgi toplanmaya çalışılsa da gerek konut sahiplerinin ve eski kiracıların yer değiştirmesi gerekse de vefatlardan dolayı konutların belli bir döneme kadar olan bilgilerine ulaşılmıştır ve değerlendirmelerde bu veriler doğrultusunda yapılmıştır.

Zaman içinde gelişen kullanıcı ihtiyaçları, modern yaşam koşulları ve teknolojiye olan ilginin artmasından tarihi konutlar ihtiyaçları karşılamamaya başlamamıştır. Buna paralel olarak da Zafer Caddesi'nde ki konutlarda onarıma bağlı değişiklikler görülmektedir. Onarım uygulamalarının yanında zamana bağlı konutlarda eskimeye dayalı bozulma ve tahribatlar da oluşmaktadır.

Zafer Caddesindeki konutların özgün plan şemaları ile günümüz mekân kurguları karşılaştırıldığında onarıma bağlı yapılan değişikliklerde de, ek kütle ilavesi, ara duvar eklenmesi, merdiven kaldırılması ve kullanım dışı alanlar bulunduğu tespit edilmiştir. Strüktür ve malzemedeki değişimlerde yapılar sıvalı olduğu çok fazla değişim tespiti yapmak mümkün olmamıştır. Ancak, strüktür elemanlarındaki bozulmalar, betonarme sistem eklenmesi, tavan ve yer döşeme malzemesinin değişimi görülmektedir. Cephedeki değişimlerde: yeni donanım eklenmesi, doluluk-boşluk oranı değişimi, marsilya kiremidi kullanımı, renk ve malzeme değişimi, cumba- balkon değişimi, doğrama değişimi, sıva bozulması izlenmektedir.

Tarihi konut dokusu içerisinde görülen değişimler, kentsel ve yapısal ölçekte sorunların oluşmasına neden olmaktadır. Zafer Caddesi'nin ticari bir aks olarak önemini kaybetmeye başlaması, tarihi niteliklerin zayıflaması, yeni yapılaşmaların özensizliği, bütünlüğün kaybolmasına neden olmaktadır. Kullanılmayan konut

sayısındaki artış Zafer Caddesi'ni hem kentsel hem de yapısal ölçekte etkilemektedir. Kent ölçeğinde Zafer Caddesi'ne yönelik: yolların asfaltlanması gibi birincil sorunlara çözüm getirilemeyen çalışmalar yapılmaktadır. Caddeyi canlandırma amaçlı yapılan çalışmaların, daha geniş kapsamlı düşünülerek, bütünü korumaya yönelik ele alınması önerilmektedir. Dokunun geneli düşünülmeden getirilen çözüm önerileri, kentsel ölçekte olduğu gibi yapısal ölçekte de sorunların oluşmasına neden olmaktadır.

Zafer Caddesi'ndeki konutlarda yapısal ölçekte sorunların görülmesinde onarım uygulamaları ile eskimeye bağlı tahribatlar etkin rol oynamaktadır. Eskimeye bağlı değişimler sonucunda özgünlüğün bozulması, yapıların tarihi niteliklerini kaybetmesi sorunları yaşanmaktadır. Tarihi yapıların kullanılmayıp, boş olarak durmaları, birer tarihi kayıp haline gelmelerine neden olmaktadır. Bu duruma gelmeden önce yapıların kamu mülkiyetine geçirilerek, işlev verilmesi ya da sponsorların sağladığı maddi imkânlar ile restorasyonlarının yapılması önerilmektedir. Yapılara işlev verilirken; yapının tipolojisi ve mekân özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Zafer Caddesi'nde onarım uygulamalarına bağlı olarak değişen konutlar birtakım sorunlar ile karşılaşmaktadır. Modern yaşam koşullarına ve gelişen teknolojiye ayak uydurmak isteyen konut kullanıcıları: yapıların mekân kurgularında, strüktür yapılarında ve cephe düzenlerinde değişiklikler yapmaktadırlar. Tarihi konutlara yapılacak müdahalelerde, yapıyla ilgili bilgi ve belgeler doğrultusunda restore edilmesi gerekmektedir. Daha önceden yapılan ek kütle, ara duvar ilavesi gibi müdahalelerin ise yapı kullanıcısını zor durumda bırakmayan koşullarda iptal edilmesi ve konutun özgün şemasına getirilmesi önerilmektedir. Doku içerisinde işlev değişikliği yapılacak konutlara da, dâhil olduğu konut tipolojisinin plan özelliklerine uygun, yapının özgün kimliğini yitirmeden müdahale edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde yeni fonksiyon verilmesiyle birlikte, yapı tarihi ve mekânsal niteliklerini kaybetmektedir. Yapılan bütün çalışmalarda amaç, kültürel miras değeri taşıyan konut dokusunun ve konutların özgün niteliklerini kaybetmeden korunup, gelecek nesillere aktarılması olmalıdır.

KAYNAKLAR

Ahunbay, Z. (2004). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon* (3. Baskı). İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.

Akın, H.(1968).*Aydınoğulları Hakkında Bir Araştırma* (2.Baskı). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Aksoy, Z. (1995).*İzmir Tarihi.* İzmir: Karsını Basımevi.

Aktüre, S. (1987). *19. Yüzyıl Sonunda Anadolu Kenti, Mekânsal Yapı Çözümlemesi.* Ankara: ODTÜ. Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi.

Akyıldız, B.(1988). *Urla Tarihi Doku Araştırması, Koruma ve Restorasyon Önerileri.* İzmir: Yüksek Lisans Tezi.

Almanach Synoptıque. A L'usage Du Levant Pour L'anneé 1894: Smyrne

Altınoluk, Ü. (1998). *Binaların Yeniden Kullanımı, Program-Tasarım-Uygulama-Kullanım* (1. Baskı). İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.

Anaç, F. (1994). *1922–1960 Arası Urla*. İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü:Lisan Tezi

Atay, Ç. (1978) . *Tarih İçinde İzmir*. İzmir: Tifset B. ve Y. A.Ş.

Atay, Ç. (1993). *İzmir'in İzmir'i*. İzmir: ESİAD Yayınları.

Atay, Ç. (2003). *" Kapanan Kapılar": İzmir Hanları*. İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayını.

Atilla, A. N. ve Öztüre, N. (2002) .*Vourla, Urla'da Zamana Tanıklık.* İzmir: Öztüre Holding Kültür Yayını–2.

Bakır, G. (2000). Urla Tarihi: Klazomenai. *2000 Kültürel Ajanda*. İzmir: Yarım Ada Gazetesi Yayınları.

Bayburtoğlu, C. (1975). *Erythrai*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Baykara, T. (1974). *İzmir Şehri ve Tarihi*. İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası.

Baykara, T. (1988). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I: Anadolu'nun İdari Taksimatı.* Ankara: Sevinç Matbaası.

Baykara, T. (1991) .*Türk Devrinde Urla Kazası 1080 -1980.* İzmir: Ege Üniversitesi Araştırma Fon Saymanlığı.

Baykara, T. (1994). *Son Yüzyıllarda İzmir ve Batı Anadolu Uluslararası Sempozyumu Tebliğleri.* İzmir: Akademi Kitabevi.

Başbuğ, T. ve Özbay, H. ve İdil, B. (1997) .Urla Kültür Merkezi. *Ege Mimarlık,* (22), 55–57.

Bean, G. E. (1966). *Aegean Turkey: An Archaeological Guide*. London: Ernest Benn Limited.

Bean, G. E. (1995). *Eski Çağda Ege Bölgesi.* (İ. Delemen, Çev.). İstanbul: Arion Yayınevi.

Beyru, R. (2000). *19. Yüzyılda İzmir'de Yaşam*. İstanbul: Literatür Yayınları.

Bora, S. (1995). *İzmir'deki Yahudiler 1908–1923.* İstanbul: Gözlem Yayıncılık

Cadoux, C. J. (1938). *Ancient Smyrna.* Basil Blackwell: Oxford.

Caymaz T. ve Emeç M. (2003) *Urla'nın Kuruluşu–Adının Kökeni.* Urla: YarımadaYayınları.

Cerasi, M. M. (2001). *Osmanlı Kenti: Osmanlı İmparatorluğu'nda 18. ve 19. Yüzyıllarda Kent Uygarlığı ve Mimarisi* (2. Baskı). (A. Ataöv, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Chandler, R. (1971). *Travels in Asia Minor (1764–65).* London: The Trustess of The British Museum.

Chaput, E. (1976). *Türkiye'de Jeolojik ve Jeomorfolojik Tetkik Seyahatleri* (2. Baskı).(A. Tanoğlu, Çev.). İstanbul.

Cook, J. M. (1962). *The Greeks in Ionia and The East*. London: Thames And Hudson.

Coşar, Ö. S. (1919).Yunanlılara Silahlı Mukavemet Başladı. *İstanbul Harbi Gazetesi,*(3), 1. İstanbul: Yeni İstanbul Yayını.

Coşar, Ö. S. (1919).Yunanlılara Silahlı Mukavemet Başladı. *İstanbul Harbi Gazetesi,* (4), *4. İstanbul: Yeni İstanbul Yayını.*

Cuinet, V., *Vilayet de Smyrne*

Cramer, J. A. (1971). *Geographical and Historical Description of Asia Minor.* Amsterdam: Adolf M. Hakkert – Publisher.

Darkot, B. ve Tuncel, M. (1978). *Ege Bölgesi Coğrafyası.* İstanbul: Edebiyat Fakültesi Matbaası.

Emecen, F.M. (2001). *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikleri Dünyası.* İstanbul: Kitabevi

Emiroğlu, M. (1990). Urla Yarımadası'nda Kırsal Yerleşmeler. *Coğrafya Araştırmaları, I* (2).Ankara.

Erim, F. (1999). Urla Tarihi/Türk Tarihi. *Urla Klazomenai'99,* s:21. İzmir: Yarım Ada Gazetesi.

Erkanal, H. (2002). Liman Tepe Kazıları. *İzmir Kent Kültürü Dergisi*,(5), 221–227.

Evliya Çelebi (1935).*Seyahatname*, Cilt IX.

Faroqhi, S. (1986). *Peasants, Dervishes and Traders in The Ottoman Empire*. London: Variorum Reprints.

Faroqhi, S. (2000). *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler* (3.Baskı). (N. Kalaycıoğlu, Çev.). İstanbul: Tarih Vakfi Yurt Yayınları 5.

Faroqhi, S. (2002). *Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam* (4. Baskı). (E. Kılıç, Çev.). İstanbul: Tarih Türk Vakfı Yayınları.

Goffman, D.(1995). *İzmir ve Levanten Dünya (1550–1650).* (A. Anadol ve N. Kalaycıoğlu, Çev). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Göksu, E. ve Ünverdi, H. Z. ve Ünverdi L. (1992) .*Urla Analitik Etüd Çalışması*. İzmir: Urla Belediyesi Yayını

Görsel Büyük Genel Kültür Ansiklopedisi, 1987

Herodotos (1973). *Herodot Tarihi.* (M. Ökmen, Çev). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Indicateur Francais (1900).

İpekoğlu. B. (1990) Urla Eski Konut Dokusunda Cephe Düzenlerine İlişkin Bir Tipoloji Çalışması. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi*, *cilt XXXIV* (1–2)

İplikçi, A. E. ve Bakır, A. S. Klazomenai Zeytinyağı İşliği. *İzmir İzmir, Kent Kültürü ve Dergisi* (55), 11–12.

İzmir Vilayet Salnamesi 1927–1928 (1929) .İzmir: Bilgi Matbaası

İzmir İl Yıllığı (1973)

Karatosun, M. (2003). *XIX. Yüzyıl Ticaret Faaliyetlerinin Küçük Liman Kentlerinde Kıyı Ölçeğindeki Mekânsal Yansımaları ve Koruma Önerileri (Foça, Urla, Çeşme örnekleri).* İzmir: Doktora Tezi

Kayın, E. (2004). Kentsel Mekândaki Koruma Eylemine İlişkin Güncel Sorunlar. *Ege Mimarlık 2004/1–49*

Ksenophon (1999). *Yunan Tarihi: Hellenika. (S. Sinanoğlu, Çev.).* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Kutlukaya, T. Arşivi.

Kütükoğlu, M. (1985). Osmanlı Dış Ticaretinin Gelişmesinde İzmir Limanı ve Gümrüklerinin Rolü. İkinci Bildiri, İzmir Ticaret Odası Sempozyumu.

Kütükoğlu, M. (2000). *XV. ve XVI. Asırlarda İzmir Kazasının Sosyal ve İktisadi Yapısı.* İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayını.

http://www.kgm.gov.tr/images/turkiye.jpg

Mansel, A. M. (1984). *Ege ve Yunan Tarihi.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Martal, A. (1999). *Değişim Sürecinde İzmir'de Sanayileşme: 19. Yüzyıl* (1. Baskı). İzmir: Dokuz Eylül Yayınları.

Mater, B. (1982). *Urla Yarımadası'nda Arazinin Sınıflandırılması ile Kullanışı Arasındaki İlişkiler*. İstanbul: Edebiyat Fakültesi Matbaası.

McCarthy, J. (1995). *Osmanlı Anadolu Topraklarındaki Müslüman ve Azınlık Nüfus* (İ. Gürsoy, Çev.). Ankara: Genelkurmay Basım Evi.

Milioris, N.E. (2002).*1922 Öncesinde Urla (T. Caymaz, Çev.).* İzmir: Urla Belediyesi Yayınları.

Milioris, N. (2003). *Bir Zamanlar Urla (T. Cin, Çev.).* İzmir.

Parlak, T. (1983). *İşgalden Kurtuluşa II, Yunan Egeden Nasıl Gitti? "Son Günler".* İzmir: İzmir Sosyal H. Vakfı Yayını.

Pausanias (1984). *Guide to Greece*. England: Penguin Boks.

Pitcher, D. E. (2001*). Osmanlı İmparatorluğunun Tarihsel Coğrafyası* (2. Baskı). (B. Tırnakçı, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Pliny (1969). *Natural History in Ten Volumes.* London: William Heinemann Ltd.

Ramsay, W. M. (1960). *Küçük Asya'nın Tarihi Coğrafyası. (M. Pektaş, Çev.*). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi

Rıfat, H. (1997). *İzmir 1914. Aydın vilayeti 1330 sene-i maliyesi ticaret rehberi.* İzmir: Akademi Kitabevi.

Rougon, F. (1892). *Smyrne*. France: Berger-Levrault Et C ie, Editeurs.

Semenderoğlu, A. (23 Ağustos 2005). Urla- Çeşme Yarımadası'nda Arazi Kullanımı ve Sosyal Ekonomik Faaliyetlerde Değişimler. *Sırrı Erinç Sempozyumu 2003, Genişletilmiş Bildiri Özetleri.* 16 Şubat 2006, http://www.urlaonline.com/dokumanlar/arazikullanimi.doc.

Serçe, E. (2001). *1923 Senesi İzmir Vilayet İstatistiği (1*). İzmir: İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayını

Sevim, A. (1988). *Anadolu'nun Fethi Selçuklular Dönemi.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Sevim, A. ve Yücel, Y. (1989) . *Türkiye Tarihi: Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Sevin, V. (2001). *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası I.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Seymen, S. Arşivi.

Strabon (2000). *Antik Anadolu Coğrafyası. (Geographika: XII-XIII-XIV).* (4. Baskı). (A. Pekman, Çev.). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Sönmez, İ. Ö. (2006). *Urla Sosyo-Mekânsal Analizi 2005*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Planlama Bölümü.

Şenoğlu, N. Arşivi

Tarihten Günümüze Anadolu'da Konut ve Yerleşme (1996). İstanbul: Türkiye Ekonomi ve Toplumsal Tarih Vakfı.

Taştan, M. (1999). Urla'da Nüfus Hareketleri. *99 Urla Şehir Rehberi,* s:39–40. İzmir: Yarımada Gazetesi Yayınları.

Texier, C. (2002). *Küçük Asya* (A. Suat, Çev.). Ankara: Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı.

Thukydides (1972). *Peloponnesos'lularla Atinalılar'ın Savaşı* (2. Baskı). (H. Demircioğlu, Çev.). Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Tunçağ, A. S. (2003).*Bir Varmış Urla.* İzmir: Stil Matbaacılık.

Turan, Ş. (1990). *Türkiye-İtalya İlişkileri 1- Selçuklular' dan Bizans'ın Sona Erişine.* İstanbul: Metis Yayınları.

Tosun, Y. (1983). 17.-*19. Yüzyıllarda Batı ve Anadolu Osmanlı- Türk Şehir Dokuları ve Bu Dokuları Oluşturan Evler ve Korunmaları.* İzmir: Mimar Sinan Üniversitesi Doktora Tezi.

Umar, B. (2001). *IONIA: Bir Tarihsel Coğrafya Araştırması ve Gezi Rehberi.* İstanbul: İnkılâp Kitabevi Yayın sanayi ve Tic. A.Ş.

Uyal, A. Besim (2000). *Urla ve Nostalji.* İzmir: Eğitsel Yayımlar Bilim ve Kültür Merkezi Yayını.

Uzunçarşılı, İ. H. (1972). *Osmanlı Tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Urla Çevre Durum Raporu,1997.

Urla İlçe Tarım Müdürlüğü Brifing Raporu, 2004.

Urla Brifing Raporu, 2005.

Urla 1968 Nazım İmar Planı

Urla 1984 Nazım İmar Planı

Urla 1995 Revizyon Nazım İmar Planı

Urla 1996 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı

Urla 1996 Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı Plan Notları

Urla 2001 Nazım İmar Planı Revizyon Planı

Urla 2001 Nazım İmar Planı Revizyon Plan Notları

Urla 2002 Koruma Amaçlı İmar Planı

Urla 2002 Koruma Amaçlı İmar Planı Plan Notları

Yurt Ansiklopedisi, Cilt-VI.

2003–2012 İzmir Stratejik Planı (2003). İzmir Ticaret Odası.

EKLER

- EK–1 Anket Formu
- EK–2 Tescil Listesi
- EK–3 Envanter Formları

EK 1-ANKET FORMU

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK FAKÜLTESİ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

Anketi Yapan Kişinin;

1. Adı Soyadı:…….

2. Doğum Yeri ve Doğum Tarihi……..

3. Nerelisiniz? Urla'ya Ne Zaman, Nerden Geldiniz?.....

4. Eğitim Durumu: İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite ( ) Diğer ( )

5. Mesleği?.....

6. Kaç Yıldır Bu Konutta Yaşamaktasınız?.....

7. Konut Sahibi misiniz? Kiracı mı?.....

8. Sizden Önceki Kullanıcısı Kimdi?.....

9.Evde Kaç Kişi Yaşamaktadır?.....

10. Konutta Oturma Odası Var mı? Evet ( ) Hayır ( )

11. Kim Nerede Yatıyor?.....

…….

12. Yemekler Nerede Yeniyor?.....

13. Banyo Düzeni Nasıl? Konutun İçinde ( ) Dışında ( )……

…….

14. Çocuklar Varsa Nerede Ders Çalışıyor,Oyun Oynuyor?.....

…….

15. Bahçe Var mı? Evet ( ) Hayır ( ) Nasıl Kullanılıyor?.....

17. Alışverişe Nereye Gidiyorsunuz?.....

18. Boş Zamanlarınızda Nasıl Vakit Geçiriyorsunuz?.....

19. Arabanız Var mı? Nereye Park Ediyorsunuz?.....

20. Konutunuzdan Memnun musunuz? Evet ( ) Hayır ( )

21. Taşınmak İster misiniz? Evet ( ) Hayır ( )

Hangi Sokağa? Neden?.....

22. Size Bir Şans Verilse Bu Yapıda mı Oturmayı Tercih Edersiniz, Yoksa Yeni Bir Yapıda mı? Neden?.....

23. Konutunuzu Maddi Olarak Onarımdan Geçirme Olanağınız Var mı? Evet ( ) Hayır ( )

24. Olanaklarınız Olsa Yapının Neresini Değiştirmek İsterdiniz?

Islak Hacim ( ) Isıtma Sistemi ( ) Tesisat Sistemi ( ) Döşeme ( ) Çatı ( ) Diğer ( )

25. Konutta Değişiklikler Yaptınız mı? Evet ( ) Hayır ( )

Ek Kütle İlavesi ( ) Ara Duvar İlavesi ( ) Döşeme Değişimi ( ) Doğrama Değişimi ( ) Cephe Rengi Değişimi ( ) Diğer ( )

26. Zafer Caddesi'nde Oturmaya Başladığınızdan Beri Neler Değişti?

Yeni Yapı Sayısı Arttı ( ) Boş Yapı Sayısı Arttı ( ) Cadde Trafiği Arttı ( ) Sokak Döşemesi Değişti ( ) Sokak Aydınlatmaları Değişti ( )

27. Gece Sokağı Güvenli Buluyor musunuz? Evet ( ) Hayır ( )

28. Sokaktaki Tarihi Yapıların Korunması Gerektiğine İnanıyor musunuz? Evet ( ) Hayır ( )

EK – 2 TESCİL LİSTESİ

SIRA NO	DOSYA NO	İLÇE	BELDE	KÖY / ŞEMT MAHALLE	CADDE SOKAK	PAFTA	ADA	PARSEL	KONU	TOPLANTI NO	KARAR TARİHİ
1	35.18/457	URLA		UZUN KÜYÜ		E		255	TESCİL , DOĞAL , 1. DER.	551	19.01.2000
2	35.18/613	URLA		YAĞCILAR KÖYÜ		L17b-05a		363	TESCİL , DOĞAL , 3.DER.	492	01.10.1998
3	35.18/612	URLA		YAĞCILAR KÖYÜ		14C-1d		627-628	TESCİL , DOĞAL , 3. DER.	492	01.10.1998
4	35.18/130	URLA		YAĞCILAR KÖYÜ		L17d-04c		369	TESCİL , DOĞAL , 2. DER. 3. DER.	492	01.10.1998
5	35.18/715	URLA			İSKELE MEVKİİ	4	75	16	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
6	35.18/1	URLA			PARK SK.	18d-2a	268	2	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 1(HOCA ALİ CAMİİ)	468	22.05.1998
7	35.18/1	URLA			KEMALPAŞA C.	18d-2a			TESCİL , ANİT , KOR. GR. 1 (ÇEŞME)	468	22.05.1998
8	35.18/1	URLA			BALKIŞ SK. NO:2,4,6,8,10,12,	18d-2b	161	3,4,5,	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
9	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:16	18d-2b	161		TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
10	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:14	18d-2b	168		TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
11	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:30	18d-2b	167	11	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
12	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:35 ,37 DERE SK.	18d-2b	166	5,6,7,8	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
13	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:67 ,69	18d-2b	176	9,1	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
14	35.18/1	URLA			M.K.PAŞA C. NO:5	18d-2a	237	23	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
15	35.18/1	URLA			M. K. PAŞA C. NO:2	18d-2a	268	1	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
16	35.18/1	URLA			ÇİLİNGİR ÇEŞME SK.	18d-2a	268	8, 4, 5, 9, 42	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2(ZEYTİNYAĞI DEPOSU) KARAR DÜZELTMESİ (PARSELLER)	468 634	22.05.1998 01.08.2002
17	35.18/1	URLA			ÇİLİNGİR ÇEŞME SK.	18d-2a	268	11	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
18	35.18/1	URLA			KAPAN CAMİİ SK. NO:1	18d-2a	268	27	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2(ÖZEL HAMAM)	468	22.05.1998
19	35.18/1	URLA			KEMELPAŞA C. NO:87	18d-2a	162	2	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
20	35.18/1	URLA			KEMAL PAŞA C. NO:89	18d-2a	163	3	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
21	35.18/1	URLA			ZAFER C. NO:33	18d-1b	110		TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
22	35.18/1	URLA			ARA SK. NO:5	18d-1b	161	6	TESCİL , ANİT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998

23	35.18/1	URLA			ARA SK. NO:3	18d-1b	311	11	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
24	35.18/1	URLA			ARA SK. NO:1	18d-1b	311	12	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
25	35.18/1	URLA			ARASTA SK. - MALGACA SK. -	18d-2a	315...320		TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2(ARASTA)	468	22.05.1998
26	35.18/1	URLA			M.K.PAŞA C. NO:32,34,36	18d-2a	321	3	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
27	35.18/1	URLA			ASMALI ÇINAR SK. NO:13	18d-2a	321	15	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
28	35.18/1	URLA			ASMALI ÇINAR SK. NO:9	18d-2a	321	16	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
29	35.18/1	URLA			ASMALI ÇINAR SK. NO:7	18d-2a	321	17	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
30	35.18/1	URLA			KEMELPAŞA C. NO:48	18d-2a	321	7	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
31	35.18/1	URLA			M.K. PAŞA C. NO:54-56	18d-2a	323	7,8	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
32	35.18/1	URLA			M.K.PAŞA C. NO:66	18d-2a	326	8	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
33	35.18/1	URLA			M.K.PAŞA C. NO:62	18d-2a	326	6	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
34	35.18/1	URLA			M.K.PAŞA C. NO:78	18d-2a	326	10	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
35	35.18/1	URLA			ELMALI SK. NO:11-13	18d-2a	347	2,3	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
36	35.18/1	URLA			ELMALI SK. NO:5	18d-2a	347	6	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
37	35.18/1	URLA			ELMALI SK. NO:3	18d-2a	347	7	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
38	35.18/1	URLA			ELMALI SK. NO:1	18d-2a	347	8	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
39	35.18/1	URLA			TATAR CAMİİ SK. NO:37	18d-1b	347	23	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
40	35.18/1	URLA			TATAR CAMİİ SK. NO:29	18d-1b	347	27	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
41	35.18/1	URLA			MALGACA PAZARI NO:30	18d-1b	348	5	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
42	35.18/1	URLA			MALGACA PAZARI NO:32	18d-1b	348	6	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
43	35.18/1	URLA			MALGACA PAZARI NO:40	18d-1b	348	10	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
44	35.18/1	URLA			MALGACA PAZARI NO:42	18d-1b	348	11	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	468	22.05.1998
45	35.18/1	URLA				18d-1b	1087	1	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2(BELEDİYE BİNASI) (11048 SAYILI KARARLA DÜZELTİLDİ)	468	22.05.1998

46	35.18/1	URLA		İSKELE M.		5	25	2,3,4	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 1	442	18.12.1997
47	35.18/68	URLA			KOKAR KÖY MEVKİİ				TESCİL , DOĞAL , 1. DER.	439	18.09.1997
48	35.18/1-274	URLA		BELEDİYE SINIRLARI					TESCİL , ARKEOLOJİK , 1. VE. 3. DER.(MALKACA , ADATEPE 3A-ÇİFTLİK TEPE TÜMÜLÜS 1A -	398	17.10.1996
49	35.18/274-311	URLA				20E-1d,20D-2b-20D-			TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	348	07.03.1995
50	35.18/441	URLA			KANLIÇEŞME MEVKİİ	19d-3b	1278	2	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 1(TÜRBE)	327	09.06.1994
51	35.18/441	URLA			KANLIÇEŞME MEVKİİ		1283	1	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 1(TÜRBE)	327	09.06.1994
52	35.18/453	URLA		CAMİİ ATİK M.		81	348	14	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	327	09.06.1994
53	35.18/362	URLA		ZEYTİNLER KÖYÜ	TAŞLICA MEVKİİ	L17a-22a,2c,l17a,	183	4	TESCİL , DOĞAL , 3. DER.	324	29.04.1994
54	35.18/68	URLA		YAĞCILAR KÖYÜ		L17-d2 NOLU			TESCİL ,DOĞAL , 1. DER.	296	17.06.1993
55	35.18/68	URLA		ZEYTİNLER KÖYÜ	KOKAR KÖY MEVKİİ	L17-d1			TESCİL , DOĞAL , 2. DER.	296	17.06.1993
56	35.18/68	URLA		ÇILGA KÖRFEZİ		L16-C2 PAFTADA			TESCİL , DOĞAL , 1. DER.	296	17.06.1993
57	35.18/68	URLA		ZEYTİNELİ KÖYÜ					TESCİL , DOĞAL , 3. DER.	296	17.06.1993
58	35.18/187	URLA		İSKELE M.		4	15	10	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	280	08.04.1993
59	35.18/288	URLA		DEMİRCİLİ KÖYÜ					TESCİL , ARKEOLOJİK , 1. DER.	274	11.03.1993
60	35.18/274	URLA			ZAFER C. ERİNÇ SK. NO:87	175	28	2	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
61	35.18/274	URLA			UZUN SK. NO:10	175	29		TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
62	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:51 POSTANE SK.	168	29		TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
63	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:49	176	29	17	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
64	35.18/274	URLA			ZAER C. NO:51	176	29	16	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
65	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:55	176	29	15	TESCİL , ANIT , (SAĞLIK OCAĞI)	248	06.08.1992
66	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:57	176	29	14	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
67	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO: 59	176	29	13	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
68	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:83	176	29	4	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992

69	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO: 78	166	28	37	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
70	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:74	166	28	36	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
71	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:72	166	28	35	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
72	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:66	166	28	33	TESCİL , ANIT , (PRATİK KIZ SANAT OKULU)	248	06.08.1992
73	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO: 75	176	29	4,5	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
74	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:73	176	29	6	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
75	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO: 71	176	29	7	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
76	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:56	166	28	29,3	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
77	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:54	166	28	27	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
78	35.18/274	URLA			FİLİZ - ZAFER C. NO:52	166	28	26	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
79	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:50	167	29	23	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
80	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:61 A-B	175	29	12	TESCİL , ANIT , (ÖĞRENCİ YURDU)	248	06.08.1992
81	35.18/274	URLA			FİLİZ SK. NO: 3, 5	176	28	25	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
82	35.18/274	URLA			FİLİZ SK. NO:6	167	29	1	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
83	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 5,7	168	29	17	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
84	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 10- 10A	176	29	19	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
85	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 14	176	29	2?	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
86	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 9	169	29	1	TESCİL , ANIT , 8LOJMAN)	248	06.08.1992
87	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 16	176	29	22	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
88	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 18	176	29	2?	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
89	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 13	169	29	10	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
90	35.18/274	URLA			POSTANE SK. NO: 15	169	29	8	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
91	35.18/274	URLA			POSTANE SK. GÜVEN SK. 17	169	29	9	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992

92	35.18/274	URLA			GÜVEN SK .NO:4	170	29	2	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
93	35.18/274	URLA			GÜVEN SK .NO:3	169	29	8	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
94	35.18/274	URLA			DERE SK. NO:26-88	169	29	5	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
95	35.18/274	URLA			DERE SK. NO:18	168	29	16	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
96	35.18/274	URLA			OKUL SK. NO:1	344	81	3	TESCİL , ANIT , (HALK EĞİTİM MERKEZİ)	248	06.08.1992
97	35.18/274	URLA			FABRİKA C. NO:80	166	28	38	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
98	35.18/274	URLA			FABİKA C. NO:4	166	28	38	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
99	35.18/274	URLA			ZAFER C. NO:48	167	167	2	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
100	35.18/274	URLA			GÜVEN SK. NO:5	29	169	7	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
101	35.18/274	URLA			MESCİT SK.	345	81	16	TESCİL , ANIT ,(MESCİT)	248	06.08.1992
102	35.18/274	URLA			İBRAHİM ELDEM SK.	345	81	16	TESCİL , ANIT , (CAMİ)	248	06.08.1992
103	35.18/274	URLA			KÜTÜK MİNARE SK.	273	88	24	TESCİL , ANIT , (KÜTÜK MİNARE CAMİİ)	248	06.08.1992
104	35.18/274	URLA			KAPAN CAMİİ SK	303	86	8	TESCİL , ANIT , (MESCİT)	248	06.08.1992
105	35.18/274	URLA			KAPAN CAMİİ SK..	303	86	2,421	TESCİL , ANIT , (HACI TURHAN KOPAN CAMİİ)	248	06.08.1992
106	35.18/274	URLA			HAMAM SK.				TESCİL , ANIT , (AHMET PAŞA HAMAMI)	248	06.08.1992
107	35.18/274	URLA		YELALTI M.	PARK C. NO:15	65	237	14	TESCİL , ANIT , (TEKEL LOJMAN)	248	06.08.1992
108	35.18/274	URLA		YELALTI M.	PARK .C. NO:23	65	237	10	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
109	35.18/274	URLA			KAPAN CAMİİ SK. NO:6	86	303	14	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
110	35.18/274	URLA			İZMİR C. YENİYOL SK.	65	235	3	TESCİL , ANIT ,	248	06.08.1992
111	35.18/274	URLA			URLA'NIN 1.5 KM	PAFTA DIŞI			TESCİL , ANIT (KÜLLİYE)	248	06.08.1992
112	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992
113	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992
114	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992

115	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992
116	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992
117	35.18/274	URLA		CAMİATİK M. DEREBOYU					TESCİL , ANIT , (KÖPRÜ)	248	06.08.1992
118	35.18/274	URLA			BELLEK SK.				TESCİL ,ANIT , (AKPINAR ÇEŞMESİ)	248	06.08.1992
119	35.18/274	URLA			İZMİR C.				TESCİL , ANIT , (ÇINAR)	248	06.08.1992
120	35.18/274	URLA		CAMİATİK M.	KEMALPAŞA C.				TESCİL , ANIT , (ÇINAR)	248	06.08.1992
121	35.18/274	URLA		CAMİATİK M.	DERE SK.				TESCİL , ANIT , (ÇINAR)	248	06.08.1992
122	35.18/274	URLA			DERE SK.				TESCİL , ANIT , (ÇINAR)	248	06.08.1992
123	35.18/274	URLA		ÇARŞI M.					TESCİL , ANIT , (ÇINAR)	248	06.08.1992
124	35.18/274	URLA		İSKELE M.	CENGİZ SK. NO:4,6,7,	16	4	7	TESCİL , ANIT , (KAYIKHANE)	248	06.08.1992
125	35.18/274	URLA		İSKELE M.	CENGİZ SK. NO:1-A 1A	22	4	1,2	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
126	35.18/274	URLA		İSKELE M.	FABRİKA C.NO:8-8A-9	22	4	3,4,5,6,7,8	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
127	35.18/274	URLA		İSKELE M.	OKUL SK. NO:2 - 2A	15	4	16	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
128	35.18/274	URLA		İSKELE M.	RIHTIM SK. NO:28-28A-30	25	5	3,4	TESCİL , ANIT , (ESKİ POSTANE)	248	06.08.1992
129	35.18/274	URLA			FEVZİ PAŞA C. NO:26-28	73	5	6,7	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
130	35.18/274	URLA			FEVZİ PAŞA C. NO:22 - 22A , 24 -	73	5	2,3,4,5	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
131	35.18/274	URLA			RIHTIM SK. NO:26- 26A	25	5	2	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
132	35.18/274	URLA			İSKELE MEYDANI	21	4	4,5	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
133	35.18/274	URLA		İSKELE M.	ÇEŞMEALTI YOLU NO:6-6A	17	4	14,15,16,17	TESCİL , ANIT (KAYIKHANE)	248	06.08.1992
134	35.18/274	URLA			ÇEŞMEALTI YOLU NO:15 -	15	4	6	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
135	35.18/274	URLA			ÇEŞME ALT YOLU NO:11	15	4	10	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
136	35.18/274	URLA			ÇEŞMEALTI YOLU NO:5,7,9	15	4	1	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992
137	35.18/274	URLA		İSKELE M.	ŞEHİT KEMAL NO:12 - 12A	74	5	2	TESCİL , ANIT	248	06.08.1992

138	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL , ANIT 8KADIN SERVİSİ)	248	06.08.1992
139	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL , ANIT , (ERKEK SERVİSİ)	248	06.08.1992
140	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL , ANIT (DEPİRHANE)	248	06.08.1992
141	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL , ANIT ,(DEPOLAR)	248	06.08.1992
142	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL ,ANIT	248	06.08.1992
143	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL ,ANIT	248	06.08.1992
144	35.18/274	URLA		KARANTİNA ADASI					TESCİL ,ANIT	248	06.08.1992
145	35.18/256	URLA				28	166	38	TESCİL ,ANIT , KOR . GR. 3	224	19.03.1992
146	35.18/256	URLA				75	297	1	TESCİL , ANIT , (YAHŞİ BEY KÜLLİYESİ)	218	30.01.1992
147	35.18/256	URLA				19	140	28	TESCİL ,ANIT , (KANLIÇEŞME MEZARLIĞI)	218	30.01.1992
148	35.18/269	URLA		KUŞÇULAR KÖYÜ	UKUF MEVKİİ	L17a-25c		836 845-855,	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	179 342	11.04.1991 05.01.1995
149	35.18/68	URLA		YAĞCILAR KÖYÜ	DÜERLİK MEVKİİ			117.506	TESCİL , ARKEOLOJİK , 1. DER.	146	15.11.1990
150	35.18/137	URLA				29	168	17	TESCİL , ANIT , KOR. GR. 2	145	08.11.1990
151	35.18/50	URLA		BALIKLIOVA KÖYÜ	GERENCE MEVKİİ				TESCİL, DOĞAL , 3. DER.	124	28.06.1990
152	35.18/	URLA			İSKELE MEVKİİ	5	25	2,3,4	TESCİL , ANIT , KOR .GR. 2	50	02.02.1989
153	35.18/156	URLA		YELALTI M.	KALABAK MEVKİİ	61,63	657	1	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	48	20.01.1989
154	35.18/156	URLA				61	258	10	TESCİL ,ARKEOLOJİK ,3. DER.	48	20.01.1989
155	35.18/41	URLA			ŞEHİTLİK MEVKİİ	20,21	18	2	TESCİL ,ANIT , (URLA ŞEHİTLİK ABİDESİ)	47	12.01.1989
156	35.18/93	URLA		YENİ M.		29	165	12 86,7)	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	30	25.08.1988
157	35.18/3	URLA		DENİZLİ KÖYÜ					TESCİL , ANIT , (3 ADET ÇINAR , 17 ADET SELVİ)	16	14.04.1988
158	35.18/49	URLA			POSTANE SK. GÜVEN SK.	49	170	1	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	16	14.04.1988
159	35.00/613-865	URLA		DEMİRCİLİ KÖYÜ	AIRAI ANTİK KENTİ				TESCİL , ARKEOLOJİK ,		23.09.1988
160	35.18/	URLA		DEMİRCİLİ KÖYÜ	AIRAI ANTİK KENTİ	69-77 KOORDİNA			TESCİL , DOĞAL , 1. VE 2. DER.	59	30.03.1989

161	35.18/356	URLA		GÜLBAHÇE , BİRGİ ,	Y.T.E. KAMPÜS ALANI				TESCİL , ARKEOLOJİK. 3. DER. DOĞAL 1. VE3. DER	303	22.07.1993
162	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:9	28	175	22	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
163	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:13	28	175	20	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
164	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:10	28	174	6	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
165	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:6	28	174	4	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
166	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:25	29	173	10	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
167	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:27	29	173	9	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
168	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:35	29	173	7	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
169	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:33	29	173	3	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
170	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:29		173	21	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
171	35.18/	URLA			ERİNÇ SK. NO:29 ZAFER C.	29	168	5,6,7	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
172	35.18/	URLA			FİLİZ SK. NO:23	28	166	16	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
173	35.18/	URLA			FİLİZ SK. NO:25	28	166	15	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
174	35.18/	URLA			DERE SK. İLE TATAR CAMİİ	38	172 İLE		TESCİLDEN DÜŞME , KURUL (KÖPRÜ)	10	26.04.1984
175	35.18/	URLA			DERE SK. NO:14-12	29	168	13,14	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
176	35.18/	URLA			İBRAHİM ETHEM SK.	81	345	16	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL(MESCİT)	10	26.04.1984
177	35.18/	URLA			PARK SK. NO:15	65	237	12,13	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL (TEKEL BAŞMÜDÜRLÜĞÜ BİNASI)	10	26.04.1984
178	35.18/	URLA			PARK SK. NO:23	65	237	9	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
179	35.18/	URLA			BELLEK SK. İLE AKPINAR	86	705	9	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL(ÇEŞME)	10	26.04.1984
180	35.18/	URLA			CAD. NO:1 YENİYOL SK.	65	235	6	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
181	35.18/	URLA			KAPAN CAMİİ SK. NO:22	86	303	5	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
182	35.18/	URLA			AKPINAR SK. NO:52/A	86	303	14	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
183	35.18/	URLA			KAPAN CAMİİ SK. NO:50	86	303	11	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984

184	35.18/	URLA			KAPAN CAMİİ SK. NO:44	86	303	59,6	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
185	35.18/	URLA			BELLEK SK. NO:1	86	705	8	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
186	35.18/	URLA			BELLEK SK. NO:3	86	705	7	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
187	35.18/	URLA			BELLEK SK. NO:5	86	705	7	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
188	35.18/	URLA			BELLEK SK. NO:17	86	705	4	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
189	35.18/	URLA			KIRCALI SK. NO:10	86	706	10	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
190	35.18/	URLA			ARMAĞAN SK NO:23	86	343	7	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
191	35.18/	URLA			ESKİ CAMİİ ARKASI NO:6	86	343	5	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
192	35.18/	URLA			ATAY SK. NO:2	29	171	21	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
193	35.18/	URLA			ATAY SK. NO:14	29	171	11	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
194	35.18/	URLA			ATAY SK .NO:22	29	176	36	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
195	35.18/	URLA			ATAY SK. NO:39	50	358	1,4	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
196	35.18/	URLA			ATAY SK. NO:12	50	358	6	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
197	35.18/	URLA			UĞUR SK. NO:4	86	705	19, 20	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
198	35.18/	URLA			UĞUR SK. NO:6	86	705	21	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
199	35.18/	URLA			UĞUR SK. NO:8	86	705	22	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
200	35.18/	URLA			UĞUR SK. ÇIKMAZI NO:6	87	301	17	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
201	35.18/	URLA			GÖKMEN SK. İLE PARK SK.	68	273	12	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
202	35.18/	URLA			12 EYLÜL SK. NO:12	86	270	11	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
203	35.18/	URLA			12 EYLÜL SK. NO:20	86	270	10	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
204	35.18/	URLA			12 EYLÜL SK. NO:18	86	270	9	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
205	35.18/	URLA			İNCEOĞLU SK. NO:11	86	270	8	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
206	35.18/	URLA			AÇIKI SK. NO:1	86	269	2	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984

207	35.18/	URLA			AKPINAR SK. NO:43	86	270	26	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
208	35.18/	URLA			AKPINAR SK. NO:45	86	270	28	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
209	35.18/	URLA			PARK SK. NO:66	88	273	13	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
210	35.18/	URLA			PARK SK. NO:15	65	235	12	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
211	35.18/	URLA			İZMİR C. NO:66-66A	71	674	27,28	TESCİLDEN DÜŞME , KURUL	10	26.04.1984
212	35.18	URLA				İSKELE 24	10	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
213	35.18	URLA				İSKELE 22	12	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
214	35.18	URLA				İSKELE 38	15	21,26,27, 28,29,30,	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
215	35.18	URLA				İSKELE 20,22	27	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
216	35.18	URLA				İSKELE 6	28	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
217	35.18	URLA				İSKELE 6	29	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
218	35.18	URLA				İSKELE 6	30	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
219	35.18	URLA				İSKELE 6	31	1 (KISMEN	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
220	35.18	URLA				İSKELE 20	54	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
221	35.18	URLA				İSKELE 20,22		9,10,11,1 2,13,14	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
222	35.18	URLA				İSKELE 20,22	66	12,23,24, 25,26,27,	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
223	35.18	URLA				İSKELE 21	67	1,5,7,8	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
224	35.18	URLA				İSKLE 21	68	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
225	35.18	URLA				İSKELE 6,21	69	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
226	35.18	URLA				İSKELE 6	71	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
227	35.18	URLA				İSKELE 5,6,21	72	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
228	35.18	URLA				İSKELE 21	75	14,15,23	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
229	35.18	URLA				İSKELE 21	77	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984

230	35.18	URLA				İSKELE 20,21	78	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
231	35.18	URLA				İSKELE 20 , 21	65	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
232	35.18	URLA				İSKELE 21	89	6,7,8,9,10,11,12,1	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
233	35.18	URLA				İSKELE 22	461	1,2,3,4,5,6,7,29,30	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
234	35.18	URLA				İSKELE 22	463	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
235	35.18	URLA				İSKELE 22		1,2,3	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
236	35.18	URLA				İSKELE 21 , 22	466	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
237	35.18	URLA				İSKELE 20 , 22	467	TÜM PARSEL	TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	10	26.04.1984
238	35.18	URLA				İSKELE 20 , 21	18	TÜM PARSEL	TESCİL , DOĞAL ,	10	26.04.1984
239	35.18	URLA		İSKELE M.		3	13	3	TESCİL , ANIT	10	26.04.1984
240	35.18/577-807	URLA		GÜLBAHÇE-DEĞİRMENALT		13-			TESCİL,ARKEOLOJİK,1.DER.,3.DER.	550	23.12.1999
241	35.18/356	URLA		GÜLBAHÇE	İYTE KAMPUS ALANI				TESCİL,DERECE DEĞİŞİKLİĞİ,1.DER. DOĞAL=2.DER.DOĞAL	408	16.01.1997
242	35.18/1	URLA	MERKEZ			1/1000-1/500-			KENTSEL SİT ALANI -KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI ONAYI.	638	02.10.2002
243	35.18/1037	URLA		İSKELE M.	FEVZİ ÇAKMAK C. NO7	21	77	1	TESCİL 2. GRUP YAPI	643	18.12.2002
244	35.18/853	URLA		BALIKLIOVA KÖYÜ		14	792		TESCİL,DERECE DEĞİŞİKLİĞİ,1.DER. DOĞAL=2.DER.DOĞAL	657	17.04.2003
245	35.18/1065	URLA	MERKEZ	SIRA MAH.	SAMUT BABA TÜRBESİ	L17-0-2-C1D	533	31	TESCİL 1. GRUP ANIT (SAMUT BABA TÜRBESİ)	662	06.06.2003
246	35.18/457	URLA		UZUNKUYU		5		255	TESCİL,DERECE DEĞİŞİKLİĞİ,2.DER. DOĞAL=3.DER.DOĞAL	663	26.06.2003
247	35.18/708	URLA		CAMİATİK MH.		81	310	29 (E.19,28)	KENTSEL SİT ALANI PLAN DEĞİŞİKLİĞİ	672	10.10.2003
248	35.18/1	URLA		TORASAN MVK.					TESCİL , DOĞAL, 3. DER. (MAHKEME KARARIYLA)	672	10.10.2003
249	35.18/1113	URLA		ZEYTİNALANI KÖYÜ	SİVRİCE TEPE				TESCİL , ARKEOLOJİK , 3. DER.	678	12.12.2003
250	35.18/1	URLA		İSKELE M.					1 A- 3 A -KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI ONAYI.	681	18.02.2004
251	35.18/1	URLA		OTOYOL GÜNEYİ					1.2.2001 GÜN VE 9065 SAYILI KARARIN DÜZELTMESİ- BELEDİYE MÜCAVİR ALANI D3-	679	15.01.2004
252	35.18/1	URLA		CAMİATİK MAH.		81	342	1	KAİP TADİLATI	679	15.01.2004

253	35.18/1	URLA		İSKELE M.					TESCİL,DERECE DEĞİŞİKLİĞİ,3.DER. Arkeolojik=1.,2. DER.Arkeolojik. (A= 1A, B-C-	681	18.02.2004
254	35.18/802	URLA		YELALTI MH.	PARK C. NO:15		237	14	GRUP TESPİTİ TEKEL BİNASI 1. GRUP,	526	10.06.1999
255	35.18/802	URLA		YELALTI MH.	PARK C. NO:15		237	6	TESCİL TEKEL AMBARI 2. GRUP	526	10.06.1999
256	35.18/1110	URLA		HACIISA MH.	BELEDİYE CD. NO.1	27	1807	1	TESCİL 2. GRUP YAPI (7277 NOLU KARARIN DÜZELTMESİ)	681	18.02.2004
257											
258											
259											
260											
261											
262											
263											
264											
265											
266											
267											
268											
269											
270											
271											
272											
273											
274											
275											

EK 3 - Envanter Formları

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envanter No:1

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Sağlık Ocağı										
Adres:	Zafer Caddesi No:55										
Kadastral Durum:	Ada	176	Pafta	29	Parsel	15					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer	I			
Kat Sayısı:	Tek kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Sağlık Kurumu							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Hasta kontrol odaları									
	Birinci Kat:										
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I				Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas	I	Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	I	Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	I
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:2

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Mahfel Restoran								
Adres:	Filiz Sokak No:6								
Kadastral Durum:	Ada	167	Pafta	29	Parsel	1			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	1			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	1	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	Tek kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Restoran					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Restoran							
	Birinci Kat:								
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	1	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	1		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	1	Söve		1
	Sıva	1		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	1	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		1

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	1	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	1	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer	
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	1	Düz Çatı		Diğer	
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	1		

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	1	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	1	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)	1	Renk ve Malzeme Değişimi	1			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:3

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Güven Sokak No:3										
Kadastral Durum:	Ada	169	Pafta	29	Parsel	8					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	Tek katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:										
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			I
	Sıva			Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			I

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi	I	Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

EnvarterNo:4

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Halk Eğitim Merkezi								
Adres:	Okul Sokak No:1								
Kadastral Durum:	Ada	344	Pafta	81	Parsel	3			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer	I	
Kat Sayısı:	Tek kat + bodrum katı								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Derslikler							
	Birinci Kat:								
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	Diğer
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve	I
	Sıva			Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	Diğer
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	I

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:5

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Çilingir Çeşme Sokak No:32										
Kadastral Durum:	Ada	268	Parsel	18d-2a	Parsel	11					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	Tek kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:										
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü			Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:6

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kemalpaşa Caddesi No:48										
Kadastral Durum:	Ada	321	Pafta	18d-2a	Parsel	7					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	Tek katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:										
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tek katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Dolu/luk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:7

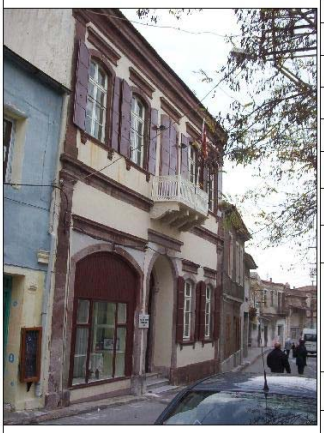

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Pratik Kız Sanat Okulu										
Adres:	Zafer Caddesi No:66										
Kadastral Durum:	Ada	166	Parta	28	Parsel	33					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer	I			
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Eğitim Kurumu							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	El işi atölyeleri									
	Birinci Kat:	El işi atölyeleri									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollü konut, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	I	Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVİN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:8

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Yelaltı Mahallesi Park Caddesi No: 15 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	237	Parta	65	Parsel	14					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık	I	Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer	I			
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak	I	Saçaksız				

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar (Oluşumu (Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolu/luk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:9

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kemal Paşa Caddesi No:62										
Kadastral Durum:	Ada	326	Parta	18d-2a	Parsel	6					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla	I		Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş		Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer	I	
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi	I	Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:10

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kemalpaşa Caddesi No:66										
Kadastral Durum:	Ada	326	Parta	18d-2a	Parsel	7					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü			Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva			Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit				Marsilya Kiremit		I	Diğer							

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık			Ahşap Karkas		Diğer			
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı			Düz Çatı		Diğer			
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak			Saçaksız	I				

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

EnvarterNo:11

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kemal Paşa Caddesi No:69 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	303	Parta	18d-2a	Parsel	38					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık	I	Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer	
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer	
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I		

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

EnvarterNo:12

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Kemal Paşa Caddesi No:87 (Kentsel Sit Alanı dışı)								
Kadastral Durum:	Ada	302	Pafta	18d-2a	Parsel	3			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki katlı								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:13

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Eski Belediye Binası										
Adres:	Hacılısa Mahallesi No:1 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	1807	Pafta	18d-1b	Parsel	1					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık	1	Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer	1			
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Harap							
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Boş										
Katların İşlevi — Birinci Kat:	Boş										
Katların İşlevi — Diğer (İkinci Kat):											

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	1	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	1	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü			Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes			Söve		1
	Sıva			Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes			Söve		
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit					Marsilya Kiremit			Diğer						

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	1	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız						

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	1	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	1
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı bir dönem Hükümet Konağı olarak hizmet vermiştir. Uzun zamandan beri kullanılmadığı için harap duruma gelmiştir. 2006 yılında yapının restorasyon çalışmalarına başlanmıştır.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:14

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Tatar Camii Sokak No:29										
Kadastral Durum:	Ada	347	Parta	18d-1b	Parsel	27					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut + Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut + Dükkan									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Ögeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Ögeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	I	Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	I
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi	I	Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:15

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Zeren Kırtasiye / Terzi / Konut										
Adres:	Zafer Caddesi No:73										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	6					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	/	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	/	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Dükkan									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollu, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	/	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	/	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	/		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		/	
	Sıva	/		Köşe Silmesi	/				Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	/	Diğer	
	Diğer			Tente	/		Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		/	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	/	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	/	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	/	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	/			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	/	Marsilya Kiremiti Kullanımı	/	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	/
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	/	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	/	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	/	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:16

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Dükkan										
Adres:	Zafer Caddesi No: 74										
Kadastral Durum:	Ada	166	Parta	28	Parsel	36					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy- sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	+	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı	+	Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollu, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü			Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			
	Sıva	+		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		+	
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit					Marsilya Kiremit		+	Diğer						

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	+	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak	+	Dar Saçak		Saçaksız						

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	+	Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	+
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	+	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	+	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	+			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	+
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:17

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Dükkan										
Adres:	Postane Sokak No: 10-10A										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	19					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	+	Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollu, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	+		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	+	Söve			+
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			+

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	+	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	+	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolululk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:18

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Postane Sokak No:5-7										
Kadastral Durum:	Ada	168	Parsel	29	Parsel	17					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut I Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollu, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I				Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla I Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı hem bakımsızlıktan hemde 2005 yılında olan depremden ötürü çok hasar almıştır. Yıkılmaması için strüktürü destekleyici önlemler alınmıştır.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:19

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Uzun Sokak No:10 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	175	Parta	29	Parsel	7					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Konut										
Birinci Kat:	Konut										
Diğer (İkinci Kat):											

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit					Marsilya Kiremit		I	Diğer						

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolululuk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:20

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Zafer Caddesi No:59										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	13					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla	I		Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi	I		

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:21

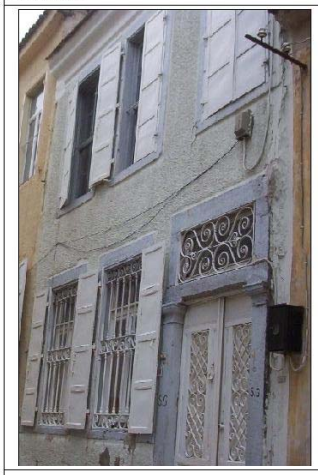

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Postane Sokak No: 14										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	21					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:22

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Postane Sokak No: 16								
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	22			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath. yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:23

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Postane Sokak No: 18								
Kadastral Durum:	Ada	176	Pafta	29	Parsel	23			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		I	Ayrık		Köşe			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı	I	Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		I	Söve		I
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes			Söve		I

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:24

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Postane Sokak No:9								
Kadastral Durum:	Ada	169	Parta	29	Parsel	1			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	1			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	1	Diğer		
Kat Sayısı:	İki kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	1	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	1	Düz Lentolu	Diğer
	Tuğla			Saçak Bordürü	1		Balkon	1	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	1	Söve	1
	Sıva	1		Köşe Silmesi	1		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	1	Düz Lentolu	Diğer
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	1

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	1	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	1	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	1	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	1			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	1	Sıva Bozulması	1	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	1
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	1	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi	1		

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:25

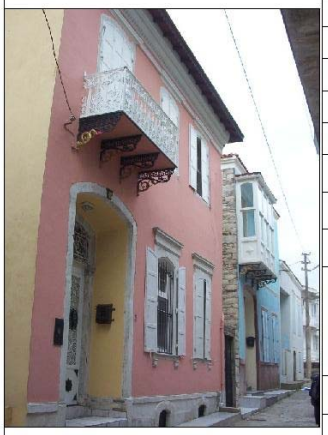

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Postane Sokak No:13								
Kadastral Durum:	Ada	169	Pafta	29	Parsel	10			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki katlı								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak	I	Saçaksız				

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:26

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut								
Adres:	Postane Sokak No:15								
Kadastral Durum:	Ada	169	Pafta	29	Parsel	8			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba	I	Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:27

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kapan Camii Sokak No: 6 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	303	Parta	86	Parsel	14					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Ekimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:28

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Elmalı Sokak No: 1										
Kadastral Durum:	Ada	347	Pafta	18d-2a	Parsel	8					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve			
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi	I	Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:29

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Kemal Paşa Caddesi No:78 (Kentsel Sit Alanı dışı)										
Kadastral Durum:	Ada	326	Pafta	18d-2a	Parsel	10					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik:	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki kath, orta hollü konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	I	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:30

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Terzi / Konut										
Adres:	Zafer Caddesi No: 71										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	7					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	/	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan							
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Dükkan										
Birinci Kat:	Boş										
Diğer (İkinci Kat):											

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba	/	Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	/	Diğer	
	Tuğla	/		Saçak Bordürü	/		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			/
	Sıva	/		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	/	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	/	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	/	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	/			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	/	Sıva Bozulması	/	Marsilya Kiremiti Kullanımı	/	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	/
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	/	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	/	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	/			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	/
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

EnvarterNo:31

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Zeki Carpets I Konut										
Adres:	Zafer Caddesi No:49										
Kadastral Durum:	Ada	176	Pafta	29	Parsel	17					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut I Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Dükkan									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi	I		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla I Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolulük- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

EnvarterNo:32

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Zafer Caddesi No: 54										
Kadastral Durum:	Ada	166	Parta	23	Parsel	27					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli	I	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente	I		Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	I	Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:33

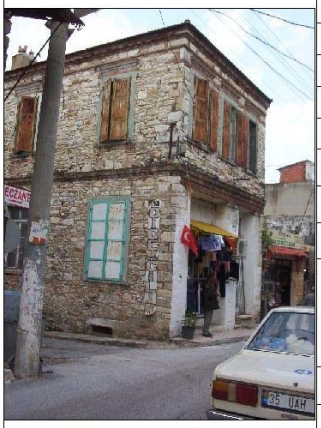

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Dükkan										
Adres:	Zafer Caddesi No:50										
Kadastral Durum:	Ada	167	Parta	29	Parsel	23					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	+					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	+	Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Dükkan									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	+	Cephe Elemanları	Kat Bordürü	+	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	+		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	+	Söve	+		
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Diğer			Tente	+				Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	+		
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		+	Marsilya Kiremit		Diğer									

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	+	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	+	Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	+
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	+	Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	+	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	+	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:34

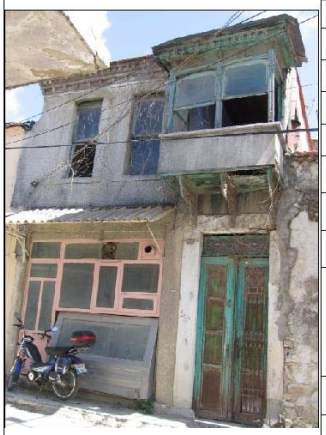

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Dükkan										
Adres:	Asmalı Çınar Sokak No:7										
Kadastral Durum:	Ada	321	Pafta	18d-2a	Parsel	17					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	+	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	+	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba	+	Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	+		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		+	
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	+	Diğer	
	Diğer			Tente	+				Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		+	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	+	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	+	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	+	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	+	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	+			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:35

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Elmalı Sokak No:3										
Kadastral Durum:	Ada	347	Parta	18d-2a	Parsel	7					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki kath										
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi: Zemin Kat:	Boş										
Birinci Kat:	Boş										
Diğer (İkinci Kat):											

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	İki katlı, yan hollü, ticaret işlevi bulunan konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında İlasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:36

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Merkez Eczanesi / Muayenehane								
Adres:	Zafer Caddesi No:51								
Kadastral Durum:	Ada	176	Pafta	29	Parsel	16			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	Üç katlı								
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:		Dükkan				
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Eczane								
Birinci Kat:	Muayenehane								
Diğer (İkinci Kat):	Boş								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente	I		Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:37

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Çayır Camcı / Yıldırım Oto Kayıt Konut										
Adres:	Zafer Caddesi -Erinç Sokak No:87										
Kadastral Durum:	Ada	175	Pafta	28	Parsel	2					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	/					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı	/	Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	Üç katlı										
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Konut / Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Dükkan									
	Birinci Kat:	Konut									
	Diğer (İkinci Kat):	Boş									

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	/	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	/	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	/		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		/	
	Sıva	/		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente	/				Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit			Marsilya Kiremit		/	Diğer								

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	/	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	/	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	/					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	/	Sıva Bozulması	/	Marsilya Kiremiti Kullanımı	/	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	/
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	/	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	/	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVİN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:38

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Oğulcan Matbaa / Urla Tarım / Konut							
Adres:	Zafer Caddesi No: 61 A-B							
Kadastral Durum:	Ada	176	Parsel	29	Parsel	12		
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı							
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I		
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı	I	Boş	I	Diğer	
Kat Sayısı:	İki kath							
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan				
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Dükkan							
Birinci Kat:	Boş							
Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi		Cephe Elemanları		Cephe Çıkmaları						
Taş		Kat Bordürü	I	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
Tuğla		Saçak Bordürü	I	Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve	I		
Sıva	I	Köşe Silmesi		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
Diğer		Tente				Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	I		

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer	

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	I	Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:39

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Dükkan								
Adres:	Zafer Caddesi No:57								
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	29	Parsel	14			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy.- sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	Üç kath								
Özgün İşlevi:	Konut + Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:		Konut + Dükkan				
Katların İşlevi — Zemin Kat:	Dükkan								
Birinci Kat:	Boş								
Diğer (İkinci Kat):	Konut								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	+	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	+	Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	+		Balkon	+	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	+	
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	+	Düz Lentolu		Diğer	
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	+	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	+	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	+	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	+
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	+	Doğrama Değişimi	+	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	+	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi				Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği	+	Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:40

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Aras Kırtasiye / Konut								
Adres:	Zafer Caddesi No:51 Postane Sokak No:1								
Kadastral Durum:	Ada	168	Parta	29	Parsel	1			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	1			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	1	Kiracı		Boş		Diğer		
Kat Sayısı:	İki katlı								
Özgün İşlevi:	Konut / Dükkan		Günümüzdeki İşlevi:	Konut / Dükkan					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Dükkan							
	Birinci Kat:	Konut							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	1	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	1	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	1		Balkon	1	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	1	Söve			1
	Sıva	1		Köşe Silmesi	1		Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	1	Diğer	
	Diğer			Tente	1				Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			1

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	1	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	1	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	1	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	1					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi	1	Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	1	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	1
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	1	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	1	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	1			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	1
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAVIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:41

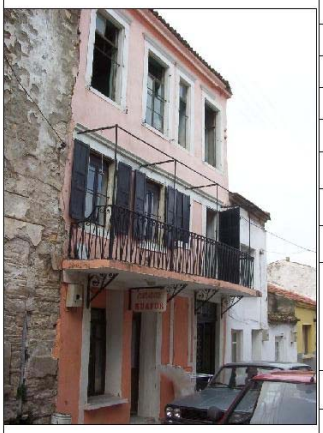

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Paradise Kuaför / Konut										
Adres:	Filiz Sokak No:3-5										
Kadastral Durum:	Ada	176	Parta	28	Parsel	25					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik	I	Ayrık		Köşe						
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	Üç kath										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut / Dükkan							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Kuaför									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):	Boş									

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu		Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	I	Söve			I
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve			I

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı	I	Kırma Çatı		Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	I
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması	I	Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)	I	Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	I
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolulük- Boşluk Oranı Değişimi	I	Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama:

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:42

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Tatar Camii Sokak No: 37										
Kadastral Durum:	Ada	347	Parta	18d-1b	Parsel	23					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	I	Diğer				
Kat Sayısı:	İki katlı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Boş							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş									
	Birinci Kat:	Boş									
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	I	Cephe Elemanları	Kat Bordürü	I	Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon	I	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva			Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer	I		Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	I	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla / Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	I	Marsilya Kiremiti Kullanımı	I	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	I	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Dolu/luk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:43

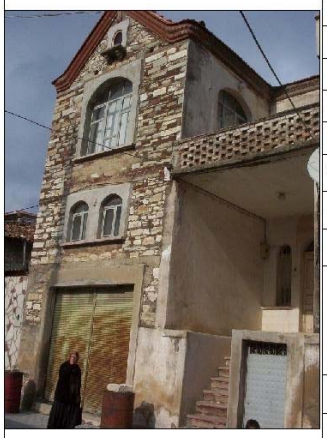

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut + Depo								
Adres:	Yelaltı Mahallesi Park Caddesi No:23 (Kentsel Sit Alanı dışı)								
Kadastral Durum:	Ada	237	Parta	65	Parsel	10			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik	+	Ayrık		Köşe				
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	+	Diğer		
Kat Sayısı:	Üç kath								
Özgün İşlevi:	Konut +Depo		Günümüzdeki İşlevi:	Boş					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş							
	Birinci Kat:	Boş							
	Diğer (İkinci Kat):	Boş							

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	+	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli	+	Düz Lentolu	Diğer
	Tuğla	+		Saçak Bordürü	+		Balkon	+	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve	+
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	Diğer
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes	+	Söve	+

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit		Marsilya Kiremit	+	Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	+	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması	+	Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	+	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)		Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	+			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:44

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Sistem Elektirik Market + Konut								
Adres:	İzmir Caddesi Yeniyol Sokak No:1 (Kentsel Sit Alanı dışı)								
Kadastral Durum:	Ada	235	Pafta	65	Parsel	6			
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20. yy başı								
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	+			
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi		Kiracı		Boş	+	Diğer		
Kat Sayısı:	İki kath								
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Dükkan					
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Boş							
	Birinci Kat:	Boş							
	Diğer (İkinci Kat):								

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş	+	Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli +	Düz Lentolu	Diğer
	Tuğla			Saçak Bordürü			Balkon	+	Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes	Söve	
	Sıva	+		Köşe Silmesi			Diğer		Kapı Formu:	Kemerli	Düz Lentolu	Diğer
	Diğer			Tente					Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes	Söve	
Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit			Marsilya Kiremit	+	Diğer						

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	+	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer				
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	+	Düz Çatı		Diğer				
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	+					

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı	+	Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu (Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi	+	Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	+	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	+			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
RESTORASYON ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: YRD. DOÇ. DR. EMEL KAYIN
ÖĞRENCİ: 2003900532 BURCU ŞENGÜN

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUT MİMARİSİNİN İNCELENMESİ VE
CUMHURİYET DÖNEMİNDE MEYDANA GELEN DEĞİŞİMLERİN KORUMA BAĞLAMINDA İRDELENMESİ: ZAFER CADDESİ ÖRNEĞİ

URLA TARİHİ KENT MERKEZİNDEKİ KONUTLARIN ENVARTER ÇALIŞMASI

Envarter No:45

GENEL ÖZELLİKLER

Adı:	Konut										
Adres:	Postane Sokak No:17										
Kadastral Durum:	Ada	169	Parta	29	Parsel	9					
Yapım Tarihi/ Yüzyılı:	19. yy. sonu - 20.yy başı										
Parsel Düzeni:	Bitişik		Ayrık		Köşe	I					
Kullanıcı Durumu:	Ev Sahibi	I	Kiracı		Boş		Diğer				
Kat Sayısı:	Tek kat + bodrum katı										
Özgün İşlevi:	Konut		Günümüzdeki İşlevi:	Konut							
Katların İşlevi	Zemin Kat:	Konut									
	Birinci Kat:										
	Diğer (İkinci Kat):										

PLAN ÖZELLİKLERİ

Plan Tipi:	Tipoloji dışı konut

CEPHE ÖZELLİKLERİ

Kaplama Malzemesi	Taş		Cephe Elemanları	Kat Bordürü		Cephe Çıkmaları	Cumba		Pencere Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Tuğla			Saçak Bordürü	I		Balkon		Pencere Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	
	Sıva	I		Köşe Silmesi					Kapı Formu:	Kemerli		Düz Lentolu	I	Diğer	
	Diğer			Tente			Diğer		Kapı Öğeleri:	Kepenk-Kafes		Söve		I	

Üst Örtü Malzemesi:	Alaturka Kiremit	I	Marsilya Kiremit		Diğer		

STRÜKTÜR ÖZELLİKLERİ

Taşıyıcı Sistem:	Yığma Taş	I	Yığma Tuğla + Taş Almaşık		Ahşap Karkas		Diğer		
Üst Örtü Türü:	Beşik Çatı		Kırma Çatı	I	Düz Çatı		Diğer		
Saçak Türü:	Geniş Saçak		Dar Saçak		Saçaksız	I			

DEĞİŞİMLER

Mekansal Değişimler		Cephede Görülen Değişimler				Strüktürde ve Malzemede Görülen Değişimler	
Ek Kütle İlavesi		Sıva Bozulması		Marsilya Kiremiti Kullanımı		Strüktür Elemanlarında Hasar Oluşumu(Çatlak,vb.)	
Ara Duvar İlavesi/ Kaldırılması		Doğrama Değişimi		Yeni Donanım Eklenmesi (anten, soba borusu, tabela, panjur,vs.)	I	Betonarme Sistem Uygulaması	
İşlev Değişikliği (Kısmi/ Tamamı)		Renk ve Malzeme Değişimi	I			Tavan- Yer Döşeme Malzemelerinin Değişimi	
İşlevsel Eskimeye Bağlı Fonksiyon Değişikliği		Doluluk- Boşluk Oranı Değişimi		Cumba, Balkon Değişimi			

Açıklama: Yapı içine girilememiştir.